

Zestaw narzędzi ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji „Starówka” w Koninie - pilotaż

Potencjał lokalowy Miasta Konina w kontekście aktywizacji społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizacji „Starówka”

Analiza potrzeby utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji w oparciu o potencjał budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie

Konin 2018 r.

Zamawiający:

Miasto Konin

Plac Wolności 1

tel. 63 24-01 -138

fax. 63 24-01-135

www.konin.pl

e-mail zamowienia@konin.um.gov.pl

Wykonawca:

Lider Projekt Sp. z o.o.

Al. K. Marcinkowskiego 1/3

61-745 Poznań

tel.: 61 828 08 11

www.liderprojekt.pl

e-mail: liderprojekt@liderprojekt.pl

Spis treści

1. Wstęp.....	5
2. Cel, zakres, metodologia	5
3. Sytuacja wyjściowa.....	7
4. Identyfikacja potencjalnych grup docelowych, wymagających wsparcia i aktywizacji	8
5. Charakterystyka potencjalnych adresatów	24
5.1. Seniorzy i osoby niepełnosprawne	24
5.2. Bezrobotni	28
5.3. Beneficjenci pomocy społecznej	29
5.4. Dzieci i młodzież w wieku szkolnym	31
5.5. Rodziny dysfunkcyjne	33
5.6. Przedsiębiorcy i osoby zainteresowane założeniem własnej działalności gospodarczej	34
5.7. Osoby młode, planujące założenie rodziny	44
5.8. Potencjalni adresaci - podsumowanie	45
6. Przegląd i charakterystyka istniejących podmiotów ekonomii społecznej zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji „Starówka”	48
6.1. Możliwości i bariery współpracy podmiotów ekonomii społecznej z podmiotami gospodarczymi zlokalizowanymi na obszarze rewitalizacji	53
7. Kondycja przedsiębiorstw na obszarze rewitalizacji „Starówka”, ocena zapotrzebowania na dodatkowych pracowników	56
7.1. Charakterystyka zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz kompetencji pożądanych na lokalnym rynku pracy	64
7.2. Bariery w prowadzeniu działalności gospodarczej oraz czynniki, które wpłynąć mogą na rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji „Starówka”	67
8. Identyfikacja niezbędnego zakresu interwencji – wnioski częściowe	70
9. Potencjał budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie	72
9.1. Położenie i dostęp	72
9.2. Uwarunkowania prawne – warunki zabudowy	73
9.3. Istniejąca zabudowa	75
10. Przykłady efektywnego i skutecznego funkcjonowania centrów aktywizacji społeczno- gospodarczej w Polsce	88
10.1. Modele instytucji integrujących usługi społeczne i gospodarcze	91
10.2. Przykładowe modele funkcjonowania centrów aktywizacji dopasowane do wykorzystania przy warunkach obszaru rewitalizacji Konina - podsumowanie	119
11. Wskazanie katalogu możliwości realizacji przedsięwzięcia, w tym możliwości zewnętrznego finansowania	122

11.1.	Możliwości finansowania	122
11.1.1.	Środki własne	122
11.1.2.	Źródła zwrotne.....	123
11.1.3.	Źródła bezzwrotne	128
11.2.	Warianty zarządzania centrum oraz utrzymania obiektu.....	132
12.	Wnioski i rekomendacje zasadności i możliwości utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie.....	140
13.	Podsumowanie konsultacji społecznych	149
13.1.	Wnioski z przeprowadzonych spotkań z interesariuszami	149
13.2.	Konkurs na nazwę i logo.....	151
14.	Koncepcja rozmieszczenia pożądaných funkcji w budynku.....	154
14.1.	Katalog interesariuszy centrum	154
14.2.	Rodzaj pożądaney działalności do ulokowania w centrum	155
15.	Spis ilustracji, tabel i wykresów	162

1. Wstęp

Zgodnie z umową zawartą z Miastem Konin etap 1d. „Analiza potrzeb stworzenia i określenie zakresu działalności centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji w oparciu o potencjał budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie” obejmuje dwie części:

- 1) analizę potrzeby stworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej (termin wykonania do 29 czerwca 2018r.) i jeśli taka potrzeba nie zostanie w analizie potwierdzona, nastąpi zakończenie realizacji etapu 1d;
- 2) określenie zakresu działalności centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej, w tym wskazanie oczekiwanej przez adresatów oferty centrum, funkcji budynku, opis wariantów zarządzania i utrzymania obiektu (termin wykonania do 14 września 2018r.).

Niniejsze opracowanie uwzględnia część 1, tj. analizę potrzeby utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji w kontekście ożywienia gospodarczego Starówki, w oparciu o analizy danych zastanych, dokumentów i raportów, danych statystycznych.

Natomiast część 2 została opracowana za pomocą technik i narzędzi partycypacyjnych. Przeprowadzone zostały spotkania z mieszkańcami, przedsiębiorcami, przedstawicielami podmiotów ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych. W efekcie uzgodnień z interesariuszami wypracowane zostały główna i uzupełniające funkcje budynku, zaprezentowane w formie koncepcji rozmieszczenia funkcji, stanowiącej załącznik nr 1. Ponadto w załączniku nr 2 zaprezentowano propozycje logo i nazw promocyjnych identyfikujących budynek w mieście, które zostały wyłonione w ramach konkursu przeprowadzonego wśród mieszkańców Konina, w szczególności młodzieży i społeczności studenckiej.

2. Cel, zakres, metodologia

Celem ogólnym analizy było uzyskanie kompleksowej wiedzy nt. potrzeby i zasadności utworzenia nowego podmiotu wspierającego aktywizację społeczno-gospodarczą obszaru rewitalizacji „Starówka” w Koninie.

Cele szczegółowe badania obejmowały:

- ocenę dostępności i jakości usług oferowanych przez instytucje otoczenia biznesu działające w Koninie,
- analizę kondycji i potrzeb konińskich przedsiębiorców,
- identyfikację potencjalnych adresatów oraz ich potrzeb,
- określenie docelowego modelu funkcjonowania planowanego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w kontekście efektywnego zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb.

W toku realizacji przedmiotowego opracowania przeprowadzono analizę desk research. W ramach tej techniki wykorzystano następujące źródła danych:

- dokumenty strategiczne i programowe dotyczące Konina,
- ekspertyzy i dane statystyczne dotyczące branż innowacyjnych i kreatywnych,

- źródła internetowe, w tym informacje zawarte na stronach instytucji otoczenia biznesu oraz ośrodków aktywizacji.

Podstawą interwencji publicznej jest zaspokojenie potrzeb społecznych. Zadaniem samorządu lokalnego jest w pierwszej kolejności objąć wsparciem grupy społeczne najbardziej tego potrzebujące. Ich identyfikacja zatem powinna zostać przeprowadzona w pierwszej kolejności, zanim zostaną wykonane inne analizy służące określeniu zakresu inwestycji i działań, na które będą wydatkowane środki publiczne. W rozdziale 4 podjęto próbę określenia na podstawie analiz i postulatów zawartych Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023 grup społecznych wymagających wsparcia. Nie ulega wątpliwości, że jest to najważniejszy dokument strategiczny odnoszący się do konińskiej Starówki, czyli obszaru o zdiagnozowanej największej koncentracji problemów społecznych. Obszar rewitalizacji wyznaczony na podstawie m.in. problemów społecznych jest rejonem miasta, który wymaga szczególnego zaangażowania samorządu, dlatego można stwierdzić, że identyfikacja grup społecznych wymagających wsparcia powinna odbyć się na podstawie zapisów programu rewitalizacji.

W rozdziale 5 pogłębiono analizę adresatów potencjalnej interwencji publicznej. Należy założyć, że dla niektórych grup społecznych wyróżnionych jako wymagających wsparcia zaplanowano już działania i będą one realizowane w najbliższej przyszłości lub usługi publiczne do nich adresowane zaspakajane są w stopniu obecnie ocenianym jako wystarczający. Potencjalna inwestycja polegająca na utworzeniu centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej na Starówce jest przedsięwzięciem niestandardowym. Wstępnie przyjęto, że będzie to formalnie lub/i fizycznie nowy podmiot w obszarze rewitalizacji. Celem analizy potencjalnych adresatów oferty centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej wykonanej w rozdziale 5 jest zawężenie i doprecyzowanie grup społecznych, które powinny zostać objęte wsparciem. Przeanalizowano sytuację wyodrębnionych na podstawie programu rewitalizacji grup docelowych interwencji, rozszerzając zakres analizy do obrębu całego miasta. Zakłada się, że z oferty centrum nie będą korzystać tylko mieszkańcy i przedsiębiorcy obszaru rewitalizacji. Byłaby to sytuacja wręcz niekorzystna. Wizja zawarta w LPR, dotycząca perspektywy roku 2023, mówi o integracji Starówki z resztą miasta, przywróceniu funkcji centrotwórczych i gospodarczych oraz rozwoju oferty handlowo-usługowej. Aby to osiągnąć niezbędne jest stworzenie nowoczesnej i dostosowanej do potrzeb oferty aktywizacji i wsparcia, w którą zostaną włączeni mieszkańcy i przedsiębiorcy z całego miasta. Grupy społeczne obszaru rewitalizacji staną się w naturalny sposób szczególnymi beneficjentami działań rewitalizacyjnych realizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie ich miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej. Ważnym celem rewitalizacji konińskiej Starówki jest ożywienie gospodarcze, przez co należy rozumieć przyciągnięcie w to miejsce nowych firm i przedsiębiorczych ludzi, którzy prowadząc tu działalność, wpłynęliby pośrednio na ożywienie społeczne.

W rozdziale 6 dokonano przeglądu podmiotów ekonomii społecznej. Przyjęto założenie, że sektor pozarządowy włączy się w działania rewitalizacyjne samorządu i podejmie się realizacji zadań z zakresu aktywizacji społecznej konińskiej Starówki. W aktywizację gospodarczą powinny włączyć się instytucje otoczenia biznesu, których kwerendę przeprowadzono w rozdziale 5.6.

W rozdziale 7 zaprezentowano wyniki kolejnych analiz, których celem była diagnoza sytuacji gospodarczej w obszarze rewitalizacji, a także w całym mieście. Sytuacja społeczna została szerzej przedstawiona we wcześniejszym rozdziale 5. Poznanie potencjału lokalnych przedsiębiorstw i zapotrzebowania na pracowników jest ważnym elementem decyzji o potencjalnym utworzeniu centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej.

Kolejne rozdziały opracowania poświęcone są analizie zakresu interwencji, którą powinien podjąć samorząd w celu wsparcia wyróżnionych we wcześniejszych etapach prac koncepcyjnych grup społecznych.

W rozdziale 8 przedstawiono ogólne wnioski, jakie grupy i w jakim zakresie powinny zostać objęte wsparciem.

W kolejnym, rozdziale 9 zaprezentowane zostały wyniki pogłębionej oceny potencjału budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie. Budynek ten został wskazany przez władze Miasta Konina jako zasób, który może zostać wykorzystany do przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych, których celem będzie aktywizacja społeczna i gospodarcza Starówki. Inwentaryzacja budynku, analiza jego położenia i uwarunkowań prawnych miały dać odpowiedź na pytanie, czy interwencja publiczna we wstępnie określonym zakresie wsparcia zmierzającego do ożywienia społecznego i gospodarczego Starówki może zostać zrealizowana z wykorzystaniem posiadanego zasobu komunalnego. Na pytanie to odpowiadano pozytywnie. Oznacza to konieczność podjęcia dalszych prac nad koncepcją stworzenia oferty, która będzie wypełniać ramy zdiagnozowanych potrzeb. W rozdziale 10 zaprezentowano przykłady instytucji, które zakresem działalności zbliżone są do rekomendowanego wsparcia. Celem tej części opracowania jest zebranie doświadczeń innych samorządów, które mogą posłużyć również jako inspiracja do zaplanowania konkretnych usług adresowanych do wybranych grup docelowych.

W rozdziale 11 wskazano potencjalne modele zarządzania instytucją centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej oraz źródła finansowania przedsięwzięcia.

W ostatnim rozdziale opracowania zebrano podsumowujące wnioski i rekomendacje.

3. Sytuacja wyjściowa

Niniejsze opracowanie stanowi element projektu pn. „Rewitalizacja konińskiej Starówki – opracowanie lokalnego programu rewitalizacji na lata 2016-2023 wraz z modelowym pilotażem”, współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020. Z tego względu punktem wyjścia dla analiz były zapisy Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023 (LPR). Na podstawie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej całego miasta w podziale na 19 obrębów geodezyjnych stwierdzono, że największa koncentracja negatywnych zjawisk występuje w Śródmieściu, które uznano za obszar wymagający rewitalizacji. W wyniku rozwoju przestrzennego miasta głównie w kierunku północnym Starówka utraciła funkcje centrotwórcze. Po prawobrzeżnej części rzeki Warty powstał Nowy Konin, który zaczął pełnić funkcję centrum. Powstały tam także dworzec PKP,

Koniński Dom Kultury i Młodzieżowy Dom Kultury. Wpłynęło to na spadek atrakcyjności Starówki zarówno dla mieszkańców, jak i przedsiębiorców, co w konsekwencji doprowadziło do stanu kryzysowego. W obszarze rewitalizacji Starówka zdiagnozowano najwyższy poziom degradacji. Analiza 30 wskaźników delimitacyjnych wykazała, że aż 15 z nich osiągnęło niekorzystny poziom, a wśród nich:

- udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym,
- liczba rodzin objętych pomocą społeczną na 1 000 mieszkańców,
- liczba przestępstw na 10 000 mieszkańców,
- średni wynik egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów humanistycznych,
- średni wynik egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych,
- frekwencja w wyborach do Rady Miasta,
- indeks starości,
- liczba założonych "niebieskich kart" na 1000 mieszkańców,
- poziom innowacyjności,
- udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe
- udział wielorodzinnych budynków wybudowanych przed 1970 rokiem,
- udział budynków wielorodzinnych wymagających termomodernizacji w liczbie budynków mieszkalnych wielorodzinnych ogółem,
- udział budynków zagrożonych wyburzeniem,
- udział pustostanów w obrębie,
- poziom degradacji technicznej obrębu,
- poziom dostosowania urbanistycznego do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- jakość terenów publicznych,
- dostępność obiektów sportowych,
- dostępność ścieżek rowerowych.

Wyznaczony obszar rewitalizacji „Starówka” zajmuje 3,41% łącznej powierzchni miasta i jest zamieszkały przez 4,7 tys. osób tj. 6,30 % łącznej liczby mieszkańców Konina.

Wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji „Starówka” znajdują się grupy w szczególnie trudnej sytuacji, które wymagają szczególnego wsparcia i aktywizacji. W kolejnym rozdziale przedstawiono główne problemy obszaru rewitalizacji, określono grupy docelowe oraz przeanalizowano dotychczas zaplanowane dla nich formy wsparcia zapisane w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

4. Identyfikacja potencjalnych grup docelowych, wymagających wsparcia i aktywizacji

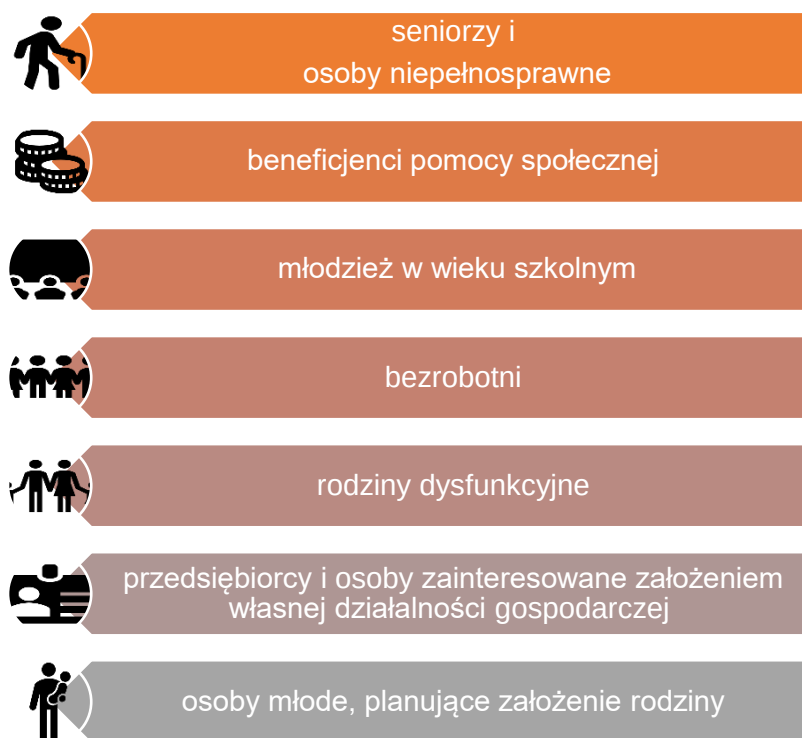
Określenie potencjalnych grup docelowych wsparcia i aktywizacji jest ściśle powiązane z występowaniem następujących zjawisk kryzysowych zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji Starówka¹:

¹ Na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023

- a) uwarunkowań demograficznych - wartość indeksu starości (stosunek liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby osób w wieku przedprodukcyjnym), wskazuje na konieczność uwzględnienia potrzeb seniorów, rozwijania infrastruktury społecznej dedykowanej seniorom;
- b) niedostatecznej jakości edukacji formalnej na poziomie podstawowym. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów humanistycznych oraz matematyczno-przyrodniczych na obszarze rewitalizacji „Starówka” jest niższy od średniej dla całego miasta. Przeciętny poziom edukacji wynika głównie z braku odpowiednich wzorców, braku zainteresowania rodziców edukacją dzieci, ograniczonego poziomu wsparcia dla dzieci wywodzących się ze środowisk dysfunkcyjnych;
- c) zagrożenia przestępczością – liczba przestępstw w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców stwierdzonych w granicach obszaru rewitalizacji „Starówka” przekracza prawie trzykrotnie średnią dla miasta, wskazując m.in. na koncentrację zjawiska patologii społecznych;
- d) wysokiego udziału bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym kształtującego się na poziomie 13%. Przyczyną bezrobocia na obszarze rewitalizacji „Starówka” jest niski poziom przedsiębiorczości i edukacji ekonomicznej mieszkańców. Wymaga to podjęcia działań reintegracyjnych oraz związanych z włączeniem mieszkańców obszaru rewitalizacji „Starówka” do życia zawodowego;
- e) problematyki związanej z koniecznością wsparcia rodziny, co potwierdzają m.in. dane dotyczące ubóstwa. Udział rodzin objętych pomocą społeczną na 1 000 mieszkańców niemal dwukrotnie przekracza średnią dla miasta. Ubóstwo to zjawisko stanowiące katalizator problemów dotyczących rodziny;
- f) wysokiego udziału rodzin dysfunkcyjnych, w których występują patologie społeczne, co obrazuje liczba założonych „niebieskich kart” na 1 000 mieszkańców. Populacja objęta systemem „niebieskich kart” to najczęściej beneficjenci systemu pomocy społecznej oraz osoby bezrobotne;
- g) niedostatecznego poziomu przedsiębiorczości w centrum miasta. Identyfikowany stan rzeczy jest wynikiem monokultury gospodarczej oraz niskiej spójności miasta. Przyjęcie przez Starówkę roli dynamicznie rozwijającego się centrum wymaga znacznego wzrostu przedsiębiorczości, przezwyciężenia problemów społecznych oraz dostosowania infrastruktury. Obecnie „Starówka” ma charakter głównie usługowy. Nie umożliwia rozwijania usług kreatywnych czy innowacji, ani tworzenia nowych dziedzin rozwojowych. Obszar rewitalizacji Starówka, jako centrum administracyjne i historyczny rdzeń miasta powinien cechować się wyższym udziałem branż kreatywnych. Branże te w istotny sposób determinują dynamikę rozwoju gospodarczego;
- h) niewystarczający poziom dostosowania urbanistycznego do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz pośrednio seniorów. To grupy społeczne, które szczególnie odczuwają trudności wynikające z istniejących barier architektonicznych.

Wymienione powyżej zjawiska kryzysowe zostały zidentyfikowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023 dla obszaru rewitalizacji „Starówka”. Na ich podstawie określono potencjalne grupy docelowe wymagające wsparcia i aktywizacji, przedstawione na rysunku 1.

Rysunek 1. Potencjalne grupy docelowe, wymagające wsparcia i aktywizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zjawisk kryzysowych zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji Starówka w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023.

Potencjalne grupy docelowe zostały przeanalizowane w dalszej części niniejszego opracowania, pod kątem potrzeby utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji w oparciu o potencjał budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie. W tym celu najpierw sprawdzono czy w stosunku do nich zaproponowano interwencję rewitalizacyjną. W tabeli 1 zestawiono przedsięwzięcia rewitalizacyjne zapisane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023 wraz z przypisanymi im odbiorcami (beneficjentami). Tabela 2 zawiera zestawienie liczby przedsięwzięć realizujących kierunki działań rewitalizacyjnych odpowiadających na problemy zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji „Starówka”. Na ich podstawie opracowano tabelę 3, która obejmuje analizę interwencji rewitalizacyjnej w stosunku do potencjalnych grup docelowych wymienionych na rysunku 1.

Analiza potrzeby utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji w oparciu o potencjał budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie

Tabela 1. Wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z odbiorcami (beneficjentami) wskazanymi w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023.

Nazwa przedsięwzięcia	Zakres przedmiotowy przedsięwzięcia	Odbiorcy projektu (beneficjenci)
1. Inkubator Aktywności (Dom Zemelki)	Stworzenie Inkubatora Aktywności, który umożliwi realizację działań kulturowych, organizację spotkań, szkoleń eventów. Realizacja zadania będzie możliwa po przeprowadzeniu prac remontowych, modernizacyjnych, adaptacyjnych w Domu Zemelki.	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, uczniowie, studenci, absolwenci, seniorzy oraz organizacje pozarządowe.
2. Konińskie spotkania z Julusem Frommem (cykl)	Zorganizowanie cyklu spotkań kulturalno-edukacyjnych, które mają na celu zwiększenie świadomości historycznej koninian	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji
3. Festiwal Artystycznych Działań Ulicznych	Organizacja cyklu spotkań, warsztatów i działań artystycznych (m.in. Zaczarowany Dzień Dziecka, warsztaty wokalne, plastyczne, z pierwszej pomocy).	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji ,dzieci, młodzież, rodziny, osoby starsze i niepełnosprawne.
4. Program zajęć dla osób bezrobotnych, w tym dotkniętych konsekwencjami uzależnień i przemocy domowej	Wsparcie osób bezrobotnych poprzez pośrednictwo pracy, organizację szkoleń zawodowych i warsztatów z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy oraz nabywania kompetencji kluczowych.	Osoby bezrobotne z obszaru rewitalizacji „Starówka”, pozostali mieszkańcy, rodziny dotknięte problemem bezrobocia, uzależnień i przemocy domowej.
5. Budowa kompetencji pracowników na rynku pracy	Zorganizowanie miesięcznych staży w konińskich firmach (w miarę możliwości zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji "Starówka"), łącznie dla 12 uczniów szkół ponadgimnazjalnych.	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, w szczególności zamieszkujący na obszarze rewitalizacji „Starówka”, przedsiębiorcy
6. Poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji „Starówka”	Projekt obejmuje stworzenie oferty gospodarczej na obszarze rewitalizacji "Starówka" w celu wykorzystania potencjału miasta. Oferta będzie obejmowała system wsparcia dla inwestycji z obszaru rewitalizacji "Starówka"	Przedsiębiorcy z obszaru rewitalizacji „Starówka”, pozostali przedsiębiorcy, osoby chcące założyć własną działalność gospodarczą, osoby bezrobotne
7. Wspiera.MY	Interdyscyplinarne wsparcie rodzin w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez organizację grup wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych, warsztatów dotyczących m.in. radzenia sobie z uzależnieniem i współuzależnieniem, zwiększenia umiejętności społecznych.	Mieszkańcy korzystający ze wsparcia MOPR zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
8. Kampania informacyjno-promocyjna dla młodzieży z zakresu wiedzy o przedsiębiorczości	Realizacja kampanii skierowanej do uczniów szkół ponadgimnazjalnych Bądź przedsiębiorcą, tj. realizacja warsztatów dydaktycznych, prelekcji, wydarzeń kulturalnych	Młodzież, szczególnie z obszaru rewitalizacji „Starówka”, przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu

Analiza potrzeby utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji w oparciu o potencjał budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie

Nazwa przedsięwzięcia	Zakres przedmiotowy przedsięwzięcia	Odbiorcy projektu (beneficjenci)
9. Revital - Starówka	Prace remontowe w Budynku B i budynku gospodarczym I LO, zakup niezbędnych sprzętów, organizacja warsztatów Edukatorni, prowadzenie świetlicy, organizacja wydarzeń kulturalnych.	Wielopokoleniowa społeczność lokalna obszaru rewitalizacji „Starówka” oraz Konina: dzieci i młodzież – z rodzin wykluczonych, w tym społeczność romska; dorośli (członkowie Związku Sybiraków Regionu Konińskiego, osoby pozostające bez pracy, emeryci), użytkownicy portali społecznościowych i Internetu.
10. Aktywizacja mieszkańców poprzez kompleksową modernizację i zagospodarowanie terenów przy ul. Kolskiej	Zakres prac obejmuje organizację cyklu warsztatów edukacyjnych, prowadzenie szkoleń, organizację festynów środowiskowych, podniesienie jakości infrastruktury (modernizacja terenu boiska, parkingu, naprawa elewacji).	Odbiorcami projektu będą mieszkańcy, a w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji „Starówka”: uczniowie, ich rodzice, rodziny, wspólnoty sąsiedzkie
11. Muzeum z funkcjami edukacyjnymi oraz kulturalnymi	Stworzenie w ramach istniejącej infrastruktury muzeum, laboratorium edukacyjnego oraz kina studyjnego	Mieszkańcy Konina i okolic (w kulturalnej części pomysłu głównie młodzież), turyści (goście z Polski oraz zagraniczni), w części kinowej - mieszkańcy obszaru rewitalizacji „Starówka” oraz pozostali mieszkańcy Konina.
12. Centrum Edukacji Komunikacyjnej - Miasteczko rowerowe	Prace obejmą m.in. ogrodzenie miasteczka, wykonanie oświetlenia, położenie kostki brukowej/dywanu asfaltowego, sygnalizatorów.	Dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, rodziny z dziećmi, mieszkańcy obszaru rewitalizacji „Starówka”, pozostali mieszkańcy miasta
13. Modernizacja oraz adaptacja pomieszczeń z przeznaczeniem na szkolne schronisko młodzieżowe w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stefana Batorego	Adaptacja pomieszczeń na potrzeby schroniska obejmie m.in. ocieplenie budynku wraz z pokryciem dachu, wymianę stolarki okiennej, modernizację łazienek, zorganizowanie kuchni, zaplecza, wyposażenie punktu "młodzieżowej informacji turystycznej".	Młodzież, słuchacze, rodzice, pracownicy szkoły, społeczność lokalna, przede wszystkim z obszaru rewitalizacji „Starówka
14. Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina na obszarze rewitalizacji „Starówka”.	Doprowadzenie sieci ciepłowniczej, budowa węzłów ciepłowniczych oraz wewnętrznych instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, docieplenie zewnętrznych przegród budynków, wymiana stolarki otworowej, modernizacja instalacji oświetleniowej, opracowanie wymaganej dokumentacji. Zagospodarowanie, uporządkowanie terenów przyległych do budynków komunalnych	Mieszkańcy modernizowanych budynków
15. Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. 3 Maja 51, 52;	Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji „Starówka”.	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji „Starówka”, ale także turyści i pozostali mieszkańcy miasta

Analiza potrzeby utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji w oparciu o potencjał budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie

Nazwa przedsięwzięcia	Zakres przedmiotowy przedsięwzięcia	Odbiorcy projektu (beneficjenci)
Kopernika 1; Świętojańska 6 w Koninie		
16. Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. 3 Maja 43; Dmowskiego 1; Kilińskiego 4, 6, 8; Kościuszki 11, 21, 42-44; Świętojańskiej 18 w Koninie	Prace obejmą m.in. ocieplenie przegród zewnętrznych budynków, wymianę stolarki otworowej, wykonanie kanalizacji deszczowej, modernizacji instalacji elektrycznej.	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji „Starówka”, pośrednio także turyści i pozostali mieszkańcy miasta
17. Przebudowa i rozbudowa ulic na terenie objętym rewitalizacją dla Miasta Konina	Przebudowa i rozbudowa obejmuje: nawierzchnię jezdni, chodników, ciągów pieszo-rowerowych, zjazdów, kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego.	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji „Starówka”, mieszkańcy terenów przyległych i osoby odwiedzające, przedsiębiorcy prowadzący działalność na ww. obszarze.
18. Stworzenie nowej przestrzeni społeczno-kulturalnej pn. „Pałacyk Reymonda”	Stworzenie nowej przestrzeni społeczno-kulturalnej, tj. Mediateki i Centrum Integracji Społecznej. Zadanie będzie możliwe po przeprowadzeniu prac remontowych w Pałacu Reymonda.	Mieszkańcy Konina, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji „Starówka”, turyści.
19. System wspólnej komunikacji marketingowej na obszarze rewitalizacji	Utworzenie we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami programu działań marketingowych i towarzyszących im przedsięwzięć kulturalno-rozrywkowych.	Beneficjentami projektu są w pierwszej linii przedsiębiorcy z obszaru rewitalizacji „Starówka”.
20. Uatrakcyjnienie oferty rekreacyjno-usługowej na Bulwarze Nadwarciańskim	Prace projektowe związane z opracowaniem koncepcji architektonicznej pawilonów gastronomiczno-handlowych oraz uzyskaniem niezbędnych pozwoleń na użytkowanie; dostawa pawilonów i tym samym, uatrakcyjnienie oferty rekreacyjno-usługowej.	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji „Starówka”, turyści, przedsiębiorcy, pozostali mieszkańcy Konina
21. Centrum Sportu i Rekreacji oraz Odnowy Biologicznej (Osiedlowe Centrum Sportu i Rekreacji „Starówka”, ul. Dmowskiego 4.	Modernizacja i rozbudowa boisk, zaplecza szatniowo-rekreacyjnego, modernizacja trybuny dla widzów przy boisku głównym, budowa hali sportowej.	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji „Starówka”, oraz innych dzielnic Konina (stowarzyszenia, kluby sportowe, osoby indywidualne: dzieci, młodzież dorośli, seniorzy).

Źródło: opracowanie własne na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023.

Tabela 2. Wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z odniesieniem do kierunków działań.

Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Kierunki działań rewitalizacyjnych													
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4
1. Inkubator Aktywności (Dom Zemełki)														
2. Konińskie spotkania z Julusem Frommem (cykl)														
3. Festiwal Artystycznych Działań Ulicznych														
4. Program zajęć dla osób bezrobotnych, w tym dotkniętych konsekwencjami uzależnień i przemocy domowej														
5. Budowa kompetencji pracowników na rynku pracy														
6. Poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji „Starówka”														
7. Wspiera.MY														
8. Kampania informacyjno-promocyjna dla młodzieży z zakresu wiedzy o przedsiębiorczości														
9. Revital - Starówka														
10. Aktywizacja mieszkańców poprzez kompleksową modernizację i zagospodarowanie terenów przy ul. Kolskiej														
11. Muzeum z funkcjami edukacyjnymi oraz kulturalnymi														
12. Centrum Edukacji Komunikacyjnej - Miasteczko rowerowe														
13. Modernizacja oraz adaptacja pomieszczeń z przeznaczeniem na szkolne schronisko młodzieżowe w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stefana Batorego														
14. Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina na obszarze rewitalizacji „Starówka”.														
15. Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. 3 Maja 51, 52; Kopernika 1; Świętojańska 6 w Koninie.														
16. Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. 3 Maja 43; Dmowskiego 1; Kilińskiego 4, 6, 8; Kościuszki 11, 21, 42-44; Świętojańskiej 18 w Koninie														
17. Przebudowa i rozbudowa ulic na terenie objętym rewitalizacją dla Miasta Konina														
18. Stworzenie nowej przestrzeni społeczno-kulturalnej pn. „Pałacik Reymonda”														
19. System wspólnej komunikacji marketingowej na obszarze rewitalizacji														

Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Kierunki działań rewitalizacyjnych													
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4
20. Uatrakcyjnienie oferty rekreacyjno-usługowej na Bulwarze Nadwarciańskim														
21. Centrum Sportu i Rekreacji oraz Odnowy Biologicznej (Osiedlowe Centrum Sportu i Rekreacji „Starówka”, ul. Dmowskiego 4														

Źródło: opracowanie własne na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023 (uzasadnienie logiki interwencji).

Tabela 3. Wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych adresowanych do zidentyfikowanych potencjalnych grup docelowych.

problemy	grupy docelowe	cele strategiczne	kierunki działań rewitalizacyjnych	planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne wraz z ich znaczeniem dla grup docelowych	uwagi
starzenie się społeczeństwa	seniorzy	Wzmocnienie poziomu integracji i aktywizacji społecznej na obszarze rewitalizacji Starówka	1.1. Rozwój infrastruktury społecznej	1. Inkubator Aktywności (Dom Zemelki) – przedsięwzięcie obejmuje m.in. działalność integrującą/aktywizującą mieszkańców: spotkania lokalnych zespołów, wystawy, spotkania poetyckie itp., które mogą zainteresować seniorów 3. Festiwal Artystycznych Działań Ulicznych – to cykl spotkań, z których część może być interesująca dla seniorów np. spotkania z muzyką klasyczną, czy świąteczny koncert w Ratuszu 11. Muzeum z funkcjami edukacyjnymi oraz kulturalnymi 9. Revital – Starówka – celem projektu jest wzmocnienie więzi międzypokoleniowych, beneficjentami projektu mają	Zaplanowane w LPR przedsięwzięcia skierowane do seniorów dotyczą głównie poszerzenia oferty kulturalnej i działań integracyjnych. Planowane jest także powstanie nowych miejsc spotkań dla seniorów oraz ogólnodostępnych terenów rekreacji i wypoczynku.

problemy	grupy docelowe	cele strategiczne	kierunki działań rewitalizacyjnych	planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne wraz z ich znaczeniem dla grup docelowych	uwagi
				być m.in. dorośli (członkowie Związku Sybiraków Regionu Konińskiego), 18. Stworzenie nowej przestrzeni społeczno-kulturalnej pn. „Pałacyk Reymonda” - powstanie Mediateki i Centrum Integracji Społecznej będzie stanowiło miejsce spotkań dla wszystkich grup społecznych, w tym osób starszych. 20. Uatrakcyjnienie oferty rekreacyjno-usługowej na Bulwarze Nadwarciańskim – nowe miejsce rekreacji i wypoczynku 21. Osiedlowe Centrum Sportu i Rekreacji „Starówka” – na drugim piętrze planowane są m.in.: siedziba klubu seniora wraz z salą dla seniora (Rada Seniora, Uniwersytet III Wieku)	
niekorzystne tendencje demograficzne: niski przyrost naturalny, a także migracja osób w wieku produkcyjnym	osoby młode, planujące założenie rodziny	Wzmocnienie poziomu integracji i aktywizacji społecznej na obszarze rewitalizacji Starówka	1.2. Rozwój funkcji kulturalnych	11. Muzeum z funkcjami edukacyjnymi oraz kulturalnymi – powstanie m.in. kino studyjne 18. Stworzenie nowej przestrzeni społeczno-kulturalnej pn. „Pałacyk Reymonda” - miejsce spotkań dla wszystkich grup społecznych	Największe znaczenie dla osób młodych będzie mieć realizacja przedsięwzięć związanych z utworzeniem kina studyjnego, zagospodarowaniem terenów rekreacyjnych nad rzeką Wartą oraz powstaniem nowoczesnego Centrum Sportu i Rekreacji oraz Odnowy

problemy	grupy docelowe	cele strategiczne	kierunki działań rewitalizacyjnych	planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne wraz z ich znaczeniem dla grup docelowych	uwagi
				20. Uatrakcyjnienie oferty rekreacyjno-usługowej na Bulwarze Nadwarciańskim 21. Centrum Sportu i Rekreacji oraz Odnowy Biologicznej (Osiedlowe Centrum Sportu i Rekreacji „Starówka”, ul. Dmowskiego 4 – powstanie nowoczesnego obiektu sportowo-rekreacyjnego, obejmującego m.in. usługi odnowy biologicznej, siłownię, boisko do squasha, centrum gier planszowych itd.	Biologicznej. Przedsięwzięcia te wpłyną na wzrost atrakcyjności Konina, pod względem rekreacji i wypoczynku.
problemy społeczne dot. ubóstwa	osoby objęte pomocą społeczną	Wzmocnienie poziomu integracji i aktywizacji społecznej na obszarze rewitalizacji Starówka	1.7. Wsparcie specjalistyczne dla grup zmarginalizowanych (pomoc psychologiczna, terapeutyczna, prawna)	1. Inkubator Aktywności (Dom Zemełki) – zakłada tworzenie mechanizmów wsparcia dla grup defaworyzowanych (m.in. poprzez rozwijanie ekonomii społecznej). 4. Program zajęć dla osób bezrobotnych, w tym dotkniętych konsekwencjami uzależnień i przemocy domowej – do najczęstszych powodów korzystania z pomocy społecznej należy bezrobocie, realizacja projektu ma na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy oraz uczestnictwa w życiu	Program rewitalizacji obejmuje szereg działań miękkich skierowanych do osób wykluczonych i zagrożonych marginalizacją, realizowanych we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Koninie oraz organizacjami pozarządowymi. Niewątpliwie na poprawę warunków życia wpłyną remonty budynków komunalnych.

problemy	grupy docelowe	cele strategiczne	kierunki działań rewitalizacyjnych	planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne wraz z ich znaczeniem dla grup docelowych	uwagi
				społeczności lokalnej osób bezrobotnych, będących beneficjentami MOPR w Koninie. 9. Revital – Starówka obejmuje działania skierowane do osób wykluczonych społecznie 14. Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina na obszarze rewitalizacji „Starówka” – obejmuje budynki mieszkalne (komunalne), które w większości zamieszkują osoby korzystające z pomocy społecznej.	
problemy społeczne dot. przemocy, problemów opiekuńczo-wychowawczych	rodziny dysfunkcyjne	Wzmocnienie poziomu integracji i aktywizacji społecznej na obszarze rewitalizacji Starówka	1.6. Realizacja programów profilaktycznych, w tym związanych z przeciwdziałaniem przemocy	3. Festiwal Artystycznych Działań Ulicznych – obejmuje m.in. warsztaty Przemoc w rodzinie, „Mamo tato rusz się ze mną” cykl spotkań i ćwiczeń na świeżym powietrzu w parku. 7. Wspiera.MY - projekt dotyczy wsparcia rodzin, w szczególności tych ubogich i dysfunkcyjnych zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją, poprzez warsztaty, zajęcia ze specjalistami, dyskusje, zajęcia	Projekt nr 3 zakłada organizację 12 wydarzeń ogółem, częściowo skierowanych do rodzin dysfunkcyjnych. Bezpośrednio do tej grupy adresowany jest projekt nr 7, który zakłada ograniczenie problemów opiekuńczo-wychowawczych w 33 rodzinach biologicznych i 48 rodzinach zastępczych.

problemy	grupy docelowe	cele strategiczne	kierunki działań rewitalizacyjnych	planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne wraz z ich znaczeniem dla grup docelowych	uwagi
	dzieci i młodzież w wieku szkolnym	Wzmocnienie poziomu integracji i aktywizacji społecznej na obszarze rewitalizacji Starówka	1.5. Kompleksowe rozwiązywanie problemów opiekuńczo-wychowawczych	profilaktyczne, rekreacyjne i edukacyjne 3. Festiwal Artystycznych Działań Ulicznych, obejmuje m.in. zaczerpnięty Dzień Dziecka oraz cykl spotkań i ćwiczeń na świeżym powietrzu w parku „Mamo tato rusz się ze mną” 5. Budowa kompetencji pracowników na rynku pracy 8. Kampania informacyjno-promocyjna dla młodzieży z zakresu wiedzy o przedsiębiorczości 9. Revital – Starówka- zakłada 3 projekty edukacyjno-kulturalne dla uczniów 10. Aktywizacja mieszkańców poprzez kompleksową modernizację i zagospodarowanie terenów przy ul. Kolskiej – adresowany jest przede wszystkim do uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Koninie 11. Muzeum z funkcjami edukacyjnymi oraz kulturalnymi – przedsięwzięcie zakłada m.in. stworzenie dodatkowej przestrzeni kulturalnej i edukacyjnej dla uczniów	W programie rewitalizacji przewidziano aktywizację dzieci i młodzieży zarówno w zakresie działalności edukacyjnej, kulturalnej i artystycznej, jak i planowania przyszłej kariery zawodowej (program stażowy, promowanie i kreowanie postaw przedsiębiorczych). Przedsięwzięcie nr 5 obejmuje zorganizowanie staży dla 12 uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz zorganizowanie 6 spotkań w zakresie oferty instytucji kształcenia ustawicznego W ramach przedsięwzięcia nr 8 zrealizowane zostaną 2 kampanie informacyjne dla młodzieży „Być przedsiębiorcą”.

problemy	grupy docelowe	cele strategiczne	kierunki działań rewitalizacyjnych	planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne wraz z ich znaczeniem dla grup docelowych	uwagi
				i uczniom z regionu, stworzenie oferty kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej szkołom 12. Centrum Edukacji Komunikacyjnej - Miasteczko rowerowe - ma na celu wprowadzenie dzieci i młodzieży szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji „Starówka”, w podstawy bezpiecznego zachowania się w ruchu drogowym, zapoznanie ze znakami drogowymi, a także przygotowaniem do egzaminu na kartę rowerową 13. Modernizacja oraz adaptacja pomieszczeń z przeznaczeniem na szkolne schronisko młodzieżowe w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stefana Batorego - umożliwi skorzystanie z taniej bazy noclegowej przede wszystkim grupom młodzieży szkolnej.	
problemy rynku pracy, relatywnie niska jakość miejsc	bezrobotni	Wzmocnienie poziomu integracji i aktywizacji	1.4. Aktywizacja osób bezrobotnych; 2.2. Budowa kompetencji	4. Program zajęć dla osób bezrobotnych, w tym dotkniętych konsekwencjami uzależnień i przemocy	Bezpośrednio do osób bezrobotnych adresowany jest projekt nr 4, który zakłada

problemy	grupy docelowe	cele strategiczne	kierunki działań rewitalizacyjnych	planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne wraz z ich znaczeniem dla grup docelowych	uwagi
pracy, niski poziom przedsiębiorczości		społecznej na obszarze rewitalizacji; Starówka Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji Starówka	pracowników na rynku pracy	domowej – polega na przeprowadzeniu warsztatów i szkoleń dla osób bezrobotnych. 6. Poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji „Starówka” – skierowany do osób chcących założyć własną działalność gospodarczą	udzielenie specjalistycznego wsparcia osobom bezrobotnym: - 30 zorganizowanych warsztatów/szkoleń - liczba osób bezrobotnych, które wzięły udział w organizowanych warsztatach/szkoleniach (45 osób bezrobotnych)
niski poziom rozwoju branż kreatywnych	przedsiębiorcy i osoby zainteresowane założeniem własnej działalności gospodarczej	Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji Starówka	2.3. Promocja samozatrudnienia i podejmowania własnej działalności gospodarczej; 2.1. Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla przedsiębiorców	6. Poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji „Starówka” - obejmuje stworzenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia dla inwestycji z obszaru rewitalizacji „Starówka”. 19. System wspólnej komunikacji marketingowej na obszarze rewitalizacji - realizowany będzie w ścisłej współpracy z przedsiębiorcami prowadzącymi swoją działalność na obszarze objętym projektem	Realizacja projektu nr 6 ma na celu ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji „Starówka”, zwiększenie liczby nowych przedsiębiorstw o 15, poprzez stworzenie i zachęcanie do korzystania z systemu ulg, zwolnień, benefitów Projekt nr 19 zakłada współpracę 15 przedsiębiorstw.
niewystarczający poziom	osoby niepełnosprawne oraz	Rozwój infrastruktury i poprawa	3.2. Poprawa jakości przestrzeni publicznej	1. Inkubator Aktywności (Dom Zemełki) – będzie obiektem	Konin wprowadził do stosowania w 2017 roku dwa istotne dokumenty dotyczące

problemy	grupy docelowe	cele strategiczne	kierunki działań rewitalizacyjnych	planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne wraz z ich znaczeniem dla grup docelowych	uwagi
dostosowania urbanistycznego	o ograniczonej mobilności ruchowej	jakości przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji Starówka		dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych 17. Przebudowa i rozbudowa ulic na terenie objętym rewitalizacją dla Miasta Konina – wpłynie na poprawę bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych 18. Stworzenie nowej przestrzeni społeczno-kulturalnej pn. „Pałacyk Reymonda” - w Mediatece zgromadzone zostaną także wydawnictwa dla osób niewidomych i niedowidzących, które mieszkają w Koninie. Różne typy aktywności zakładane są także m.in. dla osób niepełnosprawnych w ramach Centrum Integracji Społecznej.	tw. projektowania uniwersalnego, mającego na celu projektowanie i dostosowanie przestrzeni miejskiej do potrzeb i wymagań osób z niepełnosprawnością, seniorów itp. Dokumenty te, to Standardy Dostępności dla miasta Konina v. 2017 oraz Projektowanie bez Barier - Wytyczne.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023.

Analiza powyższych tabel wskazuje, że odbiorcami większości planowanych działań rewitalizacyjnych będą dzieci i młodzież oraz osoby starsze. Duża część przedsięwzięć dotyczy ożywienia społecznego i wsparcia dla osób zagrożonych marginalizacją poprzez szeroko rozumiane działania kulturalne, edukacyjne, artystyczne i socjoterapeutyczne. Planowana jest także reintegracja zawodowa osób bezrobotnych i pomoc skierowana do osób w trudnej sytuacji życiowej, poprzez organizację spotkań, szkoleń oraz różnego rodzaju inicjatyw społecznych. W najmniejszym stopniu zaspokojone zostaną potrzeby osób młodych, planujących założenie rodziny i pozostanie w Koninie (projekty dot. rewitalizacji przestrzeni publicznej oraz wzbogacenia oferty kulturalnej i rekreacyjnej) oraz przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej (poprzez stworzenie oferty gospodarczej na obszarze rewitalizacji i programu działań marketingowych).

W przypadku sfery gospodarczej, na podstawie analizy przeprowadzonej w tabeli 2 stwierdzono, że 5 projektów przyczyni się do realizacji celu strategicznego 2. Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji „Starówka” obejmującego trzy kierunki działań rewitalizacyjnych. Są to następujące projekty:

1. Inkubator Aktywności (Dom Zemelki) – w którym świadczone będą usługi dla mieszkańców obszaru rewitalizacji „Starówka”, ekonomii społecznej, a także biznesu, poprzez realizowanie pomysłów na samodzielność zawodową i społeczną koninian (szkolenia, nowopowstałe spółdzielnie socjalne).

5. Budowa kompetencji pracowników na rynku pracy, poprzez: organizowanie płatnych staży w konińskich firmach dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz wsparcie rozwoju instytucji kształcenia ustawicznego i zachęcanie osób pracujących i przedsiębiorców do korzystania z oferty edukacyjnej.

6. Poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji „Starówka”, poprzez stworzenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia dla inwestycji z obszaru rewitalizacji „Starówka” (stworzenie systemu ulg i zwolnień dla inwestycji tworzących nowe miejsca pracy).

8. Kampania informacyjno-promocyjna dla młodzieży z zakresu wiedzy o przedsiębiorczości – celem kampanii jest zwiększenie wśród młodych ludzi wiedzy z zakresu przedsiębiorczości oraz korzyści wynikających z prowadzenia działalności gospodarczej, wypracowania postaw kreatywnych.

19. System wspólnej komunikacji marketingowej na obszarze rewitalizacji, w celu podniesienia atrakcyjności handlowo-usługowej obszaru rewitalizacji „Starówka”.

Realizacja tych projektów przyczyni się przede wszystkim do budowy i wzmacniania kompetencji pracowników na rynku pracy oraz promocji samozatrudnienia i podejmowania działalności gospodarczej. Wśród wymienionych projektów nie ma centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b. Wykazanie potrzeby jego utworzenia jest celem niniejszego opracowania.

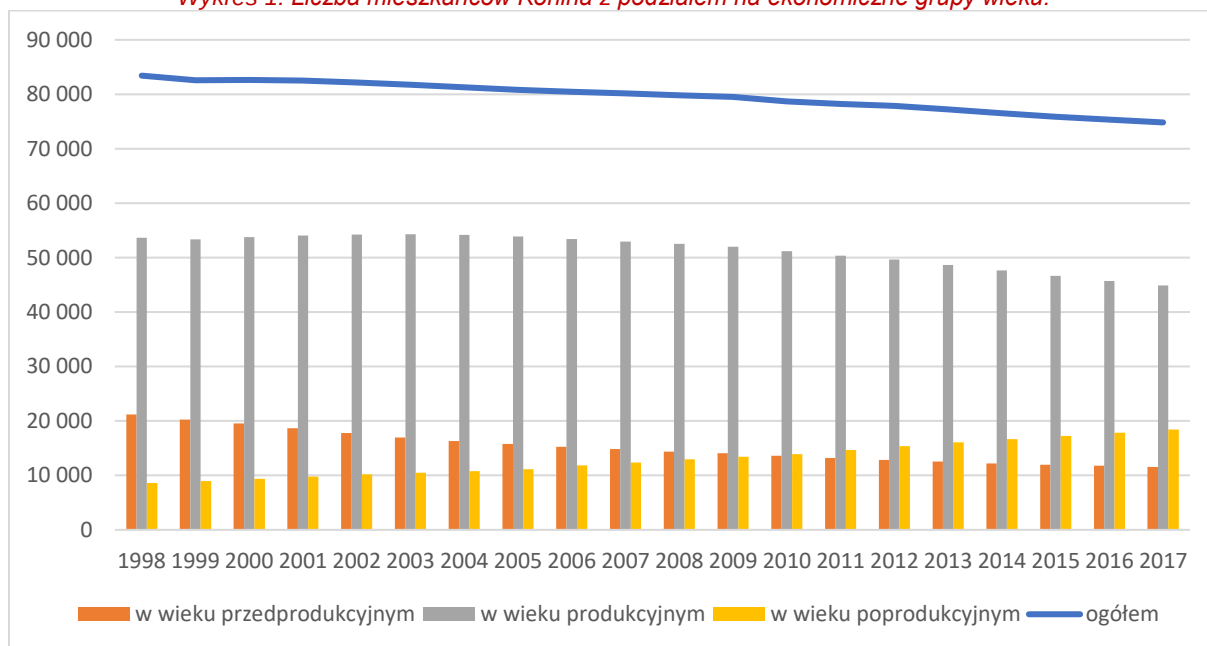
W kolejnym rozdziale dokonano pogłębionej analizy wszystkich zidentyfikowanych potencjalnych grup docelowych, której celem jest zawężenie i doprecyzowanie grup społecznych, które powinny zostać objęte wsparciem.

5. Charakterystyka potencjalnych adresatów

5.1. Seniorzy i osoby niepełnosprawne

Liczba mieszkańców Konina z roku na rok spada. W ciągu ostatnich 20 lat ubyło około 8,6 tys. osób, liczba mieszkańców spadła o 10,3%. Jednocześnie odnotowano dwukrotny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym² oraz prawie dwukrotny spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Konińskie społeczeństwo starzeje się szybciej niż pojawiają się dzieci.

Wykres 1. Liczba mieszkańców Konina z podziałem na ekonomiczne grupy wieku.

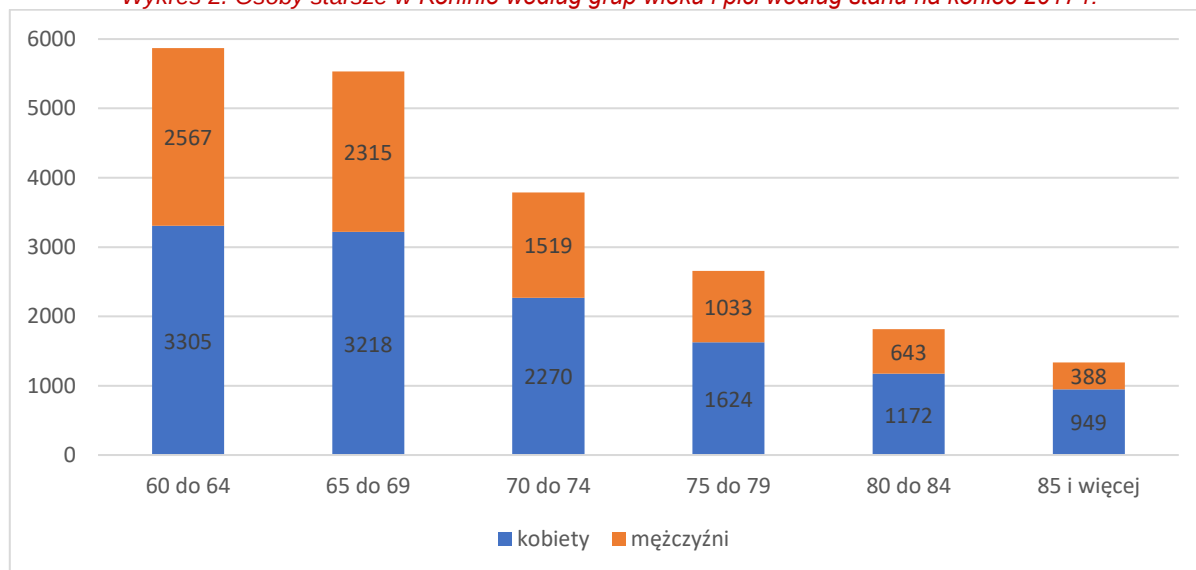
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Przyrost liczby osób starszych będzie mieć duży wpływ na rynek pracy w mieście, w kolejnych latach więcej osób będzie odchodzić na emeryturę niż wchodzić na rynek pracy. W konsekwencji zapotrzebowanie popytu na pracę będzie zaspokajane głównie przez pracowników starszych. W związku z tym będzie istniała coraz większa potrzeba doszkalania pracowników, ponieważ ich kwalifikacje mogą w coraz mniejszym stopniu odpowiadać potrzebom rynku pracy³. Obecnie osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 25% mieszkańców miasta, jednak udział ten będzie wzrastać. Większość (68%) osób starszych stanowią kobiety.

² wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

³ Źródło: *Strategia rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015-2025*. Str. 42-43

Wykres 2. Osoby starsze w Koninie według grup wieku i płci według stanu na koniec 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rosnący wraz z wiekiem udział kobiet w populacji jest konsekwencją nadumieralności mężczyzn i zróżnicowania parametrów trwania życia – kobiety osiągające wiek 60 lat mają przed sobą 5 lat więcej dalszego trwania życia niż mężczyźni. Z tego względu wraz ze wzrostem wieku wzrasta liczba owdowiałych kobiet.

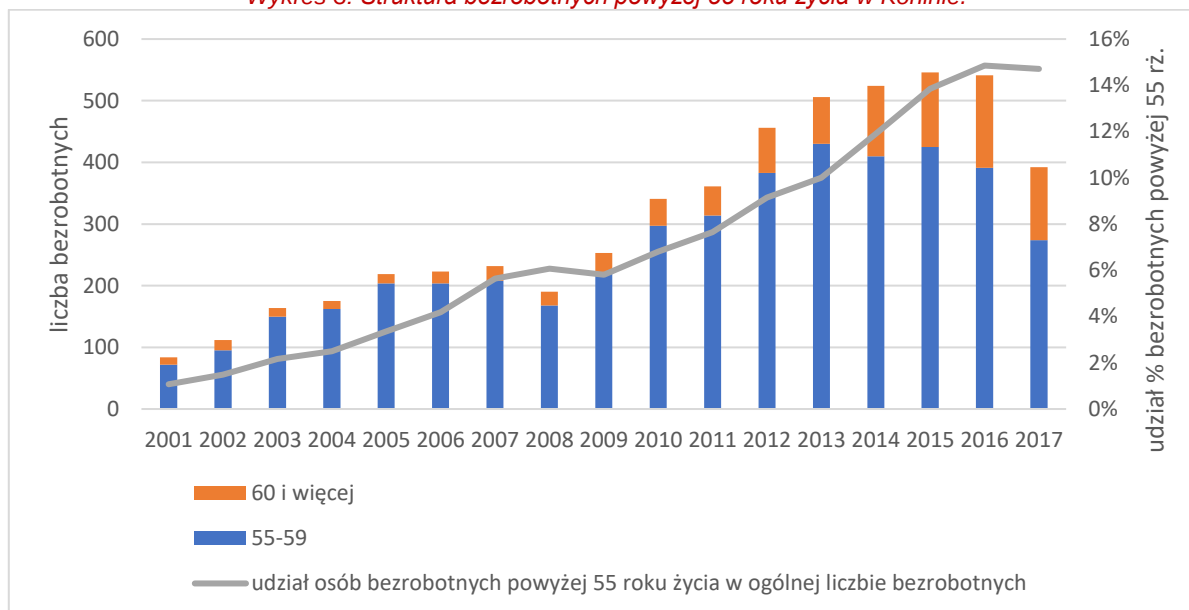
Sytuacja materialna wielu starszych mieszkańców Konina jest bardzo trudna. Wynika to przede wszystkim z niskiego poziomu wynagrodzeń oraz niskich świadczeń emerytalno-rentowych, a także samotnego prowadzenia gospodarstwa domowego. W Koninie zamieszkuje wiele samotnych i starszych osób, co powoduje zwiększone wydatki związane z zapewnieniem im opieki w placówkach całodobowych, w placówkach wsparcia dziennego oraz w formie usług⁴.

Jeśli chodzi o sytuację ekonomiczną seniorów z Konina, głównym źródłem utrzymania tej grupy społecznej są świadczenia otrzymywane z ZUS z tytułu rent i emerytur. Osoby, które nie osiągnęły jeszcze wieku emerytalnego pracują zawodowo lub są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koninie⁵.

⁴ Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej za 2016 rok

⁵ Źródło: Strategia rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015-2025. Str. 103

Wykres 3. Struktura bezrobotnych powyżej 55 roku życia w Koninie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie.

Z danych przedstawionych powyżej, wynika że pomimo spadku ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (patrz rozdział 5.2. Bezrobotni) znacząco wzrasta liczba mieszkańców Konina po 55 roku życia zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koninie.

Głównymi powodami przyznawania pomocy dla osób po 55 roku życia przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie są długotrwała choroba, niepełnosprawność, ale również bezrobocie. Osoby starsze, które wymagają pomocy w codziennym funkcjonowaniu objęte są pomocą w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z chorobą Alzheimera i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Pomimo spadku liczby osób objętych świadczeniami z pomocy społecznej (patrz rozdział 5.3) odnotowywane są z roku na rok tendencje wzrostowe jeżeli chodzi o liczbę osób uprawnionych do zasiłków stałych. Są to zasiłki dla osób, które nie mają dochodów stałych, z niepełnosprawnościami, bądź w wieku poprodukcyjnym. Antycypuje się ich wzrost, ponieważ wchodzi w ten system świadczenia osoby, które na początku lat 90 utraciły pracę i nie podjęły zatrudnienia.

Wzrasta także zapotrzebowanie na domy pomocy społecznej. W 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie dysponował środkami finansowymi, które pozwoliły na umieszczenie w domu pomocy społecznej wszystkich zainteresowanych tą formą pomocy. W efekcie postępującego procesu starzenia się społeczeństwa niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba stają się coraz powszechniejszym problemem społecznym wśród mieszkańców Konina. Stąd niezmiernie ważne jest zapewnienie takim osobom nie tylko wsparcia finansowego, ale także pomoc przy codziennych czynnościach, świadczenie usług opiekuńczych oraz pomocy asystentów osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, dla osób, które ukończyły 75. rok życia w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji przyznaje się zasiłek pielęgnacyjny. Według danych MOPR w Koninie w 2016 r. wydano 845 zasiłków pielęgnacyjnych, na kwotę 129 285 zł, dla osób powyżej 75 roku życia.

Ponadto w celu pobudzania aktywności osób starszych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie - Klub Integracji Społecznej od 2011 roku realizuje program „Złota jesień życia” skierowany dla seniorów z terenu miasta. Celem programu jest zwiększenie możliwości aktywnego uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym i kulturalnym oraz nabycie nowych umiejętności.

Osoby starsze z terenu Konina, które wymagają zapewnienia całodobowej opieki i pomocy w codziennym funkcjonowaniu mogą zostać umieszczone w Domu Pomocy Społecznej, który prowadzi dla swoich mieszkańców szeroką działalność rekreacyjną oraz kulturalno-oświatową.

W Koninie działa Rada Seniorów Miasta Konina, powołana w 2011 roku Zarządzeniem nr 72/2011 Prezydenta Miasta Konina, która jest organem doradczym, inicjatywnym i opiniotwórczym Prezydenta Miasta Konina w sprawach dotyczących osób starszych.

Wśród ofert aktywności społecznej oferowanej osobom starszym w Koninie wyróżnić można:

- Stowarzyszenie Koniński Uniwersytet Trzeciego Wieku ul. Przyjaźni 1, funkcjonujący w Koninie od 2005 roku. Uniwersytet stanowi formę edukacji ludzi starszych. Uczęszczają tam osoby, które zakończyły już pracę zawodową i chcą swój wolny czas poświęcić rozwijaniu sprawności intelektualnej i fizycznej.
- Politechnika Trzeciego Wieku ul. Przemysłowa 3d, funkcjonująca w Koninie od 2007 roku. Powołana przez Radę Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT) z inicjatywy członków Klubu seniora działającego przy Radzie. Słuchaczami Politechniki są głównie inżynierowie i technicy przebywający na emeryturze, którzy nie chcą stracić kontaktu z nauką.

Inną formą wsparcia, przeciwdziałającą osamotnieniu oraz społecznej izolacji osób starszych w mieście Koninie są Kluby Seniora. Obecnie w Koninie funkcjonuje 8 takich placówek. Na terenie miasta działają też inne związki i organizacje pozarządowe, które w obszarze swojej działalności oferują również pomoc i wsparcie dla seniorów⁶.

W 2017 roku uruchomiony został Program Konińska Karta Seniora skierowany do osób, które ukończyły 60 rok życia i mieszkają na terenie miasta Konina. Posiadanie Konińskiej Karty Seniora pozwala na skorzystanie z ulgowych ofert Partnerów Programu.

Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie monitoring „Strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015-2025” za rok 2016: „Zwiększyła się ilość działań skierowanych dla seniorów w ramach promocji zdrowego i aktywnego stylu życia. Realizowane były programy i projekty, których celem było zapoznanie seniorów z nowoczesną technologią, oprócz tradycyjnych warsztatów komputerowych organizowane były wykłady i spotkania dotyczące zagadnień teleopieki, których głównym celem jest wsparcie seniora

⁶ Źródło: *Strategia rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015-2025*.

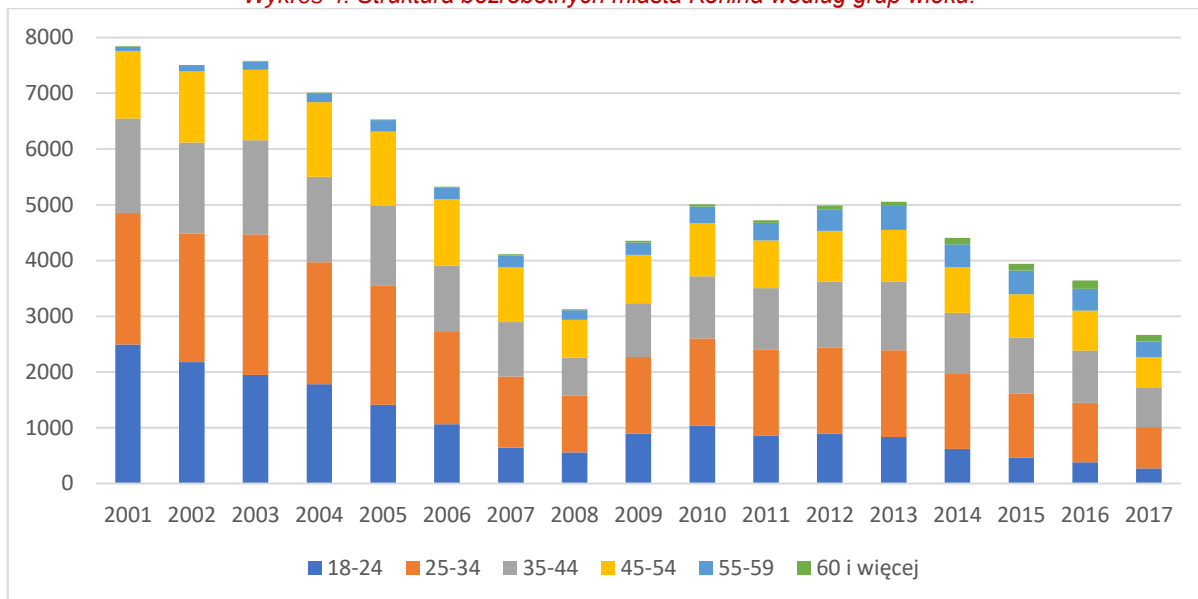
zarówno w sferze bezpieczeństwa jak i aktywności. Seniorzy mają coraz lepszy dostęp do działań, programów, projektów związanych z rozwijaniem wszelkiego rodzaju aktywności. Instytucje, organizacje pozarządowe, kluby seniora realizują projekty skierowane dla osób starszych i pozyskują środki zewnętrzne”.⁷

5.2. Bezrobotni

Na rynku pracy w 2017 roku zaszło wiele znaczących zmian – w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie odnotowano najniższy poziom bezrobocia rejestrowanego od 1990 roku, zmalała stopa bezrobocia, a tempo tego spadku było wyższe niż w kraju i województwie. Zgłoszono o 12,5% więcej ofert pracy, natomiast środki na aktywizację rynku pracy w 2017 roku wyniosły prawie 30 milionów złotych⁸.

Na koniec grudnia 2017r. 2665 mieszkańców miasta Konin było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koninie. Na konińskim rynku pracy już od kilku lat widoczna jest przewaga osób bezrobotnych w młodym wieku: 25-34 lata – 28% i 35-44 lata -26%. Bezrobocie osób młodych jest uznawane za przyczynę wysokiego ujemnego salda migracji Konina.

Wykres 4. Struktura bezrobotnych miasta Konina według grup wieku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie.

Istotnym atutem, który zwiększa szanse na zdobycie zatrudnienia jest wykształcenie. Wpływ poziomu wykształcenia na sytuację osób chcących podjąć zatrudnienie jest również odzwierciedlony w ewidencji osób bezrobotnych. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (26,8%) oraz zasadniczym zawodowym (26,0%). Około 36% bezrobotnych nie ma kwalifikacji zawodowych, a 15% nie posiada doświadczenia zawodowego. Wskaźniki te świadczą o potrzebie posiadania konkretnych kwalifikacji

⁷ http://www.moprkonin.lm.pl/container/pliki/monitoring_strategia_2015_2025_zarok_2016.pdf str. 25

⁸ Źródło: Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie za 2017 r. str. 3

zawodowych. Osoby długotrwale bezrobotne (1,6 tys.) stanowią około 62% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

W populacji bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Koninie dominują (68%) osoby zakwalifikowane do II profilu pomocy (w przypadku tych osób możliwe jest zastosowanie niemal wszystkich określonych w Ustawie form wsparcia). Około 30% bezrobotnych zakwalifikowano do III profilu pomocy – dla osób oddalonych od rynku pracy, wymagających szczególnego wsparcia ze strony urzędu i innych instytucji rynku pracy. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie na koniec grudnia 2017 roku pozostawało 201 mieszkańców Konina z orzeczoną stopniem niepełnosprawności (w tym 98 kobiet). Głównymi barierami w ograniczaniu bezrobocia są: niski poziom przedsiębiorczości i niewystarczająca w stosunku do potrzeb liczba nowych miejsc pracy, jak również niedostosowanie kwalifikacji bezrobotnych do potrzeb rynku pracy (opisanymi w rozdziale 7)

Powiatowy Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Agencja Rozwoju Regionalnego, Miasto Konin, a także organizacje pozarządowe realizują szereg działań aktywizujących bezrobotnych. Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie monitoring „Strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina na lata 2015-2025” za rok 2016: zwiększyła się ilość realizowanych programów i projektów oraz wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego. Zwiększeniu uległa też liczba osób objęta zatrudnieniem subsydiowanym i w ramach prac społecznie – użytecznych. Zmniejszeniu uległa liczba gospodarstw domowych objęta świadczeniami z pomocy społecznej z powodu bezrobocia⁹.

Wsparcie dla osób bezrobotnych oferuje działający w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie – Klub Integracji Społecznej. Głównym celem działalności Klubu jest reintegracja społeczna i zawodowa osób długotrwale bezrobotnych, w tym również uzależnionych i współuzależnionych, bezdomnych oraz z innymi problemami. W roku 2016 z oferty Klubu skorzystało łącznie 185 osób (w tym 35 osób uzależnionych od alkoholu) uczestniczących w organizowanych zajęciach warsztatowych, spotkaniach i zajęciach terapeutycznych, treningach interpersonalnych i warsztatach językowych (język angielski), komputerowych, a także indywidualnych konsultacji¹⁰.

5.3. Beneficjenci pomocy społecznej

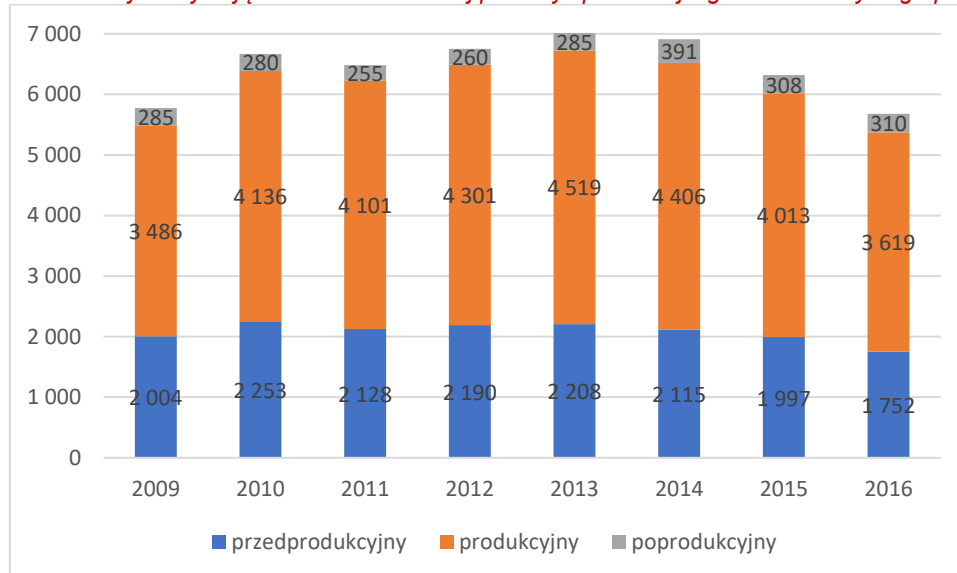
Z roku na rok obserwowany jest niewielki spadek osób korzystających z pomocy i wsparcia, na co wpływ może mieć również niewielki spadek bezrobocia oraz wypłacane rodzinom od kwietnia 2016 r. świadczenia wychowawcze (Program Rodzina 500 plus). Przyczyny udzielania świadczeń są różne, najczęściej w rodzinach występuje więcej niż jedna z przyczyn uprawniających ją do pomocy. Główną okolicznością do przyznania pomocy jest ubóstwo rodzin, które często spowodowane jest bezrobociem. Zauważalny jest spadek rodzin, w których występują problemy związane z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz używaniem alkoholu. Rośnie natomiast zapotrzebowanie na pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami

⁹ http://www.moprkonin.lm.pl/container/pliki/monitoring_strategia_2015_2025_zakrok_2016.pdf

¹⁰ Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie za 2016 rok oraz informacja o potrzebach w zakresie realizowanych zadań na 2017 rok

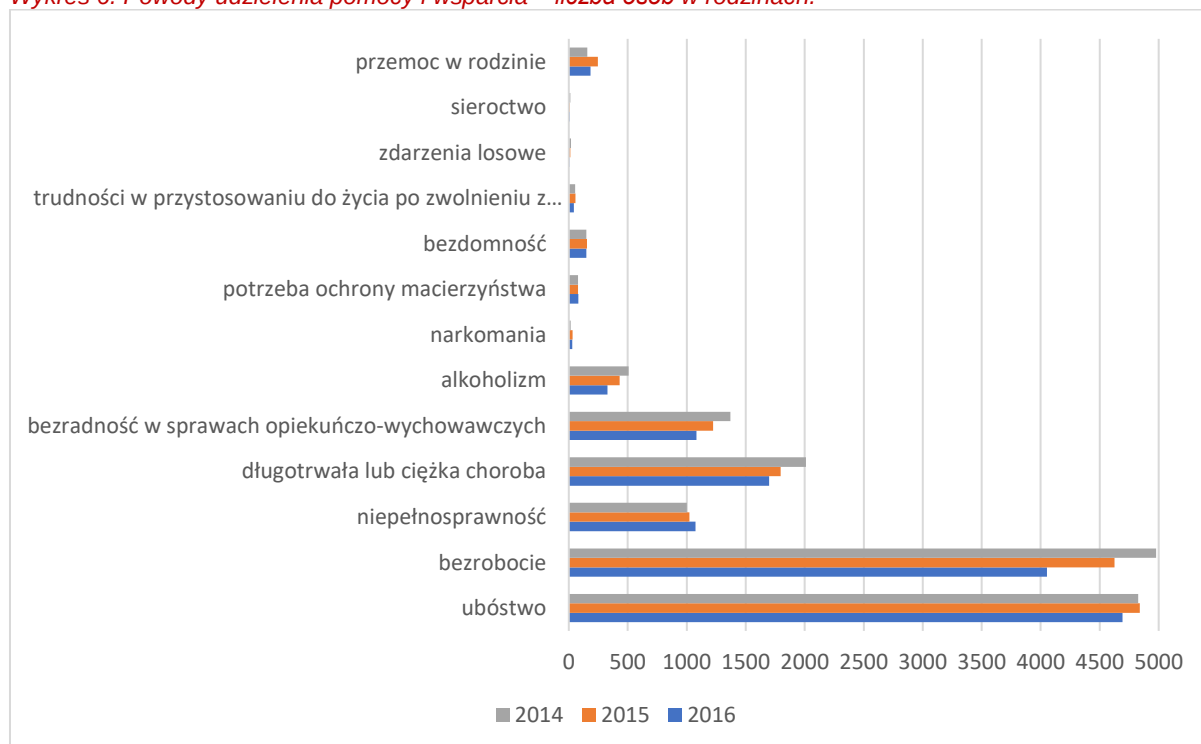
psychicznymi. Mieszkańcy Konina mają dostęp w szerokim zakresie do poradnictwa specjalistycznego, są obejmowani pracą socjalną, jak również mają całodobowy dostęp do interwencji kryzysowej.¹¹

Wykres 5. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg ekonomicznych grup wieku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 6. Powody udzielenia pomocy i wsparcia – liczba osób w rodzinach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentu pt. Ocena zasobów pomocy społecznej za 2016 r.

Do najczęściej udzielanych form pomocy należały:

- zasiłki stałe - udzielono 5 757 świadczeń 573 osobom z 571 rodzin,

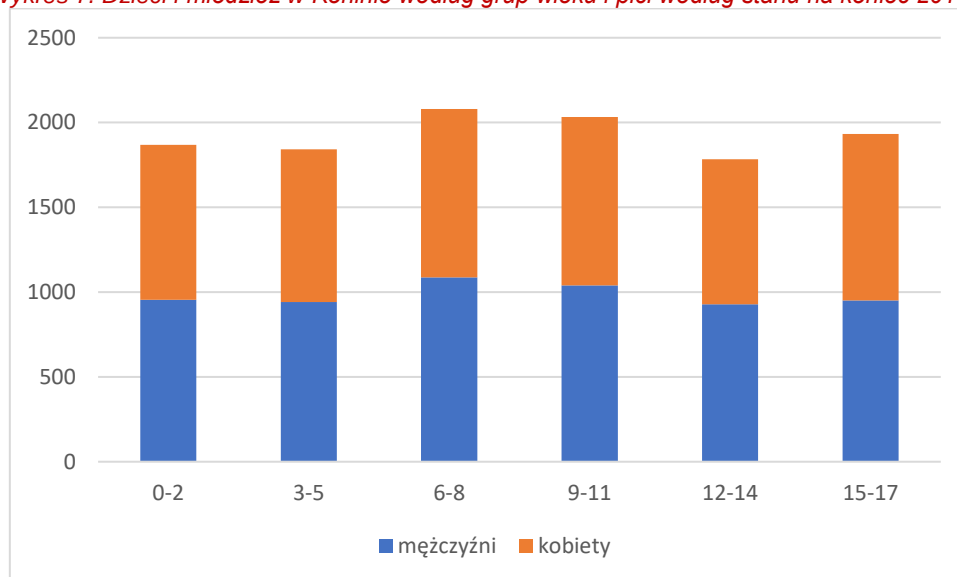
¹¹ Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej za 2016 rok

- zasiłki okresowe przyznano dla 1850 osób z 1 831 rodzin,
- zasiłki celowe - objęto nimi 2 618 osób z 2 571 rodzin,
- zasiłki rodzinne przyznano 2 494 rodzinom, w tym: 1 292 rodziny z zasiłkiem na 1 dziecko, 933 – na 2 dzieci, 227 – na 3 dzieci i 42 – na 4 i więcej dzieci,
- zasiłki pielęgnacyjne - udzielono 33 261 świadczeń, zasiłki otrzymało 3 118 osób, z tytułu niepełnosprawności lub ukończenia 75 roku życia (niejednokrotnie 1 osoba pobierała również świadczenie dla innych członków rodziny np. współmałżonka, dziecko)¹².

5.4. Dzieci i młodzież w wieku szkolnym

Analizując informacje przedstawione w rozdziale 5.1. na wykresie 1 widać, że liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w ciągu ostatnich 20 lat znacznie spadła (o 45%) z 21 tysięcy do 11 tysięcy.

Wykres 7. Dzieci i młodzież w Koninie według grup wieku i płci według stanu na koniec 2017 r.

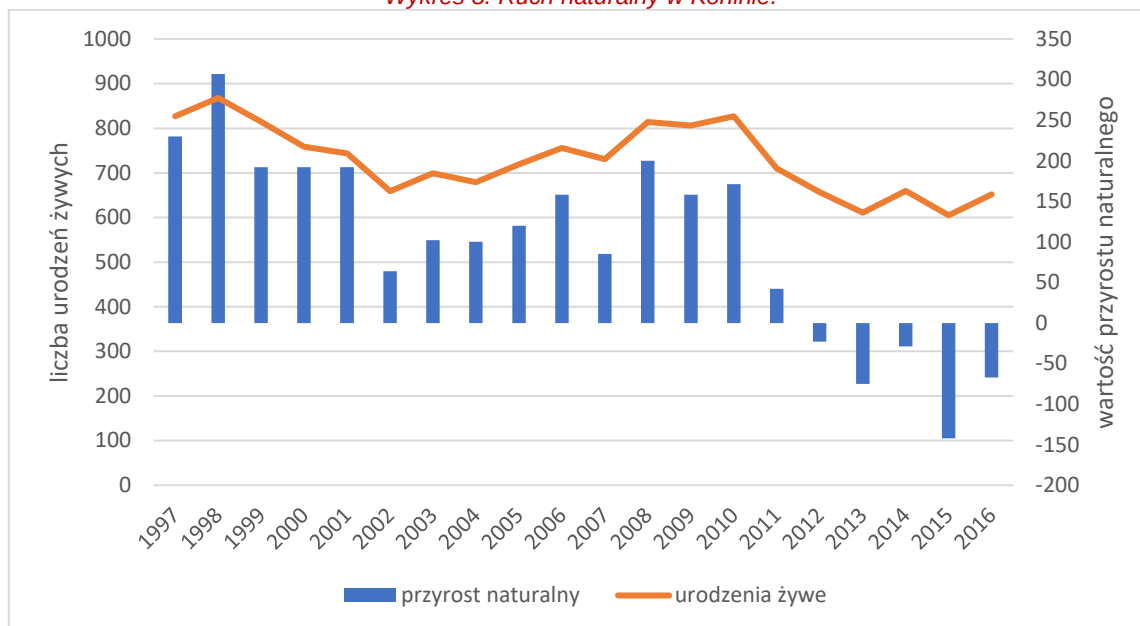

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Spadek liczby dzieci i młodzieży wynika z utrzymującego się od kilku lat spadku liczby urodzeń żywych. Ponadto obserwowany jest ujemny przyrost naturalny (różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ogółem).

¹² Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie za 2016 rok oraz informacja o potrzebach w zakresie realizowanych zadań na 2017 rok Konin, marzec 2017 r.

Wykres 8. Ruch naturalny w Koninie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Dzieci mieszkańców miasta mają zapewniony dostęp do przedszkoli i punktów przedszkolnych. Natomiast nie wszystkie dzieci mogą skorzystać z miejsc w żłobkach z powodu braku wolnych miejsc i braku możliwości technicznych bądź lokalowych, by zwiększyć ich liczbę. Powodem nieprzyznania miejsca w żłobku było także zameldowanie dziecka poza gminą Konin. W 2016 r. nie przyznano miejsca w żłobku dla 90 dzieci¹³. Według danych Urzędu Miejskiego w Koninie funkcjonuje 1 żłobek miejski, 2 żłobki niepubliczne i 2 kluby dziecięce, posiadające łącznie 230 miejsc¹⁴. Według danych GUS w 2017 r. w żłobkach i klubach dziecięcych opieką objętych było 11,6% dzieci w wieku do lat 3. W ciągu 2017 r. w żłobkach łącznie z klubami dziecięcymi przebywało 367 dzieci.

W mieście funkcjonuje 25 przedszkoli, w tym 18 prowadzonych przez Miasto Konin. Przedszkola prowadzone przez gminę i powiat oferują 2827 miejsc, na 1 miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 0,66 dzieci w wieku 3-5 lat, co oznacza, że potrzeby w tym zakresie są zabezpieczone.

Ofertę edukacyjno-kulturalną dla dzieci i młodzieży zapewniają m.in.: Centrum Kultury i Sztuki w Koninie, Młodzieżowy Dom Kultury w Koninie, Centrum Edukacji i Rozrywki Park Makiet Mikroskala w Koninie, Centrum Rozrywki Kropka, Rodzinne Centrum Rozrywki Fabryka Wrażen, Trampolandia, Sala zabaw Ence Pence, Hola Kawa&Zabawa. Rodziny wielodzietne, posiadające troje lub więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub do 24 roku życia ubiegać się mogą o wydanie Konińskiej Karty Rodziny 3+ w Wydziale Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Koninie.

W ramach Młodzieżowego Domu Kultury w Koninie od początku 2018 roku realizowany jest bardzo ciekawy projekt pt. M-Lab Konin. Jest to grupa inicjatywna (Młodzieżowe Laboratorium)

¹³ Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej za 2016 rok

¹⁴ Źródło: rejestr żłobków i klubów dziecięcych w mieście Koninie

<https://bip.konin.eu/pdf/WS/2018/07.02RejestrzlobkwiKlubwdzieciychwMieścieKoninie2018.pdf>

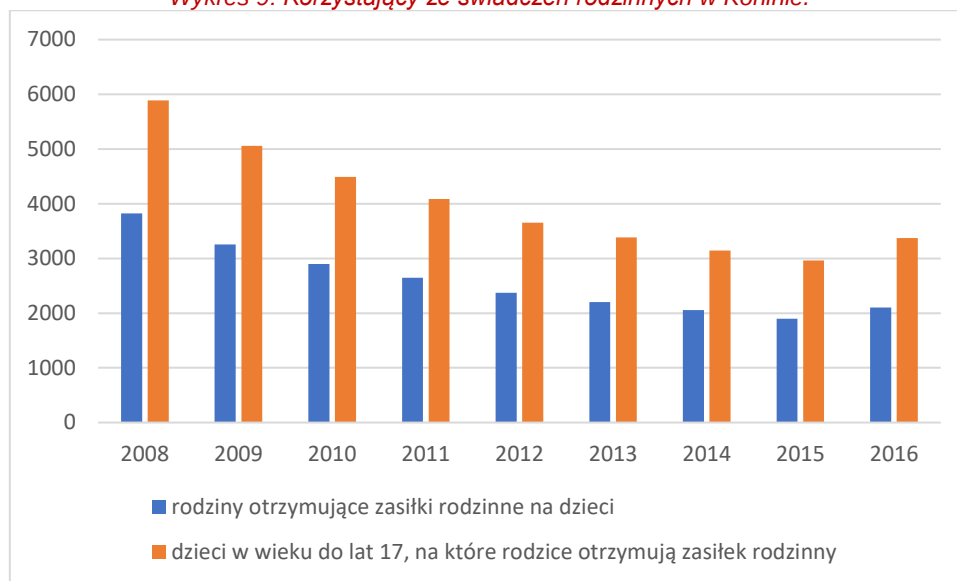
skupiająca młodych mieszkańców miasta chętnych do działania we własnej sprawie i projektowania rozwiązań odpowiadających na ich potrzeby. Jednym z celów projektu jest stworzenie przestrzeni, centrum młodzieżowego, w którym młodzi ludzie mogliby brać udział w warsztatach, spotkać się pokoleniowo, spędzić czas twórczo i rozwijająco. Przy czym głównym założeniem jest działanie z aktywnym udziałem młodzieży, projekt M-Lab jest tworzony przez młodzież.

5.5. Rodziny dysfunkcyjne

Szczególnego traktowania wymagają dzieci z rodzin dysfunkcyjnych m.in. w zakresie pomocy w nauce, rozwijania zainteresowań, zagospodarowania czasu wolnego.

Według informacji zawartych w „Sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2017 rok” do najczęściej występujących czynników obniżających wydolność wychowawczą rodziny należą: uzależnienia, bezrobocie, przewlekłe choroby somatyczne i psychiczne, niepełnosprawność, przemoc, trudne warunki mieszkaniowe, brak wzorców i nabytych umiejętności, brak oparcia w rodzinie.

Wykres 9. Korzystający ze świadczeń rodzinnych w Koninie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Pomoc społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych otrzymało w 2016 r. 358 rodzin, liczących łącznie 1082 osoby. Dzieci z rodzin, które nie potrafią samodzielnie funkcjonować, nie potrafią spełniać swoich ról rodzicielskich, są bardzo zaniedbane. Pomimo, że w Koninie działa wiele miejsc wsparcia różnego typu ognisk, świetlic, realizowane są także różne programy i zajęcia, najtrudniejsze jest zmotywowanie rodziców, żeby zgodzili się, żeby ich dziecko wyszło z domu i korzystało z tej oferty.

W 2017 roku sześciu asystentów rodziny zatrudnionych w ramach zadaniowego czasu pracy w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Koninie objęło pomocą 90 rodzin w tym 186 dzieci z których 14 posiadało orzeczenie o niepełnosprawności. 160 dzieci i 72 rodziny skorzystały z pomocy asystenta w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2017 „Asystent rodziny i Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Tutejszy

Ośrodek od października 2016 roku realizuje również projekt pt. "Wspiera.MY" w ramach Wielkopolskiego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Do udziału w projekcie z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zakwalifikowano 15 dzieci i 36 osób dorosłych. Skala problemów występujących w rodzinach i liczba rodzin potrzebujących wsparcia oraz nałożenie na asystentów dodatkowych zadań wynikających z ustawy „Za życiem” wymaga zwiększenia zatrudnienia asystentów rodziny¹⁵.

W celu zapobiegania i rozwiązywania istniejących problemów z jakimi borykają się rodziny powstał „Gminny program wspierania rodziny w Koninie na lata 2018-2020” opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, którego podstawowym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

5.6. Przedsiębiorcy i osoby zainteresowane założeniem własnej działalności gospodarczej

W Koninie zdiagnozowano¹⁶ relatywnie niski wskaźnik przedsiębiorczości, niską innowacyjność i obecność branż kreatywnych¹⁷ w strukturze podmiotów gospodarczych. Zgodnie z dokumentem Komisji Europejskiej „The Economy of Culture in Europe”, przyszłość gospodarcza Europy związana będzie z jej przywództwem w zakresie kreatywności i innowacji. Na poziom rozwoju przemysłu kreatywnego i jego znaczenie dla potencjału rozwoju gospodarczego miasta ma wpływ wiele czynników, takich jak: wielokulturowość, kapitał ludzki i intelektualny, obecność sektora B+R, wielkość popytu na produkty/usługi, czy otoczenie gospodarcze (w tym bliskość innych kreatywnych firm). Z kolei przemysł kreatywny determinuje rozwój innych sektorów gospodarki, jeszcze bardziej zwiększając atrakcyjność określonego obszaru. Sektory kreatywne przyciągają wysokiej jakości kapitał ludzki, oddziałując na kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni życiowej dla mieszkańców oraz biznesu. Specyfiką działalności kreatywnej jest otwartość na innowacje, stanowiące o różnorodności proponowanej oferty. Przemysł kreatywny tworzą zarówno prywatne, nastawione na zysk firmy, jak i organizacje non-profit oraz państwowe instytucje, które są bezpośrednio zaangażowane w działalność kreatywną¹⁸. Warto nadmienić, że w 2012 roku Komisja Europejska zaproponowała program zatytułowany „Kreatywna Europa”, mający wzmocnić konkurencyjność sektora kreatywnego i promować różnorodność kulturową. Jest to program ramowy dla sektora kultury i sektora kreatywnego wchodzący w zakres wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020.

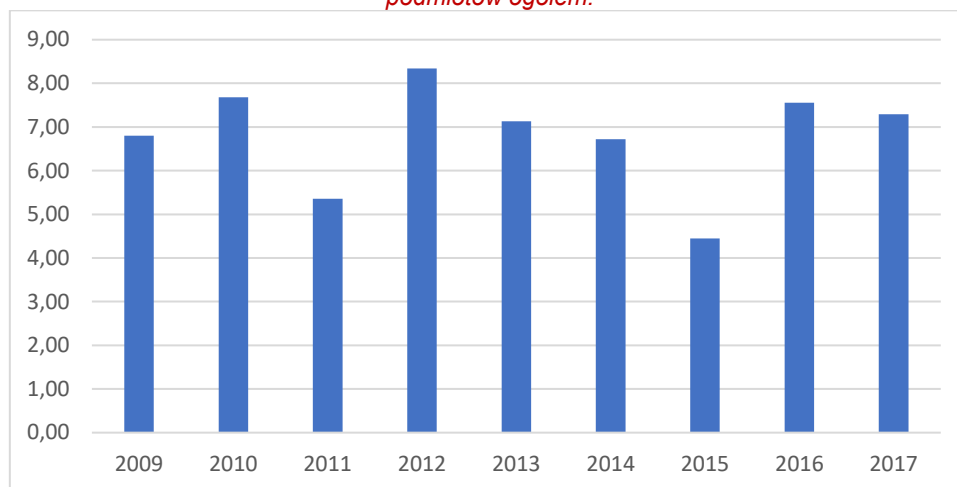
¹⁵ Na podstawie opracowania pt. „Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2017 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadania”

¹⁶ Diagnoza społeczno-gospodarcza miasta Konina na potrzeby wyznaczenia obszarów zdegradowanych w mieście, Konin 2015 r.

¹⁷ Wg Polskiej Klasyfikacji Działalności gospodarczej PKD 2007 do przemysłów kreatywnych zaliczonych jest 12 gałęzi przemysłu: reklama, architektura, wzornictwo i projektowanie mody, działalność wydawnicza, radio i telewizja, oprogramowanie komputerowe, literatura i sztuki wizualne, rzemiosło artystyczne, film i wideo, działalność muzyczna, sztuki sceniczne, fotografia

¹⁸ Na podstawie raportu końcowego wykonanego na zlecenie Ministerstwa Gospodarki w ramach realizacji zamówienia: Analiza potrzeb i rozwoju przemysłów kreatywnych (creative industries)

Wykres 10. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Odsetek podmiotów sektora kreatywnego w całym mieście wynosi 4,11%. Na Starówce jest on nieco wyższy i wynosi 4,68%. Jest to mniej niż w dużych miastach. Dla porównania na koniec 2016 r. w Poznaniu podmiotów zaliczanych według tej samej metodyki do sektora kreatywnego było blisko 6%, w Łodzi 5,15%, we Wrocławiu 5,49%. Najwyższy udział tego sektora w gospodarce odnotowuje się w Krakowie (6,08%) i w Warszawie (7,71%)¹⁹. Uwzględniając fakt, że sektor ten rozwija się od wielu lat, a dane dla dużych miast w stosunku do porównywanych w Koninie są starsze o półtora roku, można stwierdzić, że sektor kreatywny w Koninie jest potencjałem, ale wymaga dalszego rozwoju. Przede wszystkim jednak należy wziąć pod uwagę włączenie sektora kreatywnego w ożywienie społeczne i gospodarcze Starówki.

Tabela 4. Liczba podmiotów sektora kreatywnego wygenerowanych z bazy REGON, z siedzibą w m. Koninie, wg stanu z dnia 30.06.2018 r.

Obszar	Liczba podmiotów ogółem	Liczba podmiotów sektora kreatywnego	Odsetek podmiotów sektora kreatywnego
Miasto Konin	7841	322	4,11%
Obszar rewitalizacji	1047	49	4,68%
Miasto Konin poza obszarem rewitalizacji	6794	273	4,02%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

W mieście Koninie sektor kreatywny (inaczej przemysł kreatywny) tworzy przede wszystkim pięć rodzajów działalności. Najwięcej w strukturze sektora znajduje się agencji reklamowych. W całym Koninie podmiotów zajmujących się działalnością agencji reklamowych jest ponad 70 i stanowią 23% wszystkich podmiotów zaliczanych do sektora. 20% udział w strukturze mają podmioty prowadzące według definicji PKD 2007 sprzedaż detaliczną pozostałych nowych wyrobów w wyspecjalizowanych sklepach. Działalność w PKD jest oznaczona kodem 47.78 i obejmuje sprzedaż detaliczną:

- sprzętu fotograficznego, optycznego i precyzyjnego,
- pamiątek, wyrobów rzemieślniczych i artykułów religijnych,

¹⁹ R. Kasprzak, Rozwój sektora kreatywnego w Polsce, „Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów” 2018, nr 162, str. 11-23

- realizowaną przez handlowe galerie artystyczne,
 - oleju opałowego, gazu w butlach, węgla i drewna dla potrzeb gospodarstwa domowego,
 - broni i amunicji,
 - znaczków i monet,
 - produktów innych niż żywnościowe, gdzie indziej niesklasyfikowaną
- oraz
- działalność optyków.

Definicja tej działalności jest szeroka i można stwierdzić, że nie zawsze podmiot, którego główna działalność jest oznaczona kodem 47.78 należy do sektora kreatywnego.

20% udział w strukturze podmiotów przemysłu kreatywnego posiadają projektanci budowlani, architekci i urbaniści. W całym mieście funkcjonują 32 podmioty prowadzące działalność fotograficzną, co stanowi 10% sektora kreatywnego. Ważną w przemyśle kreatywnym grupą podmiotów są te, które rejestrują się jako prowadzące działalność w zakresie specjalistycznego projektowania. Do grupy tej należą:

- projektowanie wzornictwa tkanin, odzieży, obuwia, biżuterii, mebli i pozostałego wystroju i dekoracji wnętrz oraz pozostałe wzornictwo wyrobów użytku osobistego i gospodarstwa domowego,
- projektowanie przemysłowe, tj. tworzenie i rozwój projektów i specyfikacji, które optymalizują użytkowanie, wartość i wygląd wyrobów, włącznie z określeniem materiałów, mechanizmów, kształtu, koloru i wykończeniem powierzchni wyrobu, biorąc pod uwagę cechy i potrzeby użytkowników, bezpieczeństwo, popyt, sposób dystrybucji, użytkowanie i konserwację,
- działalność projektantów graficznych,
- działalność dekoratorów wnętrz.

W Koninie takich podmiotów jest 28, co stanowi 9% sektora kreatywnego. Podmioty z pozostałych rodzajów działalności należących do sektora kreatywnego są dużo mniej liczne w swoich kategoriach. W tabeli poniżej zaprezentowano wszystkie.

Tabela 5. Podmioty z bazy REGON z siedzibą w m. Koninie, wg rodzaju działalności (stan z dnia 30.06.2018 r.)

Rodzaj działalności według PKD (w mieście Koninie)	Liczba podmiotów	Odsetek podmiotów
Działalność agencji reklamowych	73	23%
Sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	65	20%
Działalność w zakresie architektury	65	20%
Działalność fotograficzna	32	10%
Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania	28	9%
Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych	9	3%
Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych	9	3%
Artystyczna i literacka działalność twórcza	7	2%
Pozostała działalność wydawnicza	5	2%
Działalność obiektów kulturalnych	5	2%
Wydawanie gazet	4	1%

Rodzaj działalności według PKD (w mieście Koninie)	Liczba podmiotów	Odsetek podmiotów
Działalność bibliotek i archiwów	4	1%
Wydawanie czasopism i pozostałych periodyków	3	1%
Działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych	3	1%
Wydawanie książek	2	1%
Działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych	2	1%
Nadawanie programów telewizyjnych ogólnodostępnych i abonamentowych	2	1%
Działalność związana z reprezentowaniem mediów	2	1%
Działalność muzeów	2	1%
RAZEM - obszar miasta	322	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

Struktura sektora kreatywnego na Starówce jest nieco odmienna od tej dla całego miasta. Przede wszystkim widoczny jest duży udział (ponad 30%) podmiotów prowadzących sprzedaż detaliczną pozostałych nowych produktów w wyspecjalizowanych sklepach. Jak już wspomniano w grupie tych podmiotów znajduje się wiele, które właściwie nie powinny zostać do tego sektora zaliczone. Analizując szczegółowo profil działalności firm prowadzących działalność pod kodem 47.78, należy stwierdzić, że z taką sytuacją mamy do czynienia na Starówce.

Na Starówce, jak wynika z analizy rodzaju działalności podmiotów sektora kreatywnego, jest deficyt działalności obiektów kultury, co jest mało charakterystyczne dla tego typu obszarów miejskich. Generalnie można dostrzec niewielki udział w lokalnej gospodarce i działalności społecznej zarejestrowanej w obszarze rewitalizacji działalności artystycznej, twórczej i ogólnie kulturalnej. Może być to istotny powód braku na Starówce usług generujących ożywienie społeczno-gospodarcze. W przestrzeni staromiejskiej, w której znajdują się parki i skwery, bulwar nadrzeczny i strefy miejskiego wypoczynku tego rodzaju usług powinno być dużo.

Tabela 6. Rodzaj działalności według PKD (w obszarze rewitalizacji)

Rodzaj działalności według PKD (w obszarze rewitalizacji)	Liczba podmiotów	Odsetek podmiotów
Sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	15	31%
Działalność agencji reklamowych	14	29%
Działalność w zakresie architektury	7	14%
Pozostała działalność wydawnicza	3	6%
Działalność fotograficzna	3	6%
Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych	2	4%
Artystyczna i literacka działalność twórcza	2	4%
Wydawanie czasopism i pozostałych periodyków	1	2%
Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania	1	2%
Działalność muzeów	1	2%
RAZEM - obszar rewitalizacji	49	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

Sektor kreatywny poza obszarem rewitalizacji, jak ukazuje tabela poniżej, jest w strukturze bardzo zbliżony do sektora całego miasta Konina.

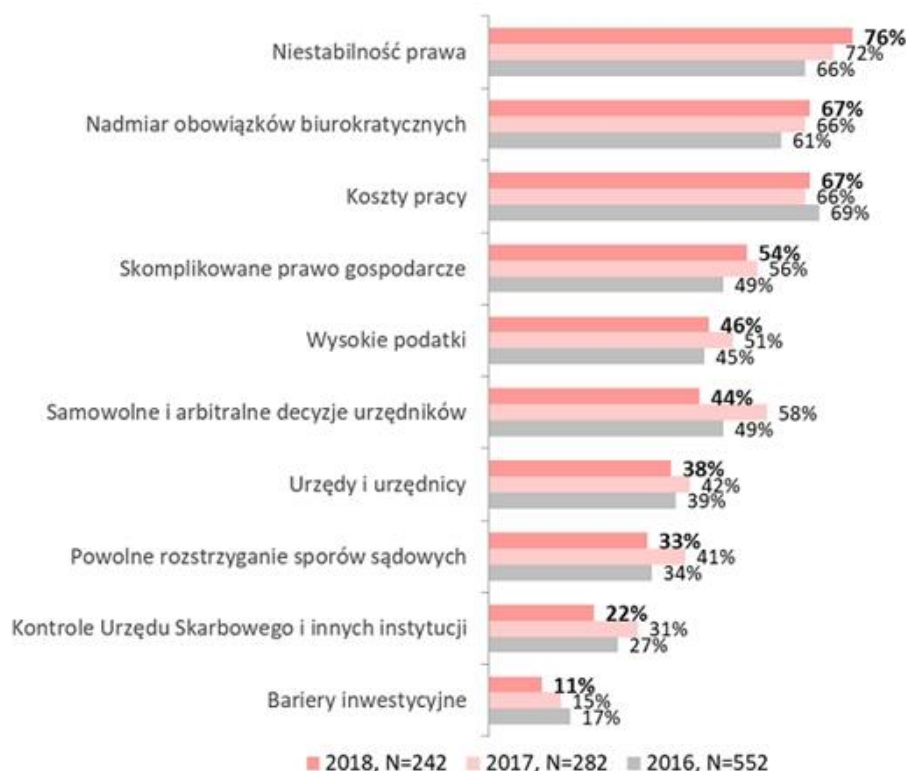
Tabela 7. Rodzaj działalności według PKD (poza obszarem rewitalizacji)

Rodzaj działalności według PKD	Liczba podmiotów	Odsetek podmiotów
Działalność agencji reklamowych	59	22%
Działalność w zakresie architektury	58	21%
Sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	50	18%
Działalność fotograficzna	29	11%
Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania	27	10%
Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych	9	3%
Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych	7	3%
Artystyczna i literacka działalność twórcza	5	2%
Działalność obiektów kulturalnych	5	2%
Wydawanie gazet	4	1%
Działalność bibliotek i archiwów	4	1%
Działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych	3	1%
Wydawanie książek	2	1%
Wydawanie czasopism i pozostałych periodyków	2	1%
Pozostała działalność wydawnicza	2	1%
Działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych	2	1%
Nadawanie programów telewizyjnych ogólnodostępnych i abonamentowych	2	1%
Działalność związana z reprezentowaniem mediów	2	1%
Działalność muzeów	1	0%
RAZEM - obszar miasta poza obszarem rewitalizacji	273	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

Niski poziom przedsiębiorczości wynika głównie z historycznych uwarunkowań gospodarczych Konina. Przez wiele lat miasto było jednym z największych ośrodków przemysłu paliwowo-energetycznego w kraju, co zahamowało rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Mieszkańcy byli przyzwyczajeni do stabilnego zatrudnienia i niechętnie podejmują ryzyko, które wiąże się z zakładaniem własnej działalności gospodarczej.

Wykres 11. Katalog największych barier w prowadzeniu działalności gospodarczej w Polsce.

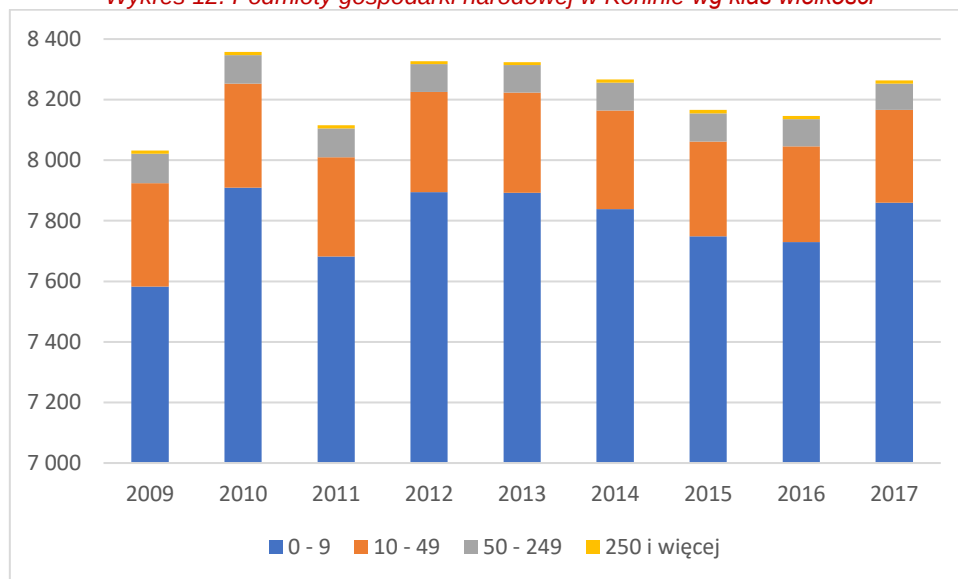
Źródło: Maison&Partners dla Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, styczeń 2018, N: 242, badanie przeprowadzone wśród reprezentatywnej po względem ilości zatrudnianych pracowników, próby firm sektora MSP (do 250 zatrudnionych).

Według najnowszego badania przeprowadzonego przez Maison&Partners na zlecenie Związku Przedsiębiorców i Pracodawców (ZPP) do największych barier prowadzenia biznesu w Polsce należą: niestabilne prawo, nadmiar obowiązków biurowatycznych, wysokie pozapłacowe koszty pracy oraz samowolne i bezwzględnie narzucane decyzje urzędników.

Miasto Konin przyjęło w 2016 r. „Program wspierania przedsiębiorczości w Koninie na lata 2017-2019”, realizuje także projekt pn. „Zakładam firmę – wsparcie osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą na terenie K OSI”²⁰, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 6, Działanie 6.3 Samozatrudnienie i przedsiębiorczość.

²⁰ <http://www.konin.eu/zakladamfirme/projekt.html>

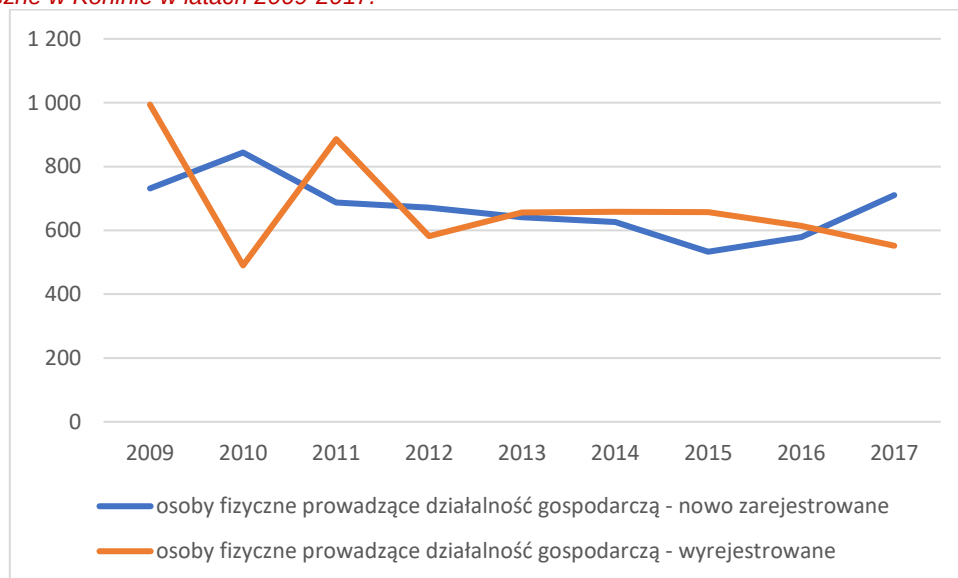
Wykres 12. Podmioty gospodarki narodowej w Koninie wg klas wielkości

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

O poziomie przedsiębiorczości świadczy m.in. liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON. Na koniec 2017 r. w Koninie funkcjonowało 8263 podmiotów gospodarczych, w tym 6079 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 13,6 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (dla porównania w Kaliszu wskaźnik ten wyniósł 13,9 a w Lesznie 16,3).

Wykres 13. Liczba nowozarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne w Koninie w latach 2009-2017.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Z danych statystycznych z ostatnich kilku lat wynika, że wskaźnik liczby nowopowstających podmiotów gospodarki narodowej w Koninie spadał do 2015 r., a w ostatnich dwóch latach wykazywał tendencję wzrostową. Aby utrzymać ten trend konieczne jest podjęcie wzmożonych działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości. Kluczowe zadanie stanowi promowanie korzyści

wynikających z założenia działalności gospodarczej, ale także warunki do inkubowania nowo powstałych organizacji, w tym pomoc infrastrukturalna i doradcza. Działania te są istotne także ze względu na stosunkowo dużą liczbę likwidowanych przedsiębiorstw.

Miasto nie posiada własnego inkubatora przedsiębiorczości czy parku technologicznego, oferującego nie tylko przestrzeń do prowadzenia firmy, ale także doradztwa i możliwości współpracy między partnerami gospodarczymi. Miasto od 2014 roku realizuje program wspierania przedsiębiorczości w Koninie, prowadzi stronę internetową Konińskiego Portalu Gospodarczego, bazę terenów inwestycyjnych i nieruchomości²¹. Funkcjonujące w Koninie instytucje otoczenia biznesu zostały zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 8. Instytucje otoczenia biznesu w Koninie.

Instytucje otoczenia biznesu	Opis
Konińska Izba Gospodarcza ul. Zakładowa 11, 62-510 Konin	Instytucja pozarządowa, zrzeszająca podmioty gospodarcze oraz gminy miejskie i wiejskie. Organizuje spotkania klubu przedsiębiorców w celu integracji konińskiego środowiska gospodarczego. Oferta izby obejmuje: konsultacje prawne i BHP, grupy zakupowe, usługi związane z legalizacją dokumentów, szkolenia, doradztwo, mediacje, wynajem sal szkoleniowych. W ramach aktywnego poszukiwania inwestorów Konińska Izba Gospodarcza na bieżąco wysyła oferty inwestycyjne zawierające pismo indywidualnie skierowane do każdego potencjalnego inwestora, opis terenów inwestycyjnych i możliwości uzyskania pomocy publicznej - zwolnienia z podatku od nieruchomości.
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. ul. Zakładowa 4, 62-510 Konin	Instytucja działająca na rzecz rozwoju regionalnego (restrukturyzacja gospodarki i rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw), wyspecjalizowana w realizacji rządowych i międzynarodowych programów polityki regionalnej dla samorządów. Oferta ARR obejmuje: usługi rozwojowe (szkolenia, doradztwo), agencję pracy tymczasowej, projekty np. "Dotacje dla StartUpów 2", doradztwo i szkolenia, Enterprise Europe Network (baza ofert zagranicznych), pośrednictwo finansowe dla BGK (inicjatywa JEREMIE), wynajem nieruchomości
Cech Rzemiosł Różnych ul. 3-go Maja 48, 62-500 Konin	Organizacja samorządu gospodarczego rzemiosła, posiada osobowość prawną, zrzesza na zasadzie dobrowolności rzemieślników regionu konińskiego reprezentujących ponad 30 zawodów rzemieślniczych.
Naczelna Organizacja Techniczna Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Rada w Koninie ul. Przemysłowa 3D, 62-510 Konin	Jest terenową jednostką organizacyjną Federacji SNT NOT, posiadającą osobowość prawną. Zrzesza 14 stowarzyszeń naukowo-technicznych, skupiających ponad 1600 członków

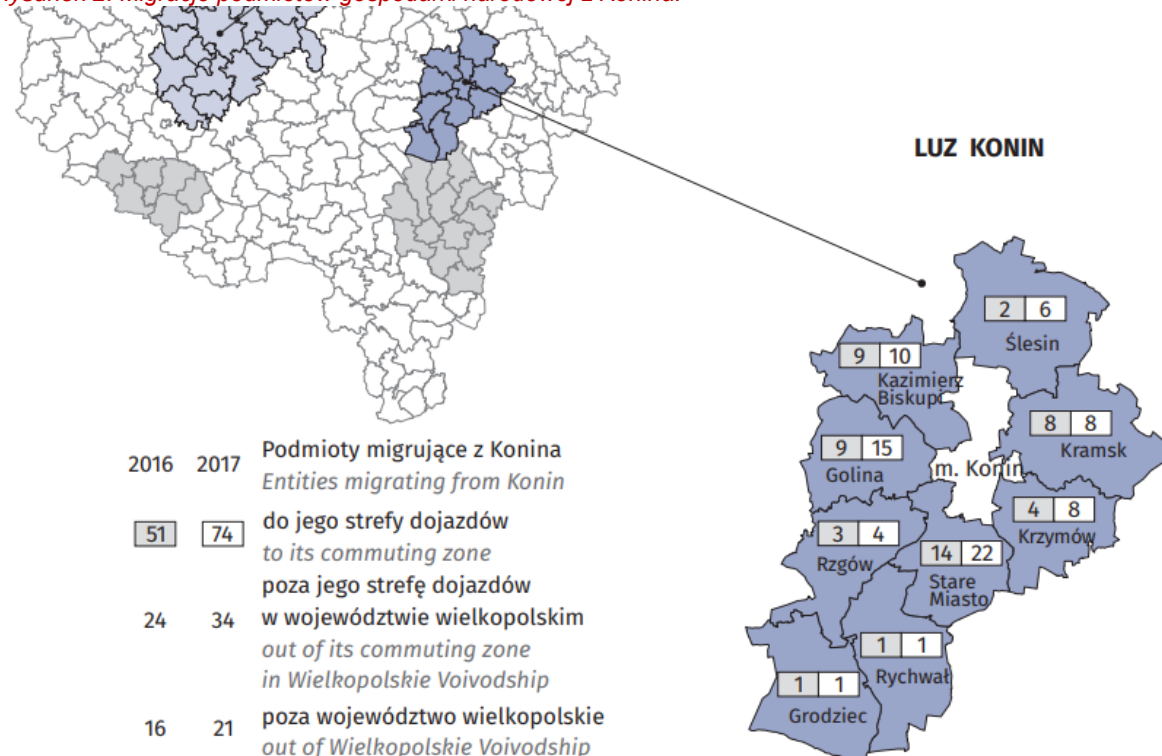
Źródło: na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej <http://www.konin.pl/index.php/instytucje-otoczenia-biznesu.html> oraz stronach internetowych instytucji otoczenia biznesu.

Ofertę pomieszczeń na wynajem posiada Centrum konferencyjne City Centrum mieszące się na Placu Zamkowym 1 w Koninie. Citi Centrum powstało z myślą o organizacji różnego rodzaju konferencji, szkoleń, korepetycji, wykładów, prezentacji, rekrutacji pracowników oraz spotkań

²¹ Miasto Konin jest właścicielem terenów inwestycyjnych położonych w centralnej części miasta w obrębie Konin – Międzyziesie, a także Wyspy Pocijowo. Stanowią one podstawę oferty inwestycyjnej miasta Konina. Ponadto tereny inwestycyjne znajdują się przy ulicach Janowskiej, Przemysłowej, Gajowej, Sulańskiej, Nadrzecznej, czy przy Wale Tarejwy.

biznesowych. Oferta obejmuje wynajem biur serwisowanych, sal konferencyjnych, instant office (wynajem biur na godziny), a także usługi wspierające (księgowość, asystent prawny)²².

Rysunek 2. Migracje podmiotów gospodarki narodowej z Konina.

Źródło: Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie wielkopolskim, 2017 r.

Na liczbę podmiotów gospodarczych funkcjonujących w Koninie wpływ mają także zmiany lokalizacji podmiotów gospodarki narodowej. W odniesieniu do osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oznacza to zmianę adresu siedziby organu zarządzającego, a dla osób fizycznych – zmianę adresu miejsca zamieszkania. Z rejestru REGON w Koninie migrowało w 2017 r. 129 podmiotów (w tym 128 podmiotów mikro), czyli o 41,8% więcej niż przed rokiem. Ponad połowa z nich (57,4%) znalazła się w strefie dojazdów do Konina (gminy: Golina, Grodziec, Kazimierz Biskupi, Kramsk, Krzymów, Rychwał, Rzgów, Skulsk, Stare Miasto, Ślesin), 26,4% jednostek przeniosło się poza LUZ²³ Konin w województwie wielkopolskim, a 16,3% poza województwo wielkopolskie. W ramach szerszej strefy miejskiej Konina w 2017 r. podmioty migrowały najczęściej ze Starego Miasta (29,7% podmiotów migrujących do strefy dojazdów do Konina), Golicy (20,3%) i Kazimierza Biskupiego (13,5%). W grupie podmiotów zmieniających lokalizację przeważały jednostki zajmujące się: handlem; naprawą pojazdów samochodowych (18,6%), ochroną zdrowia

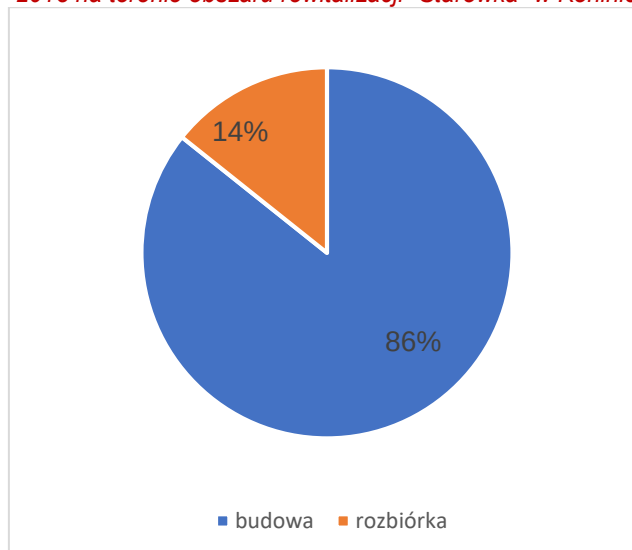
²² Na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej <http://biuranagodziny.online/>

²³ Szersza strefa miejska (Larger Urban Zone – LUZ) to miasto wraz z jego strefą dojazdów. Strefę dojazdów stanowią gminy, które spełniają jednocześnie dwa następujące warunki: – co najmniej 15% ogółu pracowników najemnych – mieszkańców gminy – w 2006 r. dojeżdżało do pracy do miasta, – gmina graniczy bezpośrednio z miastem lub z innymi gminami spełniającymi pierwszy warunek, tworząc zwarty obszar

i pomocą społeczną (17,8%) oraz działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (17,1%)²⁴.

Obszar rewitalizacji „Starówka” charakteryzuje się niewysokim poziomem aktywności inwestycyjnej, mierzonej liczbą inwestycji związanych z budową lub rozbiórką budynków.

Wykres 14. Udział rodzajów inwestycji przeprowadzonych na podstawie pozwolenia na budowę w latach 2013 - 2018 na terenie obszaru rewitalizacji "Starówka" w Koninie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://wyszukiwarka.gunb.gov.pl/>

W latach 2013-2018 na terenie obszaru rewitalizacji „Starówka” dokonano 21 inwestycji związanych z budową lub rozbiórką budynków. Prezydent Miasta Konina w ciągu 5 lat wydał 18 pozwoleń na budowę oraz 3 na rozbiórkę budynków. Na przedmiotowym terenie powstały 3 budynki o funkcji mieszkalnej jednorodzinnej i wielorodzinnej, 5 budynków o funkcji usługowej, 3 budynki o funkcji mieszkalno-usługowej, 4 budynki o funkcjach magazynowych i biurowych. Pozostałe trzy inwestycje dotyczyły infrastruktury technicznej.

Celem rewitalizacji jest poprawa atrakcyjności Starówki, zarówno w aspekcie przestrzennym, jak i gospodarczym, ważne jest również podniesienie jakości życia mieszkańców. Z tego względu istotne jest stworzenie dobrych warunków do inwestowania oraz rozwoju działalności gospodarczej na obszarze objętym rewitalizacją.

Ponadto, w perspektywie długookresowej należy stwierdzić, iż ludność Konina starzeje się, przez co postępujący spadek liczby młodych ludzi przekłada się bezpośrednio na mniejszą liczbę potencjalnych pracowników, a także nowych przedsiębiorstw.

Z drugiej strony, pozytywnie należy ocenić potencjał miasta w zakresie „przyciągania” pracujących spoza jego granic. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Konina 3,3 tys. osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 7,1 tys. pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 3,8 tys.²⁵

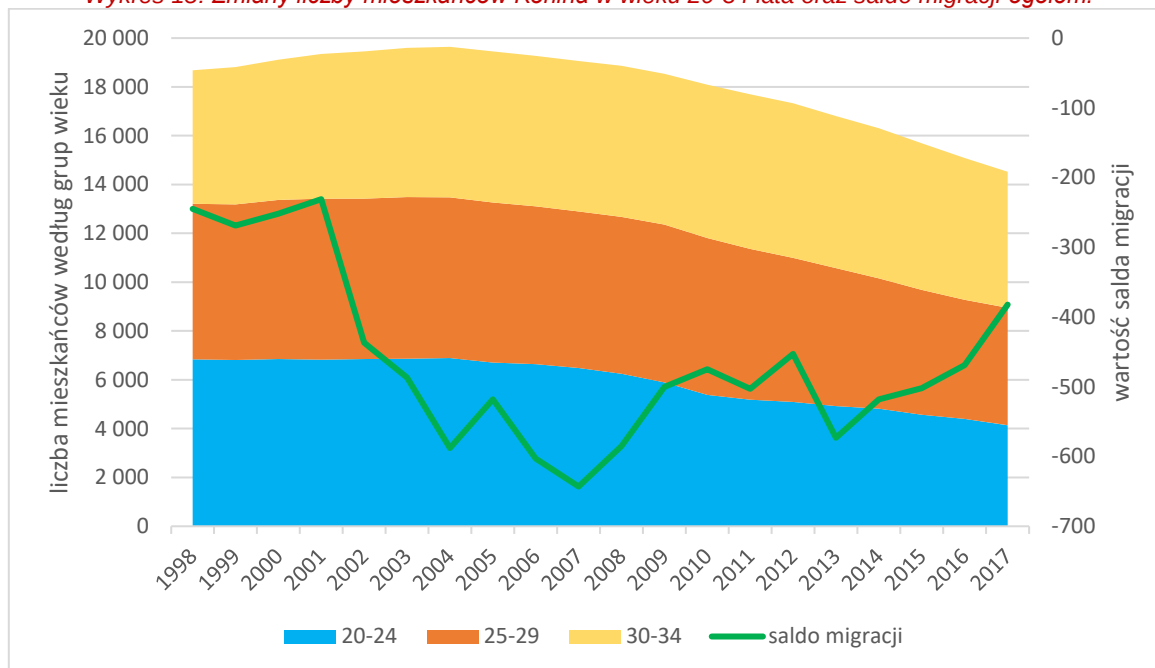
²⁴ Źródło: publikacja Urzędu Statystycznego w Poznaniu pt. Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie wielkopolskim, 2017 r.

²⁵ Źródło: Portal internetowy www.polskawliczbach.pl

5.7. Osoby młode, planujące założenie rodziny

Przedstawiony w rozdziale 5.1. wykres zmian liczby ludności w Koninie obrazuje systematyczny spadek liczby mieszkańców miasta. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym spadła w ciągu ostatnich 20 lat o 16,4%. Bardzo duży spadek odnotowano w grupie wiekowej 20-24 lata o prawie 40%. Są to osoby, które w najbliższym czasie planować będą założenie rodziny oraz karierę zawodową. W analizowanym okresie spadła także liczba mieszkańców w wieku 25-29 lat (o 25%), tj. grupy wiekowej, w której zawieranych jest najwięcej małżeństw.

Wykres 15. Zmiany liczby mieszkańców Konina w wieku 20-34 lata oraz saldo migracji ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Pomimo, że władze miasta starają się stworzyć jak najlepsze warunki życia, często osoby młode, dobrze wykształcone i mobilne nie wiążą swojej przyszłości z Koninem, co obrazuje utrzymujące się ujemne saldo migracji. Większość mieszkańców wyprowadzających się z Konina migruje na obszary wiejskie leżące w najbliższym otoczeniu miasta (proces suburbanizacji). Obserwowana i narastająca depopulacja dodatkowo pogłębi problemy społeczno-gospodarcze Konina.

Dla osób w wieku 20-34 lata istotne znaczenie ma atrakcyjność rynku pracy, dostępność mieszkań, infrastruktury, obiektów handlowych i usługowych oraz oferty sportowo-kulturalno-rozrywkowej. Brak jakichkolwiek działań ukierunkowanych na zapewnienie młodym mieszkańcom Konina warunków do rozwoju zawodowego i zakładania rodziny może doprowadzić do spełnienia pesymistycznego scenariusza przyszłości „upadłe miasto” sformułowanego w projekcie „Konin 2050”²⁶.

²⁶ Pracownia Miejska i Format Project w ramach projektu Miasta 2050 <http://www.miasta2050.pl/wp-content/uploads/2016/02/upad%C5%82e-m..pdf>

Obecnie większość instytucji kultury, obiektów handlowych i usługowych zlokalizowana jest w północnej części miasta, zwanej Nowym Koninem. Duże znaczenie dla obszaru rewitalizacji Starówka miała budowa Bulwaru Nadwarciańskiego, gdzie w porze letniej od czerwca do września organizowane są koncerty, zajęcia artystyczne i sportowo-rekreacyjne –w ramach akcji „Lato na Bulwarze”. Jednak na co dzień teren nadbrzeżny pozostaje pusty, co może wynikać z niewystarczającej oferty gastronomicznej i rekreacyjnej.

Dodatkowo planowane jest uzupełnienie niniejszego rozdziału o wnioski ze spotkań organizowanych przez Młodzieżową Radę Miasta Konina²⁷ na temat wyjazdu młodzieży z Konina, przyczynach i skutkach tego problemu oraz możliwości jego rozwiązania.

5.8. Potencjalni adresaci - podsumowanie

Tabela 9. Zestawienie problemów i potrzeb poszczególnych grup potencjalnych adresatów oferty centrum.

Potencjalni adresaci	Główne problemy i potrzeby
Seniorzy i osoby niepełnosprawne	Systematyczny i znaczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym będzie mieć coraz większy wpływ na rynek pracy, wzrasta liczba osób bezrobotnych powyżej 55 roku życia.
Bezrobotni	Systematycznie spada liczba osób bezrobotnych, w ewidencji PUP dominują osoby długotrwale bezrobotne, dość duża skala bezrobocia wśród ludzi młodych w wieku 25-34 lata
Beneficjenci pomocy społecznej	Główną przyczyną przyznawania pomocy społecznej pozostaje ubóstwo, spowodowane często bezrobociem. Wzrasta zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze
Dzieci i młodzież w wieku szkolnym	Pomimo systematycznego i znacznego spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym brakuje miejsc w żłobkach
Rodziny dysfunkcyjne	Pomimo spadku liczby rodzin, w których występują problemy związane z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych występuje potrzeba zwiększenia zatrudnienia asystentów rodziny
Przedsiębiorcy i osoby zainteresowane założeniem własnej działalności gospodarczej	Utrzymujący się niski poziom przedsiębiorczości, brak wsparcia dla rozwoju firm innowacyjnych i kreatywnych
Osoby młode, planujące założenie rodziny	Pogłębiające się zjawisko suburbanizacji i migracji mieszkańców, w szczególności wykształconych, młodych osób

Źródło: opracowanie własne.

Pierwsza analizowana grupa potencjalnych adresatów – seniorzy i osoby niepełnosprawne, stanowi coraz większy udział w strukturze mieszkańców Konina. Wzrastać będzie znaczenie kształcenia ustawicznego, zwiększą się potrzeby w zakresie usług opiekuńczych i pomocy społecznej. Seniorzy stanowią grupę wobec której należy stosować zróżnicowane podejście,

²⁷ W 2008 r. Rada Miasta Konina Uchwałą Nr 241 powołała Młodzieżową Radę Miasta Konina. Rada jest reprezentacją młodzieży – uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych – publicznych i niepublicznych miasta Konin. Rada ma charakter konsultacyjny i wspiera oraz upowszechnia ideę samorządności. Młodzieżowa Rada Miasta Konina może również bezpośrednio inicjować działania, które bezpośrednio dotyczą konińskiej młodzieży, takie jak: imprezy kulturalne, sportowe, a także szkolenia i konferencje.

z jednej strony stwarzać warunki do utrzymania wszechstronnej aktywności, a z drugiej – zapewnić wsparcie i opiekę osobom niesamodzielnym. Liczba działań adresowanych do osób starszych stale wzrasta, m.in. dzięki działalności Rady Seniorów Miasta Konina, czy kolejnej edycji programu „Złota jesień Życia - Program zajęć dla seniorów z terenu miasta Konina realizowany w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

Jak wynika ze statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie liczba osób bezrobotnych systematycznie maleje. Urząd Pracy oraz inne instytucje i organizacje stale realizują działania aktywizujące bezrobotnych. Szanse na podjęcie zatrudnienia związane są z czasem pozostawania bez pracy. Im dłuższy czas pozostawania bez pracy, tym trudniejszy jest powrót na rynek pracy. W ewidencji PUP pozostają głównie osoby bardzo oddalone od rynku pracy, wymagające dużego wsparcia.

Spadek bezrobocia determinuje spadek liczby osób korzystających z pomocy i wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie. Wraz z postępującym procesem starzenia się mieszkańców, seniorzy będą stanowić coraz większą grupę beneficjentów pomocy społecznej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie - Klub Integracji Społecznej realizuje szereg programów i projektów mających na celu pomoc osobom i rodzinom, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej różnymi problemami.

Pomimo spadku liczby dzieci i młodzieży w mieście brakuje żłobków i klubów dziecięcych, zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3. W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, które wymagają dużej uwagi i wsparcia przez asystentów rodziny.

Ze względu na niski poziom przedsiębiorczości, pomimo prowadzonych działań aktywizacyjnych, ważną grupą docelową są przedsiębiorcy i osoby zainteresowane założeniem własnej działalności gospodarczej. Problem ten jest powiązany z odpływem wykształconych, młodych osób, które planują założenie rodziny. W efekcie niekorzystnych procesów, Konin został zaliczony do 33 miast średnich, w których zdiagnozowano silną utratę funkcji oraz niekorzystną sytuację społeczno-gospodarczą. Szacowany spadek liczby ludności Konina w latach 2015-2050 uwzględniający nierejestrowaną emigrację zagraniczną wynosi aż 42,6%²⁸.

Analizując problemy i potrzeby potencjalnych adresatów, można stwierdzić, że szczególnego i ponadstandardowego wsparcia wymagają przede wszystkim dwie ostatnie grupy wymienione w tabeli nr 9. Wybór ten potwierdzają publikowane dane statystyczne (rozdziały 5.1- 5.7.), a także analiza poziomu zaspokojenia potrzeb potencjalnych grup docelowych przez zaplanowane w LPR przedsięwzięcia rewitalizacyjne (rozdział 4). Liczba mieszkańców Konina stale spada ze względu na niekorzystne trendy demograficzne i ujemne saldo migracji – w szczególności migrują osoby młode i wykształcone. W perspektywie długookresowej należy stwierdzić, że postępujący spadek liczby młodych ludzi przekłada się bezpośrednio na sytuację gospodarczą - mniejszą liczbę potencjalnych pracowników a także nowych przedsiębiorstw. Działania samorządu podejmowane wspólnie z instytucjami otoczenia biznesu przynoszą efekty, jednak mimo starań wciąż występują liczne bariery i przeszkody w rozwoju przedsiębiorczości, w szczególności niewystarczające wsparcie nowopowstałych przedsiębiorstw w początkowym etapie rozwoju działalności oraz osób planujących

²⁸ https://www.miiir.gov.pl/media/40741/Ekspertyza_PAN.pdf

rozpoczęcie działalności gospodarczej. Niski poziom przedsiębiorczości wynika głównie z historycznych uwarunkowań gospodarczych Konina. Przez wiele lat miasto było jednym z największych ośrodków przemysłu paliwowo-energetycznego w kraju, co zahamowało rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Mieszkańcy byli przyzwyczajeni do stabilnego zatrudnienia i niechętnie podejmują ryzyko, które wiąże się z zakładaniem własnej działalności gospodarczej. Należy zwrócić uwagę na niewielki udział w lokalnej gospodarce i działalności społecznej zarejestrowanej w obszarze rewitalizacji działalności artystycznej, twórczej i ogólnie kulturalnej. Może być to istotny powód braku na Starówce usług generujących ożywienie społeczno-gospodarcze.

Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, a zwłaszcza firm innowacyjnych i kreatywnych, umożliwi młodym osobom start zawodowy i zachęci do pozostania w Koninie. Wsparcia wymagają zarówno firmy już zarejestrowane, a także pomysłodawcy zamierzający dopiero rejestrować działalność. Jak wskazuje literatura przedmiotu²⁹, głównymi obszarami problemowymi w przedsiębiorstwach są:

- problemy ze skutecznym znalezieniem odbiorców produktów i usług;
- trudności w dostępie do nowoczesnych rozwiązań, usprawniających firmę i jej produkty/usługi;
- trudności w dostępie do kapitału;
- brak dostępu do wiedzy, np. na temat możliwości obniżania kosztów funkcjonowania.

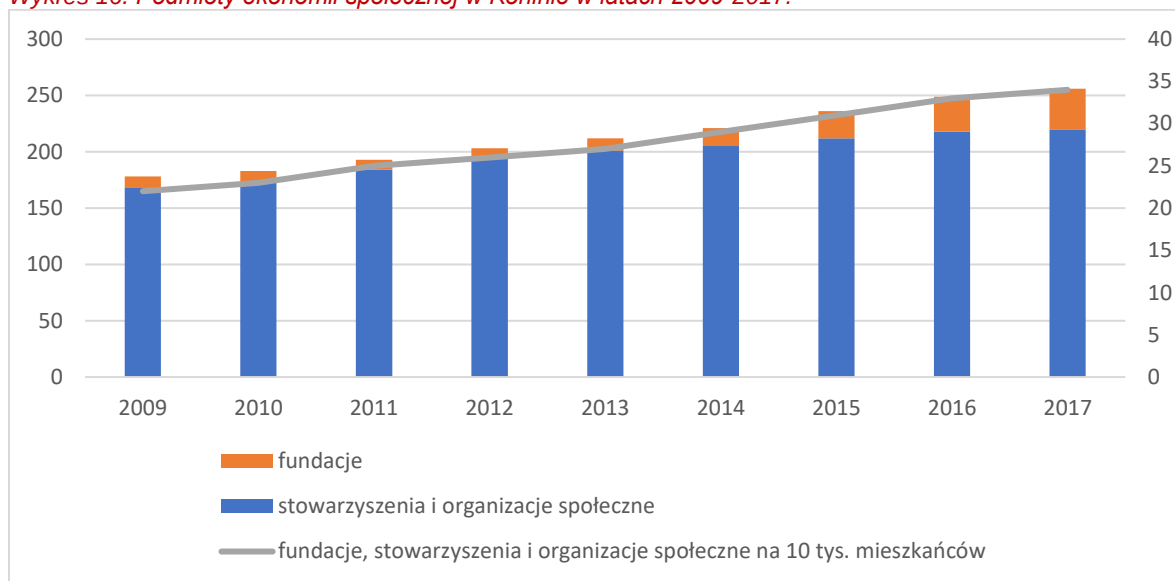
Obecnie w Koninie brakuje instytucji kompleksowo wspierającej młode, innowacyjne firmy. Z danych statystycznych z ostatnich kilku lat wynika, że wskaźnik liczby nowopowstających podmiotów gospodarki narodowej w Koninie spadał do 2015 r., a w ostatnich dwóch latach wykazywał tendencję wzrostową. Aby utrzymać ten trend konieczne jest podjęcie wzmożonych działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości. Kluczowe zadanie stanowi promowanie korzyści wynikających z założenia działalności gospodarczej, ale także warunki do inkubowania nowo powstałych organizacji, w tym pomoc infrastrukturalna i doradcza. Działania te są istotne także ze względu na stosunkowo dużą liczbę likwidowanych przedsiębiorstw. Miasto nie posiada własnego inkubatora przedsiębiorczości czy parku technologicznego, oferującego nie tylko przestrzeń do prowadzenia firmy, ale także doradztwa i możliwości współpracy między partnerami gospodarczymi. Pogłębiając analizy należy również zweryfikować, czy usługi związane ze wsparciem zidentyfikowanych grup, które są dostępne w Koninie są świadczone w warunkach adekwatnych do ich zakresu i charakteru. Jest to przedmiotem drugiej części opracowania wykonanej za pomocą technik i narzędzi partycypacyjnych.

²⁹ Źródło: Metody inkubacji projektów biznesowych, autorzy: Izabela Kowalczyk, Julita Pawłowska, Federico Sarti, Igor Zago Biasetti, Gdańsk/Szczecin/Torino 2011 r. Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu systemowego „Rozwój zasobów ludzkich poprzez promowanie wiedzy, transfer i upowszechnianie innowacji”

6. Przegląd i charakterystyka istniejących podmiotów ekonomii społecznej zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji „Starówka”

Liczba podmiotów ekonomii społecznej w Koninie systematycznie wzrasta. Na koniec 2017 r. w mieście funkcjonowało 256 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, co dawało wskaźnik 34 instytucji przypadających na 10 tys. mieszkańców. Wskaźnik ten jest niższy niż w średnia krajowa (38), średnia dla województwa wielkopolskiego (40), a także dla innych wielkopolskich miast na prawach powiatu (Leszno 48, Kalisz 38).

Wykres 16. Podmioty ekonomii społecznej w Koninie w latach 2009-2017.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Na obszarze rewitalizacji „Starówka” zarejestrowano łącznie 82 organizacje pozarządowe. Duża liczba podmiotów społecznych to potencjał w zakresie rozwijania inicjatyw i realizacji przedsięwzięć ukierunkowanych na poprawę jakości życia mieszkańców. To także baza do dynamicznego rozwoju współpracy w wymiarze instytucjonalnym oraz ukierunkowanym na interesariuszy procesu rewitalizacji. Organizacje pozarządowe nie tylko aktywizują mieszkańców do działania, ale także współpracują z miastem w ramach wykonywania zadań publicznych. Jednak należy podkreślić, że wiele z tych organizacji, pomimo zarejestrowania na obszarze rewitalizacji (w Centrum Organizacji Pozarządowych, z siedzibą przy ul. 3 Maja 1-3), swoją działalność prowadzi w innych częściach miasta, co utrudnia ocenę poziomu kapitału społecznego na obszarze rewitalizacji „Starówka”³⁰.

Centrum Organizacji Pozarządowych (COP) to jedno z niewielu miejsc na obszarze rewitalizacji „Starówka”, które w pełni służy mieszkańcom, organizacjom pozarządowym, fundacjom, stowarzyszeniom, oraz grupom inicjatywnym, chcącym w przyszłości zarejestrować swą działalność. Centrum Organizacji Pozarządowych działa w strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Koninie. To miejsce, gdzie mieszkańcy mogą spotkać się, realizować swoje pasje, szkolić się, zdobywać nowe umiejętności. COP, to także miejsce

³⁰ Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023

służące budowaniu lokalnych więzi pomiędzy mieszkańcami, jak również służące rozwojowi przedsiębiorczości. Wszystkie usługi i świadczenia są nieodpłatne. Obecnie Centrum:

- aktywizuje, szkoli, doradza i udziela pomocy osobom działającym w organizacjach oraz tym, którzy dopiero chcą rozpocząć swoją przygodę z sektorem pozarządowym;
- udziela wsparcia dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, a także grup inicjatywnych podejmujących kroki do utworzenia organizacji;
- pełni rolę miejsca aktywności lokalnej i inkubatora inicjatyw obywatelskich;
- promuje pozytywne postawy społeczne;
- gromadzi i udostępnia informacje dotyczące lokalnego sektora pozarządowego;
- koordynuje związane z przygotowaniem i sprawozdawczością Programy Współpracy Miasta Konina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- sprzyja współpracy integracji III sektora z biznesem;
- pomaga we współpracy organizacji pozarządowych między sobą;
- prowadzi doradztwo w zakresie rejestracji organizacji pozarządowych i szkolenia z zakresu pozyskiwania funduszy na jej działalność, realizację projektów oraz zarządzania zespołem pracowników i wolontariuszy;
- zajmuje się organizacją Konińskiego Budżetu Obywatelskiego i konkursu o fundusz wkładów;
- udziela sale szkoleniowe, salę konferencyjną i biurową z dostępem do Internetu (w celu zarezerwowania pomieszczeń należy kontaktować się z pracownikiem Centrum);
- udostępnia szafki organizacyjne;
- udziela adresu do korespondencji.

W budynku Centrum Organizacji Pozarządowych znajdują się również: Biuro Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, Blues Hostel, sklep ze sprzętem medycznym i Akademia Życia – mieszkania treningowe, w których osoby niepełnosprawne podejmują naukę samodzielnego życia³¹.

Problemem w dalszym jego rozwoju jest brak odpowiedniego zaplecza lokalowego, które uniemożliwia realizację wielu działań społecznych. Z tego względu w programie rewitalizacji zaplanowano modernizację i adaptację kamienicy Dom Zemełki przy placu Wolności 16 na Inkubator Aktywności, w którym świadczone będą usługi dla ekonomii społecznej, biznesu, ale przede wszystkim dla mieszkańców obszaru rewitalizacji „Starówka”. Obiekt ma być centrum działań rewitalizacyjnych skierowanych do mieszkańców i realizowanych razem z nimi³².

Podmioty ekonomii społecznej oraz osoby indywidualne zainteresowane uruchomieniem przedsięwzięcia z zakresu ekonomii społecznej wspiera **Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej** (wcześniej Koniński Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej³³). Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej prowadzi Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych. Działalność Ośrodka dedykowana jest wszystkim mieszkańcom województwa

³¹ Na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej <http://www.konin.pl/index.php/centrum-organizacji-pozarządowych-531.html> (dostęp 12 czerwca 2018 r.)

³² Na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023

³³ <http://www.kowes.spoldzielnie.org/>

wielkopolskiego, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców subregionu konińskiego. WOES posiada biura w Poznaniu i w Koninie.

Działania Ośrodka dedykowane są w szczególności:

- podmiotom ekonomii społecznej i ich kadrze zarządzającej oraz pracownikom
- osobom zagrożonym ubóstwem lub wykluczonym społecznie;
- osobom planującym założenie podmiotu ekonomii społecznej lub podjęcie pracy
- w podmiocie ekonomii społecznej;
- osobom prawnym planującym założenie podmiotu ekonomii społecznej.

Oferta WOES obejmuje między innymi:

- wsparcie badawcze,
- inkubację przedsiębiorstw społecznych oraz wsparcie merytoryczne w tworzeniu i rozwoju: spółdzielni socjalnych, podmiotów ekonomii społecznej, przedsiębiorstw społecznych oraz spółdzielni uczniowskich,
- bezzwrotne wsparcie finansowe na tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych i podmiotach ekonomii społecznej,
- wsparcie szkoleniowe i inkubacja przedsiębiorstw społecznych i podmiotów ekonomii społecznej,
- wsparcie doradcze i usługi na rzecz przedsiębiorstw społecznych oraz podmiotów ekonomii społecznej,
- wsparcie promocyjne i marketingowe, działania sieciujące.

Korzystanie z oferty Ośrodka jest nieodpłatne³⁴.

Kolejną instytucją zajmującą się wspieraniem grup społecznych, organizacji pozarządowych NGO oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego jest **Centrum Integracji Wielkopolskich Inicjatyw Społecznych w Koninie** przy ul. Szeligowskiego 1, osiedle Zatorze. Działanie Centrum jest współfinansowane ze środków Województwa Wielkopolskiego, dlatego jego oferta jest bezpłatna dla beneficjentów. Projekt trwa do końca 2018.

Oferta obejmuje bezpłatne wsparcie w postaci :

1. Udostępnienia przestrzeni lokalowej w Koninie przy ul. Szeligowskiego 1 na inicjatywy typu warsztaty, szkolenia, spotkania, konferencje;
2. Szkoleń i warsztatów o różnej tematyce np. szkolenia z asertywności, pracy w zespole, sposobów rozwiązywania konfliktów, metody innowacyjnego projektowania rozwiązań „Design Thinking – myślenie projektowe”, narzędzi komputerowych do pracy grupowej, pisanie i rozliczania wniosków unijnych;
3. Wsparcia doradczego dla organizacji oraz grup nieformalnych. Konsultacje mogą dotyczyć tematyki zakładania i prowadzenia organizacji pozarządowych, aspektów prawnych, księgowych, kadrowych, pozyskiwania i rozliczeń dotacji, wsparcie dla lokalnych liderów;
4. Użyczenia sprzętu do organizacji imprez, spotkań, eventów i innych aktywności;
5. Integracji środowisk, inicjowania współpracy - informacje o aktualnych konkursach dotacyjnych dla regionu, wydarzenia organizowane dla członków organizacji i grup nieformalnych.

³⁴ Na podstawie informacji udostępnianych na stronie internetowej <http://woes.pl/osrodek/projekt/> (dostęp 11 czerwca 2018 r.)

Aby skorzystać ze wsparcia należy się skontaktować, a następnie podpisać umowę na wybrany zakres współpracy³⁵.

Tabela 10. Instytucje funkcjonujące w zakresie aktywizacji i integracji społeczno-gospodarczej w Koninie.

Nazwa instytucji	Klub Integracji Społecznej	Centrum Integracji Społecznej w Koninie ³⁶	Powiatowy Urząd Pracy w Koninie
Miejsce działalności	ul. Sosnowa 16 (obręb Glinka), 62-510 Konin	ul. Powstańców Wlkp. 16, 62 - 510 Konin,	ul. Zakładowa 4 62-510 Konin
Jednostka prowadząca	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie	Fundacja WAKAT status nadany decyzją Wojewody Wielkopolskiego z dnia 12.12.2017 r. znak PS - V.9510.34.2017.8.	-
Opis działalności	Głównym celem Klubu jest aktywizacja osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu miasta Konina. Programy realizowane w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie: • 'Złota jesień życia - program zajęć dla seniorów z terenu miasta Konina realizowany w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie w okresie luty 2013 - grudzień 2015r.' Celem programu jest zwiększenie możliwości aktywnego uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym i kulturalnym oraz nabycie nowych umiejętności poprzez ukończenie cyklu zajęć w Klubie Integracji Społecznej. • Program zajęć dla osób bezrobotnych, w tym dotkniętych konsekwencjami uzależnień realizowany w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego	"Fundacja Wakat" w miejscowości Konin pomaga rodzinom oraz osobom samotnym w trudnych sytuacjach życiowych. Celem działań podejmowanych przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej pomocy społecznej, jest zapewnienie warunków życia odpowiadających godności człowieka. Na pomoc mogą liczyć osoby cierpiące z powodu ubóstwa, bezrobocia, a także bezdomne. Pomoc społeczna przeznaczona jest także dla osób niepełnosprawnych lub przewlekle chorych.	Powiatowy Urząd Pracy w Koninie, oferuje przedsiębiorcom między innymi pomoc w poszukiwaniu kandydatów do pracy, wsparcie w tworzeniu miejsc pracy, pomoc w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych i cudzoziemców. Oferta dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy obejmuje m.in.: • Pośrednictwo pracy • Poradnictwo zawodowe • Formy wspierające podnoszenie kwalifikacji (więcej informacji w zakładce "Podnoszenie kwalifikacji") • Świadczenia pieniężne • Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

³⁵ Na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej www.centrum.konin.pl (dostęp 13 czerwca 2018 r.)

³⁶ Źródło: Rejestr jednostek organizacyjnych, którym Wojewoda Wielkopolski nadał status Centrum Integracji Społecznej, Stan na dzień 23.05.2018 r.

Nazwa instytucji	Klub Integracji Społecznej	Centrum Integracji Społecznej w Koninie ³⁶	Powiatowy Urząd Pracy w Koninie
	Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie w okresie luty 2013 – grudzień 2015 r. Celem programu jest odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy oraz uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej osób bezrobotnych, w tym dotkniętych konsekwencjami uzależnień poprzez aktywne uczestnictwo i ukończenie cyklu zajęć w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie. W 2016 r. z oferty Klubu skorzystało łącznie 185 osób (w tym 35 osób uzależnionych od alkoholu) uczestniczących w organizowanych zajęciach warsztatowych, spotkaniach i zajęciach terapeutycznych, treningach interpersonalnych i warsztatach językowych, komputerowych, a także indywidualnych konsultacji. W 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – Klub Integracji Społecznej w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy realizował Program Aktywizacja i Integracja (PAI) skierowany do osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w szczególności realizujących kontrakt socjalny, dla których Powiatowy Urząd Pracy ustalił III profil pomocy. Beneficjenci programu (10 osób) realizowali działania		

Nazwa instytucji	Klub Integracji Społecznej	Centrum Integracji Społecznej w Koninie ³⁶	Powiatowy Urząd Pracy w Koninie
	w zakresie aktywizacji zawodowej w ramach prac społecznie użytecznych oraz działania w zakresie integracji społecznej w ramach indywidualnego poradnictwa i grupowych zajęć warsztatowych. W 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – Klub Integracji Społecznej w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy był organizatorem prac społecznie użytecznych. W roku 2016 w powyższych pracach brało udział 30 osób bezrobotnych korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.³⁷		

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z zapisem zawartym w „Programie Współpracy Samorządu Miasta Konina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2015-2019”: organizacje Pozarządowe to ważny partner władz samorządowych stymulujący rozwój miasta. Silne organizacje pozarządowe są efektywnym partnerem w realizowaniu aktywnej polityki rynku pracy, dialogu społecznego, a także pobudzają aktywność i zaangażowanie mieszkańców w życie miasta. W związku z powyższym oraz zdiagnozowaną sytuacją problemową w obszarze rewitalizacji „Starówka” warto rozważyć możliwość dodatkowego premiowania na etapie przeprowadzania otwartych konkursów ofert zadań planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji i zbieżnych z celami rewitalizacji.

6.1. Możliwości i bariery współpracy podmiotów ekonomii społecznej z podmiotami gospodarczymi zlokalizowanymi na obszarze rewitalizacji

Współpraca między przedsiębiorstwami społecznymi a biznesem powinna rozwijać się w kierunku partnerskiej, strategicznej i biznesowej kooperacji, a w efekcie końcowym prowadzić do wymiany gospodarczej o społecznie dodatniej wartości. Biznes dzięki współpracy z przedsiębiorcami społecznymi może poznać nowe sektory rynku, dowiedzieć się więcej o potrzebach szerokich grup osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dzięki temu może lepiej docierać do potencjalnych nowych grup klientów (lepiej adaptować swoją ofertę produktową lub usługową). W obecnym wysoko konkurencyjnym

³⁷ Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie za 2016 rok oraz informacja o potrzebach w zakresie realizowanych zadań na 2017 rok

środowisku sektor prywatny musi nieustannie poszukiwać nowych rozwiązań i nowych rynków. Kooperacja z przedsiębiorcami społecznymi jest często źródłem innowacji i świeżego spojrzenia na niezagospodarowane dotąd grupy odbiorców, zapotrzebowanie na nowe usługi/produkty lub doskonalenie już istniejących, nowe sposoby dystrybucji lub zwiększenie efektywności łańcucha dostaw³⁸. Z kolei nawiązanie współpracy z podmiotami rynkowymi stwarza dla podmiotów ekonomii społecznej finansujących swoją działalność głównie ze środków pochodzących ze źródeł publicznych szanse – poprzez dywersyfikację źródeł przychodów – na zmniejszenie zależności finansowej od instytucji publicznych.

Polska pozostaje wciąż na początkowym etapie w kwestii podejmowania współpracy między przedsiębiorcami społecznymi a biznesem, co stwarza pewne trudności, ale jednocześnie daje okazję do kreatywnego tworzenia być może nowych innowacyjnych rozwiązań, dostosowanych do wymagań rynku, potrzeb społecznych i biznesowych. Można wyróżnić dwa kluczowe etapy kooperacji. Pierwszy z nich to współpraca w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR) lub zaangażowania społecznego firmy (ang. Corporate Community Investment – CCI), a drugi to długotrwała, strategiczna współpraca biznesowa³⁹. Podmioty ekonomii społecznej współpracujące z przedsiębiorstwami mogą skorzystać m.in. ze wsparcia kadrowego (tzw. wolontariatu pracowniczego⁴⁰) oraz wsparcia merytorycznego (głównie w zakresie takich dziedzin jak zarządzanie organizacją, prowadzenie działalności PR-owej i marketingowej, czy księgowości).

Dane statystyczne wskazują, że skala współpracy organizacji pozarządowych w Polsce z przedsiębiorstwami nie jest duża. W 2015 roku współpracę z przedsiębiorstwami rozpoczęło lub kontynuowało – w sposób ciągły lub sporadyczny – 35% organizacji non-profit⁴¹. Stroną inicjującą współpracę najczęściej są organizacje non-profit. Większość organizacji współpracujących z przedsiębiorstwami podejmowało współpracę mieszczącą się w obszarach, które były spójne z ich własnymi dziedzinami działalności statutowej, najczęściej w takich dziedzinach jak: sport, turystyka, rekreacja, hobby, kultura i sztuka, edukacja i wychowanie, badania naukowe. Celem współpracy dla zdecydowanej większości organizacji non-profit była chęć pozyskania wsparcia materialnego, najczęściej - środków finansowych, a następnie - środków rzeczowych. Do korzyści pozamaterialnych należą wolontariusze, świadczący pracę na rzecz organizacji w ramach wolontariatu pracowniczego. Najczęściej i najintensywniej z sektorem przedsiębiorstw współpracują organizacje pracodawców oraz organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego, a także fundacje. Ponadto istnieje korelacja między częstotliwością podejmowania współpracy z przedsiębiorstwami oraz jej intensywnością, a wielkością organizacji non-profit (liczba pracowników) i wysokością jej przychodów. Zdecydowana większość organizacji non-profit współpracujących

³⁸ Źródło: informator pt. Zrób biznES – jak współpracować z podmiotami ekonomii społecznej, str. 14, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, 00-031 Warszawa, ul. Szpitalna 6 lok. 2/5, Warszawa, listopad 2012

³⁹ Źródło: informator pt. Zrób biznES – jak współpracować z podmiotami ekonomii społecznej, str. 16, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, 00-031 Warszawa, ul. Szpitalna 6 lok. 2/5, Warszawa, listopad 2012

⁴⁰ Pojęcie „wolontariat pracowniczy” obejmuje swoim zakresem osoby, które dobrowolnie i bez wynagrodzenia angażują się w pracę na rzecz organizacji pozarządowych lub instytucji publicznych przy wsparciu swojego pracodawcy

⁴¹ Badanie na formularzu Sprawozdanie o współpracy, zarządzaniu i działalności informacyjnej wybranych organizacji non-profit za 2015 r. (SOF-5) obejmowało organizacje non-profit posiadające osobowość prawną: stowarzyszenia, organizacje społeczne podobne do stowarzyszeń, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe, organizacje pracodawców, organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego. Wypełnione sprawozdanie SOF-5 przesłało łącznie 24,9 tys. organizacji.

z przedsiębiorstwami nie wykazała żadnych barier, które utrudniałyby realizację tej współpracy. Wśród organizacji, które zadeklarowały występowanie barier najczęściej podmiotów wskazało na: brak wiedzy ze strony partnera na temat współpracy oraz brak relacji partnerskich i instrumentalne traktowanie organizacji ze strony przedsiębiorstw⁴².

Ogólne statystyki rzadko podają liczbę bądź udział organizacji wspierających przedsiębiorczość w całym sektorze NGO. Wynika to z faktu, iż należą one do zdecydowanej mniejszości. Spośród organizacji pozarządowych w Koninie – 6 na 19 podmiotów należących do klasy PKD. 94.1 „Działalność organizacji komercyjnych, pracodawców oraz organizacji profesjonalnych”, zlokalizowanych jest na obszarze rewitalizacji „Starówka”, są to: Związek Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych, Ośrodek Społeczno-Prawny w Koninie, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Samorządowych i Demokratycznych, Wojewódzki Związek Hodowców i Producentów Bydła, Cech Rzemiosł Różnych w Koninie, Konińskie Towarzystwo Muzyczne. Nie wszystkie z nich jednak prowadzą działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości.

Najbardziej aktywnymi podmiotami w zakresie wsparcia gospodarczego na terenie „Starówki”, świadczonych w ramach swojej statutowej działalności, są:

- Cech Rzemiosł Różnych w Koninie (ul. 3 Maja 48) – będący organizacją samorządu gospodarczego rzemiosła zrzeszający i oferujący wsparcie lokalnym rzemieślnikom, reprezentujących ponad 30 zawodów rzemieślniczych, prowadzący działalność edukacyjną i szkoleniową m.in. w ramach Ośrodka Doskonalenia i Doskonalenia Zawodowego oraz Rzemieślniczej Szkoły Zawodowej. Cech dba także o jakość usług i wyrobów rzemieślniczych oferowanych na rynku lokalnym, m.in. wydaje Certyfikaty Cechowe, organizuje plebiscyt na Rzemieślnika Roku Ziemi Konińskiej, konkursy Wiedzy dla Uczniów Rzemiosła oraz Ogólnopolski Konkurs Fryzjerski.
- Fundacja MuniLab (ul. Kramowa 1), której celami są m.in. podnoszenie poziomu przedsiębiorczości i aktywności społecznej, podnoszenie poziomu wiedzy na temat innowacyjnych metod rozwiązywania problemów społecznych oraz tworzenia nowych produktów i usług, podnoszenie poziomu wiedzy i stopnia wykorzystania klasycznych i innowacyjnych narzędzi finansowania działalności gospodarczej i społecznej, pogłębianie wiedzy na temat optymalnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i aktywności społecznej w miastach i na obszarach metropolitalnych. Widoczny jest zatem pewien deficyt tego typu działalności społecznej, ukierunkowanej na odnowę gospodarczą centrum miasta i wydobycie jego komercyjnego potencjału.

W celu identyfikacji, ocenę działań podejmowanych wspólnie przez podmioty ekonomii społecznej i podmioty gospodarcze zlokalizowane na obszarze rewitalizacji „Starówka” zostały przeprowadzone konsultacje z wymienionymi w niniejszym rozdziale podmiotami.

Wykonawca przeprowadził dwa spotkania robocze, w których uczestniczyli m.in. przedstawiciele podmiotów ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych oraz

⁴² Źródło: Publikacja pt. „Działalność organizacji non-profit w 2015 r.: Zarządzanie i współpraca” przygotowana wspólnie przez Departament Badań Społecznych i Warunków Życia GUS oraz Urząd Statystyczny w Krakowie, Warszawa 2017 r.

przedsiębiorcy. Spotkania odbyły się w dniach 22 i 23 sierpnia 2018 w godzinach 17:00 – 19:30 w Centrum Organizacji Pozarządowych, ul. 3 Maja 1-3. Uczestnicy spotkań do głównych barier/przeszkód wpływających na działalność istniejących podmiotów ekonomii społecznej i utrudniających powstawanie nowych podmiotów zaliczyli trudności w pozyskaniu przestrzeni do prowadzenia działalności i rozwoju. Wynika to przede wszystkim z ograniczonych środków finansowych, którymi dysponują. Najem lokali na rynku prywatnym, komercyjnym jest często za drogi. Natomiast komunalne lokale użytkowe są w złym stanie technicznym i wymagają poniesienia dużych nakładów finansowych na ich remont i dostosowanie do potrzeb. Ponadto podmioty ekonomii społecznej i organizacje pozarządowe organizujące różnego typu działania społeczne potrzebują niewielkich pomieszczeń magazynowych, w których mogłyby przechowywać sprzęt.

Współpraca firm z organizacjami pozarządowymi w Koninie nie jest rozwinięta, polega głównie na udzielaniu tym podmiotom wsparcia finansowego i rzeczowego. Prekursorami w tej dziedzinie są międzynarodowe korporacje, które promują zachowania prospołeczne. Natomiast w przypadku mniejszych, lokalnych firm wiedza na temat nawiązywania i prowadzenia współpracy z organizacjami pozarządowymi jako interesariuszami (partnerami) pozostaje wciąż ograniczona.

Do przeszkód wpływających na działalność podmiotów ekonomii społecznej należy także brak dużej sali szkoleniowo-warsztatowej udostępnianej na preferencyjnych warunkach, jeśli wynajmujący będzie realizować nieodpłatne działania społeczne. Sala powinna umożliwiać różne warianty aranżacji w zależności od charakteru prowadzonych działań, np. prowadzenia zajęć ruchowych (gimnastyki), szkoleń dla seniorów z nowych technologii, zajęć dla rodzin z dziećmi.

7. Kondycja przedsiębiorstw na obszarze rewitalizacji „Starówka”

W Polsce działa ponad 1,9 mln firm, z których zdecydowana większość to mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (99,8%). Udział MŚP w tworzeniu PKB na przestrzeni ostatnich lat systematycznie rośnie i według ostatnich dostępnych danych przekroczył 50%. Sektor MŚP stanowi miejsce pracy dla 69% pracujących w przedsiębiorstwach, generuje ponad połowę (56%) przychodów ogółem oraz blisko jedną trzecią wartości eksportu wyrobów i usług (30%)⁴³. Analiza wielkości przedsiębiorstw w Koninie (wykres 12 w rozdziale 5.6.) potwierdza ogólnokrajowe dane statystyczne, wskazujące na kluczową rolę sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w całej gospodarce na poziomie od lokalnego po narodowy.

Małe i średnie przedsiębiorstwa poprzez lokalny charakter swojej działalności wywierają istotny wpływ na rozwój miast i regionów. Integrują i wykorzystują lokalne zasoby, wykazując przy tym znaczną elastyczność. Przyczyniają się do poprawy warunków życia społeczności lokalnej, tworzą nowe miejsca pracy i kreują nowe wartości⁴⁴. Małe i średnie przedsiębiorstwa odróżnia od dużych firm szereg cech (m.in. bardziej ograniczone zasoby finansowe i ludzkie,

⁴³ Źródło: 20. edycja „Raportu o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce” opracowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości

⁴⁴ Na podstawie artykułu Karoliny Olejniczak pt. Rola innowacyjności małych i średnich przedsiębiorstw w tworzeniu konkurencyjnych regionów [w: *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia* nr 5/2016 (83), cz. 2]

łączenie własności i zarządzania oraz mniejsza zdolność do kształtowania warunków otoczenia), które mogą kształtować ich sytuację konkurencyjną (w tym zdolność do identyfikacji źródeł potencjalnych szans i zagrożeń rynkowych oraz reakcji na nie). Oprócz barier wewnętrznych, związanych z wielkością firmy, małe i średnie przedsiębiorstwa niejednokrotnie silniej niż firmy duże odczuwają bariery zewnętrzne⁴⁵, tworzone przez warunki otoczenia społeczno-gospodarczego, w jakich działają⁴⁶.

Według danych zawartych w „Diagnozie społeczno-gospodarczej miasta Konina na potrzeby wyznaczenia obszarów zdegradowanych w mieście” na terenie miasta w 2015 r. funkcjonowało 5135 podmiotów gospodarczych ujętych w CEIDG, z czego najwięcej (43,3% ogółu w mieście) zlokalizowanych było na terenie dwóch największych osiedli miasta, tzn. Czarkowa (1397) i Glinki (824), a także na terenie Starówki 11,3% ogółu (581). Obszar rewitalizacji Starówka nie cechuje się zatem niskim stopniem przedsiębiorczości w ujęciu czysto ilościowym - leży w centralnej części miasta, gdzie bodźców rynkowych do prowadzenia działalności gospodarczej jest najwięcej. Jednak rynek nie reaguje istotnym zainteresowaniem m.in. na podaż lokali użytkowych, a sama oferta handlowa jest przeciętna⁴⁷.

Analiza struktury przedsiębiorstw na obszarze rewitalizacji „Starówka” według branż PKD 2007 wskazuje, że dominują przedsiębiorstwa o charakterze handlowo-usługowym odpowiedzialne głównie za obsługę i zaopatrzenie mieszkańców, w tym: dział 47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi (21,89%), dział 46 Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi (5,89%), dział 96 Pozostała indywidualna działalność usługowa (4,88%) oraz dział 45 Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych (3,87%). Jednocześnie na obszarze rewitalizacji „Starówka” identyfikuje się relatywnie sporą liczbę firm z działu 86 Opieka zdrowotna (9,26%). Wynika to z zachowanego instytucjonalnego świadczenia tego typu usług i nie stanowi bodźca o charakterze rozwojowym⁴⁸.

W celu pogłębienia opisu sytuacji gospodarczej Starówki Konina, która jest objęta rewitalizacją zebrano dane z systemu REGON i poddano je analizie. Dane podano na koniec czerwca 2018r.

Na Starówce w nieco większym odsetku niż średnio w mieście funkcjonują podmioty sektora publicznego. Jest to sytuacja oczekiwana z punktu widzenia funkcji śródmieścia i zabudowy staromiejskiej. Administracja publiczna lokalizuje chętniej swoje siedziby w obszarach śródmiejskich. Wynika to nie tylko z oczekiwania mieszkańców, aby dostępność fizyczna budynków urzędowych była „równa”, ale także ze względu na fakt, że samorządy gminne i powiatowe posiadają więcej nieruchomości w śródmieściu. Na załatwienie spraw „urzędowych” obywatele miasta często rezerwują więcej czasu niż wymaga tego sama sprawa. Sprzyja to pobudzeniu ruchu na Starówce, korzystaniu z gastronomii i samemu przebywaniu w zabytkowej części miasta. Do podmiotów publicznych zlokalizowanych na

⁴⁵ Bariery prowadzenia działalności gospodarczej można zdefiniować jako uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne środowiska biznesu, które osłabiają dynamikę powstawania nowych przedsiębiorstw, zmniejszają możliwości rozwoju firm istniejących lub przyspieszają upadanie drobnej przedsiębiorczości.

⁴⁶ Na podstawie raportu końcowego „Potencjał rozwojowy polskich MSP”, Warszawa, czerwiec 2008 r. https://www.parp.gov.pl/images/PARP_publications/pdf/2008_potencjarozwojowypolskichmsp.pdf

⁴⁷ Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023, str. 161

⁴⁸ Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023, str. 164

konińskiej Starówce należą głównie urzędy administracji gminnej i powiatowej oraz szkoły. Młodzież, szczególnie szkół ponadpodstawowych, należy do grupy społecznej, do której powinna być skierowana oferta usług publicznych komplementarna do edukacji szkolnej. Młodzież w tym wieku jest głównym użytkownikiem przestrzeni Starówki, wymaga aktywizacji pozaszkolnej i można zakładać, że oczekuje oferty o charakterze kulturalno-rozrywkowym w tej części miasta.

Tabela 11. Liczba podmiotów wygenerowanych z bazy REGON, z siedzibą w m. Koninie, wg stanu z dnia 30.06.2018 r.

Własność podmiotów gospodarki narodowej	Liczba i odsetek podmiotów w mieście Koninie		Liczba i odsetek podmiotów w obszarze rewitalizacji	
Sektor prywatny	7604	96,98%	992	94,75%
Sektor publiczny	169	2,16%	41	3,92%
Własność mieszana	4	0,05%	1	0,10%
SUMA	7841	-	1047	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

Wśród podmiotów funkcjonujących na Starówce ze względu na formę prawną dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (ponad 71% wszystkich podmiotów). Należy jednak zauważyć, że jest tych podmiotów relatywnie mniej niż w całym mieście (ponad 79%). Strukturę gospodarczą Starówki w większym stopniu natomiast kształtują spółki prawa handlowego, a także podmioty z sektora pozarządowego (organizacje pozarządowe, samorządy gospodarcze, związki rolnicze, zrzeszenia gospodarcze, związki pracodawców itp.). Znaczący udział podmiotów z sektora pozarządowego to cecha charakterystyczna struktury podmiotów gospodarki narodowej w obszarach śródmiejskich miast. Na konińskiej Starówce tego typu podmiotów funkcjonuje ponad 83 (blisko 8% wszystkich w tym obszarze wobec nieco ponad 4% w całym mieście). Należy uznać to za istotny potencjał konińskiej Starówki, który może być wykorzystany w tworzeniu oferty usług wsparcia rozwoju społecznego i gospodarczego w obszarze rewitalizacji.

Tabela 12. Podmioty gospodarki narodowej w Koninie wg formy prawnej (stan na koniec czerwca 2018 r.).

Forma prawna podmiotów gospodarki narodowej	Liczba i odsetek podmiotów w mieście Koninie		Liczba i odsetek podmiotów w obszarze rewitalizacji	
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i ich spółki cywilne	6196	79,02%	745	71,16%
Spółki prawa handlowego	839	10,70%	135	12,89%
Organizacje pozarządowe, samorządy gospodarcze, związki rolnicze, zrzeszenia gospodarcze, związki pracodawców itp.	325	4,14%	83	7,93%
Wspólnoty mieszkaniowe	251	3,20%	27	2,58%
Szkoły i inne instytucje edukacji	83	1,06%	21	2,01%
Instytucje administracji publicznej	46	0,59%	15	1,43%
Spółdzielnie	32	0,41%	9	0,86%
Przedszkola	25	0,32%	2	0,19%
Kościoły i związki wyznaniowe	23	0,29%	5	0,48%
Uczelnie	4	0,05%		0,00%
bez szczególnej formy prawnej	3	0,04%	1	0,10%

Forma prawna podmiotów gospodarki narodowej	Liczba i odsetek podmiotów w mieście Koninie		Liczba i odsetek podmiotów w obszarze rewitalizacji	
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1	0,01%		0,00%
SUMA	7841	-	1047	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

Analizując strukturę gospodarki Konina, w tym Starówki w granicach wskazanych do rewitalizacji, należy wziąć pod uwagę rodzaj działalności podmiotów tu funkcjonujących. Porównując obszar całego miasta ze Starówką, można zaobserwować następujące fakty. Na konińskiej Starówce funkcjonuje relatywnie dużo podmiotów handlowych. 8% wszystkich podmiotów tu zlokalizowanych prowadzi sprzedaż detaliczną pozostałych wyrobów w wyspecjalizowanych sklepach. Kategoria ta obejmuje placówki handlowe prowadzące głównie sprzedaż odzieży, obuwia i artykułów skórzanych, wyrobów farmaceutycznych i medycznych, zegarków, zegarów, pamiątek, materiałów do czyszczenia, broni, kwiatów, zwierząt domowych, a także sprzedaż detaliczną artykułów używanych. Jest to zatem działalność handlowa o charakterze śródmiejskim. Drugim najczęściej występującym rodzajem działalności na konińskiej Starówce jest działalność pozostałych organizacji członkowskich, tj. przede wszystkim organizacji pozarządowych oraz organizacji religijnych. Warto zauważyć, że podmioty te nie występują wśród 30 najliczniejszych rodzajów działalności na obszarze całego miasta. Należy jeszcze raz podkreślić, że środowisko organizacji pozarządowych stanowi istotny potencjał Starówki, który powinien zostać wykorzystany do ożywienia tej części miasta.

Wśród rodzajów działalności występujących na Starówce wśród 30 najpopularniejszych, które nie pojawiają się na liście najliczniejszych podmiotów całego miasta wymienić należy także: sprzedaż detaliczną artykułów użytku domowego prowadzoną w wyspecjalizowanych sklepach, szkoły ponadpodstawowe, z wyłączeniem szkół policealnych, naprawę i konserwację artykułów użytku osobistego i domowego, administrację publiczną. W pozostałych przypadkach struktura podmiotów Starówki jest podobna do struktury całego miasta. Nie jest to sytuacja oczekiwana. Ta część miasta powinna bardziej zdecydowanie wyróżniać się na tle całego miasta liczbą specjalistycznych usług, funkcjonowaniem restauracji i kawiarni oraz działalnością podmiotów z sektora tzw. czasu wolnego i kreatywnego, o czym mowa szerzej w innych częściach opracowania.

Tabela 13. Podmioty gospodarcze w Koninie według rodzaju działalności PKD (stan na koniec czerwca 2018 r.)

Rodzaj działalności według PKD w mieście Koninie	Liczba i odsetek podmiotów w mieście Koninie		Rodzaj działalności według PKD w obszarze rewitalizacji	Liczba i odsetek podmiotów w obszarze rewitalizacji	
Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	418	5,3%	Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	84	8,0%
Praktyka lekarska	415	5,3%	Działalność pozostałych organizacji członkowskich	51	4,9%
Pozostała indywidualna działalność usługowa	319	4,1%	Praktyka lekarska	50	4,8%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości wykonywana na zlecenie	304	3,9%	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	37	3,5%
Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych	269	3,4%	Pozostała indywidualna działalność usługowa	33	3,2%
Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej	266	3,4%	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości wykonywana na zlecenie	32	3,1%
Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	251	3,2%	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	30	2,9%
Transport drogowy towarów oraz działalność usługowa związana z przeprowadzkami	209	2,7%	Działalność prawnicza	29	2,8%
Działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne	208	2,7%	Transport drogowy towarów oraz działalność usługowa związana z przeprowadzkami	28	2,7%
Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz związane z nią doradztwo techniczne	195	2,5%	Działalność rachunkowa	25	2,4%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	193	2,5%	Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	21	2,0%
Sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie	186	2,4%	Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych	21	2,0%
Sprzedaż detaliczna prowadzona na straganach i targowiskach	171	2,2%	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	20	1,9%
Pozaszkolne formy edukacji	165	2,1%	Działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne	19	1,8%

Rodzaj działalności według PKD w mieście Koninie	Liczba i odsetek podmiotów w mieście Koninie		Rodzaj działalności według PKD w obszarze rewitalizacji	Liczba i odsetek podmiotów w obszarze rewitalizacji	
Wykonywanie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych	163	2,1%	Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej	19	1,8%
Działalność pozostałych organizacji członkowskich	159	2,0%	Restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne	19	1,8%
Działalność prawnicza	148	1,9%	(brak oznaczenia)	16	1,5%
Działalność rachunkowa	135	1,7%	Sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie	16	1,5%
Pozostały transport lądowy pasażerski	124	1,6%	Sprzedaż detaliczna artykułów użytku domowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	15	1,4%
Sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami	123	1,6%	Gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, i szkoły ponadpodstawowe, z wyłączeniem szkół policealnych	14	1,3%
Sprzątanie obiektów	122	1,6%	Reklama	14	1,3%
Pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa	115	1,5%	Wykonywanie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych	14	1,3%
Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	113	1,4%	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	12	1,1%
Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	95	1,2%	Pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa	12	1,1%
Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	92	1,2%	Pozostały transport lądowy pasażerski	12	1,1%
Działalność związana z oprogramowaniem	91	1,2%	Naprawa i konserwacja artykułów użytku osobistego i domowego	11	1,1%
Restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne	91	1,2%	Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna	11	1,1%
Doradztwo związane z zarządzaniem	89	1,1%	Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz związane z nią doradztwo techniczne	11	1,1%
Działalność związana ze sportem	78	1,0%	Działalność związana ze sportem	11	1,1%

Rodzaj działalności według PKD w mieście Koninie	Liczba i odsetek podmiotów w mieście Koninie		Rodzaj działalności według PKD w obszarze rewitalizacji	Liczba i odsetek podmiotów w obszarze rewitalizacji	
Reklama	75	1,0%	Pozaszkolne formy edukacji	11	1,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

Od 2014 r. do 30 czerwca 2018 r. na terenie Starówki zarejestrowało się ok. 25% podmiotów spośród tych, które w połowie 2018 r. w systemie REGON miały status prowadzących działalność. Zatem co czwarty podmiot zlokalizowany na Starówce działa nie dłużej niż 4,5 roku. Poza obszarem rewitalizacji (Starówką) tych podmiotów jest więcej, bo blisko 28%. Może to oznaczać, że dynamika powstawania nowych podmiotów gospodarki narodowej jest większa poza obszarem rewitalizacji Konina niż na Starówce wyznaczonej do rewitalizacji, co przeanalizowano w tabeli 16. Jednocześnie należy zauważyć, że wśród podmiotów funkcjonujących na Starówce jest więcej w stosunku do innych obszarów miasta tych, które powstały przed 2000r. Wynika to częściowo z faktu, że na Starówce znajduje się relatywnie więcej podmiotów administracji publicznej.

Tabela 14. Liczba podmiotów powstałych po 2013 r.

Obszar	Liczba podmiotów powstałych po 2013 r.	Odsetek podmiotów powstałych po 2013 r.
Miasto Konin	2153	27,5%
Obszar rewitalizacji	263	25,1%
Miasto Konin poza obszarem rewitalizacji	1890	27,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

Tabela 15. Liczba podmiotów powstałych przed 2000 r.

Obszar	Liczba podmiotów powstałych przed 2000 r.	Odsetek podmiotów powstałych przed 2000 r.
Miasto Konin	2352	30,0%
Obszar rewitalizacji	352	33,6%
Miasto Konin poza obszarem rewitalizacji	2000	29,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

W analizowanym okresie od 2014 r. do 30 czerwca 2018 r. liczba przedsiębiorstw ogółem wzrastała zarówno w całym mieście, jak i w obszarze rewitalizacji „Starówka”. Przy czym w obszarze rewitalizacji odnotowywany wzrost w ostatnich latach był niższy niż w całym Koninie.

Tabela 16. Udział nowych pomiotów w danym roku w odniesieniu do liczby zarejestrowanych podmiotów ogółem

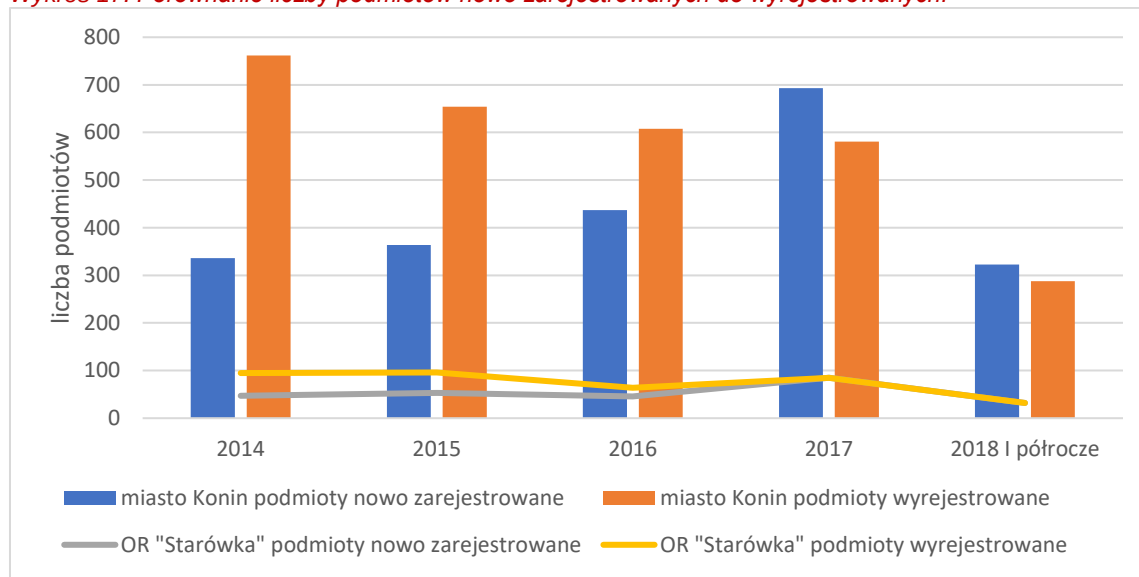
Rok	Miasto Konin	OR „Starówka”
2014	5,6%	5,7%
2015	5,7%	6,0%
2016	6,4%	4,9%
2017	9,2%	8,4%
2018 (I półrocze)	4,1%	3,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

W latach 2014-2016 liczba podmiotów wyrejestrowanych z bazy REGON była wyższa od liczby podmiotów nowo zarejestrowanych. Od roku 2017 sytuacja uległa poprawie, w Koninie

odnotowano większą liczbę podmiotów nowych niż zlikwidowanych. Natomiast w obszarze rewitalizacji „Starówka” liczby te są zbieżne, tyle samo firm powstało co upadało.

Wykres 17. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych do wyrejestrowanych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

Tabela 17. Podmioty nowo zarejestrowane do wyrejestrowanych w przeliczeniu na 100 przedsiębiorstw ogółem.

rok	miasto Konin	OR „Starówka”
2014	-7,07	-5,78
2015	-4,54	-4,86
2016	-2,51	-1,94
2017	1,49	0,00
2018 I półrocze	0,45	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

Przytoczone powyżej dane wskazują, że sytuacja gospodarcza w obszarze rewitalizacji „Starówka” jest nieco gorsza niż w mieście Konin.

W 2015 r. na potrzeby opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023 przeprowadzone zostało badanie 50 przedsiębiorców, których biura i placówki znajdowały się na obszarze rewitalizacji, zrealizowane techniką wywiadu bezpośredniego prowadzonego przez ankieterów posługujących się zestandaryzowanym kwestionariuszem ankiety (PAPI). 60% badanych podmiotów określiło swoją główną działalność jako działalność handlową, a 38% jako usługową. W grupie przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji „Starówka”, 60% stanowią mieszkańcy Konina (osoby rdzenne lub tzw. mieszkańcy rodzimi), ale tylko 18% to osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji „Starówka”. Większość badanych przedsiębiorców (74%) nie poszukiwała nowych pracowników, głównie z powodów ekonomicznych. Przedsiębiorcy poszukujący nowych pracowników wskazywali na zapotrzebowanie na pracowników usług oraz handlu. Jako najważniejszą kompetencję pożądaną na rynku pracy wskazywano w pierwszej kolejności doświadczenie, a następnie chęć do pracy i zdobywania wiedzy. Większość przedsiębiorców prowadzących działalność na obszarze rewitalizacji „Starówka” nie zatrudniała w przeszłości absolwentów. Tylko, blisko ¼ firm z badanego obszaru korzystała z usług i wsparcia instytucji

okołobiznesowych. Wskazuje to na relatywnie niski poziom profesjonalizacji lokalnych przedsiębiorstw oraz ich ograniczony potencjał innowacyjny. Rozpatrując strukturę branż w na obszarze rewitalizacji "Starówka" dostrzega się dominację usług ukierunkowanych na zaspokajanie podstawowych potrzeb⁴⁹.

W Koninie zapotrzebowanie rynkowe na różnego rodzaju grupy zawodowe jest zróżnicowane. Z badania „Barometr Zawodów” wynika, że największa grupa zawodowa mieści się w przedziale zawodów zrównoważonych, czyli takich gdzie zapotrzebowanie na pracowników jest adekwatne do ilości osób chcących podjąć zatrudnienie w danych zawodzie. W kolejnym rozdziale przedstawiono informacje na temat zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

7.1. Charakterystyka zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz kompetencji pożądanых na lokalnym rynku pracy

Istotnym źródłem informacji o potencjale kapitału ludzkiego na rynku pracy jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, prowadzony przez powiatowe urzędy pracy. Pozwala on na określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej na lokalnym rynku pracy oraz stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowych. Według informacji sygnałnej Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie za II półrocze 2017 r. zawody maksymalnie deficytowe w Koninie to:

- pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
- lektorzy języków obcych
- dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
- pracownicy obsługi płacowej
- asystenci nauczycieli
- lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
- organizatorzy konferencji i imprez
- robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
- sportowcy i dżokeje

Natomiast do zawodów maksymalnie nadwyżkowych należą:

- robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
- operatorzy centrali telefonicznych
- rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów
- pracownicy świadczący usługi na ulicach
- technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni
- bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
- specjaliści do spraw public relations
- bukmacherzy, krupierzy i pokrewni
- ładowacze nieczystości

Ponadto na zlecenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej od 3 lat opracowywany jest barometr zawodów⁵⁰, czyli jednoroczne prognozy zapotrzebowania na pracowników.

⁴⁹ Na podstawie: Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023, str. 166-172

⁵⁰ https://barometrzawodow.pl/userfiles/Barometr/2018/Raport_polska_ok-min.pdf (dostęp 18 czerwca 2018 r.)

Tabela 18. Barometr zawodów dla miasta Konin w 2018 r.

duży deficyt	deficyt	nadwyżka	duża nadwyżka
• kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych • magazynierzy	• betoniarze i zbrojarze • brukarze • cieśle i stolarze budowlani • dekarze i blacharze budowlani • elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy • gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy • inżynierowie budownictwa • kelnerzy i barmani • kierownicy budowy • krawcy i pracownicy produkcji odzieży • lekarze • masarze i przetwórcy ryb • mechanicy pojazdów samochodowych • monterzy instalacji budowlanych • monterzy konstrukcji metalowych • monterzy maszyn i urządzeń • murarze i tynkarze • nauczyciele praktycznej nauki zawodu • nauczyciele przedmiotów zawodowych • ogrodnicy i sadownicy • operatorzy aparatury medycznej • operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych • operatorzy obrabiarek skrawających • opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej • pielęgniarki i położne • pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych • pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych • pracownicy przetwórstwa metali • pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie • ratownicy medyczni • robotnicy budowlani • robotnicy obróbki drewna i stolarze • rolnicy i hodowcy • spawacze • spedytorzy i logistycy • sprzątaczk i pokojowe • sprzedawcy i kasjerzy • ślusarze • technicy mechanicy • zaopatrzeniowcy i dostawcy	• dziennikarze i redaktorzy • ekonomiści • filolodzy i tłumacze • filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy • górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych • instruktorzy nauki jazdy • inżynierowie chemicy i chemicy • nauczyciele języków obcych i lektorzy • nauczyciele nauczania początkowego • nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących • obuwnicy • pracownicy administracyjni i biurowi • pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej • pracownicy socjalni • specjaliści administracji publicznej • specjaliści technologii żywności i żywienia • szefowie kuchni	• pedagodzy

Źródło: <https://barometrzwawodow.pl/pl/wielkopolskie/prognozy-dla-powiatow/2018/konin.15..358....1....0.1.1.358>. (dostęp 18 czerwca 2018 r.)

Dla większości przedsiębiorstw osoby długotrwale pozostające bez pracy, słabo wykształcone lub młodzież bez żadnego doświadczenia zawodowego, stanowiące dużą część ogółu

bezrobotnych, nie są atrakcyjnymi pracownikami. Poziom bezrobocie ma większe znaczenie w przypadku działalności przemysłowej, mniejsze natomiast w przypadku usługowej.

Analizując wymienione w powyższej tabeli zawody, można zauważyć, że wśród branż deficytowych dominują te związane z pracą fizyczną w zawodach mechanicznych, elektrycznych, budowlanych czy transportowych. Natomiast zawody nadwyżkowe to głównie usługi. W przypadku takich zawodów jak: specjaliści technologii żywności i żywienia czy filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy wybór kierunku studiów jest związany z zainteresowaniami młodych ludzi. Dla tych profesji nie ma ofert pracy lub występują mało licznie, szanse na zatrudnienie są więc niewielkie, a możliwości przekwalifikowania w kierunku zawodów deficytowych często też ograniczone.

W Koninie swoją siedzibę mają 3 uczelnie wyższe, w których kształci się 2,7 tys. studentów.

Tabela 19. Oferta konińskich uczelni wyższych.

Uczelnia	Wydziały	Kierunki
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie	Filologiczny	Filologia angielska Filologia germańska Filologia angielska z językiem niemieckim Filologia germańska z językiem angielskim
	Kultury fizycznej i ochrony zdrowia	Wychowanie fizyczne Fizjoterapia Dietetyka Kosmetologia Pielęgniarstwo
	Społeczno-Techniczny	bezpieczeństwo wewnętrzne, finanse i rachunkowość, informatyka, logistyka, pedagogika, praca socjalna, zarządzanie, budownictwo, energetyka, inżynieria środowiska, mechanika i budowa maszyn, zarządzanie i inżynieria produkcji, zdrowie publiczne.
Wyższa Szkoła Kadr Menedżerskich w Koninie	- (studia I i II stopnia)	Administracja Administracyjno-Ekonomiczne Bezpieczeństwo wewnętrzne Ekonomia Ekonomia Magisterskie Energetyka Pedagogika Pedagogika Magisterskie Kryminologia
	Studia podyplomowe	Odnawialne źródła energii (OZE) Oligofrenopedagogika Produkcja i kreacja muzyczna Dziecko i muzyka Psychogerontologia Diagnostyka i terapia psychopedagogiczna Bibliotekoznawstwo i informacja naukowa Administracja i systemy bezpieczeństwa

Uczelnia	Wydziały	Kierunki
		Edukacja artystyczna Edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z muzyką Kwalifikacje nauczycielskie Studia podyplomowe BHP Zarządzanie i marketing w administracji publicznej Zarządzanie oświatą Zarządzanie samorządem terytorialnym Animator i menedżer kultury Zarządzanie projektami (Project Management) Doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy
	Kursy i szkolenia	Kurs Social Media Rekonwersja Kadr Sił Zbrojnych Kursy operatorów maszyn budowlanych i drogowych Szkolenia z Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie POWER LIFE- szkolenie z asertywności Kurs Profesjonalne Umiejętności Sprzedaży Kurs Umiejętności Skutecznej Prezentacji Kurs dla kapelmistrzów i dyrygentów orkiestr Kurs przygotowawczy do rekrutacji w Policji
Wyższa Szkoła Pedagogiczno-Techniczna w Koninie	Bezpieczeństwo i higiena pracy	-
	Pedagogika	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji zawartych na stronach internetowych uczelni.

Analizując kierunki kształcenia na konińskich uczelniach, można zauważyć, że duża ich część stanowi zawody nadwyżkowe. Świadczy to o niedostosowaniu oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy i braku współpracy uczelni z przedsiębiorcami.

7.2. Bariery w prowadzeniu działalności gospodarczej oraz czynniki, które wpłynąć mogą na rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji „Starówka”

Miasto Konin od kilku lat prowadzi badania kondycji konińskich przedsiębiorstw, ich potrzeb oraz barier rozwoju. Szeroko prowadzone konsultacje z Instytucjami Otoczenia Biznesu oraz wywiady bezpośrednie i badania ankietowe konińskich przedsiębiorstw były przeprowadzone na potrzeby opracowania Programu Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie przez Konińską Izbę Gospodarczą. Przedsiębiorców pytano głównie o przyczyny niskiego poziomu przedsiębiorczości, bariery rozwoju gospodarczego, rynek pracy i rolę gminy w tworzeniu warunków dla wsparcia i rozwoju przedsiębiorczości. Wyniki konsultacji i ankietyzacji wskazują, że przedsiębiorcy za najpoważniejsze problemy wynikające z niskiego poziomu przedsiębiorczości w Koninie uważają: odpływ mieszkańców z miasta, bezrobocie oraz trudności w kształtowaniu postaw przedsiębiorczych. Wśród trzech najpoważniejszych barier rozwoju przedsiębiorstw wskazano: niedobór działań wspierających rozwój przedsiębiorczości, niedobór informacji nt. zewnętrznych źródeł finansowania przedsiębiorstw oraz trudności w dostępie do tanich kredytów, gwarancji, poręczeń. Zdaniem przedsiębiorców do sześciu najważniejszych zadań możliwych do realizacji przez samorząd terytorialny, jako najbardziej znaczących dla wsparcia i rozwoju należą: wsparcie przedsiębiorstw w postaci pakietu ulg i zwolnień, prowadzenie działań na rzecz zakładania działalności gospodarczej,

realizowanie przedsięwzięć inwestycyjnych dot. infrastruktury technicznej, jak również prowadzenie działań na rzecz pozyskiwania inwestorów zewnętrznych, nawiązywanie partnerstwa na rzecz działań dot. pozyskiwania środków zewnętrznych na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, a także promocja lokalnych firm poprzez dostępne narzędzia marketingowe, w tym organizowanie spotkań i targów o charakterze gospodarczym⁵¹.

W ramach projektu „Rewitalizacja konińskiej Starówki – opracowanie lokalnego programu rewitalizacji na lata 2016-2023 wraz z modelowym pilotażem” w 2017 roku zorganizowany został cykl spotkań informacyjnych z mieszkańcami i pozostałymi grupami interesariuszy na obszarze rewitalizacji „Starówka”, w tym dwa związane z tematyką przedsiębiorczości i rozwoju gospodarczego na obszarze rewitalizacji „Starówka”:

- spotkanie nr 4 – „Rozwój gospodarczy na obszarze rewitalizacji” odbyło się 28 września 2017 r.
- spotkanie nr 7 - „Proces rewitalizacji wsparciem dla przedsiębiorców” odbyło się 29 listopada 2017 r.

Według uczestników spotkań aktualna sytuacja gospodarcza na obszarze rewitalizacji „Starówka” jest gorsza w porównaniu do pozostałych obszarów Konina. Wynika to m.in. z braku cyklicznych imprez i wydarzeń o różnym charakterze, braku atrakcyjnych i różnorodnych miejsc rekreacji i spędzania wolnego czasu (w tym lokali gastronomicznych), nieostatecznego skomunikowania Starówki (niewystarczająca liczba kursów komunikacji publicznej). Do ożywienia obszaru rewitalizacji „Starówka” niezbędne są miejsca spotkań i integracji dla mieszkańców, kluby, restauracje otwarte wieczorami, kina, inne atrakcje rekreacyjne (np. sezonowe lodowisko), które przyciągną mieszkańców z całego Konina.

Podczas spotkań uczestnicy wymienili następujące bariery w prowadzeniu działalności przez konińskich przedsiębiorców:

- przepisy gospodarcze nieuwzględniające mniejszej skali działania,
- wysokie obciążenia finansowania biznesu (licencje, opłaty),
- problem z dostępem do finansowania zewnętrznego,
- trudności w komunikacji z samorządem,
- brak pomysłu, jaką działalność prowadzić na obszarze rewitalizacji „Starówka”,
- brak jednolitej strategii marketingowej realizowanej przez Miasto,
- obojętność na potrzeby przedsiębiorców,
- brak spójnych działań oraz jednolitego programu finansowego,
- brak zintegrowanej komunikacji miejskiej,
- brak miejsc spotkań i integracji dla mieszkańców.

W opinii uczestników spotkań czynniki, które mogą wpłynąć na rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji „Starówka” to:

- dalszy wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji „Starówka” (szczególnie klasy średniej),
- specjalne strefy ekonomiczne,
- cykliczne imprezy kulturalne,

⁵¹ Źródło: Program Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie na lata 2014 – 2016 https://bip.konin.eu/tmpl/zarzadzenia_prezydenta/zarz_2014_041_01_1397800769.pdf

- dialog z przedsiębiorcami i mieszkańcami,
- ulgi podatkowe,
- poprawa wizerunku Starówki - odbudowa budynków zgodnie ze stylem architektonicznym.

W celu zdiagnozowania aktualnego zapotrzebowania na określone formy wsparcia przedsiębiorstw i oceny potencjału gospodarczego Konina na najbliższe lata w części drugiej analizy wykonane zostały badania jakościowe polegające na przeprowadzeniu w sierpniu 2018 r. spotkań roboczych z mieszkańcami, przedsiębiorcami, przedstawicielami podmiotów ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych oraz w oparciu o bezpośrednie rozmowy z przedstawicielami podmiotów, którzy wyrażają zainteresowanie ulokowaniem swojej działalności w budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie. Do najważniejszych problemów sfery gospodarczej obszaru rewitalizacji „Starówka” zaliczono niski poziom przedsiębiorczości (mieszkańcy częściej podejmują pracę na etacie, niż zakładają własne firmy) oraz niską atrakcyjność Starówki dla mieszkańców innych osiedli Konina. Absolwenci uczelni wyższych (zarówno konińskich, jak i z wiodących ośrodków akademickich) ze względu na perspektywy rozwoju zawodowego i kariery wolą szukać pracy w większych miastach wojewódzkich. W Koninie brakuje atrakcyjnych miejsc pracy dla dobrze wykształconych młodych ludzi. Obecnie dominuje monokultura związana z przemysłem ciężkim, „mentalność robotnicza”, która przekazywana jest także młodemu pokoleniu, czego efektem jest utrzymujący się niski poziom przedsiębiorczości. Z tego względu ważne jest, aby stworzyć różnorodną ofertę pracy, do czego może przyczynić się wspieranie branży kreatywnej. Wśród czynników, które mogą wpłynąć na rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji „Starówka” uczestnicy spotkań wymienili utworzenie inkubatora przedsiębiorczości z ofertą wsparcia dla młodych przedsiębiorców, w tym coworking, który umożliwia nawiązywanie relacji biznesowych i współpracę różnych branż. Zajęcia z nauki przedsiębiorczości powinny być prowadzone na jak najwcześniejszym etapie edukacji. Inną ze wskazanych możliwości rozwoju przedsiębiorczości był mentoring. Doświadczeni przedsiębiorcy mogliby przekazywać swoją wiedzę młodemu pokoleniu w ramach edukacji międzypokoleniowej. Istotne znaczenie ma wsparcie studentów, w szczególności tych, którzy podejmują już pierwsze próby prowadzenia działalności gospodarczej, czy realizacji projektów uczelnianych.

Obszar rewitalizacji „Starówka” jest obecnie nieatrakcyjny, zarówno dla mieszkańców, jak i funkcjonujących tu przedsiębiorców. Wynika to m.in. z deficytu ciekawej oferty spędzania czasu wolnego oraz niezadowalającego skomunikowania z prawobrzeżną częścią Konina. Postrzeganie tego obszaru może zmienić wsparcie rozwoju przemysłów czasu wolnego, definiowanych jako branże o charakterze miastotwórczym. Należy do nich działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką, działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna, a także gastronomia (restauracje, kawiarnie, puby, itp.). Wprowadzenie na Starówkę tego typu działalności przyczyni się do zwiększenia ruchu i wpłynie na ożywienie tego obszaru. Niska liczba odwiedzających Starówkę ma negatywny wpływ na rozwój przedsiębiorczości, ponieważ oznacza brak potencjalnych klientów, co nie zachęca do prowadzenia firmy w tym obszarze. Jako przykład uczestnicy spotkań wskazali restauracje na konińskiej Starówce, które upadły w ciągu ostatnich kilku miesięcy. Po godzinie 16, kiedy zamykane są urzędy Starówka pustoszeje, ponieważ mieszkańcy nie mają powodów do spędzania tu czasu popołudniami i wieczorami. Sytuacji nie poprawiła inwestycja w Bulwar Nadwarciański. Wynika

to m.in. z braku cyklicznych imprez, ciekawych miejsc spotkań, targów na Bulwarze, które sprawiłyby, że chcieliby się wrócić na Starówkę w wolnym czasie.

Do barier w prowadzeniu działalności gospodarczej zaliczono także niewystarczającą (pod względem cenowym oraz jakościowym) ofertę lokali użytkowych w obszarze rewitalizacji „Starówka”. Obecnie koszty wynajmu lokali są za wysokie dla wielu mikroprzedsiębiorstw. Natomiast w przypadku lokali o gorszym standardzie są one często za duże, bez możliwości ich podziału, co wiąże się z wysoką ceną. Z kolei komunalne lokale użytkowe wymagają gruntownych remontów, na które małe, rozwijające się firmy nie mają środków finansowych.

Reasumując prowadzone badania stanu przedsiębiorczości można zauważyć, że wskazywane na przestrzeni ostatnich kilku lat bariery i potrzeby konińskich przedsiębiorców oscylują wokół niskiej atrakcyjności Starówki, w tym braku wydarzeń przyciągających mieszkańców i potencjalnych klientów, a także wsparcia (zarówno finansowego, jak i pozafinansowego np. w postaci szkoleń) dla przedsiębiorców nowych i istniejących.

Biorąc pod uwagę niską skłonność mieszkańców Konina do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, kondycję konińskich przedsiębiorstw, ich potrzeby oraz bariery, niekiedy uniemożliwiające egzystencję na rynku, warto zwrócić uwagę na konieczność kreowania narzędzi wspomagających przedsiębiorczość. Spośród licznych instrumentów wsparcia na szczególną uwagę zasługują inkubatory przedsiębiorczości, których działalność koncentruje się wokół kompleksowej pomocy udzielanej zarówno obecnym, jak i potencjalnym przedsiębiorcom. W kolejnym rozdziale określono wstępny zakres interwencji, wspomagania postaw przedsiębiorczych.

8. Identyfikacja niezbędnego zakresu interwencji – wnioski częściowe

Obszar rewitalizacji „Starówka” jest siedzibą ponad 80 organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, fundacji, podmiotów ekonomii społecznej), które prowadzą inicjatywy i realizują przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę jakości życia mieszkańców. W programie rewitalizacji zaplanowano modernizację i adaptację kamienicy Dom Zemełki przy placu Wolności 16 na Inkubator Aktywności, w którym świadczone będą usługi dla ekonomii społecznej, biznesu, ale przede wszystkim dla mieszkańców obszaru rewitalizacji „Starówka”. Można zatem stwierdzić, że ich potrzeby zostaną w dużym stopniu zaspokojone.

Analizy wykonane w rozdziale 5 i 7 wskazują na konieczność wsparcia przede wszystkim przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej oraz osób młodych, planujących założenie rodziny a także karierę zawodową. Są to grupy szczególnie ważne dla Konina ze względu na zdiagnozowany problem depopulacji i niskiego poziomu przedsiębiorczości. Konieczne są zatem działania ukierunkowane na zwiększenie poziomu przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji „Starówka” oraz rozwój oferty skierowanej do młodych osób.

Do możliwości realizacji potrzeb tych grup należą m.in.:

- poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej, zarówno lokalowych jak i poprzez wsparcie merytoryczne, w celu zwiększenia atrakcyjności Starówki w porównaniu z innymi częściami miasta,

- rozwój funkcji kulturalnych, edukacyjnych np. poprzez utworzenie miejsca spotkań, wystaw, warsztatów, imprez artystycznych, gier, zabaw, które przyczynią się do ożywienia Starówki i zwiększenia liczby potencjalnych klientów.

Obecnie wydaje się, że realizowane i podejmowane są tylko pojedyncze procesy i działania, mające na celu stymulowanie przedsiębiorczości w Koninie. Utworzenie centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej wypełniłoby istniejącą pustkę w ofercie infrastrukturalnej miasta dedykowanej sektorowi mikro i małych firm, ale także przyczyniłby się do aktywizacji społecznej. Wsparcie osób młodych oraz przedsiębiorców przyczyni się do niwelacji problemów w innych sferach w perspektywie długookresowej, tj. poziomie bezrobocia, ubóstwa, depopulacji. Przy czym zakres oferowanych usług powinien być kompleksowy, indywidualnie dostosowany do potrzeb inkubowanych przedsiębiorców. Usługi w inkubatorze powinny stanowić istotny punkt i podstawę organizacji, dzięki której inkubator może naprawdę wyróżnić się wśród innych nieruchomości. Ważne jest także, aby dobrze rozpoznać potrzeby najemców. Zadaniem Centrum powinna być również ścisła współpraca z instytucjami otoczenia biznesu i przedstawicielami środowisk kreatywnych, a co za tym idzie wsparcie kreatywnych i innowacyjnych projektów oraz przedsiębiorstw działających w tym sektorze. Przedsiębiorstwa z branży kreatywnej cechuje innowacyjność i ogromny potencjał twórczy, mają one duże znaczenie dla rozwoju ekonomiczno-finansowego i społeczno-kulturalnego obszaru, na których są zlokalizowane. Uważa się zatem, że takie podmioty powinny być wspierane, w szczególności na pierwszych etapach rozwoju. Należy w tym miejscu także podkreślić, że Miasto powinno wspierać i rozwijać postawy przedsiębiorcze i kreatywne wśród osób młodych, zarówno młodzieży szkolnej, jak i społeczności studenckiej. Są to osoby, które niedługo wejdą na rynek pracy, dlatego ważne jest stworzenie dla nich miejsca pobudzającego przedsiębiorczość i kreatywność.

Miasto Konin posiada zasób komunalnych lokali użytkowych, który został scharakteryzowany w opracowaniu pt. Analiza komunalnego zasobu lokali użytkowych położonych na obszarze rewitalizacji „Starówka” stanowiących własność Miasta Konina i możliwości wykorzystania go do rozwoju inwestycji i przedsiębiorczości na tym terenie. Zasób ten obejmuje 14 lokali o zróżnicowanej wielkości, siedem z nich ma powierzchnię użytkową od 22 do 50 m², pięć z nich to lokale o powierzchni do 57 do 86 m², a dwa lokale mają powyżej 300 m². Większość lokali wymaga poniesienia znacznych nakładów finansowych na ich remont i przystosowanie do potrzeb prowadzenia działalności gospodarczej. Jak wykazano w rozdziale 7.2. do barier rozwoju przedsiębiorczości należą ograniczone możliwości finansowe małych (młodych) firm. Z tego względu konieczne jest wprowadzenie zachęt finansowych dla przedsiębiorców zainteresowanych ulokowaniem działalności w gminnym zasobie lokali użytkowych. Zróżnicowanie powierzchni pozwala na zaspokojenie potrzeb lokalowych różnej wielkości przedsiębiorców, w tym małych zakładów rzemieślniczych i usługowych, pracowni twórczych, które kierując się względami ekonomicznymi często poszukują do wynajęcia niewielkich lokali składających się z jednego pomieszczenia, ale także podmiotów gastronomicznych. Natomiast zasób komunalnych lokali użytkowych należy uznać za niewystarczający na prowadzenie kompleksowego wsparcia i aktywizacji przedsiębiorczości, wykorzystującego różne mechanizmy i narzędzia (np. stworzenie przestrzeni otwartej, coworkingowej, umożliwiającej nawiązywanie relacji biznesowych, oferta pomocy prawnej i księgowej, warsztaty i doradztwo z praktykami biznesu, preferencyjny najem urządzonych biur, sal szkoleniowych

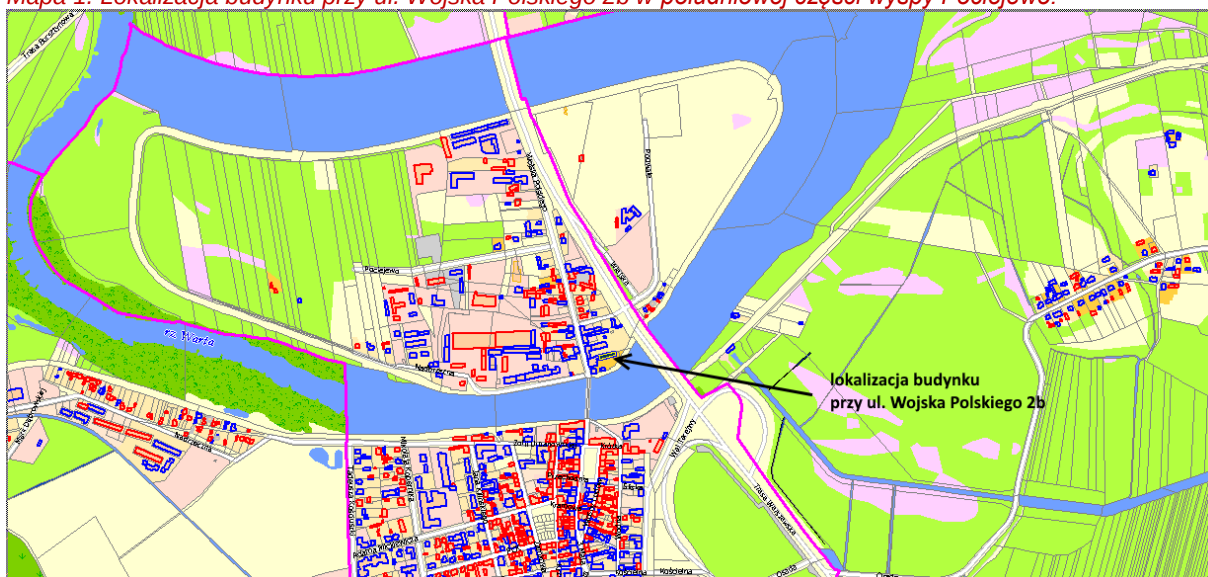
i konferencyjnych, dostęp do urządzeń biurowych). Jednostka tego typu mogłaby zostać utworzona w stanowiącym własność Miasta Konina budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b, którego charakterystykę przedstawiono w kolejnym rozdziale.

9. Potencjał budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie

9.1. Położenie i dostęp

Przedmiotowy budynek zlokalizowany jest na działce nr ew. 66/2, obręb Starówka przy ulicy Wojska Polskiego 2b w Koninie, blisko drogi krajowej nr 92, na obrzeżu wyspy Pocijowo, w jego południowej części.

Mapa 1. Lokalizacja budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w południowej części wyspy Pocijowo.

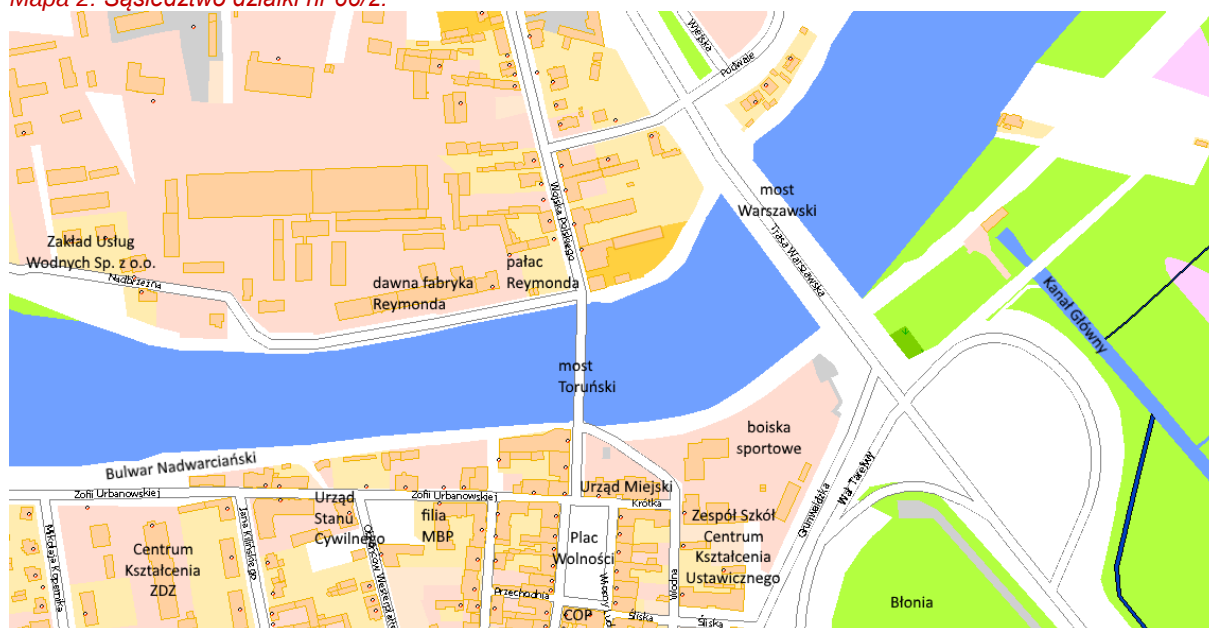

Źródło: interaktywny plan miasta Konina „KoSIT - Koniński System Informacji o Terenie”

Działka położona jest nad rzeką Wartą, przy moście Toruńskim przebudowanym w 2010 roku. W sąsiedztwie znajduje się oddany do użytku w 2011 roku Bulwar Nadwarciański, który obejmuje tarasy widokowe, dwa amfiteatry, przystań pasażerską, marinę rzeczną, ścieżki dolne i górne oraz ławkę rekreacyjną z oczkiem wodnym i dwoma kładkami.

W pobliżu działki 66/2 zlokalizowane są także znaczące instytucje i placówki, jak np. Urząd Miejski w Koninie, Urząd Stanu Cywilnego, placówki edukacji, w tym muzycznej. Brakuje natomiast instytucji kultury, przy ul. Urbanowskiej 1 znajduje się jedynie filia Miejskiej Biblioteki Publicznej, a przy ul. Mickiewicza 3 Galeria Sztuki „Łaźnia” (sprzedaż i oprawa obrazów, zajęcia plastyczne). Ich lokalizację przedstawiono na poniższej mapie.

Mapa 2. Sąsiedztwo działki nr 66/2.

Źródło: interaktywny plan miasta Konina „KoSIT - Koniński System Informacji o Terenie”

Analizowana działka posiada dobrą dostępność komunikacyjną w przypadku komunikacji samochodowej indywidualnej. Ulica Wojska Polskiego posiada na odcinku między ul. Wiejską a Placem Wolności nawierzchnię z kostki brukowej. Natomiast najbliższe przystanki miejskiej komunikacji autobusowej to: przystanek Warszawska przy Stadionie MOSiR Złotej Jedenastki Kazimierza Górskiego oraz przystanek Grunwaldzka, położone w odległości około 500 metrów od działki nr 66/2, co stanowi pewne utrudnienie dla prawidłowego funkcjonowania placówki i ograniczenia zagrożenia generowania zwiększonego ruchu samochodowego w centrum. Realizacja inwestycji powinna zatem być prowadzona równolegle do działań w zakresie wprowadzenia nowych rozwiązań w zakresie transportu publicznego i lepszego skomunikowania Starówki z pozostałymi częściami miasta (szczególnie z Nowym Koninem).

9.2. Uwarunkowania prawne – warunki zabudowy

Budynek położony jest w południowej części wyspy Pocijewo, dla której obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr 504 z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Konina dla rejonu wyspy Pocijewo - etap 1. Zgodnie z niniejszą uchwałą (§28) aktualnie budynek jest umiejscowiony na terenie oznaczonym symbolem 1UP, który wskazuje na przeznaczenie podstawowe: tereny zabudowy usług publicznych; przeznaczenie uzupełniające:

- usługi nieuciążliwe⁵² o powierzchni nie większej niż 40% powierzchni użytkowej budynku o funkcji podstawowej,
- zieleni,
- infrastruktura techniczna,

⁵² należy przez to rozumieć przedsięwzięcia, które nie zostały zaliczone do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,

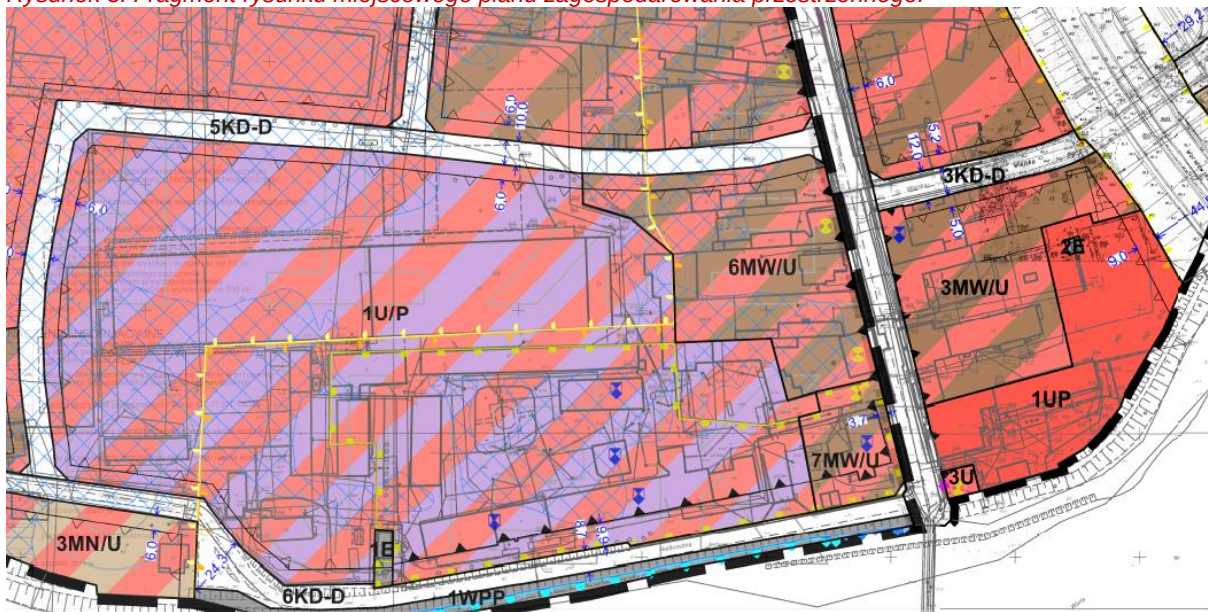
- parkingi.

Ponadto dla terenów oznaczonych symbolem 1UP zapisano następujące ustalenia w zakresie kształtowania zabudowy:

- 1) dopuszczenie lokalizacji ścian bez otworów okiennych lub drzwiowych bezpośrednio przy granicy z sąsiednią działką budowlaną;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 12 m;
- 3) dachy dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci nie mniejszym niż 30° i nie większym niż 45° lub dachy płaskie;
- 4) maksymalna wysokość małej architektury - 4 m;
- 5) zakaz stosowania:
 - a) lukarn o powierzchni większej niż połowa powierzchni połaci dachu,
 - b) sidingu (oblicówki).

Ogrodzenia od strony terenów pełniących funkcje publiczne powinny być ażurowe o wysokości do 1,8 m, nie można montować ogrodzeń z elementów prefabrykowanych.

Rysunek 3. Fragment rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Źródło: Uchwała Nr 504 Rady Miasta Konina z dnia 31 maja 2017 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Konina dla rejonu wyspy Pocijewo - etap 1, a także Uchwała Nr 510 Rady Miasta Konina z dnia 23 września 2009 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Konina – Starówka.

W zakresie zagospodarowania terenu i kształtowania ładu przestrzennego obowiązuje:

- 1) intensywność zabudowy nie mniejsza niż 0,1 i nie większa niż 1,2;
- 2) powierzchnia zabudowy nie większa niż 50% powierzchni działki budowlanej;
- 3) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 10% powierzchni działki budowlanej.

Cała wyspa Pocijewo położona jest w obszarze chronionym Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002. Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej, gdzie występują 42 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Zgodnie z dostępnymi danymi opisującymi walory przyrodnicze miasta, na terenie

wyspy Pocijewo nie identyfikuje się stanowisk chronionych gatunków zwierząt i grzybów. Brak jest również chronionych siedlisk przyrodniczych.

Natomiast w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Konina⁵³ dla strefy śródmiejskiej – część wyspy Pocijewo (S2) założono rehabilitację funkcjonalno-przestrzenną zabudowy z wprowadzeniem jako głównych funkcji lokalizacji usług ogólnomiejskich i centrotwórczych (głównie wzdłuż ul. Wojska Polskiego).

Należy zauważyć, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie definiuje terenów zabudowy usług publicznych. Usługi publiczne obejmują cały szereg usług, które są wykonywane w ramach działania państwa, dla dobra wszystkich jego obywateli. Zatem jako tereny usług publicznych rozumie się grunt, na którym wznoszone są budynki usług nauki, oświaty, służby zdrowia i opieki społecznej, kultury i wypoczynku oraz obiekty kultu i administracji publicznej, a także obiekty i urządzenia towarzyszące, takie jak drogi dojazdowe do budynków i urządzeń, drogi pożarowe, parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej niezbędne dla funkcjonowania zabudowy na tym terenie. Usługami publicznymi są także te usługi komercyjne, których budowa lub eksploatacja były lub są subwencjonowane ze środków publicznych. W tym kontekście obiekt planowanego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej spełnia warunki określone w mpzp.

9.3. Istniejąca zabudowa

Na działce ewidencyjnej nr 66/2 obręb Starówka zlokalizowane są 3 budynki o łącznej powierzchni zabudowy 1016,18 m². Segment A (stanowiący przedmiot niniejszego opracowania) przyległy elewacją frontową – zachodnią do ulicy Wojska Polskiego oraz elewacją północną do sąsiedniej działki budowlanej. Segment B ma formę oficyny i przylega elewacją północną do granicy z działką sąsiednią. Oba segmenty połączone są ze sobą ścianami szczytowymi. Ponadto na działce znajduje się budynek garażowy wolnostojący, przy granicy działki z wałem rzeczny. Poza wymienioną zabudowę na działce znajduje się droga wewnętrzna wykonana z betonowych płyt drogowych, zakończona placem parkingowym (bez wyznaczonych stałych miejsc parkingowych). Wzdłuż ściany południowej budynku 2b znajduje się chodnik z betonowych płytek chodnikowych. We wschodniej części działki wyznaczono miejsca przeznaczone na zieleń z kilkoma drzewami oraz pojedynczymi krzewami i zaniebanym trawnikiem.

Działka uzbrojona jest w sieci i instalacje techniczne. Instalacja kanalizacji sanitarnej zakończona jest bezodpływowym zbiornikiem na nieczystości ciekłe. Woda opadowa odprowadzana za pomocą instalacji i kolektora deszczowego bezpośrednio do rzeki Warty. Do budynku sądu doprowadzone są przyłącza: elektroenergetyczne, wodociągowe, telefoniczne oraz ciepłociąg do pomieszczenia węzła cieplnego. Na działce znajduje się wykonane przyłącze kanalizacji sanitarnej, które zostało zaślepięte.

⁵³ zmienione Uchwałą nr 42 Rady Miasta Konina z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Konina

Budynek przy ul. Wojska Polskiego 2b (segment A) jest nieużytkowany od czerwca 2012 r. i podlegał inwentaryzacji budowlanej⁵⁴, która w formie opisowej i rysunkowej przedstawiła stan obiektu użytkowanego do 2012 roku przez Sąd Rejonowy. Obecnie jest odłączony od sieci i mediów.

Mapa 3. Położenie budynku przy ulicy Wojska Polskiego 2b w Koninie.

Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl/> (dostęp 7 czerwca 2018 r.)

Budynek ma formę prostopadłościanu i litery L, posiada 3 kondygnacje nadziemne i częściowo podpiwniczenie. W piwnicy znajdują się pomieszczenia magazynowe, archiwa, węzeł cieplny oraz pomieszczenia konserwatora. Parter budynku zajmują 4 sale rozpraw oraz centrala telefoniczna, dyżurka, pokój aresztantów, pomieszczenie gospodarcze oraz archiwa. Na I piętrze znajdują się pomieszczenia o przeważającej funkcji administracyjno-biurowej z 1 salą rozpraw. II piętro zajmują również pomieszczenia o funkcji administracyjno-biurowej z 2 salami rozpraw. Na każdej kondygnacji znajdują się toalety. Dostęp do poszczególnych kondygnacji jest możliwy za pomocą centralnej klatki schodowej. Łączna powierzchnia użytkowa kondygnacji nadziemnych to 1121,16 m² oraz piwnicy 239,71 m².

Budynek jest wyposażony w następujące instalacje techniczne:

- instalację elektryczną gniazd wtykowych oraz oświetleniową;
- instalację wody zimnej z sieci miejskiej, ciepła woda z podgrzewaczy elektrycznych przepływowych;
- instalację kanalizacji sanitarnej odprowadzanej do bezodpływowego zbiornika na nieczystości ciekłe;
- instalację c.o. wodną grzejnikową zasilaną z węzła ciepłego;
- instalację teleinformatyczną;

⁵⁴ Opracowanie pn. „Inwentaryzacja budowlana budynku sądu rejonowego – segment A i B oraz budynku garażowego. Adaptacja budynku Sądu Rejonowego na potrzeby administracji samorządowej w Koninie”. Biuro projektowe eM.Forma, Brzeźno, ul. Świerkowa 16

Analiza potrzeby utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji w oparciu o potencjał budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie

- instalację przeciwpożarową alarmową z czujnikami dymu;
- instalację telewizji przemysłowej z czujnikami ruchu;
- w części pomieszczeń wentylacja grawitacyjna oraz klimatyzacja.

Zdjęcie 1. Budynek przy ulicy Wojska Polskiego 2b w Koninie – stan obecny (zdjęcie wykonano 11 czerwca 2018 r.)

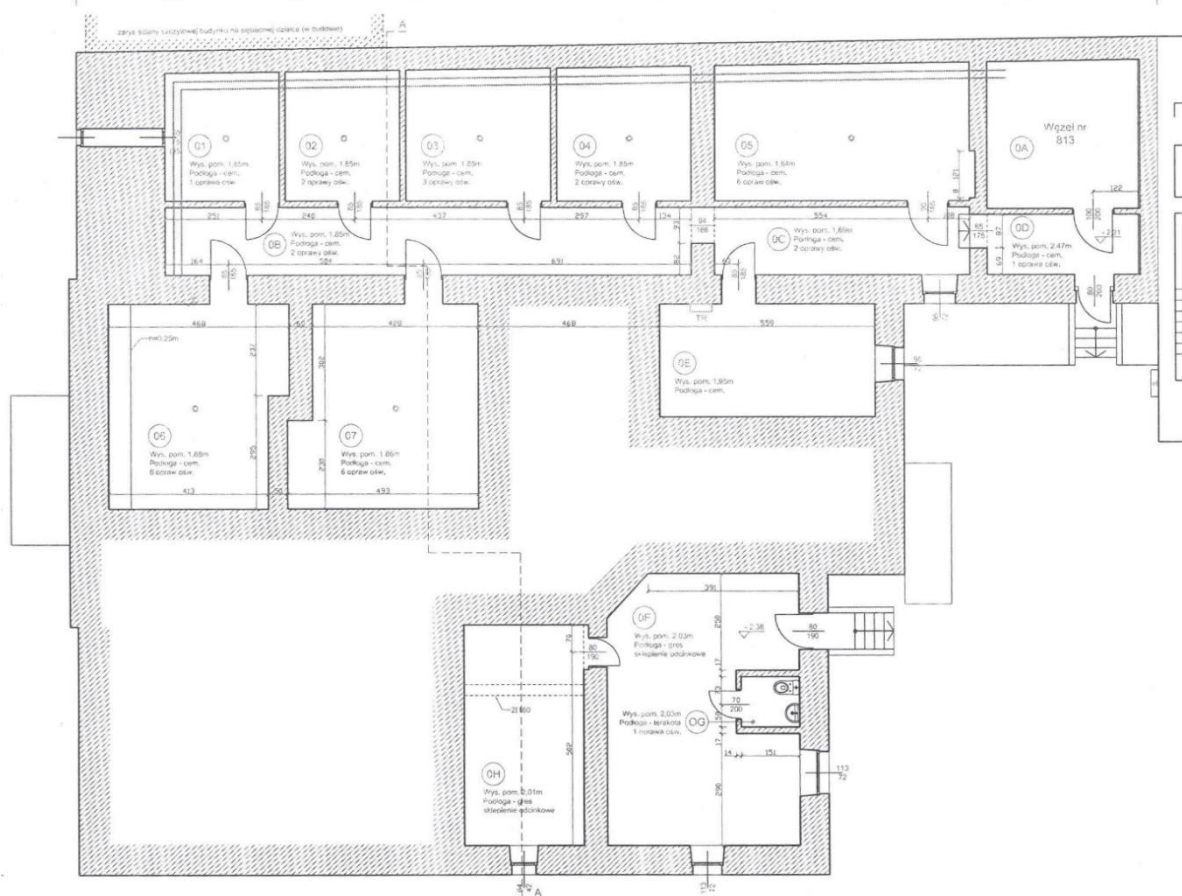

Źródło: zasoby własne.

Poniżej przedstawiono strukturę istniejących pomieszczeń oraz ich rozkład w budynku.

Obecnie w piwnicy znajduje się 7 pomieszczeń magazynowych, o łącznej powierzchni 115,64 m². W pomieszczeniach tych nie ma okien. Cztery mniejsze pomieszczenia przedzielone są ścianami działowymi, co daje możliwość ich wyburzenia i powstania większej przestrzeni. W tej części piwnicy nie ma toalety, pion kanalizacyjny znajduje się nad pomieszczeniem technicznym. Do warsztatu i pomieszczenia konserwatora o łącznej powierzchni 49,37 m² prowadzi osobna klatka schodowa, pomieszczenia te posiadają niewielkie okna. Ponadto pomieszczenie konserwatora posiada bezpośredni dostęp do WC. Wysokość pomieszczeń w piwnicy nie przekracza 2 metrów.

Rysunek 4. Rzut piwnicy.

Źródło: Opracowanie pn. „Inwentaryzacja budowlana budynku sądu rejonowego – segment A i B oraz budynku garażowego. Adaptacja budynku Sądu Rejonowego na potrzeby administracji samorządowej w Koninie”. Biuro projektowe eM.Forma, Brzeźno, ul. Świerkowa 16

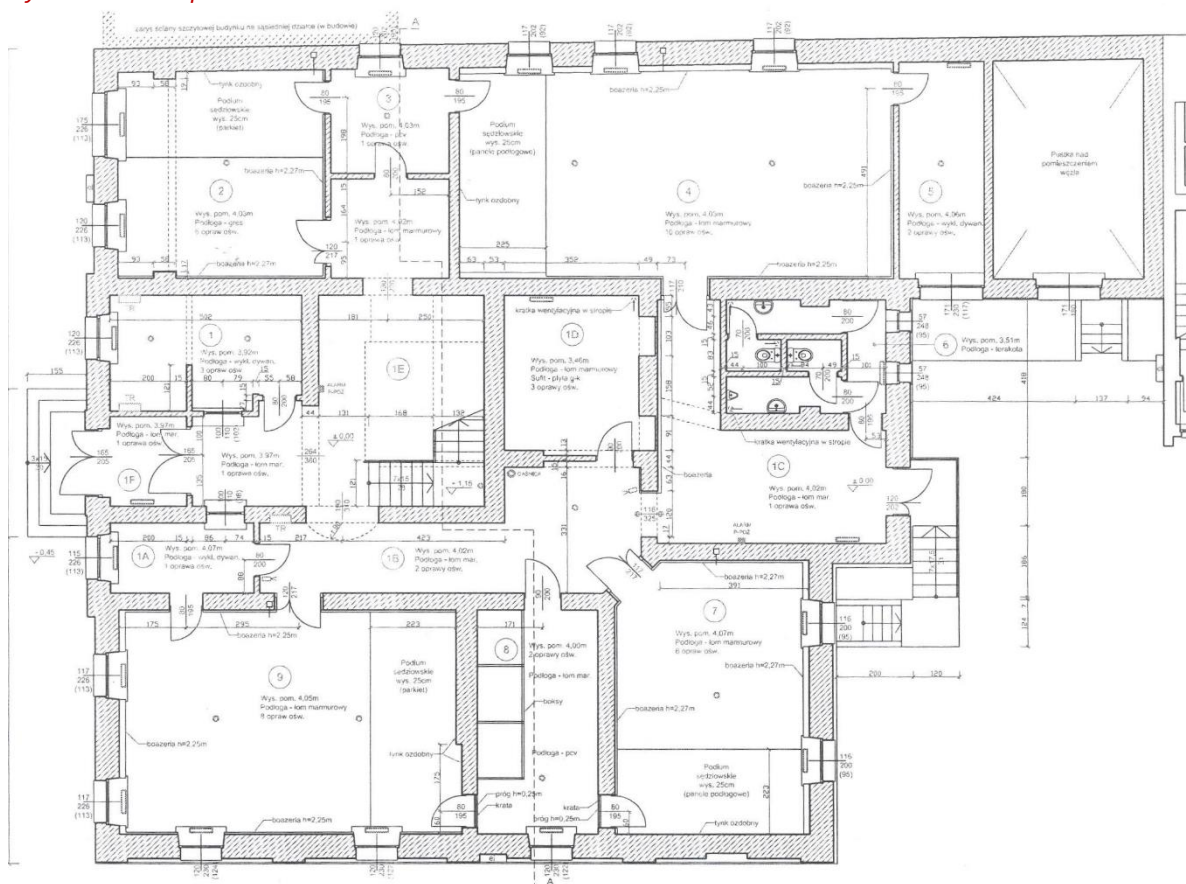
Tabela 20. Wykaz pomieszczeń w piwnicy.

Nr	Funkcja	Powierzchnia [m ²]
01	Pomieszczenie magazynowe - archiwum	9,78
02	Pomieszczenie magazynowe - archiwum	10,02
03	Pomieszczenie magazynowe - archiwum	12,81
04	Pomieszczenie magazynowe - archiwum	12,07
05	Pomieszczenie magazynowe - archiwum	23,48
06	Pomieszczenie magazynowe - archiwum	23,27
07	Pomieszczenie magazynowe - archiwum	24,21
OA	Węzeł cieplny nr 813	14,93
OB	Komunikacja	23,78
OC	Komunikacja	11,56
OD	Komunikacja	6,07
OE	Pomieszczenie techniczne	16,38
OF	Pomieszczenie konserwatora	31,75
OG	WC	1,98
OH	Warsztat	17,62
Razem		239,71

Źródło: Opracowanie pn. „Inwentaryzacja budowlana budynku sądu rejonowego – segment A i B oraz budynku garażowego. Adaptacja budynku Sądu Rejonowego na potrzeby administracji samorządowej w Koninie”. Biuro projektowe eM.Forma, Brzeźno, ul. Świerkowa 16.

Pomieszczenia na parterze mają wysokość około 4 metrów. W salach rozpraw znajdują się podia sędziowskie, a ściany pokryte są boazerią. Duża powierzchnia i wysokość pomieszczeń dają duże możliwości aranżacyjne tej kondygnacji. Obecnie znajdują się tu tylko dwie toalety, należy wygospodarować miejsce na dodatkowe toalety, w tym przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Rysunek 5. Rzut parteru.

Źródło: Opracowanie pn. „Inwentaryzacja budowlana budynku sądu rejonowego – segment A i B oraz budynku garażowego. Adaptacja budynku Sądu Rejonowego na potrzeby administracji samorządowej w Koninie”. Biuro projektowe eM.Forma, Brzeźno, ul. Świerkowa 16

Tabela 21. Wykaz pomieszczeń na parterze.

Nr	Funkcja	Powierzchnia [m ²]
1	Centrala telefoniczna	14,54
2	Sala rozpraw	29,09
3	Pomieszczenie gospodarcze	8,41
4	Sala rozpraw	63,29
5	Archiwum	12,51
6	WC	12,22
7	Sala rozpraw	35,91
8	Pokój aresztantów	18,49
9	Sala rozpraw	52,01
1A	Pomieszczenie ochrony	6,90
1B	Komunikacja	23,07
1C	Komunikacja	23,62
1D	Archiwum	14,33

Nr	Funkcja	Powierzchnia [m ²]
1E	Hall wejściowy z klatką schodową	32,24
1F	wiatrołap	4,70
Razem		351,33

Źródło: Opracowanie pn. „Inwentaryzacja budowlana budynku sądu rejonowego – segment A i B oraz budynku garażowego. Adaptacja budynku Sądu Rejonowego na potrzeby administracji samorządowej w Koninie”. Biuro projektowe eM.Forma, Brzeźno, ul. Świerkowa 16

Zdjęcie 2. Jedna z sal rozpraw na parterze.

Źródło: zasoby własne.

Zdjęcie 3. Pokój aresztantów na parterze.

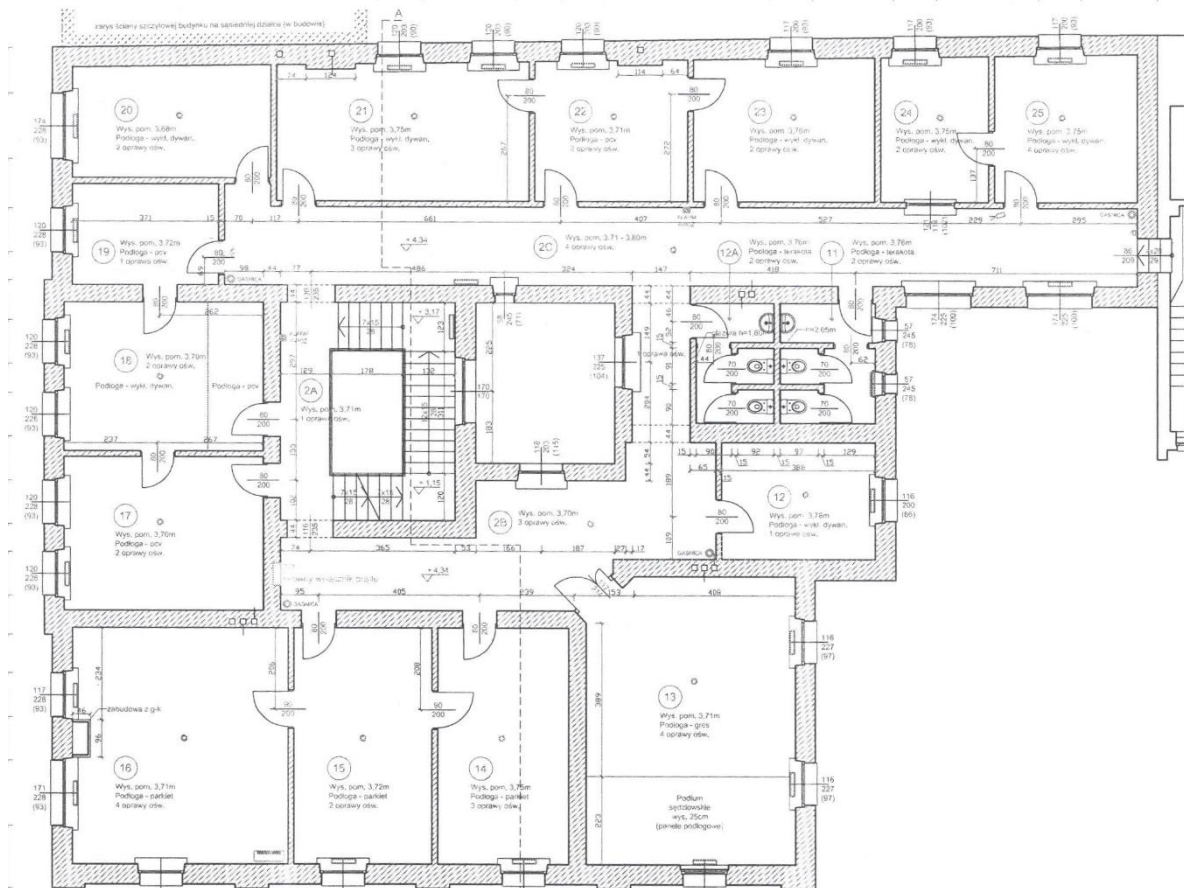

Źródło: zasoby własne.

Pomieszczenia na I piętrze mają wysokość około 3,7 metra. W 13 pomieszczeniach urządzono biura, przedzielone ścianami działowymi, co daje możliwość zmiany układu pomieszczeń.

Ponadto znajduje się tu jedna sala rozpraw z podium sędziowskim oraz cztery toalety, pomieszczenia pomocnicze i komunikacyjne.

Rysunek 6. Rzut I piętra.

Źródło: Opracowanie pn. „Inwentaryzacja budowlana budynku sądu rejonowego – segment A i B oraz budynku garażowego. Adaptacja budynku Sądu Rejonowego na potrzeby administracji samorządowej w Koninie”. Biuro projektowe eM.Forma, Brzeźno, ul. Świerkowa 16

Tabela 22. Wykaz pomieszczeń na I piętrze.

Nr	Funkcja	Powierzchnia [m ²]
11	WC	7,33
12A	WC	5,99
12	Biuro	11,56
13	Sala rozpraw	37,97
14	Biuro	19,83
15	Biuro	20,78
16	Biuro	32,70
17	Biuro	19,65
18	Biuro	19,00
19	Biuro	9,46
20	Biuro	14,22
21	Biuro	22,13
22	Biuro	14,01
23	Biuro	16,59
24	Biuro – kasa	10,00

Nr	Funkcja	Powierzchnia [m ²]
25	Biuro	12,84
2A	Klatka schodowa	24,32
2B	Komunikacja	27,52
2C	komunikacja	51,84
Razem		377,74

Źródło: Opracowanie pn. „Inwentaryzacja budowlana budynku sądu rejonowego – segment A i B oraz budynku garażowego. Adaptacja budynku Sądu Rejonowego na potrzeby administracji samorządowej w Koninie”. Biuro projektowe eM.Forma, Brzeźno, ul. Świerkowa 16

Zdjęcie 4. Sale rozpraw na I piętrze.

Źródło: zasoby własne.

Zdjęcie 5. Korytarz (komunikacja) na I piętrze.

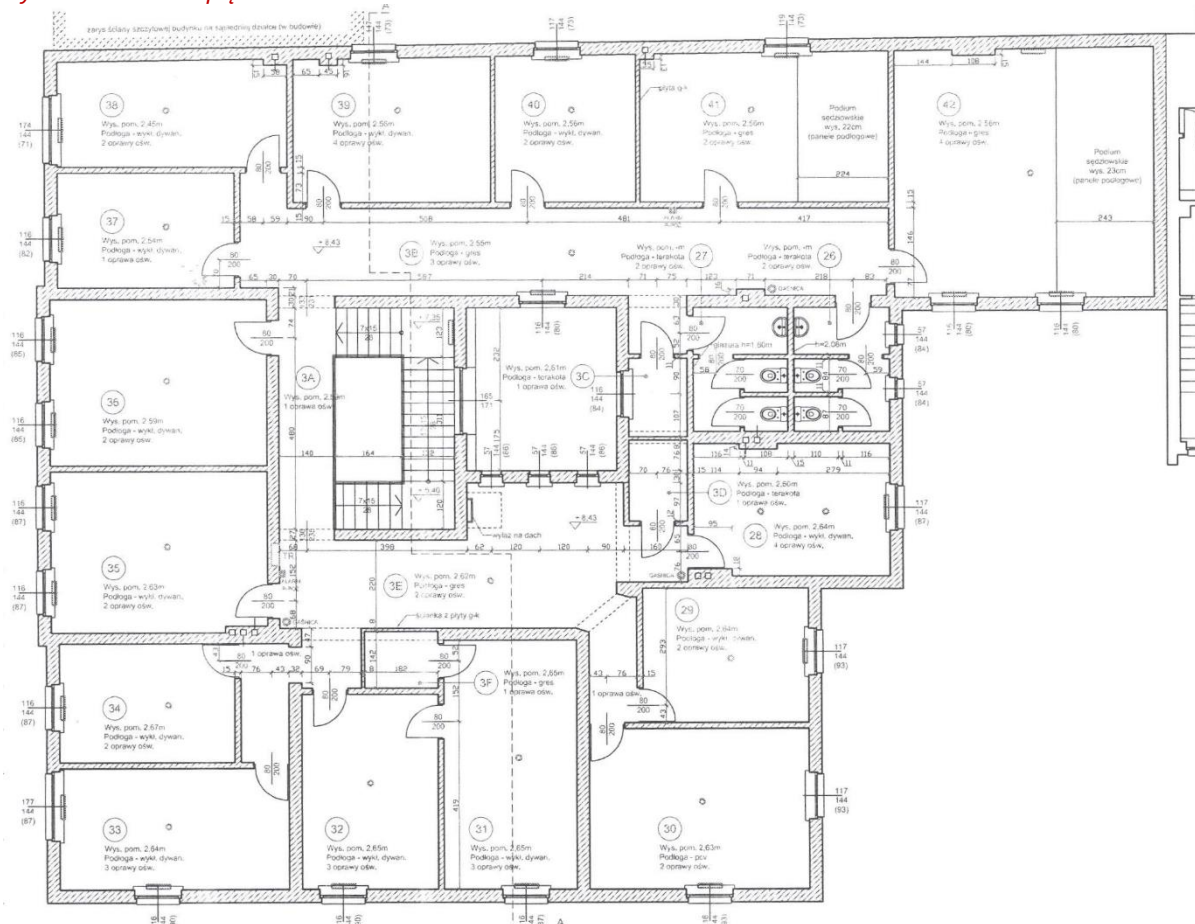
Zdjęcie 6. Toaleta na I piętrze.

Źródło: zasoby własne.

Na ostatnim, II piętrze pomieszczenia mają wysokość około 2,6 metra. Podobnie jak na I piętrze miały głównie funkcję biurową, znajdują się tu także dwie sale rozpraw z podiami sędziowskimi, cztery toalety oraz pomieszczenia pomocnicze (archiwa) i komunikacyjne.

Rysunek 7. Rzut II piętra.

Źródło: Opracowanie pn. „Inwentaryzacja budowlana budynku sądu rejonowego – segment A i B oraz budynku garażowego. Adaptacja budynku Sądu Rejonowego na potrzeby administracji samorządowej w Koninie”. Biuro projektowe eM.Forma, Brzeźno, ul. Świerkowa 16

Tabela 23. Wykaz pomieszczeń na II piętrze.

Nr	Funkcja	Powierzchnia [m ²]
26	WC	7,35
27	WC	7,28
28	Biuro	15,93
29	Biuro	13,87
30	Biuro	21,93
31	Biuro	20,62
32	Biuro	16,50
33	Biuro	17,30
34	Biuro	12,98
35	Biuro	21,58
36	Biuro	22,41
37	Biuro	12,54
38	Biuro	15,16
39	Biuro	17,62

Nr	Funkcja	Powierzchnia [m ²]
40	Biuro	12,86
41	Sala rozpraw	23,00
42	Sala rozpraw	40,00
3A	Klatka schodowa	24,15
3B	Komunikacja	37,93
3C	Archiwum	2,87
3D	Archiwum	2,96
3E	Komunikacja	35,12
3F	archiwum	2,58
Razem		404,54

Źródło: Opracowanie pn. „Inwentaryzacja budowlana budynku sądu rejonowego – segment A i B oraz budynku garażowego. Adaptacja budynku Sądu Rejonowego na potrzeby administracji samorządowej w Koninie”. Biuro projektowe eM.Forma, Brzeźno, ul. Świerkowa 16

Zdjęcie 7. Toaleta na II piętrze.

Źródło: zasoby własne.

Zdjęcie 8. Biura na II piętrze.

Źródło: zasoby własne.

Zdjęcie 9. Korytarz (komunikacja) na II piętrze.

Źródło: zasoby własne.

Na podstawie wizji lokalnej przeprowadzonej w lipcu 2018 r. stwierdzono, że stan obecny budynku systematycznie się pogarsza. Ściany i sufity są zawilgocone, w wielu miejscach tynk jest odparzony i odpada całymi płatami. W czasie funkcjonowania w budynku Sądu Rejonowego bywały takie lata, kiedy ze względu na wysoki stan Warty musiano wynosić najniżej zlokalizowane półki z książkami wieczystymi⁵⁵. W części pomieszczeń brakuje drzwi wraz z ościeżnicami. Posadzki wykonane z łomu marmurowego, lastryko, płytek gresowych oraz wykładzin dywanowych i parkietu. W bardzo złym stanie są toalety, które wymagają gruntownego remontu i powiększenia.

Reasumując, głównymi atutami budynku przy ulicy Wojska Polskiego 2b jest położenie i dobre skomunikowanie, wyposażenie w instalacje techniczne, a także istnienie powiązań funkcjonalnych związanych z zagospodarowaniem przestrzennym. Położenie stanowi potencjał, który należy wykorzystać podejmując działania na rzecz ożywienia społeczno-gospodarczego. Bliskość terenów atrakcyjnych przyrodniczo, rzeki Warty oraz zabytków to dodatkowe elementy wpływające na atrakcyjność budynku. Do problemów zaliczyć należy niedużą powierzchnię użytkową, która może okazać się niewystarczająca w szczególności ze względu na ograniczenia jakie nakładają ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Należy także rozważyć możliwość wykonania windy, umożliwiającej poprawę dostępności budynku dla osób niepełnosprawnych oraz urządzenia dodatkowych toalet, w tym dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dostosowanie przestrzeni miejskiej do potrzeb i wymagań osób z niepełnosprawnością, seniorów itp. określają dokumenty: „Standardy Dostępności dla miasta Konina v. 2017” oraz „Projektowanie bez Barier – Wytyczne”.

⁵⁵ Źródło: http://powiat.konin.pl/pl/237/n_1588/otwarto_nowy_obiekt_sadu_rejonowego_w_koninie

Pewne ograniczenia stanowi także wysokość pomieszczeń zlokalizowanych na drugim piętrze, wynosząca około 2,6 m. Zgodnie z obowiązującymi przepisami⁵⁶ pomieszczenia stałej pracy biurowej (czyli pomieszczenia pracy, w których łączny czas przebywania tego samego pracownika w ciągu 1 doby przekracza 4 godz.) nie mogą być niższe niż 3 m w świetle. Wysokość pomieszczeń może być obniżona w przypadku zastosowania klimatyzacji, pod warunkiem uzyskania zgody wojewódzkiego inspektora sanitarnego. Wysokość pomieszczeń może być również zmniejszona do:

- 2,5 m w świetle, jeżeli w pomieszczeniu zatrudnionych jest nie więcej niż 4 pracowników, a na każdego z nich przypada co najmniej po 15 m³ wolnej objętości pomieszczenia,
- 2,2 m w świetle - w pomieszczeniu usytuowanym na antresoli otwartej do większego pomieszczenia.

W tym celu należy uzyskać odstępstwo od warunków technicznych określonych w § 72 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁵⁷.

Przy opracowywaniu projektu adaptacji budynku należy również uwzględnić aktualne przepisy przeciwpożarowe⁵⁸, mówiące m.in., iż odpowiednie warunki ewakuacji powinny być zapewnione z każdego miejsca, w którym faktycznie będą przebywać ludzie. Oznacza to konieczność zaprojektowania dodatkowej drogi ewakuacyjnej (drugiej klatki schodowej).

10. Przykłady efektywnego i skutecznego funkcjonowania centrów aktywizacji społeczno-gospodarczej w Polsce

Aktualnie w Polsce występują różne modele funkcjonowania instytucji świadczących zintegrowane usługi społeczne i gospodarcze, które różnią się ze względu na:

- a) grupę funkcji społecznych i gospodarczych, które skupiają;
- b) typu podmiotów, które koncentrują;
- c) zakresu wsparcia jakie oferują.

Znaczenie pojęcia „centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej” nie znajduje w aktualnych realiach prawnych, administracyjnych i funkcjonalnych jednoznacznej interpretacji co do zakresu działalności i funkcji jakie powinna pełnić taka placówka. Za „Słownikiem języka polskiego PWN”⁵⁹ termin „aktywizacja” objaśniony został jako proces pobudzania do działania, do jakiejś aktywności; jak również wzmożenie się aktywności. Na ogół pojęcie aktywizacji dotyczy sfery społecznej, lub zawodowej rozumianej jako wywołanie motywacji do znalezienia pracy, jej zdobycia, podjęcia i utrzymania, czy rozwoju kariery zawodowej.

⁵⁶ Podstawa prawna § 20 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2003 r. nr 169, poz. 1650 ze zm.)

⁵⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Tekst jednolity z dnia 17 lipca 2015 r. Dz.U. 2015 poz. 1422

⁵⁸ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719).

⁵⁹ <https://sjp.pwn.pl/>

Zaobserwować można wzmożenie działalności samorządów w zakresie tworzenia lub adaptacji istniejących obiektów na „centra usług społecznych” związane z realizacją projektów dofinansowywanych z funduszy europejskich, zakładane modele ich funkcjonowania różnią się między sobą. Pod nazwą „centrów usług społecznych” (ew. także „centrów usług socjalnych”) funkcjonują obecnie podmioty realizujące różnorodne funkcje w zakresie usług społecznych i opiekuńczych, działające zarówno pod auspicjami jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, jak i podmiotów komercyjnych. W większości przypadków „centra” skupiają się na realizacji wybranej funkcji społecznej, odpowiadając za jej organizację i koordynowanie. Przykładem tego typu rozwiązań mogą być:

- Centrum Usług Społecznych „Społeczna Warszawa” – będące jednostką organizacyjną m.st. Warszawy, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej. Do zadań własnych Centrum należą przede wszystkim czynności związane z organizacją, koordynacją, nadzorem i kontrolą świadczenia usług opiekuńczych (w tym specjalistycznych) na terenie m. st. Warszawy. Do zadań zleconych Centrum należy organizowanie i koordynowanie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w miejscu zamieszkania. Ponadto CUS działa w zakresie inicjowania i organizowania usług na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, których celem będzie utrzymanie lub poprawa ich samodzielnego funkcjonowania oraz zapewnienie im kontaktu z otoczeniem, organizowanie różnorodnych form wsparcia dla rodzin i opiekunów sprawujących opiekę nad ww. osobami, organizowania szkoleń z zakresu świadczenia usług opiekuńczych.
- Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu – jest jednostką organizacyjną Gminy Wrocław nieposiadającą osobowości prawnej. Celem działania MCUS jest świadczenie usług opiekuńczych i bytowych w formie całodobowej lub dziennej w ramach systemu pomocy społecznej, w tym zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkańców Wrocławia, którzy w szczególności z uwagi na wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność nie są w stanie funkcjonować samodzielnie. Do zadań CUS we Wrocławiu należy: prowadzenie domów pomocy społecznej na terenie Wrocławia oraz prowadzenie dziennych domów pomocy.

Odmiernym, komercyjnym przykładem podejścia do zagadnienia aktywizacji społecznej jest Centrum Usług Społecznych w Bydgoszczy działające przy Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy (WSG). WSG jest szkołą wyższą działającą na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Uczelnia dla realizacji celów statutowych na terenie kampusu utworzyła wyodrębnione jednostki takie jak: Żłobek Akademicki WSG "Uniwersytet Dziecięcy"; Przedszkole Akademickie "Uniwersytet Dziecięcy"; Akademickie Centrum Medyczne; Centrum Fitness i Dietetyki "Rewital"; Uniwersytet Trzeciego Wieku; Dom Kultury "Akademicka Przestrzeń Kulturalna"; Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna. Usługi CUS w Bydgoszczy świadczone są odpłatnie.

Działania mające na celu partycypację, aktywizację, wsparcie kooperacji usług społecznych i formowanie nowej przestrzeni społecznej realizowane będą w Elckim Centrum Rewitalizacji Społecznej. Urząd Miasta Elku pozyskał w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, w ramach Poddziałania 8.3 Rewitalizacja miejskiego obszaru funkcjonalnego Elku - ZIT bis dofinansowanie w wysokości

4,4 mln zł. Dofinansowanie przeznaczone jest na realizację projektu „Adaptacja budynku przy ul. Kościuszki 27A w Elku na potrzeby działalności Elckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej”. Obiekt ma być miejscem spotkań mieszkańców, centrum organizacji inicjatyw i projektów społecznych, m.in.: centrum rozwoju streetworkingu, Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej, wsparcie osób zagrożonych i/lub wykluczonych społecznie, pracowni tematycznych w zakresie doskonalenia umiejętności zawodowych⁶⁰.

Ciekawym projektem, którego adresatami są młodzi mieszkańcy Chorzowa jest „CUMA-Projekt Centrum Usług Szkoleniowych i Aktywizacji Zawodowej dla Młodzieży w Chorzowie wspierającego ożywienie gospodarcze i społeczne zrewitalizowanego Rynku i jego otoczenia”. W ramach projektu oferowane jest kompleksowe wsparcie edukacyjno-doradcze ukierunkowane na aktywizację zawodową i społeczną chorzowskiej młodzieży, np. zajęcia dotyczące przygotowania młodzieży do wejścia na rynek pracy, wizyta studyjna w zajezdni tramwajowej w Katowicach – Zawodziu, obsługa kawiarenki obywatelskiej „CUMA CAFE”.

Zarówno projekt Elckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej jak i projekt CUMA – Centrum Usług Szkoleniowych i Aktywizacji Zawodowej dla Młodzieży w Chorzowie zrealizowano w ramach krajowego projektu „Modelowa Rewitalizacja”.

Z kolei w zakresie ożywienia gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości można wyróżnić następujące typy działań:

- miękkie (polegające na realizacji zadań zmierzających do poprawy kompetencji i kwalifikacji zawodowych), np. poprzez Centra Aktywizacji Zawodowej (CAZ) funkcjonujące w ramach Powiatowych Urzędów Pracy, zgodnie z art. 9b ust. 1 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1065 ze zm.),
- infrastrukturalne (tworzenie warunków do rozwoju inwestycji m.in. stref aktywności gospodarczej, czyli wydzielonych i przygotowanych do inwestycji obszarów odpowiadających zapotrzebowaniu potencjalnych inwestorów), np. Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny, który oferuje tereny inwestycyjne na sprzedaż oraz pod dzierżawę, czy Wielkopolskie Centrum Logistyczne Konin - Stare Miasto S.A.
- stosowanie instrumentów prawnych, finansowych, administracyjnych, planistycznych, informacyjno-marketingowych oraz instytucjonalnych wspierania przedsiębiorczości, np. możliwość zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją.

Tworząc niniejsze opracowanie starano się przedstawić przykłady istniejących rozwiązań integrujących usługi społeczne i gospodarcze, które mogą stanowić podstawę do wypracowania ostatecznego modelu funkcjonowania centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej. Poniżej, w ramach analizy przedstawione zostały typy takich instytucji wraz z „dobrymi praktykami” oraz rekomendacjami do wykorzystania przy opracowywaniu koncepcji modelu centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie.

⁶⁰ Na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej <https://www.rewitalizacja.elk.pl/elckie-centrum-rewitalizacji-spolecznej/>

10.1. Modele instytucji integrujących usługi społeczne i gospodarcze

Nazwa instytucji:	<u>Sopocki Inkubator Przedsiębiorczości Społecznej</u>
Miejscowość	Ul. Młyńska 11, Sopot
Podmiot prowadzący	Centrum Aktywności Lokalnej jest samorządową jednostką budżetową Gminy Miasta Pionki
Strona internetowa	http://mopssopot.pl/sopocki-inkubator-przedsiębiorczosci-społecznej-informacja-po-konferencji/ http://bezdomnosc.org.pl/index.php/punkt-sopot http://kooperacjasopot.org.pl/
Zakres działalności	Inkubator powstał w zabytkowym budynku dawnego młyna papierniczego. Młyn został przebudowany i rozbudowany na potrzeby działalności inkubatora. Samorząd zbudował partnerstwo lokalne do realizacji tego przedsięwzięcia. To m.in. Sopot International Rotary Club, który zaoferował pomoc finansową na wyposażenie placówki, a także sopockie stowarzyszenia – Towarzystwo Przyjaciół Sopotu, Przyjazny Sopot czy Sopociacy. We wrześniu 2012 roku Prezydent Miasta podpisał z organizacjami pozarządowymi – Caritas Archidiecezji Gdańskiej, Stowarzyszenie Na Drodze Ekspresji, Stowarzyszenie „Przyjazny Sopot”, Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie, Fundacja Zrównoważonego Rozwoju i Aktywności Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Zadba”- pakt na rzecz przedsiębiorczości społecznej. Zamiarem sygnatariuszy paktu jest podejmowanie działań w celu aktywizacji społecznej i zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zgodnie z umową pomiędzy Miastem a spółką, AQUA Sopot stworzyła, z osób wskazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie oraz Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni socjalne brygady budowlane złożone z osób długotrwale bezrobotnych oraz bezdomnych. Osoby te zaangażowane są w projekt od samego początku, pracując przy budowie Inkubatora. Po zakończeniu prac części z nich zaproponowano staże i umowę o pracę. W ramach SIPS działają lub będą działać: Centrum Integracji Społecznej, Centrum Aktywizacji Zawodowej i Pośrednictwa Pracy, punkt konsultacji psychologicznych oraz spółdzielnia socjalna „Kooperatywa”. Ponadto w ramach obiektu funkcjonuje mieszkanie chronione, w którym miejsce znajdzie 8 bezdomnych osób. Poniżej przedstawiono wybrane informacje o działalności podmiotów skupionych w SIPS: <u>Centrum Integracji Społecznej</u> Założone przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta koło gdańskie. Wojewoda Pomorski decyzją nr 8/2014 nadał status CIS w Sopocie od dnia 1.10.2014 na okres 5 lat. W ramach CIS prowadzone są następujące warsztaty zawodowe dostosowane do potrzeb i specyfiki lokalnego rynku pracy: • Warsztat pielęgnacji terenów zielonych - osoby uczestniczące w tym warsztacie pracują w spółdzielniach mieszkaniowych, pielęgnują

teren Parku Grodowego znajdującego się w sąsiedztwie SIPS oraz pracują w przyhotelowych ogrodach.

- Warsztat hotelarsko – gastronomiczny - uczestnicy warsztatu pracują jako pomoc kuchenna lub jako służba pięter. Współpracują z dużymi hotelami, restauracjami i mniejszymi barami na terenie Trójmiasta.
- Warsztat remontowo – porządkowy - uczestnicy warsztatu remontowo – porządkowego podejmują pracę na budowach, przy wykończeniach wewnątrz i rozbiórkach a także prace konserwatorskie. Uczestniczki pracują jako osoby sprząające.
- Warsztat opiekun środowiskowy/opiekunka środowiskowa - uczestnictwo w tym warsztacie rozpoczyna się od udziału w kursie na opiekuna środowiskowego, który trwa miesiąc (część teoretyczna i praktyczna) i kończy się certyfikowanym egzaminem. Absolwenci kursu odbywają warsztaty zawodowe w Domu Pomocy Społecznej w Sopocie, Polskim Komitecie Pomocy Społecznej i Fundacji „Niesiemy Pomoc”.
- Warsztat indywidualny - wśród uczestników są także osoby, które są na warsztacie indywidualnym dostosowanym do ich potrzeb, wiedzy, umiejętności oraz zainteresowań. Uczestnicy sami znajdują miejsce odbywania warsztatu zawodowego, wykazując się w ten sposób zaradnością i przedsiębiorczością. Przykłady warsztatów zawodowych w tym trybie to: zakład jubilerski, kwiaciarnia, żłobek, archiwum.

CIS współpracuje z licznymi firmami z terenu Trójmiasta. Jako korzyść dla przedsiębiorców, obok pozyskania pracowników silnie akcentuje się politykę CSR – odpowiedzialnego biznesu.

Spółdzielnia Socjalna „Kooperatywa”

Członkami Założycielami Spółdzielni Socjalnej „Kooperacja” są: Gmina Miasta Sopotu, Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Gdańskie, Caritas Archidiecezji Gdańskiej.

Celem powołania Spółdzielni Socjalnej Kooperacja jest umożliwienie osobom pozostającym bez pracy oraz osobom niepełnosprawnym aktywizacji zawodowej, a także prowadzenie reintegracji społecznej osób zatrudnionych w spółdzielni. Spółdzielnia Socjalna Kooperacja prowadzi działalność o charakterze wielobranżowym.

Jednym z obszarów działań Spółdzielni jest prowadzenie Agencji Zatrudnienia. Spółdzielnia przyjmuje rolę pośrednika w sytuacji, gdy pracodawcy boją się zatrudniać osoby wywodzące się z różnych grup wykluczenia społecznego kierując się powszechnymi stereotypami nt. tych osób. Zdecydowanie chętniej przyjmują do pracy osoby polecane przez „wiarygodną instytucję”. Daje to większe szanse na zatrudnienie niż miałyby to miejsce w sytuacji samodzielnego poszukiwania pracy podopiecznych spółdzielni. W celu wprowadzenia osób bezrobotnych na rynek pracy Spółdzielnia Socjalna Kooperacja wykonuje również szereg działań towarzyszących takich jak doradztwo zawodowe, szkolenia i kursy zawodowe, współpraca z organizacjami pozarządowymi i publicznymi instytucjami rynku pracy.

Spółdzielnia pozyskuje również różnego rodzaju zlecenia od Klientów biznesowych i prywatnych, przy realizacji których zatrudnia osoby bezrobotne. Pracownicy Spółdzielni pracują m.in. przy obsłudze parkingów letnich w Sopocie, pielęgnacji terenów zielonych, remontach mieszkań komunalnych i pracach budowlanych.

Ponadto Spółdzielnia prowadzi również pierwszy w Sopocie sklep charytatywny LukLuk, w którym zatrudnione są osoby bezrobotne

	i niepełnosprawne. Rzeczy sprzedawane w sklepie charytatywnym pochodzą z darowizn od osób prywatnych i firm. Spółdzielnia realizuje także różnego rodzaju projekty społeczne m.in. Rzecznik Osoby Starszej, Sopocki Akcelerator Przedsiębiorczości Społecznej czy Sopockie Targi Seniora. W Spółdzielni zatrudnionych jest ok. 20 osób, które często kierowane są do niej przez MOPS.
Sposób finansowania	- środki własne poszczególnych podmiotów ekonomii społecznych mieszczących się w obiekcie; - dotacje samorządowe; - fundusze europejskie na realizację projektów EFS; - dochody z działalności CIS i spółdzielni socjalnej Zewnętrzne środki na SIPS: – umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego o udzielenie finansowego wsparcia ze środków Funduszu Dopłat – 280.000 zł (wsparcie uzależnione od kosztów inwestycji. Kwota wynika z zakładanej wartości kosztorysowej). – Sopot International Rotary Club (Polska, Niemcy, USA) – deklaracja zakupu wyposażenia – 100.000 zł.
Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej	Miejsce oferuje kompleksowe, wielokierunkowe wsparcie dla osób wykluczonych. Koncepcja integracji działań różnych podmiotów ekonomii społecznej i instytucji publicznych wykazuje wysoką skuteczność. Zacieśnianie współpracy pomiędzy poszczególnymi instytucjami i podmiotami znajdującymi się w obiekcie oraz OPS umożliwia dokonanie optymalnej diagnozy potrzeb osoby wykluczonej, zapewnia możliwość w logicznym ciągu instytucji wsparcia mieszkań chronionych->CIS->spółdzielni socjalnych -> poradni i Centrum Aktywizacji Zawodowej i Pośrednictwa Pracy, zwiększa poczucie stabilizacji (funkcjonowania osoby objętej wsparciem w jednym miejscu).
Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania	• konieczność wyraźnego rozdzielenia kompetencji poszczególnych podmiotów – uniknięcie powielania usług społecznych i reintegracyjnych; • potrzeba wyznaczenia instytucji będącej operatorem obiektu, a przy tym liderem działalności placówki, która odpowiadać będzie za koordynację wsparcia w ramach funkcjonujących jednostek; • potrzeba utworzenia spójnej, zintegrowanej platformy informacyjnej (strony www, punktu informacyjnego), która umożliwi łatwą orientację osobom zainteresowanym uczestnictwem w ofercie poszczególnych podmiotów i ich dostosowanie do potrzeb osób wykluczonych

Nazwa instytucji: **CENTRUM SPOŁECZNE PACA „MIEJSCE AKCJI PACA 40”**

Miejscowość Warszawa, ul. Paca 40

Podmiot prowadzący Od 2016 roku Centrum Społeczne Paca administrowane jest przez dwie organizacje: Stowarzyszenie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL oraz Fundację Rodziną. Zespół Paca dba o sprawne funkcjonowanie Centrum, ale to wolontariusze (ok. 30 osób) prowadzą niemal wszystkie zajęcia

Strona internetowa <http://centrumpaca.pl>

Zakres działalności Centrum PACA to miejsce dla lokalnej społeczności - mieszkańców, aktywistów, organizacji. Nowatorska idea obiektu zakłada, że będzie to miejsce otwarte dla wszystkich, nie będąc dedykowane żadnej grupie wiekowej ani społecznej. Spotykają się tu zarówno rodziny z dziećmi, jak i młodzi dorośli, nastolatki oraz seniorzy, ludzie o bardzo różnym wykształceniu i statusie materialnym oraz o różnych potrzebach i z różnymi zasobami. Paca 40 powstało aby wspierać rozwój społeczności lokalnej, aby była zintegrowana, silna, aktywna i świadomie decydowała o sprawach dla niej ważnych.

Przestrzeń Centrum udostępniana jest nieodpłatnie. Realizacja działań, projektów nie jest dodatkowo dofinansowana przez Organizatora, który stanowi jednocześnie podmiot dokonujący selekcji inicjatyw zgłoszonych w ramach centrum. Realizowane działania/projekty nie mogą mieć charakteru komercyjnego, tzn. od uczestników działań prowadzonych w oparciu o udostępnioną przestrzeń i sprzęt, nie mogą być pobierane opłaty. Sprzedaż towarów jest możliwa tylko wtedy, kiedy działanie/projekt spełnia wymogi ekonomii społecznej (np. lokalne kiermasze rękodzieła, wyprzedaże garażowe).

Działania/projekty realizowane w Centrum powinny korespondować z następującymi obszarami:

- wzmacnianiem wspólnoty lokalnej, aktywizowaniem społeczności lokalnych,
- animowaniem działań na poziomie lokalnym,
- wspieraniem integracji na poziomie lokalnym,
- pobudzaniem mieszkańców Warszawy, a w szczególności mieszkańców terenu objętego Zintegrowanym Programem Rewitalizacji m.st. Warszawy do 2022 roku do wspólnych działań na rzecz swojego otoczenia, wymiany doświadczeń, wzajemnego uczenia się, budowania więzi, poszukiwania i rozwijania innowacyjnych rozwiązań w zakresie ekonomii społecznej oraz przedsiębiorczości.

Preferencyjnie traktowane są działania/projekty o charakterze oddolnym i wzajemnościowym. Działania/projekty realizowane w Centrum powinny być otwarte na społeczność lokalną. Działania/projekty adresowane do zamkniętej grupy mogą być realizowane tylko pod warunkiem wyjątkowej wartości merytorycznej.

Zajęcia niemal w całości prowadzone są przez wolontariuszy, czyli mieszkańców, którzy chcą zrobić coś dla swojego otoczenia i innych, podzielić się swoim czasem i umiejętnościami np. uczyć języka, rękodzieła, udzielać porad, zorganizować spotkanie lub wydarzenie.

Wszystkie zajęcia są nieodpłatne. Obowiązuje jedynie zasada wzajemności, tzn. jeśli coś dostajesz, daj coś od siebie innym (np. jeśli pijesz darmową

kawę i herbatę w kuchni – kup cukier, żeby inni też mogli skorzystać, jeśli bierzesz udział w darmowych zajęciach – zrób coś dla innych np. pomóż prowadzącemu w przygotowaniu sali lub jej posprzątaniu lub zorganizuj coś sam).

Ponadto w ramach obiektu funkcjonują, m.in.:

- kuchnia sąsiedzka: kuchnia jest sercem każdego domu, także domu sąsiedzkiego na Paca 40, w pełni wyposażona (kuchenka, piekarnik, mikrofalówka, naczynia, sztućce, garnki) jest ogólnodostępna (na raz pracować w niej może ok. 10 osób) i służy nam do wspólnotowego gotowania i warsztatów, pracownicy jedzą tu wspólnie obiady;
- klub sąsiedzki lub tzw. „kawiarenka sąsiedzka” znajduje się tuż obok kuchni, mieści ok. 15 osób, stanowi miejsce spotkań sąsiadów, jest szczególnie popularne wśród seniorów.
- **WOLNA PRZESTRZEŃ** na Paca 40: Wolna Przestrzeń to potrójna propozycja dla rodzin: Klub Malucha, coworking dla rodziców i kawiarnia. Wolna Przestrzeń prowadzona jest przez Fundację Rodziną.

Wolna Przestrzeń to kawiarnia społeczna (całkowity dochód przeznaczony na cele społeczne) z aromatyczną kawą i smacznymi przekąskami. To miejsce, gdzie można popracować w ramach coworkingu oraz klub malucha. Coworking Wolna Przestrzeń to miejsce aktywności społecznej i zawodowej. W miłej, niezobowiązującej atmosferze można popracować, spotkać się z klientem, napić się kawy. A co najważniejsze, z rezerwacją biurka nie wiążą się żadne koszty – jest to całkowicie bezpłatne. Można tu w spokoju popracować, odpocząć lub pouczyć się. Do dyspozycji jest 14 stanowisk (biurka i krzesła), z czego 6 jest wyposażonych w komputery stacjonarne. W coworkingu jest bezpłatne Wi-Fi, można też podłączyć się do Internetu przez kabel.

Rodzicom małych dzieci dodatkowo zapewniona jest za darmo profesjonalna opieka – w dni robocze, przez 5 godzin dziennie. Klub Malucha powstał po to, aby ułatwić mamie lub tacie powrót na rynek pracy. Rodzic pracuje w coworkingu, znajdującym się na Paca 40 a dziecko spędza czas z opiekunką i innymi dziećmi w sali obok. Przyjmowane są dzieci, które ukończyły pierwszy rok życia, poruszają się samodzielnie i mają maksymalnie 3 lata.

Coworking z opcją opieki nad dziećmi jest systemowym projektem umożliwiającym rodzicom powrót na rynek pracy.

Centrum prowadzi także fundusz minigrantów oferowany w ramach realizacji zadania publicznego pod tytułem: „Prowadzenie Centrum Społecznego PACA w latach 2016–2018 oraz wspieranie działań lokalnych na terenie objętym Zintegrowanym Programem Rewitalizacji m.st. Warszawy do 2022 roku, współfinansowanego ze środków m. st. Warszawy”. Celem konkursu na minigranty jest zwiększenie aktywności mieszkańców terenu objętego ZPR (Praga-Południe, Praga-Północ, Targówek) oraz ich udziału w różnych obszarach funkcjonowania miasta poprzez wsparcie finansowe projektów lokalnych realizowanych przez mieszkańców. Konkurs będzie odbywał się co kwartał w latach 2016-2018, co łącznie zapewni 12 edycji konkursu. W ramach każdej edycji przeznaczona jest osobna pula środków dla każdej z 3 dzielnic na terenie ZPR w wysokości 2,500 zł brutto (w sumie 7,500 zł brutto w ramach jednej edycji konkursu w 3 dzielnicach). Realizatorem projektu mogą być nieformalne grupy mieszkańców, grupy obywatelskie, organizacje pozarządowe, instytucje, spółki prawa handlowego, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą a także osoby fizyczne nie prowadzące działalności gospodarczej deklarujące zamieszkanie na terenie

	objętym ZPR oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. <i>o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</i>. Projekty realizowane w ramach konkursu powinny wpisywać się w następujące obszary, stanowiące szczegółowe cele Konkursu: • pobudzanie zaangażowania mieszkańców terenu objętego ZPR w sprawy lokalne, • zachęcanie mieszkańców terenu objętego ZPR do podejmowania oddolnych działań na rzecz dobra wspólnego, • zwiększenie aktywizacji społeczności sąsiedzkich, • wspieranie integracji społeczności na poziomie lokalnym, • wykorzystywanie lokalnej infrastruktury i zasobów, • poszukiwanie i rozwijanie innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych. Środki finansowe nie są przekazywane bezpośrednio osobom lub grupom realizującym wybrane projekty. Wydatki ponoszone przez Realizatorów są fakturowane na Organizatora. Fundusz minigrantów nie ma zatem znamion regrantingu.
Sposób finansowania	Centrum od 2013 roku jest współfinansowane ze środków m.st. Warszawy (obecnie w ramach grantu przyznanego w otwartym konkursie ofert w 2016 r.), reszta finansowania pochodzi ze środków organizacji prowadzących to miejsce.
Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej	Charakter Centrum wpisuje się w funkcje przewidywane w ramach wsparcia lokalnych organizacji pozarządowych, tj. udostępnienia pomieszczeń na potrzeby działań / projektów/ inicjatyw podejmowanych przez wolontariuszy, grupy oddolne, lokalnych artystów, mieszkańców i organizacje pozarządowe. Model centrum udostępnionego lokalnej społeczności, bez rozgraniczania na poszczególne grupy docelowe ma charakter obiektu oferującego kompleksowe wsparcie usług społecznych świadczonych na rzecz lokalnej społeczności. Rozważyć należy także utworzenie przestrzeni coworkingowej, która mogłaby być przeznaczona zarówno na bieżące potrzeby osób pracujących w organizacjach pozarządowych, które nie mają odpowiednich możliwości lokalowych, a także dla osób podejmujących pierwszą działalność gospodarczą lub pracę w ramach podmiotów ekonomii społecznej. Kolejnym elementem wsparcia, pożądanym z punktu widzenia przyszłej działalności Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej, jako instytucji stymulującej aktywność społeczną i gospodarczą, jest system minigrantów na rzecz aktywizacji społeczności zamieszkującej obszar rewitalizacji. Możliwą do zastosowywania opcją jest jego dalsza modyfikacja i powiązanie dofinansowania z zastrzeżeniem wykorzystania istniejącej infrastruktury. Forma prawna rozwiązania, która ceduje fakturowanie wydatków w ramach projektu na Organizatora upraszcza całą procedurę od strony finansowej i formalno-prawnej.
Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania	Operator mógłby zostać wybrany w drodze konkursu skierowanego do organizacji pozarządowych. Forma zlecenia zadania prowadzenia centrum zewnętrznej organizacji pozarządowej ogranicza kontrolę nad procesem zarządzania i funkcjonowania obiektu. Z drugiej strony organizacje pozarządowe posiadają odpowiednią wiedzę, doświadczenie i znajomość potrzeb lokalnej społeczności i innych podmiotów społecznych przez co efektywniej niż samorząd mogą stymulować działalność III sektora na danym obszarze i aktywizować lokalną społeczność.

Nazwa instytucji:	DOM INNOWACJI SPOŁECZNYCH „Marzyciele i Rzemieślnicy”
Miejscowość	Warszawa, Dom Towarowy Bracia Jabłkowscy przy ul. Brackiej 25
Podmiot prowadzący	Marzyciele i Rzemieślnicy to program partnerski Domu Towarowego Bracia Jabłkowscy, Grzegorza Lewandowskiego, Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” oraz Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „e”
Strona internetowa	http://www.marzycieleirzemieslnicy.pl/
Zakres działalności	Dom Innowacji Społecznych służy realizacji programów i wydarzeń, wspomagających generowanie i wymianę pomysłów na innowacyjne działania, ułatwiających wspólną pracę i dyskusję osób rozwijających projekty społeczne, zachowując otwartość na pomysły innych osób i instytucji. W obiekcie odbywają się i są współorganizowane różne wydarzenia dotyczące tematyki miejskiej, polityk publicznych i innowacji społecznych. Oferta dotyczy także współpracy z instytucjami, firmami czy jednostkami samorządowymi w zakresie opracowywania na ich zamówienie programów i rozwiązań społecznych odpowiadających na zgłoszone potrzeby. Obiekt Domu Innowacji Społecznych dzieli się na następujące strefy: <u>Przestrzeń pracy</u> Przestrzeń pracy otwarta jest od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00-19.00. Założeniem jest jednak odejście od typowego środowiska coworkingowego - celem jest, aby osoby pracujące na terenie DIS współpracowały, wzajemnie się rozwiały i angażowały się w projekt realizowane w DIS (np. w ramach inkubatora pomysłów). Oferta obejmuje 42 miejsca przy biurkach. Trzydzieści znajduje się w strefie wydzielonej akustycznie od reszty piętra. Umożliwia to cichą pracę i koncentrację. Pozostałe miejsca znajdują się w strefie głośniejszej. Są przeznaczone do pracy w grupkach lub do pracy wymagającej częstego rozmawiania przez telefon. Do dyspozycji jest także salka do spotkań oraz sala warsztatowa i przestrzeń konferencyjna. <u>Przestrzeń na spotkania</u> Z przestrzeni można korzystać przy organizacji konferencji, warsztatów, debat, pokazu filmu, koncertu i przyjęć okolicznościowych. W ofercie znajduje się duża sala na około 200 osób, a także mniejsze salki warsztatowe oraz wspólna przestrzeń z dostępem do kuchni i dużym stołem. Oferta skierowana jest głównie do organizacji pozarządowych i instytucji publicznych, w tym także dla organizacji pozarządowych mających swoją siedzibę poza Warszawą, których przedstawiciele z różnych powodów bywają w Warszawie. DIS oferuje także wsparcie przy pilnym dostarczaniu przesyłek na terenie Warszawy (np. odbieranie wniosków z pociągu i dowożenie ich pod wskazany adres). Korzystanie i współpraca z DIS Marzyciele i Rzemieślnicy oferuje możliwość uczestnictwa w Klubie Przyjaciół Marzycieli i Rzemieślników (skupiającym ciekawe i inspirujące organizacje, liderów lokalnych, ekspertów z różnych dziedzin), możliwość korzystania z Biblioteki miejskiej Marzycieli i Rzemieślników oraz pierwszeństwo w zapisach na organizowane przez nas wydarzenia. <u>Biblioteka miejska Marzycieli i Rzemieślników.</u>

To pierwsza w Warszawie biblioteka publikacji o ideach, praktykach i teoriach miasta. Biblioteka jest oddolną inicjatywą - o tym, jakie książki i czasopisma znajdują się na jej półkach, zdecydowały głosy praktyków i teoretyków działań miejskich. Część książek jest również darem osób fizycznych czy instytucji. Biblioteka to także miejsce spotkań ludzi i tworzenia wydarzeń, dla których miasto jest ważne. Jest dostępna dla każdego, kto szuka inspiracji i wiedzy. Z książek Biblioteki miejskiej Marzycieli i Rzemieślników można korzystać na miejscu, jak również wypożyczać je. Aby wypożyczyć wybraną pozycję trzeba zapisać się do biblioteki, tzn. założyć specjalne konto.

Inkubator Pomysłów

To innowacyjna formuła, która pozwala zaangażować się w opracowywanie gotowych rozwiązań dla miasta. W ramach Inkubatora realizowane są idee zgłoszone przez samych mieszkańców przez platformę crowdsourcingową Otwarta Warszawa. Inkubator to świetna okazja dla mieszkańców do zdobycia cennych doświadczeń i kompetencji w obszarze projektowania metodą design thinking, a także satysfakcja z realnego wpływu na realizowane przez miasto projekty.

Do tej pory dzięki Inkubatorowi powstały trzy koncepcje kampanii społecznych promujących życzliwość i bezpieczeństwo na warszawskich drogach. Proces projektowania trwał około miesiąca (czerwiec 2016 r.). Trzy zespoły podczas maratonu projektowego wypracowały metodą *design thinking* pierwsze koncepcje rozwiązań. Zostały one publicznie zaprezentowane warszawiakom i panelowi interpretatorów – specjalnie dobranym osobom, które spojrzały na pomysły ze swojej perspektywy. Była to okazja dla zespołów do zebrania opinii, na podstawie których dopracowały swoje koncepcje przy wsparciu ekspertów i mentorów. Powstały trzy propozycje kampanii społecznych zatytułowane - Manewr, Superkierowca i Zapałka skierowane do rowerzystów i kierowców. Na początku lipca trafiły one do Zarządu Dróg Miejskich, który będzie wykonawcą pomysłów.

W obiekcie organizowane są także spotkania, debaty, konferencje, warsztaty. Inicjatywą własną jest cykl dyskusji o sprawach państwowych i lokalnych „Szanowne Państwo”

Sposób finansowania

Działalność finansowana jest ze środków własnych partnerów oraz datków przekazywanych na działalność Domu. Ponadto wynajem przestrzeni coworkingowej i konferencyjnej jest odpłatny w ramach opłat jednorazowych i zróżnicowanych abonamentów.

Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej

Innowacyjnym rozwiązaniem możliwym do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej jest powiązanie przestrzeni *coworkingowej* (lokali na potrzeby NGO) przeznaczonej na potrzeby organizacji pozarządowych z tworzeniem nowych rozwiązań społecznych ukierunkowanych na rozwój obszaru rewitalizacji Starówka w ramach „inkubatora pomysłów”, którego uczestnikami byłiby przedstawiciele działających na terenie Starówki organizacji i podmiotów społecznych, a także mieszkańcy.

Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania

- niechęć organizacji pozarządowych do współdziałania na rzecz społeczności lokalnej w ramach inkubatora pomysłów;
- możliwa homogeniczność podmiotów skoncentrowanych w Konińskim centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej, ogranicza możliwość twórczego wypracowywania idei rozwoju obszaru rewitalizacji poprzez konfrontacje różnych punktów widzenia i wiedzy z różnych specjalizacji społecznych.

Nazwa instytucji:	<u>GDAŃSKIE OTWARTE PRACOWNIE</u>
Miejscowość	Gdańsk
Podmiot prowadzący	Biuro Prezydenta ds. Kultury, Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego oraz Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych
Strona internetowa	https://www.gznk.pl/nieruchomosci/lokale-uzytkowe/filtruj-status-otwarte-pracownie#lista ; http://www.gdansk.pl/urząd-miejski/Gdanskie-Otwarte-Pracownie-wnioski-do-20-listopada,a,93602 https://www.gznk.pl/wiadomosci/news,1628.html
Zakres działalności	Projekt GOP zakłada wynajem na preferencyjnych warunkach miejsca do prowadzenia pracy twórczej. Program realizuje założenia Programu Operacyjnego Kultura i Czas Wolny w ramach Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus. Działania przewidziane w programie operacyjnym mają na celu zwiększenie udziału mieszkańców w kulturze oraz zaangażowanie ich we współtworzenie kultury w Gdańsku. Lokale przyznawane będą w procedurze konkursowej indywidualnym twórcom posiadającym dorobek artystyczny, który możliwy jest do przedstawienia w formie zbioru prac, publikacji, nagrań. Program kierowany jest zarówno do twórców profesjonalnych (absolwentów uczelni artystycznych lub członków organizacji twórczych), jak i twórców nieprofesjonalnych (na podstawie rekomendacji wystawionych przez środowiska twórcze). Warunkiem koniecznym dla artystów przystępujących do konkursu jest przedłożenie harmonogramu nieodpłatnych działań prezentujących publiczności swój dorobek, proces pracy twórczej lub też działań z zakresu edukacji artystycznej i upowszechniania wybranej dziedziny sztuki. Przy tworzeniu oferty należy pamiętać o: udostępnieniu przestrzeni pracowni dla publiczności/mieszkańców; wspieraniu lokalnej aktywności kulturalnej poprzez włączanie się w programy kulturalne i edukacji kulturowej realizowanej na terenie Miasta Gdańska; planowaniu działań spójnych z celami Programu Operacyjnego Kultura i Czas Wolny Strategii Rozwoju Miasta Gdańska 2030 Plus. Aplikując należy wejść na stronę www.gznk.pl i sprawdzić pulę wolnych lokali w ofercie programu Gdańskie Otwarte Pracownie, następnie wybrać lokal i złożyć ofertę na najem we wskazanym terminie na formularzu. Wyboru przyszłego najemcy dokonuje Prezydent Miasta Gdańska na podstawie złożonych ofert, kierując się opinią Komisji, w skład której wchodzi: przedstawiciele Biura Prezydenta ds. Kultury Urzędu Miejskiego w Gdańsku, przedstawiciele Gdańskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych Samorządowego Zakładu Budżetowego, przedstawiciel Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku oraz przedstawiciel Akademii Muzycznej w Gdańsku.
Sposób finansowania	Po zakończeniu procedury konkursowej umowa o najem lokalu zawierana jest na czas określony, nie dłużej niż 5 lat. Po upływie wyznaczonego terminu najemcy przysługuje pierwszeństwo w ubieganiu się o najem tego lokalu. Wysokość stawek preferencyjnych w projekcie GOP wynosi:

	• 10% wskazanej w ofercie stawki bazowej* - dla osób prowadzących osobiście działalność twórczą lub artystyczną z wyłączeniem handlu, • 30% wskazanej w ofercie stawki bazowej* - dla osób prowadzących osobiście działalność twórczą lub artystyczną z możliwością handlu. *stawka bazowa – stawka za 1 m² powierzchni użytkowej komunalnego lokalu użytkowego ustalana corocznie dla poszczególnych stref bez względu na rodzaj prowadzonej w ich obrębie działalności w oparciu o przeprowadzane badanie rynku przez wyspecjalizowaną jednostkę, podawana do publicznej wiadomości przez Prezydenta Miasta Gdańska w formie zarządzenia najpóźniej w IV kwartale roku poprzedzającego.
Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej	Wynajem pomieszczeń Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej na pracownie twórcze mógłby być realizowany w sposób analogiczny do modelu zastosowanego w projekcie Gdańskich Otwartych Pracowni. Możliwość poszerzenia programu o inne lokale na terenie obszaru rewitalizacji.
Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania	• ograniczoność powierzchni budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b; • konieczność ustalenia działań nieodpłatnych skierowanych do mieszkańców miasta wraz z harmonogramem ich realizacji;
Nazwa instytucji:	<u>Centrum Aktywizacji Społecznej</u>
Miejscowość	Chorzów
Podmiot prowadzący	CAS wchodzi w skład struktury organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzowie
Strona internetowa	http://cas-chorzow.pl/ http://www.institutprzedsiębiorczosci.com/
Zakres działalności	Centrum Aktywizacji Społecznej (CAS) jest jednostką realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poprzez aktywizację społeczno-zawodową, kulturalno-oświatową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizuje zadania związane z integracją i animacją środowiska lokalnego. Wspiera organizacje pozarządowe, grupy nieformalne i inicjatywy obywatelskie, działające na terenie miasta Chorzowa, prowadzące działalność pożytku publicznego (zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie). Organizacja ubiegająca się o przyjęcie do grona organizacji, którym Centrum udziela wsparcia zobowiązana jest do: - złożenia wypełnionego „Porozumienia o współpracy z organizacją”, - dostarczenia aktualnego wypisu z KRS lub wypisu z innego rejestru, oraz statutu – w przypadku organizacji zarejestrowanych, - dostarczenie projektu statutu lub opisu działalności.

Pomoc w CAS udzielana jest poprzez wsparcie merytoryczne, techniczne, informacyjne i promocyjne. Wszelkie usługi są świadczone na zasadzie równego dostępu wszystkich zainteresowanych korzystających z oferty CAS.

Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej o charakterze integracyjno-edukacyjnym dla mieszkańców Chorzowa, w szczególności poprzez organizowanie:

- poradnictwa prawnego;
- poradnictwa zawodowego;
- kursów;
- szkoleń;
- spotkań informatycznych;
- spotkań hobbystycznych;

CAS współpracuje z pracownikami socjalnymi OPS Chorzów, Centrum Pracy Socjalnej, Centrum Inicjatyw Społecznych i innymi instytucjami na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych i zagrożonych ekskluzją społeczną.

CAS realizuje zarówno własne projekty i programy, jak i zrzeczonych organizacji, np.:

- Chorzowski Uniwersytet Seniora – projekt realizowany przez Chorzowskie Stowarzyszenie Pomocy „Serce”
- Warsztaty kulinarne FEAD
- Projekt „Szansa na nową pracę” – projekt realizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Modernizacji i Bezpieczeństwa Miasta Chorzów „Nasz Dom”
- Klub Seniora – projekt realizowany przez Chorzowskie Stowarzyszenie Pomocy „Serce”
- Zespół Świetlic Dzielnicowych „Chatka” – projekt realizowany przez Chorzowskie Stowarzyszenie Pomocy „Serce”

Interesującą, z punktu widzenia Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej ofertę posiada funkcjonujący w CAS Instytut Przedsiębiorczości, którego przedmiotem działalności jest służba na rzecz społecznej aktywności gospodarczej, z ekspozycją lokalną i regionalną. Instytut pracuje w oparciu o merytoryczne zespoły eksperckie - specjalistyczne bądź interdyscyplinarne - tworzone stosownie do potrzeb, tematyki i zadań bieżących lub okresowych. Dzięki temu ponosi jedynie niezbędne, niskie koszty stałe (własne) oraz koszty zmienne - uzasadnione intelektualnym wkładem twórców. Zrealizowane projekty to m.in.:

- Klub Młodego Przedsiębiorcy - projekt partnerski Instytutu Przedsiębiorczości i Zespołu Szkół Budowlano - Architektonicznych w Tarnowskich Górach, który realizowany był z Narodowym Bankiem Polskim w ramach programu edukacji ekonomicznej;
- Ekonomia dla najmłodszych - celem było przybliżenie dzieciom podstawowej wiedzy z zakresu ekonomii i finansów oraz rozwijanie ich zainteresowania szeroko rozumianą przedsiębiorczością i zagadnieniami gospodarczymi;
- Branicka Akademia Rozwoju - projekt partnerski Instytutu Przedsiębiorczości i Gminy Branice, który realizowany był z Narodowym Bankiem Polskim w ramach programu edukacji ekonomicznej. Łączył on działania skierowane zarówno do uczniów

	szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, jak i dorosłych mieszkańców Gminy z pokolenia 55+.
Sposób finansowania	CAS będąc jednostką struktury organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzowie, prowadzi gospodarkę finansową, w części realizowanego zadania, zgodnie z założeniami budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzowie
Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej	Warto rozważyć możliwość zlokalizowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej instytucji realizującej projekty partnerskie z zakresu edukacji ekonomicznej, przedsiębiorczości i zagadnień gospodarczych. Dla ożywienia gospodarczego konińskiej Starówki istotne znaczenie ma wspieranie przedsiębiorczości wśród osób w każdej grupie wiekowej.
Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania	niskie zainteresowanie organizacji pozarządowych w zakresie działalności społeczno-zawodowej, kulturalno-oświatowej skierowanej do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
Nazwa instytucji:	<u>Centrum Aktywizacji Społecznej w Dzierżoniowie</u>
Miejscowość	Dzierżoniów
Podmiot prowadzący	Operatorem CAS jest Fundacja Manufaktura Inicjatyw
Strona internetowa	http://www.cas.dzierzoniow.pl
Zakres działalności	Działania CAS obejmują różne formy wsparcia: 1. Aktywizacja zawodowa dla osób szukających pracy lub chcących zmienić zatrudnienie: „Bliżej rynku pracy” – projekt współfinansowany przez PFRON, skierowany do osób niepełnosprawnych, nieaktywnych zawodowo obejmujący m.in.: specjalistyczne doradztwo zawodowe, warsztaty aktywizacji społeczno-zawodowej, trening pracy, pośrednictwo pracy jak również szkolenia i staże zawodowe. „Szansa dla Młodych” – projekt skierowany do osób w wieku 15-29 lat, zamieszkujących powiat dzierzoniowski, strzebiński, ząbkowicki oraz kłodzki, które nie uczą się, nie pracują i nie szkolą, który obejmuje: doradztwo zawodowe, wsparcie psychologiczne, pośrednictwo pracy, trening umiejętności społecznych, szkolenia i staże zawodowe jak również wsparcie doradcze i finansowe przy zakładaniu działalności gospodarczej. „Spadochron” – intensywny program warsztatów grupowych, poświęconych odkrywaniu potencjału, preferencji zawodowych, oraz zmotywowaniu do aktywnego poszukiwania zatrudnienia. „Twój potencjał” – warsztaty przygotowujące do poszukiwania pracy, wskazujące mocne strony i preferencje zawodowe.

- Doradztwo zawodowe – indywidualne spotkania obejmujące pomoc w tworzeniu CV, poszukiwaniu pracy drogą internetową. Udzielanie informacji o prawie pracy i rynku pracy.
 - Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe – zajęcia skierowane dla młodzieży i rodziców chcących wesprzeć swoje dzieci w wyborze dalszego kształcenia.
2. Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne:
- Konsultacje psychologiczne – dla osób będących w kryzysie, poszukujących wsparcia, inspiracji, stojących przed trudnymi wyborami.
 - Warsztaty rozwoju osobistego – indywidualne i grupowe spotkania dotyczące między innymi radzenia sobie ze stresem, poszukiwania mocnych stron.
 - Konsultacje pedagogiczne – indywidualne spotkania, porady dla rodziców odnośnie problemów wychowawczych oraz metod na poprawienie relacji z dzieckiem.
 - Terapia par – spotkania dla par doświadczających trudności, przeżywających kryzysy relacyjne.
3. Dla przedsiębiorców i osób chcących założyć własną działalność gospodarczą:
- Akademia Przedsiębiorczości – cykl szkoleń i warsztatów między innymi z zakresu pozyskiwania środków finansowych na prowadzenie/zakładanie działalności gospodarczej, przepisów prawa pracy, zarządzania jakością wg normy ISO 9001, motywowania pracowników i podnoszenia efektywności pracy zespołu, e-marketingu i skutecznej promocji w Internecie, coachingu i mentoringu w zarządzaniu firmą, metod i narzędzi rekrutacji pracowników, budowania strategii odpowiedzialnej działalności biznesu (CSR), przywództwa i stylów kierowania, lean managementu – metody „wyszczuplania” przedsiębiorstwa.
4. Dla organizacji pozarządowych i grup nieformalnych:
- Indywidualne konsultacje oraz szkolenia z zakresu prawa, finansów, PR-u, przygotowywania wniosków, zarządzania.
 - Kurs animatorów społeczności lokalnych – szkolenia dla osób chętnych do zaangażowania się w działania na rzecz swojego środowiska lokalnego.
 - Bezpłatne udostępnianie sal warsztatowych oraz pomieszczeń biurowych.
5. Dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców Dzierżoniowa:
- Konsultacje prawne – indywidualne spotkania umożliwiające zasięgnięcie bezpłatnych porad, konsultacji oraz poznania aspektu prawnego problemu z jakim się zwracają do prawnika.
 - Zajęcia ruchowe dla seniorów.
 - Zajęcia komputerowe.
6. Dla młodzieży:
- Doradztwo edukacyjno-zawodowe.
 - Warsztaty przedsiębiorczości.
 - Kurs liderów młodzieżowych.
7. Wsparcie wolontariatu:

	- Dzierżoniowskie Centrum Wolontariatu przy CAS – promowanie idei wolontariatu wśród mieszkańców Dzierżoniowa, aktywizowanie dzierżoniowian do działań wolontariackich, poszukiwanie wolontariuszy i instytucji potrzebujących ich wsparcia, tworzenie BAZY WOLONTARIATU i komunikowanie wolontariuszy z potrzebującymi ich wsparcia instytucjami i organizacjami, - Szkolenia i warsztaty mające na celu zaktywizować do działań wolontariackich.
Sposób finansowania	Prowadzenie Centrum Aktywizacji Społecznej w Dzierżoniowie jest współfinansowane ze środków Gminy Miejskiej Dzierżoniów
Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej	Centrum Aktywizacji Społecznej w Dzierżoniowie skupia w jednym miejscu różne formy wspierania przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej, a także rozwoju osobistego i przezwyciężania sytuacji kryzysowych. Dzięki temu możliwe jest udzielenie kompleksowej pomocy i wsparcia zarówno dla indywidualnych mieszkańców, przedsiębiorców, czy grup nieformalnych.
Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania	Trudności w pozyskaniu zespołu specjalistów zajmujących się koordynowaniem działań i realizacją projektów prowadzonych przy Centrum Aktywizacji
Nazwa instytucji:	<u>Art Inkubator w Fabryce Sztuki</u>
Miejscowość	Łódź
Podmiot prowadzący	Fabryka Sztuki - miejska instytucja kultury utworzona przez Urząd Miasta, Łódź Art Center i Stowarzyszenie Teatralne "Chorea".
Strona internetowa	http://www.artinkubator.com/
Zakres działalności	Jest to instytucja otoczenia biznesu wspierająca osoby kreatywne w działalności rynkowej, a jednocześnie instytucja kultury realizująca działania mające na celu promocję sztuki i profesjonalizację kadr. Fabryka Sztuki poprzez Art_Inkubator zapewnia pomoc firmom z branży kreatywnej w najtrudniejszym momencie działalności, czyli na starcie i przez pierwsze lata funkcjonowania. Inkubowane firmy mogą inicjować i rozwijać działalność korzystając z preferencyjnych warunków funkcjonowania. Przedsiębiorcy z branży kreatywnej mają do dyspozycji różnego rodzaju przestrzeń, potężną platformę usług elektronicznych oraz doradców i szkoleniowców. W Art_Inkubatorze przygotowano 12 podwójnych biur, 4 studia i kilkanaście pracowni, sale konferencyjno-szkoleniowe, kawiarnię, przestrzeń produkcji artystycznej a nawet salę teatralno-koncertową. Miejsca te służą zarówno

	Rezydentom Art_Inkubatora jak i wszystkim, którzy chcieliby z nich skorzystać by rozwijać swoje projekty i umiejętności. Rezydenci, oprócz możliwości korzystania z przestrzeni, mają również dostęp do usług świadczonych przez Art_Inkubator, takich jak: doradztwo i szkolenia, ale także usługi biurowe, recepcja, szerokopasmowy internet i przestrzeń na serwerze czy wirtualne biuro. Rezydenci Art_Inkubatora wyłaniani są na podstawie konkursu. Mogą nimi zostać osoby fizyczne, które założą firmy w ramach Art_Inkubatora lub przedsiębiorstwa funkcjonujące nie dłużej niż rok przed przystąpieniem do konkursu. Oceniany jest przede wszystkim pomysł oraz możliwości jego realizacji w ramach projektu. Wsparcie, jakie otrzymuje firma może trwać maksymalnie dwa lata. Art_Inkubator jest platformą wspierającą realizację pomysłów biznesowych i artystycznych dla szerokiej rzeszy przedsiębiorców z branży kreatywnej oraz instytucji i firm zajmujących się działalnością kulturalno-artystyczną. Zgromadzenie wielu takich przedsięwzięć pod jednym dachem daje unikatowe możliwości współdziałania i tworzenia. Przedsiębiorcy, artyści i organizacje pozarządowe mogą rozwijać działalność w przygotowanych przestrzeniach, korzystając z kawiarni ze strefą coworkingową, pracowni i przestrzeni artystycznych oraz sal konferencyjnych rezerwując je poprzez Platformę. W Art_Inkubatorze organizowane są również szkolenia i konferencje czy indywidualne konsultacje z zakresu przedsiębiorczości w obszarze przemysłów kreatywnych i profesjonalizacji kadr kultury w tym zakresie. Fabryka Sztuki jest organizatorem lub współorganizatorem wielu wydarzeń kulturalnych, festiwali, koncertów i przedstawień.
Sposób finansowania	Projekt otrzymał dofinansowanie z Funduszu Europejskiego w ramach konkursu "Oś priorytetowa III: Gospodarka, innowacyjność, przedsiębiorczość RPO WŁ na lata 2007-2013. Działanie III.4 Rozwój otoczenia biznesu". Wartość projektu w ramach umowy o dofinansowanie to: 31 732 434,62 PLN brutto. Kwota dofinansowania ze środków UE to: 15 866 217,31 PLN co stanowi 50 procent kosztów dofinansowania. Dotacja ze strony UMŁ to 15 866 217,31 PLN. Za realizację projektu ART_INKUBATOR w całości odpowiedzialna jest Fabryka Sztuki.
Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej	Rozwiązaniem możliwym do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej jest powiązanie w jednym miejscu twórczości i przedsiębiorczości, co umożliwi połączenie różnych pomysłów i wypracowanie skutecznego know-how na biznes. Wspieranie przedsiębiorców z branży kreatywnej w działalności rynkowej pozwoli z jednej strony na wzrost przedsiębiorczości, a jednocześnie pozwoli na wykreowanie nowego miejsca kulturalno-artystycznego w mieście. Obecnie w Koninie brakuje jednostek wspierających małe biznesy, w szczególności kreatywne. Podmioty kreatywne specjalizują się zwykle w określonej, wąskiej i niszowej dziedzinie, podczas gdy obecność na rynku wymaga różnorodnych umiejętności: organizacyjnych, związanych z obsługą prawną czy finansową, marketingowych, dotyczących logistyki i dystrybucji, sieci dostawców.

Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania

- Niepewny kierunek rozwoju sektora kreatywnego
- Zdolność do podejmowania współpracy, zarówno wewnątrzsektorowej – między podmiotami kreatywnymi, jak i zdolność do wchodzenia w relacje z otoczeniem zewnętrznym

Nazwa instytucji: **Inkubator Sąsiedzkiej Energii**

Miejscowość Dolne Miasto w Gdańsku

Podmiot prowadzący Fundacja Gdańska

Strona internetowa <https://isegdansk.pl/>

Zakres działalności W ramach wsparcia podstawowego ISE oferuje m.in.: porady prawne i zawodowe, współpracę z mieszkańcami, w tym pomoc przy ruszeniu spraw z miejsca, które nurtują mieszkańców, zarówno indywidualnych, jak i tych instytucjonalnych.

W ISE współpraca odbywa się między różnymi środowiskami: prywatnymi, publicznymi, pozarządowymi oraz uczelniami wyższymi, w celu szukania nowych rozwiązań dla starych problemów. ISE to 120 metrów kwadratowych, kilka pomieszczeń przystosowanych zarówno do spotkań grupowych, jak i kameralnych, indywidualnych sesji. ISE jest przestrzenią otwartą dla organizacji, instytucji, lokalnych mieszkańców i ich inicjatyw. Pomieszczenia przystosowane do pracy grupowej, warsztatów, konsultacji z ekspertami znajdują się na piętrze. Odbywają się spotkania, warsztaty, kursy, zajęcia – na których poznają się przedstawiciele różnych środowisk, sektorów, branż.

Natomiast parter to praktyczna i pomocna „skrzynka z narzędziami” dla mieszkańców. Dyżurujący tam asystenci mieszkańca będą pomagać w rozwiązywaniu codziennych problemów oraz organizować pracę ISE. W tym miejscu mieszkańcy Dolnego Miasta będą mogli skorzystać z porady, czy pomocy w wyszukaniu ważnej informacji, pomocy w załatwieniu pilnej sprawy, skontaktowaniu się z właściwą instytucją, itd. Do dyspozycji odwiedzających są stanowiska komputerowe, skaner, telefon stacjonarny, drukarka.

ISE na Dolnym Mieście jest miejscem, gdzie testowane są pilotażowo różne inicjatywy związane z życiem mieszkańców. Docelowo te przedsięwzięcia będą wdrażane w całym mieście.

Sposób finansowania Inkubator został uruchomiony ze środków programu „Moc Sąsiedztwa – Lokalna Energia”

Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji Rozwiązaniem możliwym do wdrożenia w Konińskim centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej jest międzysektorowość, czyli skupienie w jednym miejscu różnych środowisk, sektorów, branż, czego wynikiem może być efekt synergii.

**społeczno-
gospodarczej**

Interesującym pomysłem jest również pilotaż, czyli eksperymentowanie z różnymi pomysłami i sondowanie jak sprawdzą się w rzeczywistości, a następnie wdrażanie w całym mieście zweryfikowanych inicjatyw.

Kolejnym elementem możliwym do wdrożenia jest sposób zagospodarowania przestrzeni, tj. przeznaczenie parteru budynku na usługi dla mieszkańców, a wyższych kondygnacji dla firm i organizacji pozarządowych.

**Zagrożenia i bariery
związane ze
specyfiką
rozwiązania**

- Niski popyt na oferowane usługi zarówno wśród odbiorców indywidualnych, jak i tych instytucjonalnych.

Nazwa instytucji:

Pilski Inkubator Przedsiębiorczości

Miejscowość

Piła

**Podmiot
prowadzący**

Inwest-Park Sp. z o.o. w której jedynym udziałowcem jest Gmina Piła.

Strona internetowa

<http://inwestpark.pila.pl/pilski-inkubator-przedsiębiorczosci/>

Zakres działalności

Pilski Inkubator składa się z 3 części:

I strefa – start-up, dla najmłodszych stażem przedsiębiorców. Strefa ta jest zorganizowana w formie otwartej przestrzeni, co ułatwia budowę sieci kontaktów. Dzięki stworzeniu przestrzeni coworkingowej, młody biznes korzysta z biurek na godziny, salek konferencyjnych oraz e-biura.

II strefa – seed, jest przeznaczona dla rozwijającego się biznesu i urządzona w formie boksów, które idealnie nadają się do prowadzenia działalności przez mikro i małe firmy. Przestrzeń jest tak zaaranżowana, by wszyscy się znali i współpracowali ze sobą. Przedsiębiorcy korzystający z strefy seed mogą korzystać również z salek konferencyjnych oraz e-biura.

III strefa – business, jest przeznaczona dla przedsiębiorców, którzy rozwinęli już swój biznes. Przedsiębiorcy korzystają z nowo wybudowanych biur jak również z salek konferencyjnych czy e-biura.

W ramach Inkubatora oferowany jest wynajem powierzchni biurowych, salek spotkań, boksów oraz biurek na godziny. Koszt wynajmu zależy od tego, jak długo firma funkcjonuje na rynku.

Osoby, które mają pomysł na biznes, jednak nie są przekonane do jego komercyjnego powodzenia mają możliwość skorzystania z Preinkubacji, która polega na testowaniu pomysłu na biznes bez konieczności rejestrowania działalności gospodarczej. Preinkubowany bada rynek dla swojej działalności, pozyskuje klientów, świadczy usługi, natomiast Inkubator wystawia faktury, prowadzi księgowość, sporządza umowy.

Klienci korzystając z usług Inkubatora mają dostęp do bezpłatnych konsultacji specjalistów z zakresu prawa gospodarczego, podatków,

	księgowości, marketingu, prawa własności intelektualnej, transferu technologii, tworzenia biznes planów, pozyskiwania dotacji, finansowania firmy, administracji podatkowej, e-deklaracji. W ramach Piłskiego Inkubatora Przedsiębiorczości osoby fizyczne oraz przedsiębiorcy mogą skorzystać (odpłatnie) z doradztwa biznesowego m.in. w zakresie sporządzania biznes planu, wniosku o dotację czy marketingu. Jeden dzień w tygodniu jest przeznaczony na „drzwi otwarte w Piłskim Inkubatorze Przedsiębiorczości”, po wcześniejszym umówieniu terminu osoba zainteresowana zostanie oprowadzona po obiekcie.
Sposób finansowania	Środki Inwest-Parku
Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej	Wśród elementów możliwych do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej wymienić można: • Drzwi otwarte, tj. prezentacja zasobów i oferty obiektu osobom zainteresowanym współpracą • Preinkubacja, w szczególności dla sektorów kreatywnych • Podział na strefy
Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania	• potrzeba wyznaczenia instytucji będącej operatorem obiektu, a przy tym liderem działalności placówki;
Nazwa instytucji:	<u>Concordia Design</u>
Miejscowość	Poznań
Podmiot prowadzący	Pro Design Sp. z o.o.
Strona internetowa	https://www.concordiadesign.pl/
Zakres działalności	Concordia Design to prywatne centrum designu w Polsce, zlokalizowane w samym centrum Poznania, w odrestaurowanym budynku Starej Drukarni. Całkowita powierzchnia trzypiętrowego gmachu drukarni to 4950 m², a powierzchnia użytkowa 4300 m². W podziemiu działa drukarnia Concordia Print, która podejmuje się niestandardowych zleceń np. druku na tkaninach, metalu, drewnie i innych materiałach. Na najwyższej kondygnacji swoje biura mają młode firmy sektora kreatywnego. Sale konferencyjne rozmieszczone są na trzech kondygnacjach budynku. Zespół tworzy multidyscyplinarna grupa ekspertów. Oferta jest podzielona na 3 grupy odbiorców: • Dla biznesu: centrum eventowe (ponad 1000 m² przestrzeni o nieograniczonych możliwościach aranżacyjnych oraz przestrzeń plenerowa), konsulting (usługi doradcze, projektowanie produktów

i usług, audyty wzornicze, kreacja tożsamości marki), warsztaty („Akademia Innowacji. Think like a start-up”, „Event design. Projektowanie dobrych eventów”, „Design a better business”, „Design spring. Jak skutecznie i szybko rozwiązywać problemy?”, „Creativity thinking w biznesie”), co-office (Concordia Design jest siedzibą kilkunastu firm z branży kreatywnej)

- Dla dzieci: Festiwal EneDueDe, warsztaty dla rodzin, spektakle, animacja wydarzeń np. urodzin
- Dla każdego: otwarte wykłady, wystawy, autorskie wydarzenia, restauracja Concordia Taste

Sposób finansowania

Dochody z prowadzonej działalności

Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej

Concordia Design jest platformą współpracy różnych środowisk twórczych - projektantów, biznesu oraz ekspertów z obszaru design & business innovation z Polski i Europy. Działalność konsultingowa obejmuje innowacyjne usługi dla biznesu: badania, tworzenie strategii, projektowanie, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Concordia jest też inkubatorem młodych firm z różnych obszarów projektowania (np.: grafiki, komunikacji, badań, innowacyjnych produktów dla firm, doradztwa w obszarze strategii).

Istotnym elementem, pożądanym z punktu widzenia przyszłej działalności Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej, jako instytucji stymulującej aktywność społeczną i gospodarczą, jest skupienie w jednym miejscu kreatywnych i innowacyjnych firm, co umożliwi powstanie miejsca wymiany doświadczeń, spotkań z ekspertami i projektantami, edukacji, szukania nowych koncepcji i pomysłów.

Ciekawym rozwiązaniem jest także lokalizacja restauracji, która obsługuje firmy funkcjonujące w budynku, zapewnia catering na spotkaniach i konferencjach, a także służy mieszkańcom miasta.

Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania

- Uzależnienie od popytu
- Konieczność znalezienia inwestora

Nazwa instytucji: **Exea Smart Space**

Miejscowość Toruń

Podmiot prowadzący TARR Centrum Innowacyjności sp. z o.o. w Toruniu

Strona internetowa <http://smartspace.io/>

Zakres działalności Exea Smart Space to 1.000 m² nowoczesnie zaprojektowanej i kompleksowo wyposażonej przestrzeni, dostępnej przez całą dobę 7 dni w tygodniu. Inkubator funkcjonuje w zaadaptowanym dzięki funduszom Programu Innowacyjna Gospodarka, budynku Toruńskiego Parku Technologicznego (budynek C), znajduje się tu 12 biur, 7 sal spotkań i miejsce dla 60 pracowników.

Oferta obejmuje:

a) Coworking i biura:

- miejsce do pracy w otwartej przestrzeni, a także indywidualne w pełni umeblowane biuro,
- nielimitowany dostęp 24/7 wraz z mediami,
- designerskie, w pełni wyposażone sale spotkań,
- szybki internet oraz Wi-Fi,
- urządzenia biurowe (skaner, drukarka, ksero),
- strefa chillout zone z PSP4 i kuchnią,
- strzeżony parking na 150 miejsc,
- ochrona i monitoring na obiekcie,
- lokalizacja 10 minut od centrum toruńskiej starówki.

b) Wynajem sal spotkań od 20m² dla 3 osób do 176m² dla 120 osób,

c) Organizację konferencji, szkoleń i warsztatów oraz indywidualnych sesji mentorskich. Większość wydarzeń jest bezpłatnych i ogólnodostępnych. Jednak niektóre wydarzenia są płatne lub dedykowane tylko dla firm z inkubatora.

d) SCALE - 6-miesięczny program akceleracji dla wybranych start-upów pracujących nad produktami lub usługami z obszarów Big Data, SaaS, mobile lub innych o potencjale globalnego rozwoju. Program Akceleracji SCALE organizuje Space Space, inkubator marki Exea przy współpracy z Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A.

Ponadto uruchomiono Startup Campus UMK, czyli przestrzeń do kreatywnego działania w samym centrum kampusu uniwersyteckiego, stworzona wspólnie przez Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości UMK i Exea Smart Space. Założeniem przedsięwzięcia jest wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez dzielenie zespołom projektowym bezpłatnego nieograniczonego dostępu do przestrzeni pracy (coworking) wraz z zapleczem i wsparciem merytorycznym. Oprócz nieodpłatnego dostępu do kreatywnej przestrzeni Campusu, warsztatów i konferencji, studenci, doktoranci i pracownicy naukowcy mają możliwość nauczania się m.in. tworzenia modeli biznesowych, zarządzania projektem, zespołem i własnością intelektualną.

Sposób finansowania Utworzenie Exea Smart Space było efektem realizacji projektu „Rozbudowa i rozwój działalności Toruńskiego Parku Technologicznego” w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013.

Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej

Exea Smart Space to inkubator nowych technologii, przeznaczony dla nowych firm i start-upów z szeroko rozumianej branży ICT⁶¹&mobile. Lokatorów dobierano kierując się przede wszystkim tym, czy prowadzą działalność innowacyjną lub wdrażają nowe technologie. O wyborze najemców decydował Zarząd TARR CI. Najemcy byli określani jako „najemcy strategiczni” (przedsiębiorcy działający w szczególności w sektorze IT, przedsiębiorcy o dużym potencjale wzrostu, planujący wdrożenie innowacji lub wdrożenie nowych produktów lub usług) oraz jako „pozostali najemcy” (inne podmioty, których ulokowanie w budynku przyczynia się do rozwoju TPT lub regionu kujawsko-pomorskiego).

Wobec najemców strategicznych mogły być stosowane preferencyjne stawki najmu, stanowiące pomoc publiczną dla przedsiębiorcy. Wartość tej pomocy stanowiła różnica między odpłatnością za korzystanie z usług na warunkach rynkowych a odpłatnością faktycznie poniesioną przez przedsiębiorcę. Czas trwania najmu na warunkach preferencyjnych wynosił do 12 miesięcy. Dla pozostałych najemców nie wprowadzono takiego ograniczenia. Stawki wynajmu określał cennik. Po zmianie Regulaminu w lipcu 2013 r. okres najmu (dla najemców strategicznych) ustalany był indywidualnie w umowie najmu, przy czym nie powinien on przekraczać 36 miesięcy. Wprowadzono również nowy cennik wynajmu.

Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania

- Trudności z pozyskaniem lokatorów prowadzących działalność innowacyjną lub wdrażających nowe technologie
- Finansowanie innowacji ze środków własnych lokatorów – możliwe problemy z ulokowaniem towarów lub usług na rynku w związku z wysokimi kosztami dostępu do rynku, silną konkurencją cenową oraz brakiem popytu

⁶¹ ICT – Technologia ICT - skrót od ang. Information and Communication Technologies. Pojęcie technologii ICT obejmuje szeroki zakres wszystkich technologii umożliwiających manipulowanie i przesyłanie informacji. W zakres pojęciowy technologii ICT wchodzi wszystkie media komunikacyjne (Internet, sieci bezprzewodowe, sieci bluetooth, telefonia stacjonarna, komórkowa, satelitarna, technologie komunikacji dźwięku i obrazu, radio, telewizje, itp.) oraz media umożliwiające zapis informacji (pamięci przenośne, dyski twarde, dyski CD/DVD, taśmy, itp.), a także sprzęty umożliwiające przetwarzanie informacji (komputery osobiste, serwery, klastry, sieci komputerowe, itp.). Dodatkowo technologie ICT obejmują także całą gamę aplikacji informatycznych oraz złożonych systemów IT umożliwiających realizację przetwarzania i przesyłania danych na wyższym poziomie abstrakcji niż poziom sprzętowy – wg. Załącznika nr 1 do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku) Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej; Słownik Pojęć.

Nazwa instytucji: **Inkubator Technologiczny w Lublinie**

Miejscowość Lublin

Podmiot prowadzący Inkubator Technologiczny w Lublinie (IT) jest częścią Lubelskiego Parku Naukowo - Technologicznego

Strona internetowa <http://inkubator.lublin.pl/>

Zakres działalności Inkubator Technologiczny zorientowany jest na rozwój przedsiębiorstw w następujących branżach: informatyka, telekomunikacja, branże w których model biznesowy oparty jest w dominującym stopniu na wykorzystaniu ICT (teleinformatyka), biotechnologia, optoelektronika, ochrona środowiska oraz branże wiodące zgodne z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.

Inkubator wspiera firmy udostępniając im sale szkoleniowe, konferencyjne, sale spotkań, a także oferując usługi Coworkingu w przestrzeni Open Space oraz Wirtualnego Biura. Dla przedsiębiorców zainteresowanych wynajmem całego biura udostępniono Centrum Biznesowe - kompleksowo wyposażone biuro (lokale o różnorodnej powierzchni - od 20 do 120 m²), które może być stałą siedzibą firmy – umowę można podpisać na czas nieokreślony.

W nowoczesnym budynku przy ul. Frezerów 3 w Lublinie, w którym mieści się Inkubator znajduje się 36 lokali biurowych, 4 sale szkoleniowe, sala konferencyjna oraz 3 sale spotkań biznesowych. Z oferty mogą skorzystać zarówno przedsiębiorstwa, które przed zgłoszeniem się do Inkubatora, istnieją nie dłużej niż rok, a także przedsiębiorstwa, które są na nim dłużej, ale poszukują fachowej pomocy doradczej z zakresu prawa, marketingu, finansów, zarządzania, bądź chcących skorzystać ze specjalistycznych zasobów, jakimi dysponuje Inkubator. Na terenie Inkubatora organizowane są również szkolenia i warsztaty zarówno dla firm inkubowanych jak i osób spoza Inkubatora.

Zadaniem Inkubatora Technologicznego jest również podnoszenie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki aglomeracji lubelskiej poprzez wspieranie rozwoju innowacyjnych firm wykorzystujących zaawansowane technologie, działających w branżach o dużym potencjale wzrostu i szerokich perspektywach na przyszłość.

Sposób finansowania Środki na Inkubator Technologiczny zostały pozyskane w ramach projektu 2.3A I i II Osi Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej Województwa Lubelskiego 2007-2013 w ramach projektu „Stworzenie inkubatora technologicznego w celu wsparcia przedsiębiorców z sektora MSP w początkowej fazie działalności”.

Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej Elementem możliwym do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej są szkolenia i warsztaty organizowane zarówno dla firm inkubowanych, jak i osób spoza Inkubatora. Szkolenia przeprowadzane przez specjalistów w swych dziedzinach odbywają się w salach szkoleniowych Inkubatora Technologicznego. Istotnym celem działalności inkubator jest ułatwienie prowadzenia biznesu studentom, absolwentom i pracownikom lubelskich uczelni, którzy dostrzegają możliwość spełnienia zawodowego przez prowadzenie działalności

	gospodarczej na własny rachunek. Jest to ważne działanie, które powinno zostać wdrożone w Koninie ze względu na migracje osób wykształconych.
Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania	• Bariery popytowe - trudności z pozyskaniem lokatorów prowadzących działalność innowacyjną lub wdrażających nowe technologie
Nazwa instytucji:	<u>Centrum Kreatywności TARGOWA</u> <u>(także Centrum Przedsiębiorczości SMOLNA)</u>
Miejscowość	Warszawa
Podmiot prowadzący	Zarząd Mienia oraz Biuro Rozwoju Gospodarczego m.st. Warszawy
Strona internetowa	http://firma.um.warszawa.pl/projekty/centrum-kreatywnosci-targowa-56/
Zakres działalności	Centrum pełni rolę inkubatora dla startupów sektora kreatywnego. Ma zapewnić wsparcie kreatywnej przedsiębiorczości i integrować warszawskie inicjatywy, projekty, działania ukierunkowane na jej rozwój. Oferta inkubatora CK Targowa skierowana jest do nowo powstających firm z terenu Mazowsza, które działają w sektorze kreatywnym (design, moda, architektura, film i wideo, muzyka, radio i tv, ICT, gry komputerowe, reklama, fotografia, sztuki performatywne, wydawnictwa, rynek sztuki i antyków) nie dłużej niż 3 lata. Okres najmu (inkubacji) wynosi od 1 do maksymalnie 36 miesięcy (przy czym w przypadku uprzedniego korzystania z Centrum Przedsiębiorczości SMOLNA okresy te sumują się). Nabór ma charakter ciągły, wnioski rozpatruje komisja, której członkami są pracownicy Biura Rozwoju Gospodarczego. Do kryteriów oceny należą m.in.: przedmiot działalności i jego zbieżność z przynajmniej 1 branżą sektora kreatywnego, kreatywność projektu, konkurencyjność, zdolność do wzrostu i internacjonalizacji, plan finansowy, plan marketingowy. Na ten cel zaadaptowana została zabytkowa oficyna położona tuż za Bazarem Różyckiego w dzielnicy Praga Południe, która stanowi obszar rewitalizacji m. st. Warszawy, cechujący się wyjątkowym nagromadzeniem zjawisk kryzysowych w sferze społecznej i gospodarczej. Inwestycja to jeden z flagowych projektów miasta, który ma nadać nowy impuls rozwojowy prawobrzeżnej części Warszawy. W nowoczesnym, atrakcyjnym architektonicznie budynku przy ul. Targowej 56 mieści się 6 sal konferencyjnych, 33 pracownie twórcze, powierzchnie wystawiennicze, przestrzeń eventowa (zadaszony, przeszklony 360 metrowy dziedziniec), czytelnia miejska. Łącznie 3 000 m² powierzchni użytkowej. Najemcy obok możliwości korzystania z nowoczesnych przestrzeni biurowych, mają zapewniony w miesiącu 5-godzinny dostęp do korzystania z sal konferencyjnych i możliwość korzystania z oferty Centrum, tj. bezpłatnych szkoleń, konferencji, seminariów, warsztatów, spotkań networkingowych, targów kreatywnych, branżowych paneli dyskusyjnych, wystaw i innych wydarzeń.

Centrum zostało wybudowane w ramach projektu: „Warszawska Przestrzeń Technologiczna - Centrum Kreatywności Targowa”, który był współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013. Łączny koszt inwestycji wynosił około 30 mln, z czego 16 mln stanowiło dofinansowanie ze środków RPO.

Centrum Kreatywności TARGOWA stanowi naturalne uzupełnienie oferty Centrum Przedsiębiorczości SMOLNA w zakresie wsparcia przedsiębiorstw i stymulowania rozwoju gospodarczego miasta. Centrum SMOLNA, położone na Powiślu, posiada nieco odmienną ofertę od CK TARGOWA. W Centrum SMOLNA zlokalizowany jest Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct, Punkt Urzędu Pracy, Punkt Informacyjny Urzędu Miasta st. Warszawy, w którym można zarejestrować działalność gosp., a także salki konferencyjne oraz biura i przestrzenie coworkingowe, których wynajem odbywa się na podobnych zasadach jak ma to miejsce w Centrum Kreatywności, przy czym zakres działalności nie jest ograniczony tylko do sektora kreatywnego, a poszerzony także o sektory ujęte w opracowaniu „Innowacyjna Warszawa 2020. Program wspierania przedsiębiorczości”.

Miasto przygotowuje się także do utworzenia Centrum Kreatywności NOWA PRAGA, które stanowić będzie miejsce wsparcia dla rzemieślników i branż kreatywnych.

Sposób finansowania

Funkcjonowanie obiektu finansowane jest z budżetu m. st. Warszawa. Preferencyjne warunki najmu pomieszczeń biurowych/coworkingowych oraz sal konferencyjnych stanowią pomoc *de minimis*, równą różnicy pomiędzy średnią stawką rynkową (corocznie szacowaną przez rzeczoznawcę majątkowego) a stawką najmu. Zaznaczyć należy jednak, iż sale konferencyjne wynajmowane są bezpłatnie, tj. w całości pokrywane w ramach pomocy.

Docelowo zarówno w Centrum Kreatywności TARGOWA, jak i w Centrum Przedsiębiorczości SMOLNA planuje się pozyskanie operatora zewnętrznego.

Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej

Model funkcjonowania Centrum Kreatywności TARGOWA może zostać częściowo zaadaptowany na potrzeby Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej. Stworzenie przestrzeni biurowej, ale też coworkingowej na potrzeby sektora kreatywnego, wsparte usługami doradczymi w ramach inkubatora może przyczynić się do ożywienia gospodarczego miasta i stworzenia unikalnej przestrzeni sprzyjającej powstawaniu nowych idei i innowacyjnych start-upów. Określenie atrakcyjnych stawek najmu, na w pełni wyposażone biura położone w centrum Konina przełoży się na wysokie zainteresowanie wśród potencjalnych najemców.

Wydzielenie na parterze budynku sal konferencyjnych, strefy relaksu i ogólnodostępnej przestrzeni eventowej umożliwi organizację wydarzeń biznesowych, kulturalnych, artystycznych czy też debat społecznych,

przyczyniając się do nawiązywania relacji najemców budynku z otoczeniem, a także korzystania z oferty centrum szerszej grupy mieszkańców.

Warto także rozważyć umieszczenie komórki Wydziału Rozwoju Gospodarczego (analogicznie jak ma to miejsce w Centrum Przedsiębiorczości SMOLNA), która świadczyć będzie usługi administracyjne związane z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej, a także udzielać porad w zakresie procedur prawno-administracyjnych związanych z procesem rejestracji przedsiębiorstw. Rozwiązanie to skraca dystans pomiędzy przedsiębiorcom a Urzędem Miejskim, zapewniając kompleksowe wsparcie w jednym punkcie.

Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania

- Bariery popytowe - trudności z pozyskaniem lokatorów prowadzących działalność kreatywną;

Nazwa instytucji: **Inkubator Przedsiębiorczości**

Miejscowość Racibórz

Podmiot prowadzący CRIS Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych

Strona internetowa <https://www.przedsiębiorczyraciborz.pl/>

Zakres działalności Oferta inkubatora skierowana jest do następujących typów podmiotów:

- rozpoczynających działalność gospodarczą,
- mikro i małych przedsiębiorstw prowadzące działalność nie dłużej niż 3 lata,
- przedsiębiorstw wywodzących się ze środowiska akademickiego: zakładanych przez studentów, absolwentów i pracowników naukowych, którzy poprzez prowadzenie działalności gospodarczej komercjalizują dorobek naukowy.

Inkubator mieści się w budynku Ośrodka Współpracy Gospodarczej w Raciborzu. Oferuje m.in. regularne dyżury doradców biznesowych, szkolenia; organizuje spotkania informacyjno-edukacyjne, wydarzenia biznesowe, także w formach mniej formalnych (np. business meet-up, business stand-up, spotkania social media, śniadania biznesowe), które przyczyniają się do powstawania lokalnych relacji biznesowych. Corocznie organizuje także konkurs na najlepszy biznesplan. Prowadzi Klub Młodego Przedsiębiorcy.

Dodatkowym instrumentem wsparcia przedsiębiorczości jest realizowany przez Urząd Miasta, przy udziale Inkubatora, program „Lokale na start”.

W ramach programu wyznaczono 2 typy lokali:

1. wyznaczone przez Prezydenta Miasta pomieszczenia biurowe zlokalizowane na III piętrze w Ośrodku Współpracy Gospodarczej,

w bezpośrednim sąsiedztwie Inkubatora – oferta dla podmiotów rozpoczynających działalność. Okres bezpłatnego korzystania z „Lokalu na start” wynosi 18 miesięcy od dnia podpisania umowy najmu lokalu. Po tym okresie podmiot zobowiązany jest zwolnić „Lokal na start”.

2. wyznaczone przez Prezydenta Miasta pomieszczenia biurowe i inne powierzchnie użytkowe wchodzące w skład zasobu Miasta Racibórz - podmioty korzystające z „Lokali na start” nie ponoszą opłaty czynszowej tj. uzyskują 100% ulgi w stawkach czynszu w stosunku do wartości stawek czynszu przyjętych Zarządzeniem Prezydenta Miasta Racibórz w sprawie stawek czynszu za najem lokali użytkowych w zasobie Gminy Miasta Racibórz oraz zobowiązują się do przeprowadzenia prac remontowych niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej na zasadach i warunkach określonych w umowie najmu. Zwolnienie z czynszu wynosi 24 miesiące, po czym najem może być kontynuowany na zasadach ogólnych.

Podmioty objęte programem mogą korzystać z usług Inkubatora Przedsiębiorczości i sal konferencyjnych zlokalizowanych w OWG. Włączane są do działań „sieciujących” prowadzonych w ramach Inkubatora Przedsiębiorczości.

Korzystanie z „Lokali na start” na preferencyjnych warunkach stanowi pomoc *de minimis* dla przedsiębiorcy i będzie udzielana zgodnie z: Rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L Nr 352 z 24.12.2013).

Sposób finansowania

Funkcjonowanie obiektu finansowane jest z budżetu Miasta Racibórz. Operatorem inkubatora w drodze konkursowej zostało Stowarzyszenie CRIS – Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych

Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej

Pomysłem wartym rozważenia w kontekście tworzenia narzędzi wsparcia i stymulowania rozwoju przedsiębiorczości na terenie konińskiej „Starówki” jest powiązanie programu preferencyjnego najmu lokali użytkowych z działalnością centrum wsparcia przedsiębiorczości, którego utworzenie jest rozważane w kontekście readaptacji budynku byłego Sądu Rejonowego przy ul. Wojska Polskiego. Utworzone Centrum byłoby swoistym rdzeniem dla tworzącej się sieci przedsiębiorstw i podmiotów pozarządowych działających w sektorze kreatywnym. W Centrum utworzona byłaby przestrzeń, usługi i wydarzenia, z których korzystać mogliby zarówno użytkownicy centrum (np. osoby pracujące w ramach coworkingu), jak i członkowie programu najmu lokali. Uczestnictwo w spotkaniach, *business stand-up’ach*, branżowych *business meet-up’ach* czy śniadaniach biznesowych, prowadziłoby do nawiązywania kontaktów i relacji biznesowych, wypracowywania wspólnych rozwiązań, tworząc półformalną sieć współpracy (*networking*) lokalnych przedsiębiorców, rzemieślników, artystów i sektora obywatelskiego. Powstały w ramach centrum inkubator i poradnia gospodarcza stanowiłby zaplecze doradcze dla młodych przedsiębiorców, ułatwiając stawianie pierwszych kroków w prowadzeniu działalności. Wartością dodaną byłoby nie tylko ożywienie ulic, w których położone są lokale użytkowe objęte projektem, ale i uzyskanie wartości dodanej dla odnowionego budynku sądu.

Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania

- Ograniczenie do najmu lokali, brak chęci zaangażowania się we współpracę z innymi podmiotami, korzystania z usług dodatkowych, wydarzeń organizowanych w Centrum. Zamknięcie się najemców na własne potrzeby.

Nazwa instytucji: Śląski Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o.

Miejscowość Ruda Śląska

Podmiot prowadzący Miasto Ruda Śląska

Strona internetowa <http://inkubatorsl.pl/>

Zakres działalności Inkubator zajmuje się tworzeniem sprzyjających warunków do powstawania i rozwoju przedsiębiorstw, w tym przede wszystkim przedsiębiorstw o innowacyjnym charakterze działalności poprzez zapewnianie im wsparcia infrastrukturalnego, marketingowego, szkoleniowego oraz efektywną współpracę z otoczeniem na rzecz wzrostu gospodarczego. Przedmiotem działalności spółki jest:

- wynajem powierzchni (sal, biur, magazynów, miejsc parkingowych, wirtualne biuro, coworking) oraz obsługa firm (zakładanie działalności gospodarczej, biznes plany, reklama),
- obsługa europejskich programów pomocowych (pozyskiwanie środków unijnych, studia wykonalności),
- działalność doradcza i szkoleniowa (szkolenia biznesowe, zawodowe, technologiczne, dostosowane do potrzeb klienta),
- działalność proinnowacyjna (obsługa procesu komercjalizacji wiedzy i technologii, pośrednictwo w prowadzeniu prac B+R, doradztwo związane z audytem innowacyjności oraz wdrażaniem innowacji, pomoc w uzyskaniu opinii o innowacyjności).

W przypadku coworkingu oferta obejmuje wyposażone stanowisko pracy w kreatywnej przestrzeni, gdzie całkowita opłata miesięczna* obejmuje koszt wynajmu biurka, koszt mediów, monitoringu i dostępu do Internetu WIFI oraz kącika socjalnego, atrakcyjny adres rejestracyjny, dostęp do Biznesowego Wzornika (przykładowe wzory umów, podań itp.) stały dostęp do Contact Wall'u, gdzie są stale aktualizowane ogłoszenia i informacje z życia Inkubatora (informacje o projektach, szkoleniach, konkursach), możliwość promocji na stronie internetowej, darmowe miejsce parkingowe, całodobową ochronę.

*wysokość opłaty jest uzależniona od czasu prowadzenia działalności gospodarczej

Ponadto Śląski Inkubator Przedsiębiorczości animuje działalność Śląskiego Klastra ICT i Multimediów HUB CLUB wspierając promocję i rozwój przedsiębiorstw w globalnej branży IT.

Sposób finansowania

Jest to spółka ze 100% udziałem Miasta Ruda Śląska.

Elementy możliwe do zaaplikowania w ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej

Śląski Inkubator Przedsiębiorczości realizuje szereg projektów dofinansowanych ze środków unijnych, np. dla osób planujących założyć własną działalność gospodarczą i podnieść kompetencje zawodowe zrealizowano projekt pt. „Postaw na swoje! Wsparcie dla osób chcących założyć własną działalność gospodarczą”, w ramach którego uczestnicy otrzymywali:

- wsparcie szkoleniowo-doradcze przed rozpoczęciem działalności gospodarczej,
 - dotacje na założenie działalności gospodarczej w wysokości 24 000,00 zł.,
 - wsparcie pomostowe w wysokości 2000,00 zł przez pierwsze 6 miesięcy,
 - wsparcie doradcze po rozpoczęciu działalności gospodarczej.
 - indywidualizacja wsparcia uczestników projektu:
- identyfikacja potrzeb osób młodych pozostających bez zatrudnienia.
 - indywidualne poradnictwo zawodowe.

Ze względu na konieczność wspierania rozwoju przedsiębiorczości w Koninie należy rozważyć możliwość realizacji tego typu projektów ramach Konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej.

Atrakcyjnym rozwiązaniem dla młodych firm korzystających z coworkingu jest jedna (niewysoka) opłata obejmująca poza kosztem wynajmu biurka także wszystkie pozostałe koszty związane z mediami, obsługą biura, parkingiem i ochroną.

Zagrożenia i bariery związane ze specyfiką rozwiązania

- Bariery popytowe - trudności z pozyskaniem lokatorów;

Wspólną cechą przytoczonych powyżej przykładów instytucji integrujących usługi społeczne i gospodarcze jest atrakcyjnie urządzona przestrzeń oraz szeroka oferta wsparcia powiązana z lokalnymi potrzebami. Zaprezentowane instytucje zostały zaprojektowane tak, aby zapewnić wygodną przestrzeń roboczą i pomieszczenia konferencyjno-szkoleniowe wyposażone na potrzeby ogólnobiurowe oraz komunikacyjne, a także pomieszczenia urządzone w sposób umożliwiający aranżację do potrzeb organizacji różnego typu wydarzeń i inicjatyw społecznych. W przypadku inkubatorów ważne jest również posiadanie wspólnej przestrzeni rekreacyjnej, aby zachęcić lokatorów do integrowania się oraz aby zmaksymalizować potencjał w zakresie współpracy i swobodnej wymiany informacji. Istotne znaczenie ma zapewnienie usług wsparcia przedsiębiorczości dostosowanych do potrzeb lokalnych przedsiębiorców: wynajem powierzchni, mentoring, szkolenia, konsulting w różnych obszarach, dostęp do finansowania oraz szereg innych.

10.2. Przykładowe modele funkcjonowania centrów aktywizacji dopasowane do wykorzystania przy warunkach obszaru rewitalizacji Konina - podsumowanie

Ze względu na planowaną rozbudowę i przebudowę Domu Zemełki w Koninie z przeznaczeniem na Inkubator Aktywności i rozwinięcie działalności społecznej Centrum Organizacji Pozarządowych, położonego około 300 metrów od budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b należy zwrócić uwagę na dobór funkcji użytkowych, tak aby wzajemnie ze sobą nie kolidowały, ale wzajemnie się uzupełniały.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz analizę przykładowych modeli rekomenduje się przeznaczenie budynku dawnego Sądu Rejonowego na miejsce wspierające innowacyjne, kreatywne osoby w działalności rynkowej (inkubator przedsiębiorczości lub inkubator technologiczny), a jednocześnie wygospodarowanie przestrzeni udostępnianej mieszkańcom na cele kulturalne, integracyjne i aktywizujące. Różnice pomiędzy inkubatorem przedsiębiorczości a inkubatorem technologicznym przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 24. Różnice pomiędzy inkubatorami przedsiębiorczości i technologicznym.

Typ instytucji	Definicja	Misja	Zakres działania
Inkubator przedsiębiorczości	Wyodrębniona jednostka, dysponująca nieruchomością, która prowadzi kompleksowy program wsparcia początkującego przedsiębiorcy. Program ten wspiera przedsiębiorców od momentu powstania pomysłu na utworzenie przedsiębiorstwa aż do momentu uzyskania stabilności rynkowej (tzw. program inkubacji przedsiębiorczości)	Wspieranie rozwoju gospodarczego regionu w wyniku kreowania trwałych miejsc pracy, dzięki tworzeniu sprzyjających warunków do powstawania nowych firm o długim okresie przeżywalności, a także pomoc w ich rozwoju	- dostarczanie odpowiedniej do potrzeb powierzchni do prowadzenia działalności gospodarczej - usługi biurowo-administracyjne - usługi telekomunikacyjne - usługi wspierające biznes, np. doradztwo finansowe, marketingowe, prawne, organizacyjne i technologiczne - usługi organizacji wsparcia finansowego ze środków własnych inkubatora lub z zewnętrznych źródeł finansowania
Inkubator technologiczny	Wyodrębniony organizacyjnie, oparty na nieruchomości podmiot prowadzący kompleksowy program wsparcia początkującego przedsiębiorcy i procesu tworzenia nowej firmy od pomysłu do stabilności rynkowej (tzw. program	Wspieranie początkowej fazy rozwoju firm wdrażających nowe technologie	dostarczanie odpowiedniej do potrzeb firm powierzchni do prowadzenia działalności gospodarczej i rozwojowej, w tym infrastruktury laboratoryjnej

Typ instytucji	Definicja	Misja	Zakres działania
	inkubacji przedsiębiorczości technologicznej), łączący ofertę lokalową z usługami wspierającymi rozwój młodych innowacyjnych firm w otoczeniu lub ścisłym powiązaniu z instytucjami naukowo-badawczymi. Aby instytucja mogła być sklasyfikowana jako inkubator technologiczny, musi mieć co najmniej 50% klientów o profilu technologicznym.		• usługi biurowo-administracyjne • usługi telekomunikacyjne • usługi wspierające biznes, np. doradztwo finansowe, marketingowe, prawne, organizacyjne i technologiczne • usługi proinnowacyjne • kontakty z instytucjami naukowymi i rozwiniętymi firmami technologicznymi • ocena przedsięwzięć innowacyjnych • pomoc w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych, w tym od inwestorów kapitałowych

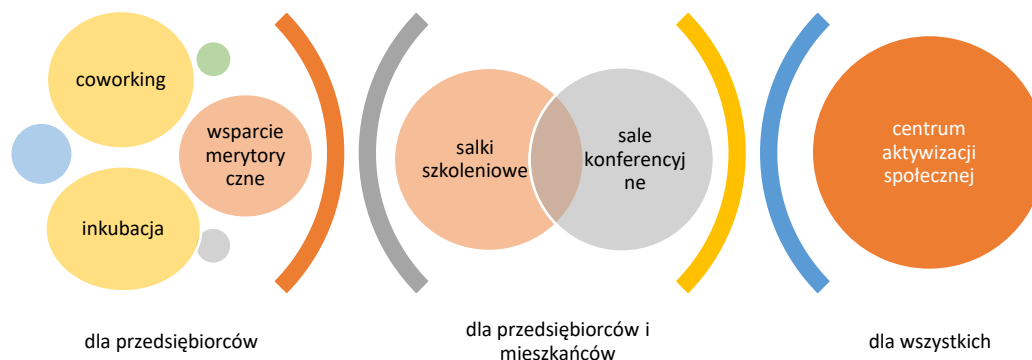
Źródło: <http://www.sooipp.org.pl/audyty-oiip>

Wartym rozważenia rozwiązaniem jest podzielenie inkubatora na dwie strefy: pierwszą dla najmłodszych stażem przedsiębiorców oraz pomysłodawców, którzy dopiero zamierzają założyć firmę (preinkubacja) w formie otwartej przestrzeni coworkingowej (biurka na godziny, wynajem salek konferencyjnych), a drugą strefę urządzoną w formie boksów dla rozwijających się firm z branż kreatywnych i innowacyjnych. Koszty wynajmu można uzależnić od czasu funkcjonowania przedsiębiorstwa na rynku. Ponadto zakłada się pomoc młodym przedsiębiorcom na starcie oraz osobom planującym prowadzenie własnego biznesu poprzez szkolenia i warsztaty dla przedsiębiorców obejmujące różne aspekty prowadzenia firmy.

Natomiast centrum aktywizacji społecznej to miejsce dla lokalnej społeczności - mieszkańców, aktywistów, organizacji. Przestrzeń ta powinna umożliwiać różne możliwości aranżacji i wykorzystania, zarówno na funkcje kulturalne, rozrywkowe (np. poprzez urządzenie sali kinowej, czy teatralno-koncertowej), edukacyjne (salki szkoleniowe, konferencyjne – udostępniane także inkubowanym firmom), czy usługowe (np. klub seniora, klub malucha, klub sąsiedzki). Pomieszczenia mogłyby być wykorzystywane także na potrzeby organizacji działających w pobliskim Centrum Organizacji Pozarządowych.

Wymienione funkcje umożliwią pełne wykorzystanie potencjału budynku 7 dni w tygodniu. Inkubator może działać w dni robocze w godzinach pracy np. 8:00-16:00, natomiast przestrzeń otwarta może być wykorzystywana także wieczorami i w weekendy.

Schemat 1. Rekomendowane funkcje użytkowe.

Źródło: opracowanie własne.

Zakłada się, że centrum aktywności społeczno-gospodarczej będzie wychodziło ze swoją ofertą poza zlokalizowaną w nim społeczność. Rekomenduje się, aby oferta inkubatora była równolegle realizowana w formule częściowo rozproszonej, tzn. obejmowała także przedsiębiorców prowadzących swoją działalność w komunalnych lokalach użytkowych, w ramach programu preferencyjnego najmu dla branż kreatywnych oraz branż czasu wolnego. Powstały w ramach centrum inkubator i poradnia gospodarcza stanowiłyby zaplecze doradcze dla młodych przedsiębiorców, ułatwiając stawianie pierwszych kroków w prowadzeniu działalności. Efektem wprowadzenia takiego rozwiązania byłoby nie tylko ożywienie ulic, w których położone są lokale użytkowe objęte projektem, ale i uzyskanie wartości dodanej dla działalności centrum.

W Centrum utworzona byłaby przestrzeń, usługi i wydarzenia, z których korzystać mogliby zarówno użytkownicy centrum (np. osoby pracujące w ramach coworkingu) jak i członkowie programu najmu lokali użytkowych. Uczestnictwo w spotkaniach, *business stand-up'ach*, *business meet-up'ach* czy śniadaniach biznesowych, prowadziłoby do nawiązywania kontaktów i relacji biznesowych, wypracowywania wspólnych rozwiązań. Centrum byłoby swoistym rdzeniem dla tworzącej się sieci przedsiębiorstw i podmiotów pozarządowych działających w sektorze kreatywnym. tworząc półformalną sieć współpracy (*networking*) lokalnych przedsiębiorców, rzemieślników, artystów i sektora obywatelskiego. Współpraca ta tworzyłaby swoisty „ferment intelektualny”, który owocowałby zarówno powstawaniem nowych inicjatyw biznesowych i społeczno-kulturalnych, jak również wzmacnianiu tożsamości lokalnej oraz poczucia odpowiedzialności społecznej i obywatelskiej wśród przedsiębiorców, wiążąc ich z obszarem Starówki.

Dodatkową formą wsparcia byłoby także reglamentowane, nieodpłatne udostępnianie sal konferencyjnych lub innych pomieszczeń zlokalizowanych w Centrum na potrzeby uczestników programu najmu lokali komunalnych, np. możliwość bezpłatnego wynajęcia sali konferencyjnej, maksymalnie na 2 godziny w miesiącu, po uprzednim zgłoszeniu podmiotowi zarządzającemu centrum. Rozwiązanie to daje nieco szersze możliwości działania podmiotom sektora kreatywnego, które wezmą udział w programie najmu, np. w celu organizacji konferencji, pokazu wyrobów, szkolenia dla pracowników, wydarzenia dla mieszkańców, czy spotkania z kontrahentem.

W dalszej perspektywie nie powinno wykluczać się także opracowywania oferty i materiałów przy użyciu technologii informatycznych i komunikacyjnych, szkoleń na odległość, telekonferencji „wirtualnego biura”, aplikacji, itp.

11. Wskazanie katalogu możliwości realizacji przedsięwzięcia, w tym możliwości zewnętrznego finansowania

11.1. Możliwości finansowania

Z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, nakazującego wydatkowanie środków publicznych w sposób celowy i oszczędny, wynika zasada optymalnego wyboru metod i środków osiągania celów publicznych. W toku analiz nad możliwościami realizacji przedsięwzięcia oceniono możliwe do zastosowania warianty finansowania inwestycji tj.:

- inwestycja realizowana jako zadanie własne sfinansowana ze środków własnych,
- inwestycja sfinansowana ze źródeł zwrotnych,
- inwestycja dofinansowana ze środków unijnych (bezzwrotnych).

11.1.1. Środki własne

Realizacja inwestycji na bazie środków własnych Miasta zależy od wartości oszacowanych nakładów na realizację projektu i ich odniesienia do nadwyżki budżetowej. W najbliższych latach prognozowana jest poprawa sytuacji budżetowej, która umożliwi osiągnięcie nadwyżki w budżecie.

Tabela 25. Możliwości finansowe Miasta Konin.

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dochody ogółem	511 220 399,83	485 121 843,50	479 818 000,00	494 151 000,00	492 151 000,00	492 151 000,00	492 151 000,00	492 151 000,00
Wydatki ogółem	511 313 883,83	468 715 327,50	459 583 484,00	472 816 484,00	475 220 484,00	482 441 218,26	482 459 800,00	482 819 800,00
(+) Nadwyżka / (-) Deficyt	-93 484,00	16 406 516,00	20 234 516,00	21 334 516,00	16 930 516,00	9 709 781,74	9 691 200,00	9 331 200,00
Kwota długu	116 309 314,04	99 573 798,04	79 150 113,74	57 815 597,74	40 885 081,74	31 175 300,00	21 484 100,00	12 152 900,00
Zadłużenie / Dochody	22,8%	20,5%	16,5%	11,7%	8,3%	6,3%	4,4%	2,5%

Źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa miasta Konina na lata 2018-2021, Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 648 Rady Miasta Konina z dnia 20 grudnia 2017 roku

Według danych zawartych w „Informacji o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Konina za I półrocze 2018 r.”⁶² kwota długu na 30 czerwca 2018 roku z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wynosiła 108.244.403,74 zł. Na koniec I półrocza 2018 roku

⁶² https://bip.konin.eu/index.php?d=info_wpf_1polrocze2018

wynik budżetu zamknął się nadwyżką w wysokości 21.207.998,87 zł (planowany deficyt w kwocie 3.579.484,00 zł).

11.1.2. Źródła zwrotne

Źródła zwrotne (instrumenty dłużne) obejmują:

- pożyczki i kredyty komercyjne,
- pożyczki i kredyty preferencyjne (JESSICA 2),
- leasing,
- obligacje komunalne,
- prywatni inwestorzy (PPP).

W przypadku finansowania przedsięwzięcia z kredytu ocena wykonalności finansowej przedsięwzięcia wymaga uwzględnienia w wydatkach i kosztach przedsięwzięcia:

- amortyzacji wartości początkowej utworzonego obiektu,
- amortyzacji od inwestycji modernizacyjnych,
- odsetek od kredytu zaciągniętego na sfinansowanie przebudowy,
- spłat kredytu (ze stałymi ratami kapitałowymi).

Z zapisów Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2018-2021 przyjętej uchwałą (nr 648) w dniu 20 grudnia 2017 r. oraz uchwały budżetowej na rok 2018 (nr 649) wynika, że najwyższy poziom długu Miasta wystąpi w 2018 r. i wyniesie 116 mln zł (w tym kwota długu, którego spłata dokona się z wydatków budżetu 518 tys. zł). W kolejnych latach zadłużenie Miasta będzie się zmniejszało i w ostatnim 2026 r. zostanie całkowicie spłacone.

Symulacja wskaźników spłat zadłużenia Miasta Konina opracowana przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w kwietniu 2018 r. wskazuje, że prognozowana spłata zobowiązań Miasta Konina nie przekroczy relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Rok	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych, obliczony w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych
2018	6,38	3,54
2019	5,80	4,01
2020	5,96	4,78
2021	7,64	4,75
2022	9,61	3,78
2023	10,67	2,23
2024	11,13	2,17
2025	11,01	2,03
2026	11,01	2,55

Źródło: <https://bip.konin.eu/pdf/budzet2018/2018.09.21.opinia.rio.splata.kredytu.pdf>

Wskazane wielkości relacji ustalone zostały w oparciu o dane wynikające z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej, przy założeniu pełnej realizacji dochodów, w tym dochodów bieżących i ze sprzedaży majątku, utrzymania planowanego poziomu wydatków, w tym

wydatków bieżących oraz osiągnięcia zakładanej nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Analizowane przedsięwzięcie wpisuje się w typy projektów⁶³, które mogą być finansowane w formie pożyczki JESSICA 2 przez Bank Gospodarstwa Krajowego na realizację przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji na obszarach problemowych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 Działanie 9.2. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych. Poddziałanie 9.2.3: Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych – instrumenty finansowe.

Nabór wniosków ma charakter otwarty i ciągły. Łączna kwota wsparcia przeznaczona na realizację projektów z zakresu rewitalizacji wynosi ok. 112,6 mln zł. Wnioski przyjmowane będą co najmniej do wyczerpania ww. kwoty. Z informacji uzyskanych w BGK⁶⁴ wynika, iż złożone wnioski wyczerpały środki, ale nie zostały jeszcze podpisane umowy i nabór pozostaje otwarty. Rekomenduje się zatem monitorowanie informacji w tym zakresie, ponieważ mogą zaistnieć oszczędności, które zostaną zagospodarowane poprzez ogłoszenie dodatkowych naborów wniosków.

Podstawowe parametry pożyczki to:

- minimalna wysokość jednostkowej pożyczki to 500.000,00 zł, a maksymalna 20.000.000,00 zł,
- Inwestor ubiegający się o pożyczkę zobowiązany jest do zapewnienia Wkładu własnego (różnicy pomiędzy kwotą kosztów kwalifikowalnych a kwotą pożyczki JESSICA 2) oraz środków na sfinansowanie całości kosztów niekwalifikowalnych.
- oprocentowanie pożyczek ustalane jest na podstawie stopy referencyjnej NBP i może zostać obniżone o tzw. wskaźnik społeczny, który wynosić może od 0 do 80%. Oprocentowanie pożyczki nie może być niższe niż 0,25%.
- maksymalny udział pożyczki nie może przekroczyć 85% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym w zależności od formy pomocy publicznej, specyfiki projektu i statusu Inwestora możliwy udział pożyczki może być niższy (w przypadku pożyczek z pomocą regionalną max. 70% kosztów kwalifikowalnych)
- BGK nie pobiera prowizji i opłaty za czynności związane z udzieleniem i obsługą pożyczek.
- okres pożyczki, liczony od daty uruchomienia pożyczki do dnia ostatecznej spłaty pożyczki nie może przekroczyć 20 lat (240 miesięcy).
- inwestor może wnioskować o karencję w spłacie kapitału pożyczki, maksymalnie do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu.
- uruchamianie pożyczki następuje w formie bezpośrednich płatności na rzecz wykonawców, na podstawie przedstawionych przez Inwestorów oryginałów nieopłaconych faktur lub w formie zaliczek.

Kolejnym źródłem finansowania jest leasing, który umożliwia finansowanie szeroko pojętych zbiorowych potrzeb danej wspólnoty. Jednostka samorządowa może być korzystającym

⁶³ przebudowa lub adaptacja budynków, obiektów na terenach zdegradowanych w celu przywrócenia i/lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych;

⁶⁴ Według stanu na listopad 2018 r.

(leasingobiorcą), ale może też wskazać na podległą jednostkę. Szczególną formę leasingu stanowi leasing zwrotny, polegający na tym, że finansujący kupuje określone dobro od przyszłego korzystającego po to, by następnie oddać mu je w leasing. Celem tego rodzaju transakcji jest pozyskanie środków finansowych do prowadzenia określonej działalności. W przypadku nieruchomości leasing zwrotny pozwala wykorzystać zamrożone zasoby majątkowe, przy jednoczesnym zabezpieczeniu praw samorządu do odzyskania tytułów prawnych do nieruchomości po zakończeniu leasingu. Transakcja polega na zakupie istniejącej nieruchomości lub infrastruktury od sektora publicznego przez leasingodawcę, a następnie oddaniu jej podmiotowi publicznemu w leasing. W wyniku sprzedaży nieruchomości samorząd uzyskuje cenę sprzedaży, natomiast za korzystanie z przedmiotu leasingu płaci raty leasingowe. Po określonym w umowie czasie własność nieruchomości (infrastruktury) wraca do pierwotnego właściciela. Przygotowanie do przeprowadzenia procedury leasingu operacyjnego zwrotnego powinno poprzedzać przeprowadzenie szczegółowego audytu (prawnego i technicznego) nieruchomości oraz jej wycena.

Miasto może także pozyskać środki na sfinansowanie inwestycji poprzez emisję obligacji komunalnych, które są papierami wartościowymi, stanowiącymi zobowiązanie emitenta (jednostki samorządu terytorialnego) do zapłaty należności głównej (wykupu według wartości nominalnej) oraz odsetek naliczonych. Jednostka samorządowa otrzymuje od nabywców obligacji środki pieniężne, natomiast sama jest zobowiązana do zapłaty obligatariuszom odsetek i wykupu obligacji po określonym czasie. Emisja obligacji ma na celu spłatę rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz pokrycie deficytu budżetowego wynikającego z realizacji zadań inwestycyjnych. Obligacje komunalne w swej istocie spełniają funkcję kredytu, jednak są dla Miasta bardziej korzystne niż tradycyjny komercyjny kredyt bankowy. Wynika to przede wszystkim z uwagi na ich elastyczność. Instrument ten daje możliwość określenia takich terminów wykupu (spłaty kapitału), które zapewniają bezpieczeństwo w zakresie płynności finansowej budżetu. Miasto planuje w latach 2018-2020 wyemitować obligacje komunalne warte 120 mln zł⁶⁵.

Partnerstwo publiczno-prywatne w prawie polskim uregulowane zostało w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. *o partnerstwie publiczno-prywatnym* (dalej ustawa PPP). Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy PPP przedmiotem partnerstwa publiczno-prywatnego, jest wspólna realizacja przedsięwzięcia oparta na podziale zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym i partnerem prywatnym.

Partnerstwo publiczno-prywatne dotyczy współpracy podmiotu publicznego i partnera prywatnego, opartej na długookresowej umowie, przewidującej podział ryzyka i korzyści między partnerem prywatnym a podmiotem publicznym odpowiedni do stopnia realizowania przez nich określonych zadań. Na mocy umowy partner prywatny odpowiada za świadczenie usługi publicznej (proces gospodarowania), odpowiedzialność za jakość i dostępność do usługi w dalszym stopniu ponosi podmiot publiczny. Zakres odpowiedzialności podmiotu

⁶⁵ UCHWAŁA Nr 782 RADY MIASTA KONINA z dnia 19 września 2018 roku w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.

prywatnego obejmuje zwykle także projektowanie inwestycji i sfinansowanie nakładów inwestycyjnych⁶⁶.

Istotą partnerstwa publiczno-prywatnego jest podział zadań i ryzyk związanych z realizacją przedsięwzięcia. Ustawa o PPP, wskazuje, że tego typu współpraca różni się od tradycyjnych zamówień na roboty budowlane lub usługi, przerzuceniem na partnera (wykonawcę) zadań polegających co najmniej na częściowym sfinansowaniu przedsięwzięcia, szczególnie na jego na początku a również konieczność zarządzania składnikiem majątkowym wytworzonym w ramach współpracy już po zakończeniu procesu projektowania i budowy infrastruktury⁶⁷. W literaturze wskazuje się przy tym, że PPP powinno być wykorzystywane w celu realizacji przedsięwzięcia wówczas, gdy przynosi większe korzyści z porównaniu z realizacją przedsięwzięcia metodą tradycyjną⁶⁸. Zostało to uwzględnione w uchwalonej przez Sejm nowelizacji ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym⁶⁹ Art. 2a.1. znowelizowanej ustawy stwierdza: *Przed wszczęciem postępowania w sprawie wyboru partnera prywatnego podmiot publiczny sporządza ocenę efektywności przedsięwzięcia w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego w porównaniu do efektywności jego realizacji w inny sposób, w szczególności przy wykorzystaniu wyłącznie środków publicznych*. Podstawowym sposobem pomiaru efektywności przedsięwzięć PPP jest wykorzystanie analizy finansowej projektu inwestycyjnego i wykazanie, na ile opłacalna jest jego realizacja z perspektywy podmiotu publicznego i inwestora prywatnego, przy uwzględnieniu wszystkich wydatków, które należy w tym celu ponieść oraz spodziewanych przychodów.

Elementem koniecznym w formule PPP jest utrzymanie obiektu lub zarządzanie nim przez partnera prywatnego: na mocy art. 2 pkt. 4 ustawy o PPP przedsięwzięcie polegające na budowie lub remoncie, świadczeniu usług bądź wykonaniu dzieła musi być połączone z utrzymaniem lub zarządzaniem składnikiem majątkowym, który jest wykorzystywany do realizacji przedsięwzięcia PPP lub z nim związany⁷⁰.

Przy założeniu, że wkładem własnym podmiotu publicznego będzie znajdująca się w jego zasobach nieruchomość, warto zwrócić uwagę na istotne kwestie związane z zasadami gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Określa je ustawa o gospodarce nieruchomościami. Nieruchomość może zostać przekazana partnerowi prywatnemu w formie dzierżawy, najmu (umowa najmu lub dzierżawy stanowi załącznik do umowy o PPP) lub bezpośrednio na podstawie umowy o PPP, w formie nienazwanej. W tym kontekście warto wskazać przede wszystkim na art. 13 ust. 1a ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym nieruchomość może być przekazywana nieodpłatnie w drodze umowy partnerowi prywatnemu lub spółce, o której mowa w art. 14 ust. 1 ustawy o PPP, na czas realizacji przedsięwzięcia w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. Natomiast sprzedaż nieruchomości na rzecz partnera prywatnego

⁶⁶ Źródło: Sektor budynków użyteczności publicznej. Dobre praktyki PPP, Publikacja przygotowana przez zespół autorski Fundacji Centrum Partnerstwa Publiczno-Prywatnego https://www.ppp.gov.pl/Aktualnosci/Documents/Dobre%20praktyki_sektor%20budynkow%20uzytecznosci%20publicznej.pdf

⁶⁷ Źródło: <http://www.pppakademia.pl/uwarunkowania-prawne/>

⁶⁸ M. Bejm (red.), P. Bogdanowicz, P. Piotrowski, Ustawa o partnerstwie publiczno-prywatnym. Komentarz, C.H. Beck, Warszawa 2010

⁶⁹ Ustawa o zmianie ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz niektórych innych ustaw z dnia 5 lipca 2018 r., uchwalona na pos. nr 66 dnia 05-07-2018

⁷⁰ Źródło: Sektor budynków użyteczności publicznej. Dobre praktyki PPP

może nastąpić w trybie bezprzetargowym (przy założeniu, że wybór partnera prywatnego nastąpił na podstawie ustawy o umowie koncesji lub ustawy PZP). W razie sprzedaży nieruchomości przez podmiot publiczny partnerowi prywatnemu przysługuje także prawo pierwokupu⁷¹.

Realizacja przedsięwzięcia przez partnera prywatnego następuje za wynagrodzeniem, które powinno być adekwatne do jego stopnia zaangażowania w projekt i ponoszonego ryzyka. Wyróżnia się dwa główne sposoby rozliczania się z partnerem prywatnym, tzw. „model koncesyjny”, którego istota polega na tym, że partner prywatny inwestuje w dane przedsięwzięcie, a następnie eksploatuje infrastrukturę świadcząc odpłatnie usługi we własnym imieniu i na własne ryzyko. Drugim rozwiązaniem jest model „ppp z opłatą za dostępność”, którym całość wynagrodzenia strony prywatnej pochodzi z budżetu publicznego i wypłacane jest „na raty” stosownie do utrzymania właściwego, określonego w umowie standardu usług świadczonych obywatelom czy wymaganego stanu infrastruktury zaangażowanej w ppp⁷². Taki model dla strony publicznej z definicji nie będzie rentowny, choć może dla niej generować oszczędności w porównaniu do samodzielnego przeprowadzenia projektu. W praktyce istnieje także wiele różnych rozwiązań pośrednich, stosownie do potrzeb projektu i wyniku postępowania przetargowego. Należy w tym miejscu wspomnieć, że Bank Gospodarstwa Krajowego aktywnie wspiera finansowanie projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

Biorąc pod uwagę powyższe w przypadku utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej (które w założeniu ma mieć w dużej części charakter niekomercyjny) możliwość zastosowania formuły ppp wymaga by strona publiczna, w tym wypadku Miasto, wzięła na siebie znaczną część ryzyk lub/i wsparła projekt finansowo w stopniu zapewniającym partnerom prywatnym wykonalność finansową (płatność za dostępność, lub prawo pobierania pożytków, opłaty od użytkowników).

Project finance to metoda finansowania kapitałochłonnych, zwykle długoterminowych projektów inwestycyjnych (infrastrukturalnych, przemysłowych i projektów sektora usług publicznych), gdzie źródłem spłaty długu i zwrotów z kapitałów własnych użytych do finansowania projektu są przepływy pieniężne generowane przez projekt. O decyzji finansowania w formule project finance decyduje analiza opłacalności potencjalnej inwestycji - zależna od jej przyszłych przychodów. Innymi słowy zadłużenie w ramach project finance jest spłacane dopiero z nadwyżek finansowych wygenerowanych przez realizację danego projektu. W przypadku tej formuły finansowania zadania własne gminy realizowane są przez podmioty gospodarcze, czyli powołane specjalnie w tym celu spółki celowe (spółki specjalnego przeznaczenia lub spółki projektowej), powstające jako niezależne podmioty prawa handlowego, które zawierają umowy niezbędne do zrealizowania projektu. Finansowanie zwrotne w formule project finance może przyjmować kilka form. Wśród instrumentów dłużnych należy wskazać na najważniejsze, tj. kredyty, pożyczki, obligacje. Bardzo często model finansowy projektu PPP opiera się na metodzie project finance.

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju realizuje projekt Pakiet dla średnich miast. Pakiet skierowany jest do miast średnich zdefiniowanych w Strategii jako miasta powyżej 20 tys. mieszkańców (z wyłączeniem miast wojewódzkich) oraz miasta powyżej 15 tys. mieszkańców będące stolicami powiatów, do

⁷¹ Źródło: Sektor budynków użyteczności publicznej. Dobre praktyki PPP

⁷² Na podstawie <http://www.pppakademia.pl/uwarunkowania-prawne/>

których należy Konin. W krajowych programach operacyjnych przewidziano preferencje dla miast średnich, m.in. poprzez dedykowane nabory w wybranych obszarach.

Dostępne są także środki z Funduszu Inwestycji Samorządowych zarządzanego przez Polski Fundusz Rozwoju. FIS stanowi element Pakietu dla Miast Średnich, powstał z myślą o zapewnieniu kapitału niezbędnego do inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Działalność Funduszu polega na współfinansowaniu inwestycji realizowanych przez samorządy lub podległe im spółki, poprzez obejmowanie lub użytkowanie akcji lub udziałów w spółkach samorządowych. Fundusz może także brać w użytkowanie lub wydzierżawić od samorządu istniejące akcje czy udziały spółek komunalnych, dostarczając w ten sposób środki samorządom na realizację innych ważnych projektów, w tym m.in. infrastruktury wspierającej biznes, czy infrastruktury społecznej. W ramach Funduszu istnieje możliwość uzyskania wsparcia dla inwestycji w całości finansowanych ze środków krajowych lub zdobycia kapitału na wkład własny dla projektów finansowanych ze środków unijnych.

11.1.3. Źródła bezzwrotne

Źródła bezzwrotne obejmują:

- dotacje,
- środki z budżetu UE.

Dotacje to bezzwrotne środki finansowe przekazywane beneficjentom w różnej formie: grantu, subwencji, refundacji wydatków, spłaty części oprocentowania, dotacji ogólnej i celowej itp. Dotacje mogą pochodzić ze środków prywatnych (przyznawane przez fundacje grantodawcze, firmy lub osoby prywatne) lub ze środków publicznych (przyznawane przez administracje rządową lub samorządową). Najpowszechniej stosowaną formą dotacji są granty udzielane ze szczebla centralnego gminom (miastom). Obecnie daje się zauważyć powszechne wycofywanie się z subwencjonowania ze szczebla centralnego poszczególnych projektów na rzecz subwencjonowania programów. Grantów (subwencji), kierowanych do jednostkowych projektów, udzielają przede wszystkim gminy (miasta), ze środków otrzymanych ze szczebla centralnego i własnych⁷³.

Utworzenie centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej na terenie obszaru rewitalizacji wpisuje się w główne założenia programowe i cele szczegółowe wiodących dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym, regionalnym i ogólnokrajowym.

W poniższej tabeli zestawiono wybrane, główne możliwości skorzystania z dofinansowania działań związanych z powołaniem i rozwojem konińskiego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej. Zakłada się, że w ramach centrum prowadzony będzie ośrodek przedsiębiorczości⁷⁴, którego przedmiotem działalności będzie szeroka promocja i inkubacja przedsiębiorczości, dostarczanie usług wsparcia do małych firm i aktywizacja rozwoju

⁷³ Publikacja pt. „Partnerstwo publiczno-prywatne w rewitalizacji”, Autorzy: dr Aleksandra Jadach-Sepiolo, dr Katarzyna Sobiech-Grabka, dr Irena Herbst, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2015 r.

⁷⁴ Ośrodek przedsiębiorczości stanowi jeden z trzech rodzajów ośrodków IOB - instytucji otoczenia biznesu to jest podmiotów (bez względu na formę prawną) prowadzących działalność na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności, niedziałających dla zysku lub przeznaczających zysk na cele statutowe zgodnie z zapisami w statucie lub innym równoważnym dokumencie założycielskim, posiadających bazę materialną, techniczną i zasoby ludzkie oraz kompetencyjne niezbędne do świadczenia usług na rzecz sektora MŚP.

gospodarczego obszaru rewitalizacji „Starówka”. Instytucje otoczenia biznesu mają możliwość pozyskania dofinansowania zewnętrznego ze środków Unii Europejskiej na realizację projektów zarówno infrastrukturalnych, jak i związanych ze świadczeniem usług proinnowacyjnych dla przedsiębiorstw.

Analiza środków obejmuje jedynie te pochodzące z funduszy Unii Europejskiej, dzieląc je na poziom regionalny (Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020) oraz krajowy (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020). Należy jednak pamiętać, iż zestawienie to nie wyczerpuje możliwości pozyskiwania dotacji na zarządzanie inkubatorem (ośrodkiem przedsiębiorczości) ze środków krajowych, lokalnych, a także niepublicznych.

Tabela 26. Zestawienie wybranych możliwości dofinansowania utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie.

Program operacyjny	Oś priorytetowa / działanie	Typy projektów	Typy beneficjentów
Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020⁷⁵	Oś priorytetowa 9. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego Działanie 9.2. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych Poddziałanie 9.2.1 Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych Szacunkowa wartość alokacji to 26 000 000,00 EUR	- Budowa, przebudowa, rozbudowa, adaptacja lub remonty: budynków, obiektów i przestrzeni wraz z przyległym otoczeniem znajdujących się na obszarach rewitalizacji w celu przywrócenia i/lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych; - Wsparcie inwestycyjne w zakresie budowy, przebudowy, rozbudowy oraz wyposażenia obiektów na potrzeby funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej; - Poprawę funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i rewitalizowanego terenu (tylko w przypadku, kiedy są częścią większego projektu rewitalizacyjnego); - Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych rewitalizowanego terenu w tym wyburzanie budynków	- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia - Jednostki organizacyjne jest posiadające osobowość prawną - Podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego wybrane zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych - Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną - Szkoły wyższe - Jednostki naukowe - Osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki oświatowe - Instytucje kultury - Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia - Kościół i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych

⁷⁵ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego WRPO 2014+, Poznań maj 2018 r. [http://wrpo.wielkopolskie.pl/system/file_resources/attachments/000/010/168/original/Szczeg%C3%B3%C5%82owy_Opis_Osi_Priorytetowych_\(UWRPO_14\)__wersja_2.4_z_23_maja_2018r..pdf?1527234408](http://wrpo.wielkopolskie.pl/system/file_resources/attachments/000/010/168/original/Szczeg%C3%B3%C5%82owy_Opis_Osi_Priorytetowych_(UWRPO_14)__wersja_2.4_z_23_maja_2018r..pdf?1527234408) (dostęp 19 czerwca 2018 r.)

Program operacyjny	Oś priorytetowa / działanie	Typy projektów	Typy beneficjentów
		i uporządkowanie przestrzeni publicznej (tylko w przypadku, kiedy jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego); • Renowację wspólnych części wielorodzinnych budynków mieszkalnych (tylko w przypadku, kiedy jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego).	związków wyznaniowych • Instytucje otoczenia biznesu • Administracja rządowa • Partnerzy społeczni i gospodarczy • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe • Przedsiębiorcy • Podmioty ekonomii społecznej • Podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym
	Oś priorytetowa I: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Działanie 1.3. Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego Poddziałanie 1.3.3. Infrastruktura na rzecz rozwoju gospodarczego Nabór wniosków w dniach od 29.10.2018 r. do 18.01.2019 r. Ogólna pula środków przeznaczona na konkurs to 30 000 000,00 zł i może ulec zmianie	Kompleksowe tworzenie nowej i rozwój istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego (w tym dla regionalnych specjalizacji) w szczególności na nieużytkach, zlokalizowanych w pobliżu inwestycji transportowych (autostrady, drogi szybkiego ruchu, linii kolejowe), terenach zdegradowanych, wymagających rewitalizacji: - uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych, - uzbrojenie terenów inwestycyjnych (infrastruktura wodnokanalizacyjna, telekomunikacyjna, energetyczna, gazowa), budowę lub modernizację układu komunikacyjnego terenu inwestycyjnego (wewnętrzna infrastruktura drogowa, wewnętrzna infrastruktura kolejowa bez infrastruktury doprowadzającej), - budowę, rozbudowę lub modernizację innej wyspecjalizowanej	• Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, stowarzyszenia oraz jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną.

Program operacyjny	Oś priorytetowa / działanie	Typy projektów	Typy beneficjentów
		infrastruktury technicznej na terenach inwestycyjnych, - kampanie promocyjne (jako element uzupełniający projektu).	
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020⁷⁶	Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działanie 2.21. Poprawa zarządzania, rozwoju kapitału ludzkiego oraz wsparcie procesów innowacyjnych w przedsiębiorstwach Konkurs realizowany w podziale na rundy do 2020 r.	1) Zwiększanie zdolności adaptacyjnych MMŚP poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem, w tym zarządzania zasobami ludzkimi, 2) Zwiększanie zdolności adaptacyjnych przedsiębiorców poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie procesów innowacyjnych, 3) Zwiększanie zdolności adaptacyjnych firm rodzinnych (MMŚP) poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie sukcesji w firmach rodzinnych, 4) Zwiększenie zdolności adaptacyjnych przedsiębiorców poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie rekomendowanym przez sektorowe rady ds. kompetencji, 5) Zwiększenie zdolności adaptacyjnych MMŚP w trudnościach lub ponownie podejmujących działalność gospodarczą (tzw. nowy start).	W zakresie typów projektu 1, 3-5: • podmioty działające na rzecz zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich lub potencjału adaptacyjności przedsiębiorców, • podmioty działające na rzecz rozwoju gospodarczego, • partnerzy społeczni zgodnie z definicją przyjętą w PO WER, • przedsiębiorcy, W zakresie typów projektu 2: • Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Źródło: opracowanie własne.

Projekt CASG wpisuje się w następujące typy projektów:

- budowa, przebudowa, rozbudowa, adaptacja lub remonty: budynków, obiektów i przestrzeni wraz z przyległym otoczeniem znajdujących się na obszarach rewitalizacji w celu przywrócenia i/lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych (WRPO 2014-2020, Poddziałanie 9.2.1);
- budowa, rozbudowa lub modernizacja innej wyspecjalizowanej infrastruktury technicznej na terenach inwestycyjnych (WRPO 2014-2020, Poddziałanie 1.3.3.); obligatoryjnym warunkiem jest, aby projekty były realizowane na terenie

⁷⁶ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Wersja 12 Warszawa, 3 sierpnia 2018 r. https://www.power.gov.pl/media/60966/SZOOM_PO_WER_wersja_12_jednolita.pdf (dostęp 20 października 2018 r.)

przeznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pod inwestycje (tereny aktywizacji gospodarczej);

- Zwiększanie zdolności adaptacyjnych MMŚP poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem, w tym zarządzania zasobami ludzkimi (PO WER 2014-2020, Działanie 2.2.1); wsparcie będzie możliwe do wykorzystania tylko w systemie popytowym na usługi doradcze i szkoleniowe dostępne w Bazie Usług Rozwojowych
- Zwiększanie zdolności adaptacyjnych przedsiębiorców poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie procesów innowacyjnych (PO WER 2014-2020, Działanie 2.21); wsparcie będzie możliwe do wykorzystania tylko w systemie popytowym na usługi doradcze i szkoleniowe dostępne w Bazie Usług Rozwojowych.

Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym ma charakter indykatywny i może ulegać zmianie w trakcie roku. Harmonogramy konkursów planowanych w kolejnym roku są publikowane do 30 listopada każdego roku.

Istnieje możliwość łączenia różnych źródeł finansowania, tworzenia różnorodnych montażów finansowych. Wszystkie opisane wyżej źródła finansowania mogą być ze sobą łączone. Gmina może np. wziąć kredyt komercyjny, aby pokryć wkład własny lub koszty niekwalifikowane projektu dofinansowanego ze środków unijnych. W przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, w którym wykorzystane zostały środki unijne, definiowane są one jako projekty hybrydowe. Poddziałanie 9.2.1. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych WRPO 2014-2020 dopuszcza formułę PPP przy realizacji projektów.

11.2. Warianty zarządzania centrum oraz utrzymania obiektu

Ośrodki wspierania przedsiębiorczości i aktywizacji społeczno-gospodarczej, podobnie jak inne instytucje otoczenia biznesu, działają w oparciu o strukturę administracyjną i określone procedury zarządzania. Mogą przyjmować niezależną⁷⁷ lub zależną⁷⁸ formę prawną. Podmioty te mogą być powoływane i zarządzane przez wyspecjalizowane instytucje, odpowiedzialne za rozwój regionalny i lokalny oraz politykę gospodarczą na danym obszarze, np. agencje rozwoju regionalnego, co jest korzystnym rozwiązaniem ze względu na doświadczenie i potencjał agencji. Instytucja zarządzająca dostarcza do centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej wsparcie w zakresie usług doradczych i eksperckich, wzbogacając katalog oferty względem ulokowanych przedsiębiorstw. Ponadto bardzo często agencje rozwoju lokalnego zapewniają pełną lub częściową obsługę finansową i księgową, co pozwala skupić się na dostarczaniu wysokiej jakości usług infrastrukturalnych i doradczych. Inną korzyścią jest stałe wsparcie agencji na rzecz centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w rozwijaniu współpracy na szczeblu lokalnym i regionalnym, angażując go w przedsięwzięcia samorządowe.

Cechą charakterystyczną podmiotów, funkcjonujących wewnątrz działającej organizacji, jest brak osobowości prawnej i wynikające z tego określone miejsce w strukturze organizacyjnej

⁷⁷ formy niezależne to np.: spółki kapitałowe prawa handlowego, fundacje, stowarzyszenia

⁷⁸ formy zależne to np.: dział parku naukowo-technologicznego, ponadwydziałowa jednostka ogólnouczelniana (Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości), jednostka budżetowa samorządu terytorialnego

jednostki macierzystej. Konsekwencją jest ściśle ustalona ścieżka podległości służbowej, hierarchia decyzyjna (długi czas podejmowania decyzji), ograniczony budżet. Utworzenie podmiotu o charakterze zależnym ma wiele zalet, z których najważniejsze to:

- korzystanie w zarządzaniu inkubatorem ze struktur jednostki macierzystej – np. jej księgowości, administracji,
- korzystanie z rozpoznawalności, prestiżu i wiarygodności marki jednostki macierzystej,
- udogodnienia we współpracy z innymi działami, częściami jednostki macierzystej,
- możliwość korzystania z zasobów instytucji macierzystej w przypadku realizacji dużych projektów lub w obliczu przejściowych problemów finansowych⁷⁹.

Często spotykaną formą prawną wśród ośrodków wspierania przedsiębiorczości są spółki prawa handlowego. Cechą charakterystyczną tych podmiotów jest to, że wypracowane nadwyżki finansowe przeznaczają one na realizację swoich celów statutowych. Forma spółki jest najczęściej spotykaną wśród funduszy poręczeniowych i kapitału zaangażowanego, parków i inkubatorów technologicznych rzadziej inkubatorów przedsiębiorczości i ośrodków szkoleniowo-doradczych⁸⁰.

Niezależny wariant zarządzania oznacza pełną autonomię decyzyjną centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej uniezależnienie od wpływu ze strony sektora publicznego, a przez to prowadzenie działań nastawionych na zysk komercyjny i rozwój biznesowy. Organizacje tego typu są bardziej elastyczne, dostosowują się do oczekiwań ze strony przedsiębiorstw oraz z ofertą wychodzą często poza obszar miasta. Właściciele/założyciele kontrolują ich działalność poprzez powołany do tego Zarząd.

Do zalet podmiotów niezależnych należą:

- możliwość szybkiego podejmowania decyzji,
- mniejsza podatność na wpływy zewnętrzne (naciski polityczne, biurokratyczne itp.),
- większa niezależność i elastyczność w nawiązywaniu współpracy z partnerami.

Natomiast wśród trudności można wymienić:

- brak możliwości finansowania działalności przy wsparciu środków z budżetu jednostki nadrzędnej,
- możliwa mniejsza ranga samodzielnego podmiotu⁸¹.

Zakłada się, że planowane centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej będzie instytucją o charakterze bardziej wykonawczym (spełniającym określone funkcje – w tym przypadku rozwijanie i wspieranie przedsiębiorczości w obszarze rewitalizacji), aniżeli inicjacyjnym i koordynującym procesy gospodarcze. Z tego względu w zarządzaniu centrum, bardzo ważną rolę stanowić będą jednostki wyposażone w kompetencje programowe i strategiczne.

⁷⁹ Na podstawie publikacji Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości pt. Organizacja i zarządzanie działalnością inkubatorów technologicznych, autorzy: Marzena Mażewska, prof. dr hab. Andrzej Rabcenko, Anna Tórz, Gdańsk/Warszawa/Poznań 2011

⁸⁰ Ośrodki Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2018 pod redakcją Aleksandra Bąkowskiego Marzeny Mażewskiej, Poznań / Warszawa 2018 r.

⁸¹ Na podstawie publikacji Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości pt. Organizacja i zarządzanie działalnością inkubatorów technologicznych, autorzy: Marzena Mażewska, prof. dr hab. Andrzej Rabcenko, Anna Tórz, Gdańsk/Warszawa/Poznań 2011

Zarządzanie centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej oznacza także wyposażenie go w odpowiednie zasoby ludzkie, stanowiące o strukturze administracyjnej instytucji. W tym celu może zostać wyłoniony Operator (lub Operatorzy), który będzie odpowiedzialny za zarządzanie majątkiem centrum, utrzymanie i eksploatację infrastruktury oraz za świadczenie usług inkubacyjnych dla przedsiębiorców, którzy będą wynajmować pomieszczenia w inkubatorze. Operator powinien być wyłoniony w postępowaniu zgodnym z Prawem zamówień publicznych. Koszty eksploatacyjne mogą być podzielone pomiędzy Miasto i Operatora. Operator będzie pobierał od Miasta wynagrodzenie na pokrycie kosztów zarządzania Inkubatorem. Koszty i przychody z dodatkowych usług inkubacyjnych będą kosztami i przychodami operatora, natomiast przychody z tytułu działalności Inkubatora w części dotyczącej opłat za wynajem powierzchni będą trafiać do budżetu Miasta.

Operator zewnętrzny może zostać wyłoniony spośród organizacji pozarządowych lub instytucji otoczenia biznesu. Na rynku konińskim najbardziej prężnie działającym i doświadczonym podmiotem w tym zakresie jest Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., która posiada zasoby ludzkie, wiedzę i doświadczenie, które odpowiadałyby wymogom realizacji usług doradztwa i inkubacji przedsiębiorstw. Innym podmiotem jest Cech Rzemiosł Różnych, który również posiada wykwalifikowane kadry, zarówno w zakresie pracy z lokalnymi wytwórcami, jak i z młodzieżą (prowadzi Rzemieślniczą Szkołę Zawodową oraz Ośrodek Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego). Innymi lokalnymi organizacjami działającymi w obszarze doradztwa i aktywizacji gospodarczej są: Konińska Izba Gospodarcza, Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych w Koninie, Fundacja Munilab, Zrzeszenie Handlu, Gastronomii i Usług w Koninie. Rozważając oddanie sprawowania roli operatora Centrum (lub jego części) podmiotowi zewnętrznemu, nie należy wykluczać zaangażowania podmiotów spoza rynku lokalnego. Liczne podmioty i organizacje posiadają doświadczenie w prowadzeniu instytucji tego typu. Trudno określić jednak czy podmioty te byłyby zainteresowane podjęciem się roli operatora i czy posiadają odpowiednie i dostępne zasoby.

Analizując funkcje jakie ma pełnić centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej możemy wydzielić 2 strefy działania centrum: I strefę ogólnodostępną ukierunkowaną na pobudzenie kreatywności młodzieży, a także II strefę służącą stymulowaniu rozwoju sektora kreatywnego na terenie Konina, pełniącą funkcję zbliżoną do inkubatora przedsiębiorstw. Odrębność grup docelowych i charakteru usług świadczonych w powyższych strefach, wskazuje na konieczność wyłonienia dwóch jednostek/ podmiotów, które będą pełniły rolę operatorów poszczególnych części centrum.

Operatorzy, mimo podziału odpowiedzialności za funkcjonowanie poszczególnych stref budynku, powinni aktywnie ze sobą współpracować i podejmować inicjatywy w zakresie monitoringu i promocji miejsca, organizując także otwarte wydarzenia dla lokalnej społeczności. Dopuszcza się także możliwość pełnienia funkcji operatora obu tych stref przez jeden podmiot, o ile wykaże on odpowiednie doświadczenie i przygotowanie merytoryczne.

Nadzór merytoryczny nad funkcjonowaniem tej współpracy, jak i nad bieżącą działalnością podmiotów operatorów (tj. zgodność działań z celami centrum i zapisami zawartymi w umowie) powinna pełnić społeczna Rada Programowa, powołana przez Prezydenta Miasta Konina.

Centrum zarządzane będzie na dwóch poziomach:

1. Administratora centrum – dbającego o poprawność funkcjonowania centrum, jego wizerunek, zabezpieczenie mediów i stanu technicznego
2. Operatorów (lub operatora) stref tematycznych - odpowiedzialnych za zakres merytoryczny działalności centrum.

Szczegółowe rekomendacje w zakresie zarządzania obiektem zostały przedstawione w poniższym schemacie.

Schemat 2. Rekomendowany schemat zarządzania Centrum Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej

- Stymulowanie współpracy operatorów stref tematycznych/ podmiotów mieszczących się w Centrum w zakresie realizacji wspólnych inicjatyw, działań, wydarzeń, a także marketingu miejsca.

Źródła finansowania:

- Dotacje z budżetu miasta;
- Wpływy z tytułu najmu pomieszczeń biurowych, opcjonalnie także: wynajmu komercyjnego innych pomieszczeń na potrzeby podmiotów zewnętrznych, nie realizujących celów Centrum (w zależności od wariantu wpływy te będą trafiały bezpośrednio do budżetu miasta, lub operatora);

Podmiot odpowiedzialny:

Funkcje administratora budynku pełnić będzie operator funkcjonujący wg. jednego z przedstawionych modeli:

WARIANT I

Zarząd nad całością budynku sprawować będzie zespół pracowników jednego z wydziałów merytorycznych Urzędu Miejskiego w Koninie (np. Wydziału Rozwoju Gospodarczego lub Wydziału Obsługi Inwestora) lub powołana zostanie nowa komórka organizacyjna (na zasadach zbliżonych do tych, jak ma to miejsce w przypadku Centrum Organizacji Pozarządowych).

W tym celu utworzony zostanie nowy zespół, jako komórka organizacyjna, alternatywnym rozwiązaniem będzie zmiana zakresu kompetencji części obecnych pracowników i poszerzenie ich obowiązków o pełnienie zarządu i nadzoru nad funkcjonowaniem centrum.

Funkcja operatora/ operatorów merytorycznych dla poszczególnych stref tematycznych zostanie wyłoniona w drodze naboru zewnętrznego.

WARIANT II

W drodze procedury zgodnej z prawem zamówień publicznych wyłoniony zostanie operator zewnętrzny – podmiot gospodarczy lub organizacja pozarządowa, dysponująca odpowiednim doświadczeniem i zasobami, która w zamian za z góry określone wynagrodzenie roczne będzie pełniła jednocześnie: rolę administratora obiektu, pełniącego nadzór nad prawidłowością funkcjonowania Centrum od strony technicznej, jak i rolę operatora jednej lub obu stref tematycznych.

WARIANT III

Komercjalizacja, tj. powołanie spółki miejskiej w formule spółki kapitałowej (np. Sp. z o.o.), pełniącej funkcje operatora budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b. Rozwiązanie to daje pewną niezależność spółce, umożliwia także w dalszej fazie jej częściową prywatyzację poprzez emisję nowych lub sprzedaż części udziałów. Wybór nabywcy/ nabywców akcji powinien odbyć się w sposób możliwie transparentny (zarówno dla Rady Miasta, jak i mieszkańców) i przemyślany, zapewniając pozyskanie optymalnego, tj. posiadającego niezbędne zasoby i know-how inwestora, który przyczyni się do rozwoju przedsiębiorstwa, a tym samym sprawniejszego i efektywniejszego funkcjonowania Centrum. Celem ewentualnej prywatyzacji jest bowiem zysk odbiorców usług, budżetu gminy oraz samej spółki (Centrum) przez stworzenie im warunków do samodzielnego funkcjonowania i rozwoju.

Komercjalizacja i prywatyzacja powinny zostać przeprowadzone jedynie w uzasadnionych przypadkach, w dalszym okresie działalności centrum, kiedy na podstawie danych z monitoringu funkcjonowania obiektu i wykonanej ewaluacji, możliwe będzie określenie efektywności ekonomicznej i społecznej centrum, jak i zdiagnozowanie potrzeb zmian w sposobie i sprawności zarządzania czy konieczność pozyskania nowych technologii organizacyjnych lub know-how.

Rekomendacje:

Rekomenduje się, aby w początkowej fazie działalności Centrum, nadzór nad jego działalnością pełniony był w ramach komórki organizacyjnej Urzędu Miejskiego (Wariant I), co zapewni szybszy obieg informacji, umożliwiając wprowadzanie ewentualnych korekt w jego funkcjonowaniu, zapewni czas niezbędny na wybór operatorów, zdiagnozowanie rzeczywistego popytu na usługi Centrum, a tym samym zdiagnozowanie potrzeb Centrum i przygotowanie dokumentacji ofertowej służącej wyłonieniu operatora zewnętrznego (Wariant II) lub powołanie miejskiej spółki celowej, która w razie potrzeby pozyskania dodatkowych aktywów finansowych i wiedzy, mogłaby ulec częściowej prywatyzacji (Wariant III). W przypadku zaobserwowania sprawnego i wysoko ocenianego przez interesariuszy działania Centrum w modelu początkowym - komórki organizacyjnej (Wariant I), forma ta powinna być kontynuowana.

Strefa I – ogólnodostępna, przeznaczona dla osób kreatywnych, chcących rozwijać swoje talenty (przede wszystkim młodzież ponadpodstawowa i studencka)

Funkcja:

- Nadzór nad funkcjonowaniem merytorycznym parteru budynku i innych przestrzeni przeznaczonych pod Strefę I;
- Dobór i selekcja podmiotów (organizacji pozarządowych/ instytucji kultury i edukacji) tworzących stałą ofertę Strefy I – przydział pomieszczeń, określenie regulaminu i warunków użytkowania, w tym zakresu organizowanych działań, poziomu finansowania (w ramach budżetu przeznaczonego na ten cel, którym dysponować będzie operator);
- Organizacja szkoleń/ debat/ wydarzeń/ imprez/ koncertów/ przedstawień/ pokazów/ warsztatów prelekcji/ wykładów zgodnych z celami centrum (w ramach budżetu przeznaczonego na ten cel, którym dysponować będzie operator).
- Stała współpraca w zakresie kształtowania i dopełniania się oferty Centrum z Radą Programową, administratorem

Strefa II – Kreatywni przedsiębiorcy i otwarty coworking

Funkcja:

- Nadzór nad funkcjonowaniem merytorycznym I i II piętra budynku oraz innych przestrzeni przeznaczonych pod Strefę II;
- Prowadzenie usług inkubatora przedsiębiorczości: bieżąca obsługa zlokalizowanych w Centrum biur, realizacja usług doradztwa gospodarczego, itp.
Opcjonalnie: poszerzenie oferty o inkubację rozproszoną, która byłaby skierowana do podmiotów kreatywnych/ czasu wolnego działających w ramach preferencyjnego najmu komunalnych lokali użytkowych ;
- Tworzenie i organizacja oferty nieodpłatnej strefy coworkingowej i strefy relaksu;
- Ocena wniosków i selekcja aplikacji na biura dla kreatywnych przedsiębiorców – zgodnie z przyjętymi kryteriami;

budynku i podmiotem odpowiedzialnym za funkcjonowanie Strefy II

Źródła finansowania:

- Dotacje z budżetu miasta;

Podmiot odpowiedzialny:

WARIANT I

Funkcja operatora zostanie powierzona jednej z jednostek organizacyjnych/ samorządowych instytucji kultury Miasta Konina, tj. Konińskiemu Domowi Kultury lub Młodzieżowemu Domowi Kultury, jako podmiotom o odpowiedniej wiedzy i kompetencjach do pełnienia roli animatora kreatywności i kultury, jak i znajomości środowiska lokalnego oraz potrzeb różnych grup docelowych, w tym szczególnie młodzieży.

WARIANT II

W drodze procedury konkursowej zgodnej z prawem zamówień publicznych wyłoniony zostanie operator zewnętrzny – instytucja kultury lub organizacja pozarządowa, dysponująca odpowiednim doświadczeniem i zasobami, która w zamian za z góry określone wynagrodzenie roczne będzie pełniła rolę operatora Strefy I Centrum, *opcjonalnie: także operatora Strefy II/ administratora budynku*

- Organizacja szkoleń/ debat/ wydarzeń biznesowych/ warsztatów /prelekcji/ wykładów, zarówno dla osób prowadzących działalność w pomieszczeniach Centrum, jak i lokalnej społeczności, zgodnych z celami Centrum (w ramach budżetu przeznaczonego na ten cel, którym dysponować będzie operator).
- Analiza potrzeb lokalnych przedsiębiorców (przede wszystkim podmiotów zlokalizowanych w Centrum) prowadzenie działań sieciujących (*networking*).
- Stała współpraca w zakresie kształtowania i dopełniania się oferty Centrum z Radą Programową, administratorem budynku i podmiotem odpowiedzialnym za funkcjonowanie Strefy I

Źródła finansowania:

- Dotacje z budżetu miasta;

Podmiot odpowiedzialny:

W drodze procedury konkursowej zgodnej z prawem zamówień publicznych wyłoniony zostanie operator zewnętrzny – instytucja otoczenia biznesu lub organizacja pozarządowa działająca w obszarze rozwoju gospodarczego i aktywizacji gospodarczej, dysponująca odpowiednim doświadczeniem i zasobami, która w zamian za z góry określone wynagrodzenie roczne będzie pełniła rolę operatora Strefy II Centrum, *opcjonalnie: także operatora Strefy II/ administratora budynku*

Rekomendacje:

Rozwiązaniem rekomendowanym jest Wariant I, tj. powierzenie roli merytorycznego organizatora Strefy I Centrum jednej z miejskich instytucji kultury. Rozwiązanie to ułatwi start projektu Centrum, jednocześnie otworzy nowe możliwości przed jednostkami organizacyjnymi miasta, które w oparciu o nową infrastrukturę, własne zasoby kadrowe i organizacyjne, jak i wsparcie podmiotów zewnętrznych (organizacji pozarządowych, środowisk twórczych, podmiotów edukacyjnych i instytucji kultury) zdecydowanie poprawią jakość swojej oferty.

W przypadku zaobserwowania pewnych barier/ braków w zarządzaniu przez jednostkę wybraną w ramach Wariantu I i stwierdzeniu potrzeby wprowadzenia „świeżego spojrzenia” na funkcjonowanie Centrum i poprawy jego oferty, zaleca się dobór operatora zewnętrznego, który wniesie swoje know-how i nowe kompetencje do usług centrum.

W przypadku decyzji o realizacji opcji zakładającej wybór jednego operatora zew. na obie strefy tematyczne rekomenduje się włączenie usług miejskich instytucji kultury do części stałej oferty Strefy I Centrum.

Źródło: opracowanie własne.

Rekomendacje:

Z uwagi na konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu wsparcia merytorycznego początkującym przedsiębiorcom i osobom rozważającym rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej sugerowanym rozwiązaniem jest wybór operatora zewnętrznego, który będzie pełnił tę funkcję.

12. Wnioski i rekomendacje zasadności i możliwości utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie

Wnioski i rekomendacje zostały wyciągnięte na podstawie przeprowadzonej analizy i oceny eksperckiej. Rekomendacje podzielono według bloków odpowiadających treści całej analizy.

Tabela 27. Wnioski i rekomendacje.

Elementy przeprowadzonej analizy	Wnioski i rekomendacje
Identyfikacja potencjalnych grup docelowych	Uwzględniając cele rewitalizacji konińskiej Starówki, ale także cele strategiczne całego miasta zidentyfikowano grupy, do których oferta przyszłego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej powinna być adresowana w pierwszej kolejności. Z punktu widzenia celów zapisanych w programie rewitalizacji i strategii rozwoju miasta można wyróżnić grupy, których rozwój będzie wymagał interwencji publicznej, rozumianej szeroko, m.in.: jako stworzenie oferty usług społecznych, modernizację infrastruktury usług społecznych itp. Do grup tych autorzy niniejszego opracowania zaliczyli: seniorów i osoby niepełnosprawne, beneficjentów pomocy społecznej, młodzież w wieku szkolnym, bezrobotnych, rodziny dysfunkcyjne, przedsiębiorców i osoby zainteresowane założeniem własnej działalności gospodarczej, osoby młode planujące założenie rodziny. Szeregując wymienione grupy społeczne od najbardziej priorytetowych do grup, dla których w mniejszym zakresie należy przygotować nową ofertę, uwzględniono obecny stan usług publicznych świadczonych na ich rzecz oraz plany Miasta związane z rozwojem oferty dla tych grup. Biorąc pod uwagę stan obecny usług publicznych świadczonych w mieście, można dojść do wniosku, że takim grupom jak osoby bezrobotne, beneficjenci pomocy społecznej, seniorzy i osoby niepełnosprawne, rodziny dysfunkcyjne Miasto dostarcza podstawową i stosunkowo bogatą ofertę wsparcia. Analiza wykazała, że grupami o szczególnym znaczeniu dla rozwoju miasta, i których wsparcie wymaga stworzenia dodatkowej oferty są: młodzież w wieku szkolnym, młodzież kończąca szkoły, ludzie młodzi rozpoczynający życie rodzinne oraz przedsiębiorcy, szczególnie z sektora kreatywnego. Przede wszystkim można zauważyć bardzo niepokojący trend depopulacji Starówki i całego miasta. W ciągu ostatnich 20 lat ubyło z Konina około 8,6 tys. osób, liczba mieszkańców spadła o 10,3%. Kolejnym zauważonym problemem jest stosunkowo niska aktywność społeczna młodzieży w Koninie. Wstępne analizy wykazały, że młodzież, szczególnie młodzież studencka nie uczestniczy w życiu społecznym miasta, nie organizuje się, niewidoczna jest subkultura studencka. Młodzi ludzie po szkole średniej, a tym bardziej po szkole wyższej często poszukują pracy poza rynkiem konińskim. Ostatecznie po zakończeniu edukacji

Elementy przeprowadzonej analizy	Wnioski i rekomendacje
	rozpoczynają samodzielne życie poza Koninem. Depopulacja miasta wynika również z procesów suburbanizacyjnych. Prawdopodobnie przedmieścia i otaczające tereny wiejskie są bardziej atrakcyjne jako miejsce zamieszkania niż samo miasto. Miasto wchodzi w fazę restrukturyzacji lokalnej gospodarki, miejsce przemysłu powinny zajmować usługi. Proces ten będzie wymagał wsparcia z ośrodków publicznych, pobudzenia potrzebują przede wszystkim usługi specjalistyczne, sektora kreatywnego, którego rola w lokalnej gospodarce jest podwójna. Jest to sektor gospodarczy przynoszący mieszkańcom określone dochody i jednocześnie jest to sektor pobudzający sferę społeczną, ponieważ angażuje w dużym stopniu mieszkańców. W sektorze tym znajdują się m.in. usługi kultury i rzemiosłnictwa artystycznego. Konin potrzebuje rozwoju tzw. klasy kreatywnej, tj. osób przedsiębiorczych, które wniosą do rozwoju miasta, w tym szczególnie Starówki, wiele pomysłów ożywienia, a także zachęcą innych młodych ludzi do spojrzenia na miasto jako atrakcyjne do zamieszkania.
Charakterystyka potencjalnych adresatów oferty centrum	Biorąc pod uwagę wymienione grupy społeczne i ofertę im adresowaną można dojść do wniosku, że wsparcie tych grup wymaga ponadstandardowej interwencji publicznej, która może być zrealizowana poprzez modernizację budynku przy ul. Wojska Polskiego 2 i „umieszczenie tam” usług aktywizacji społecznej i gospodarczej. Należy zatem stwierdzić, że potrzeba utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w budynku byłego Sądu jest uzasadniona. Szczegółowy profil adresatów oferty zostanie sporządzony w kolejnych etapach prac nad koncepcją funkcjonowania centrum. Wstępnie można określić, że priorytetowe grupy to: • Młodzi ludzie w wieku szkół ponadpodstawowych, którzy samodzielnie już poszukują oferty spędzania wolnego czasu i dodatkowej oferty edukacji. Będą to uczniowie przede wszystkim zainteresowani aktywnością kulturalną, edukacją wykraczającą poza program nauczania, angażowaniem się w życie społeczne i publiczne (wolontariat), rozwijający swoje zainteresowania np. w małych grupach. Oferta do nich adresowana będzie realizowana głównie w godzinach popołudniowych i w weekendy. • Młodzież akademicka – studenci wyższych szkół znajdujących się na terenie Konina. Można zaryzykować twierdzeniem, obserwując obecną aktywność studentów szkół wyższych w Koninie, że życie studenckie poza uczelnią nie istnieje lub jest rozwinięte w niewielkim zakresie. Tymczasem

Elementy przeprowadzonej analizy	Wnioski i rekomendacje
	studenci w dużych ośrodkach akademickich są grupą społeczną, która wnosi ożywienie kulturalne, rozrywkowe i de facto gospodarcze. W Koninie powinna zostać podjęta próba aktywizacji studentów, którzy obecnie po zajęciach najprawdopodobniej rozjeżdżają się do swoich domów. Grupa młodzieży studenckiej jest liczna, liczbę studentów szacuje się na około 2,7 tys. Oferta do nich adresowana powinna być realizowana w godzinach popołudniowych i wieczornych. W jak największym zakresie to właśnie studenci powinni mieć możliwość kreowania konkretnej własnej aktywności. Miasto może w tym pomóc, udostępniając im powierzchnię lokalową oraz atrakcyjne przestrzenie publiczne na Starówce. Po konsultacjach ze społecznością studencką będzie można zaproponować konkretne usługi świadczone na ich rzecz. Rozważyć należy podjęcie współpracy z uczelniami funkcjonującymi w Koninie. Być może zarządzanie usługami w części budynku będzie przekazane uczelniom. Miasto może też z nimi współpracować, rozwijając ofertę dla studentów. Aktywizacja młodzieży studenckiej, która jeszcze studiuje, może przyczynić się do zachęcenia części z niej, aby związała swoje życie po zakończeniu edukacji z Koninem. Pobudzenie w tych młodych ludziach przedsiębiorczości podczas studiów może również owocować rozwojem lokalnej gospodarki i powstrzymaniem ucieczki młodzieży z Konina. Rozważyć można zlokalizowanie w budynku przy ul. Wojska Polskiego 2 usług akademickiego inkubatora przedsiębiorczości lub innych form wsparcia rozwoju postaw przedsiębiorczych. • Młodzi ludzie rozpoczynający samodzielne życie i zakładający rodziny. Grupę tę można podzielić na dwie podgrupy: młodzi ludzie, którzy już rozpoczęli życie rodzinne (mają małe dzieci) oraz młodzi ludzie, którzy zakończyli edukację i są na etapie poszukiwania pracy, podjęcia decyzji o miejscu zamieszkania. Pierwsza z wymienionych podgrup to ludzie, którzy mogą być zainteresowani ofertą adresowaną do małych dzieci. Będą to różnego rodzaju zajęcia wczesnoedukacyjne, animacja kulturalna. Należy też zakładać, że ludzie ci będą zainteresowani różnego typu formami opieki nad dzieckiem, głównie w godzinach popołudniowych. Aby zachęcić jak największą liczbę młodych rodzin do mieszkania w Koninie, należy ułatwić im łączenie życia zawodowego i rodzinnego. Wstępnie określony profil drugiej podgrupy, tj. ludzi rozpoczynających życie zawodowe,

Elementy przeprowadzonej analizy	Wnioski i rekomendacje
	myślących o założeniu rodziny, można określić w następujący sposób - będą to głównie ludzie przedsiębiorczy, którzy chcą rozpocząć własną działalność gospodarczą. A zatem osoby o unikatowych umiejętnościach i wiedzy, które rozwijają firmy start-upowe. Opis tej grupy rozwinięto w części dotyczącej lokalnej gospodarki. • Mikrofirmy, mikroprzedsiębiorstwa, firmy założone przez młodych ludzi, start-upy. Jest to bardzo ważna grupa dla rozwoju gospodarczego Konina. Jej rozwój jest istotny z punktu widzenia zmiany profilu gospodarczego miasta, a także z punktu widzenia rozwoju demograficznego, poniesienia atrakcyjności miasta dla młodych ludzi, stworzenia klasy kreatywnej i innowacyjnej, która została w strategii rozwoju miasta wskazana jako grupa strategiczna. Utworzenie centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w budynku przy ul. Wojska Polskiego 2 i przeznaczenie części budynku na usługi wsparcia innowacyjnych start-upów przyczyni się do osiągnięcia, zarówno celów rewitalizacyjnych, jak i ogólnie strategicznych miasta. Warto rozważyć wsparcie mikrofirm z sektora kreatywnego. Usługi i produkty oferowane przez ten sektor są komplementarne do usług, które powinny rozwijać się na Starówce.
Przedsiębiorczość na obszarze rewitalizacji „Starówka” i w Koninie	Analizując sferę gospodarczą, można dojść do wniosku, że Konin jest mało przedsiębiorczym miastem. Wynika to m.in. z uwarunkowań związanych z lokalizacją sektora energetycznego i przemysłu ciężkiego, który angażuje głównie do pracy najemnej. Wskaźniki przedsiębiorczości dla całego miasta są bardzo niskie na tle województwa wielkopolskiego oraz Polski. A Starówka, w której zarejestrowanych jest relatywnie dużo podmiotów, również wypada w porównaniu z innymi ośrodkami miejskimi i całym regionem mało korzystnie. Analizy wykazały, że Starówka gospodarczo jest w stanie stagnacji. W ciągu ostatnich 5 lat powstało tu mniej podmiotów niż na obszarze całego miasta, a jeszcze raz należy podkreślić, że w mieście dynamika powstawania nowych firm jest nieduża. Niska dynamika rozwoju przedsiębiorczości w obszarze rewitalizacji nie wynika z braku dostępności powierzchni pod działalność. W obszarze rewitalizacji jest wiele pustostanów, obiektów zdegradowanych, które mogłyby być wykorzystane pod rozwój działalności. Również Miasto dysponuje budynkami, które mogą być wykorzystane pod aktywizację gospodarczą. Młode, rozpoczynające działalność firmy nie są jednak w stanie samodzielnie ponieść nakładów na modernizację

Elementy przeprowadzonej analizy	Wnioski i rekomendacje
	infrastruktury. Chcąc wesprzeć początkową działalność konińskich przedsiębiorców, Miasto musi przygotować się na to, że będzie wydatkować środki publiczne na infrastrukturę wsparcia rozwoju przedsiębiorczości. Budynek przy ul. Wojska Polskiego 2 może być obiektem przeznaczonym przynajmniej częściowo pod wczesną inkubację start-upów oraz na inkubację start-upów już nieco bardziej dojrzałych, jednak nadal niezdolnych do w pełni samodzielnej egzystencji rynkowej. Wspierając rozwój przedsiębiorczości w Koninie, szczególnie w obszarze rewitalizacji, należy zaplanować różnego rodzaju formy udzielania pomocy młodym przedsiębiorcom. W budynku przy ul. Wojska Polskiego 2 młode firmy mogłyby uzyskać pomoc w dużym zakresie (dofinansowanie do kosztów utrzymania pomieszczeń, doradztwo finansowe i merytoryczne). Miasto dysponuje wieloma lokalami użytkowymi na Starówce, które, jak wykazano w osobnym opracowaniu, mogą zostać przeznaczone pod usługi komercyjne. W lokalach tych w przyszłości można przewidzieć kontynuację wsparcia udzielonego firmom, które rozpoczęły działalność w budynku przy ul. Wojska Polskiego 2. Wsparcie tam byłoby udzielanie w mniejszym zakresie, przy założeniu, że firmy, które będą wynajmować powierzchnie w lokalach użytkowych, osiągną już dojrzałość pozwalającą im samodzielnie prowadzić działalność gospodarczą. W analizach wiele uwagi poświęcono sektorowi kreatywnemu. Sektory kreatywne przyciągają wysokiej jakości kapitał ludzki, który jest bardzo potrzebny miastu i Starówce. Sektor kreatywny ma także bardzo duże znaczenie w rozwoju funkcji centrotwórczych. Jego rozwój w obszarze rewitalizacji może istotnie przyczynić się do ożywienia gospodarczego zdegradowanej części miasta. Analiza sektora kreatywnego w Koninie i na Starówce pokazała, że jest on już rozwinięty, jednak nadal wymaga wsparcia. Planując usługi wsparcia dla start-upów, należy skupić się na sektorze kreatywnym i firmach innowacyjnych. Pracownicy tych firm to osoby kreatywne, które mogą wnieść wiele ciekawych pomysłów do zagospodarowania Starówki i jej społecznego ożywienia. W strategii rozwoju Konina można odnaleźć postulaty, które potwierdzają, że wsparcie innowacyjnych i kreatywnych start-upów jest działaniem priorytetowym w mieście. W misji zapisano: „Misją samorządu Konina jest rozwój przedsiębiorczego potencjału mieszkańców miasta w oparciu o rozwijający się kapitał społeczny i nowoczesną infrastrukturę techniczną przyjazną dla środowiska. Osiągniemy to poprzez stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju sektora MSP, wykorzystanie specjalizacji gospodarczej

Elementy przeprowadzonej analizy	Wnioski i rekomendacje
	miasta oraz stałe podnoszenie kompetencji pracowników. Działania te przekształcą Konin w atrakcyjną lokalizację inwestycyjną, szczególnie w sektorze logistyki i nowoczesnego przemysłu. Chcemy, by Konin był miastem aktywnych i zaangażowanych ludzi, dobrze przygotowanych do wyzwań związanych z rozwojem nowoczesnej gospodarki i posiadających kompetencje niezbędne na rynku pracy. Uruchomienie tego potencjału powinno doprowadzić do stworzenia nowych miejsc pracy. Tworzona infrastruktura techniczna będzie spełniała zarówno potrzeby związane z rozwojem gospodarczym, jak i jakością życia mieszkańców”. W wizji miasta w 2020r. znalazł się następujący zapis: „Jest rok 2020. W Koninie powstaje wiele nowych, innowacyjnych przedsiębiorstw. Coraz więcej młodych ludzi może znaleźć tu atrakcyjną pracę i decyduje się pozostać w mieście. Zainteresowani uruchomieniem lub rozwojem swojej firmy przedsiębiorcy mają dostęp do kompleksowego wsparcia, a miasto jest znane z rozwoju sektora logistyki, zielonej energii i nowoczesnego przemysłu. Na rynek pracy wchodzi coraz więcej świetnie przygotowanych pracowników, którzy są cenionym zasobem w przedsiębiorstwach, w których znajdują pracę.” Warto również przytoczyć także dwa spośród czterech celów strategicznych: Cel 1: Rozwój rynku pracy i przedsiębiorczości w Koninie przy wykorzystaniu walorów położenia miasta i stworzeniu warunków do rozwoju postaw kreatywnych i innowacyjnych; Cel 2: Wykorzystanie potencjału wszystkich sektorów do wykształcenia aktywnych postaw przedsiębiorczych i kreatywnych w różnych grupach społecznych. W budynku przy ul. Wojska Polskiego 2 należy skupić się przede wszystkim na małych, młodych firmach z sektora kreatywnego lub spoza tego sektora, ale opierających swoją strategię na innowacji. W wizji stanu Starówki po przeprowadzeniu rewitalizacji zapisano: „W perspektywie 2023 roku konińska Starówka jest w pełni zintegrowana z resztą miasta. Obszar rewitalizacji stanowi rzeczywiste i funkcjonalnym centrum miasta o bogatej ofercie handlowo-usługowej, również w ramach przemysłów czasu wolnego. W rezultacie śródmiejski Konin tętni życiem jest bezpieczny i dobrze zorganizowany. Obszar rewitalizacji to przestrzeń integrująca wszystkich mieszkańców miasta, efektywne pełniąc rozwijając funkcje centrotwórcze i gospodarcze [...]. Sektor kreatywny i tzw. przemysł czasu wolnego mają zbiór wspólny rodzajów działalności związanej głównie z usługami powiązanymi z kulturą.

Elementy przeprowadzonej analizy	Wnioski i rekomendacje
Potencjał budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie	Budynek przy ul. Wojska Polskiego jest położony w strategicznym miejscu z punktu widzenia działań podejmowanych w celu ożywienia konińskiej Starówki. W ujęciu marketingowym można określić, że jest bramą Starówki, łącznikiem pomiędzy oddzielnymi Wartą i Kanałem Ulgi częściami miasta. Usługi, które powinny być świadczone w budynku, będą adresowane do mieszkańców całego miasta. Można zakładać, że wzmożona promocja oferty podmiotów działających przy ul. Wojska Polskiego 2b będzie realizowana w obszarze rewitalizacji, jednak z pewnością klientami usług tam oferowanych będą mieszkańcy całego miasta. Należy wziąć pod uwagę, że aby osiągnąć cele rewitalizacji Starówki, trzeba przyciągnąć do zainwestowania lub zamieszkania na Starówce przedsiębiorców i mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji. Biorąc to pod uwagę, można stwierdzić, że lokalizacja budynku jest bardzo dobra. W holu przyszłego centrum lub przed budynkiem powinna znaleźć się tablica interaktywna, na której gość (turysta, mieszkaniowiec spoza Starówki, przedsiębiorca, ale także mieszkaniowiec obszaru rewitalizacji) odnajdzie interesujące miejsca (zabytki, instytucje, firmy), które warto odwiedzić na Starówce. Budynek jest dobrze skomunikowany, można do niego łatwo dojechać, zarówno od Nowego Konina, jak i dojść od strony Starówki. Wokół znajduje się wiele miejsc parkingowych, co jest bardzo ważne dla budynków o zróżnicowanych funkcjach usługowych, publicznych i komercyjnych. Szczegółowa oferta usług, które będą świadczone w przyszłym centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej, zostanie opracowana w kolejnych etapach prac nad koncepcją funkcjonowania centrum. Analizując lokalizację budynku można dojść do przekonania, że oferta usług społecznych, ale także komercyjnych tam realizowana powinna być komplementarna do funkcji Starówki i przestrzeni staromiejskiej, w tym parków, skwerów i bulwarów nadwarciańskich, a także funkcjonujących instytucji (administracji publicznej i usług społecznych, licznych organizacji pozarządowych) i firm (szczególnie tzw. sektora kreatywnego, który ma istotne znaczenie w kształtowaniu funkcji centrotwórczych). Usługi świadczone w budynku, co wynika również pośrednio z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, powinny mieć charakter usług ogólnomiejskich i centrotwórczych. Budynek od kilku lat nie jest użytkowany. Z roku na rok jego stan się pogarsza. Choćby z tego względu należy przewidzieć jak najszybsze przywrócenie jego funkcji usługowej. Wcześniej w budynku funkcjonował sąd, co spowodowało jego określone

Elementy przeprowadzonej analizy	Wnioski i rekomendacje
	zagospodarowanie. Wizja lokalna budynku wykazała, że na parterze jest najwięcej pomieszczeń, które były przeznaczone pod sale rozpraw, które mogą być łatwo przystosowane pod realizację usług o charakterze kulturalnym, edukacyjnym i innym związanym z aktywizacją społeczną. Na pierwszym i drugim piętrze jest mniej sal rozpraw, a więcej pomieszczeń o charakterze biurowym. Generalnie dotychczasowe zagospodarowanie tych pomieszczeń wydaje się być proste do przystosowania pod zróżnicowane funkcje budynku. Mogą tu być realizowane funkcje kultury, usług społecznych, w ramach których większa liczba osób jest angażowana w jednym czasie, ale także można przeznaczyć część pomieszczeń pod działalność mniejszych podmiotów, które będą je wynajmować na preferencyjnych zasadach (zwłaszcza ostatnie piętro). Z pewnością duża zmiana sposobu zagospodarowania i przeznaczenie tego budynku pod działalność wielu podmiotów oraz realizację usług, które będą zatrzymywać użytkowników obiektu na dłuższy czas będzie wymagała wielu technicznych rozwiązań, związanych m.in. z dostępnością dla osób niepełnosprawnych, czy liczbą toalet. Należy pamiętać także o ustaleniach wynikających z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, według których jedynie 40% powierzchni budynku może zostać przeznaczone na usługi nieuciążliwe np. wspierające przedsiębiorczość. Natomiast podstawowym przeznaczeniem są tereny zabudowy usług publicznych, które nie zostały jednak zdefiniowane precyzyjnie. Założyć można, że to kategorii usług publicznych nie należą tylko te, które są świadczone przez administrację publiczną. Podsumowując, i lokalizacja i dotychczasowy stan tego budynku stanowią istotny potencjał do realizacji w nim usług obecnie definiowanego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej.
Przykłady efektywnego i skutecznego funkcjonowania centrów aktywizacji społeczno-gospodarczej w Polsce oraz możliwości finansowania	Analiza funkcjonujących w Polsce podobnych instytucji/obiektów pokazuje, że istnieje bardzo wiele możliwych modeli stworzenia centrum, którego rolą byłaby aktywizacja gospodarcza i społeczna części, lub całego miasta. Niewątpliwie jednak duża liczba i różnorodność tego typu instytucji funkcjonujących w Polsce przekonuje, że utworzenie podobnego centrum w Koninie jest uzasadnione. Z pewnością najważniejszym czynnikiem wpływającym na podjęcie decyzji o wyborze docelowego modelu jest sposób finansowania usług świadczonych w centrum i utrzymania samego budynku. Trudno jest na obecnym etapie rekomendować konkretny model. nie znając jeszcze potencjalnych partnerów w realizacji przedsięwzięcia, polegającego na stworzeniu i funkcjonowaniu

Elementy przeprowadzonej analizy	Wnioski i rekomendacje
	centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie przy ul. Wojska Polskiego 2. Proponuje się przeprowadzenie naboru potencjalnych partnerów jeszcze przed ostatecznym wyborem modelu funkcjonowania centrum. W budynku należy przewidzieć funkcjonowanie zarówno usług publicznych (kultury, integracji społecznej itd.), jak i pomieszczeń przeznaczonych pod działalność gospodarczą (start-up). Usług świadczonych na rzecz mieszkańców będą różnorodne, a formy wsparcia młodych firm będą wymagały więcej niż tylko administrowania budynkiem. Należy przewidzieć powołanie lub wskazanie podmiotu, który budynkiem przy ul. Wojska Polskiego 2 nie tylko będzie zarządzał jako administrator, ale także brał udział w tworzeniu oferty centrum, współpracował z podmiotami tam zlokalizowanymi, być może również udzielał doradztwa tym podmiotom i firmom. Jeśli nie będzie możliwe zidentyfikowanie jednego takiego podmiotu, można przewidzieć współpracę wielu instytucji w zakresie zarządzania budynkiem i udzielania wsparcia podmiotom w nim funkcjonującym. Jak wykazano w opracowaniu, podmioty takie funkcjonują w Koninie i warto skorzystać z ich doświadczenia. Jeśli chodzi o finansowanie utworzenia i funkcjonowania centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej, na obecnym etapie jest trudno skonstruować docelowy biznes plan. Zakładać należy, że podmioty tam funkcjonujące częściowo będą świadczyć usługi z własnych środków, jednak w początkowym okresie rozwoju centrum trzeba przewidzieć duże zaangażowanie środków publicznych. Możliwe jest pozyskanie środków na modernizację samego budynku, usługi z zakresu kultury i edukacji mogą być finansowane z programu współpracy z organizacjami pozarządowymi (środki Miasta) oraz źródeł poza publicznych.

Źródło: opracowanie własne.

Reasumując, należy podkreślić, że istnieje potrzeba utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie. Na obecnym etapie prac udało się ustalić wstępne założenia odnośnie grup docelowych i oferty tego centrum. W kolejnym etapie przeprowadzono spotkania z interesariuszami rewitalizacji, w tym ustalonymi grupami docelowymi. Tematem spotkań była ocena kondycji przedsiębiorstw i podmiotów ekonomii społecznej na obszarze rewitalizacji „Starówka”, barier w prowadzeniu działalności gospodarczej i społecznej oraz czynników, które wpłynąć mogą na rozwój przedsiębiorczości i inicjatyw społecznych na obszarze rewitalizacji „Starówka”, w tym współpracy z instytucjami otoczenia biznesu, a także możliwości wykorzystania budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie.

13. Podsumowanie konsultacji społecznych

13.1. Wnioski z przeprowadzonych spotkań z interesariuszami

Wykonawca przeprowadził dwa spotkania robocze z mieszkańcami, przedsiębiorcami, przedstawicielami podmiotów ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych oraz przedstawicielami podmiotów, którzy wyrażają zainteresowanie ulokowaniem swojej działalności w budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w Koninie. Spotkania odbyły się w dniach 22 i 23 sierpnia 2018 w godzinach 17:00 – 19:30 w Centrum Organizacji Pozarządowych, ul. 3 Maja 1-3. Uczestnicy mieli możliwość krótkiej wizytacji budynku dawnego sądu rejonowego przy ul. Wojska Polskiego 2b i obejrzenia pomieszczeń na wszystkich kondygnacjach nadziemnych.

W obu spotkaniach łącznie wzięło udział około 40 osób, w tym mieszkańców oraz osób reprezentujących: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie, Konińską Izbę Gospodarczą, Młodzieżową Radę Miasta Konina, Młodzieżowy Dom Kultury w Koninie, Centrum Kultury i Sztuki w Koninie, Koniński Dom Kultury, Stowarzyszenie Akcja Konin, Radę Seniorów Miasta Konina, Naczelną Organizację Techniczną w Koninie, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Koninie, Konińską Radę Działalności Pożytku Publicznego, Zakład Obsługi Urzędu Miejskiego w Koninie, Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie, Stowarzyszenie Dla Dobra Dziecka, a także lokalni przedsiębiorcy.

Uczestnicy spotkań pozytywnie odnieśli się do przedstawionych przez Wykonawcę przykładów dobrych praktyk i proponowanych funkcji w budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b. Poniżej przedstawiono główne wnioski i postulaty zgłaszane podczas spotkań:

- jako istotne problemy miasta wskazano depopulację i niski poziom przedsiębiorczości, w Koninie brakuje miejsc pracy umożliwiających rozwój kariery zawodowej,
- Konin nie jest miastem akademickim, na co dzień nie widać studentów,
- brakuje miejsca aktywizacji, rozrywki dla młodzieży, w tym młodzieży uczestniczącej w projekcie M-Lab, przestrzeń przeznaczona dla młodzieży, powinna być urządzona przez młodych ludzi zgodnie z ich potrzebami,
- coworking to sprawdzona na zachodzie metoda pracy, która powinna zaistnieć w Koninie,
- potrzebne są działania społeczne, umożliwiające budowanie relacji międzyludzkich,
- propozycja wprowadzenia edukacji międzypokoleniowej, np. w ramach mentoringu,
- realizacja, wykonanie projektu powinno być na najwyższym poziomie pod względem jakości,
- zajęcia z nauki przedsiębiorczości należy prowadzić na jak najwcześniejszym etapie edukacji,
- realizacja projektu powinna uzyskać akceptację społeczną, stąd konieczna jest akcja informacyjna i promocyjna, kampania społeczna,
- studenci PWSZ potrzebują miejsca do realizacji swoich projektów, uczelnia wstępnie jest zainteresowana możliwością korzystania z przestrzeni w budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b. Poważną barierą może okazać się odległość pomiędzy uczelnią a budynkiem dawnego Sądu Rejonowego,

- Starówka powinna spełniać funkcje kulturotwórcze i centrotwórcze, dlatego ważnym zadaniem jest wspieranie branż kreatywnych,
- inkubator przedsiębiorczości z ofertą wsparcia dla młodych przedsiębiorców jest w Koninie bardzo potrzebny,
- organizacje pozarządowe i małe firmy nie mają środków finansowych na remont komunalnych lokali użytkowych, które są w bardzo złym stanie technicznym,
- budynek przy ul. Wojska Polskiego 2b jest źle skomunikowany ze Starówką, przystanki komunikacji miejskiej są daleko, po godzinie 22 kończą się kursy,
- w okolicy budynku jest mało miejsc parkingowych, nie ma stojaków na rowery,
- lokalizację centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej można uznać za bardzo korzystną z powodu sąsiedztwa bulwarów i Starówki,
- w Koninie brakuje większej sali wykładowo-warsztatowej, urządzonej w sposób umożliwiający prowadzenie różnego typu zajęć dla osób w różnym wieku,
- organizacje pozarządowe potrzebują niewielkich pomieszczeń magazynowych na sprzęt niezbędny do organizacji imprez i innych wydarzeń.

Zdjęcie 10. Zdjęcia ze spaceru badawczego 25 października 2018 r. Konin.

Źródło: zasoby własne.

Ponadto 25 października 2018 r. odbył się spacer badawczy, mający na celu doprecyzowanie i uszczegółowienie koncepcji rozmieszczenia funkcji w budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b, zidentyfikowanych na podstawie przeprowadzonych analiz, sierpniowych spotkań oraz zgłoszonych propozycji przez uczestników konkursu na nazwę i logo (opisanych w rozdziale 13.2.). Uczestnicy spotkania zwrócili uwagę na dużą potrzebę utworzenia na Starówce miejsca dla seniorów i młodzieży. Aranżacja przestrzeni w budynku dawnego Sądu Rejonowego powinna umożliwiać realizację różnego typu inicjatyw i projektów. Co ważne przestrzeń ta powinna być wielofunkcyjna, urządzona w sposób atrakcyjny, nieszablonowy, pozwalający na dopasowanie do zmieniających się potrzeb jej użytkowników. Przedstawiciele Młodzieżowego Dom Kultury w Koninie i projektu M-Lab podkreślili, że na parterze poza miejscem do

prowadzania prac projektowych, warsztatowych, powinno znaleźć się przede wszystkim miejsce do organizacji różnego typu inicjatyw społecznych, integrujących i aktywizujących młodych ludzi.

W przypadku dwóch górnych kondygnacji przeznaczonych dla młodych przedsiębiorstw, uczestnicy spaceru zwrócili uwagę na umożliwienie samodzielnej aranżacji przestrzeni przez przyszłych najemców.

13.2. Konkurs na nazwę i logo

Wykonawca zorganizował konkurs na nazwę i logo budynku centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie przy ul. Wojska Polskiego 2b (budynek dawnego Sądu Rejonowego). Celem konkursu było zaproponowanie nazwy i logo budynku planowanego na centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie przy ul. Wojska Polskiego 2b. Pośrednim celem było zaangażowanie mieszkańców, w szczególności młodzieży oraz społeczności studenckiej w życie społeczne miasta Konina oraz włączenie do procesu rewitalizacji konińskiej Starówki.

Dodatkowo, poza konkursem uczestnicy mogli odpowiedzieć na pytanie, na co mogłoby być przeznaczone jedno lub więcej pomieszczeń nowego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej, biorąc pod uwagę, że będzie ono ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości i kreatywności młodzieży oraz osób dorosłych. Poniżej przytoczono odpowiedzi:

- Druk 3d,
- Inkubator ma łączyć społeczeństwo z różnych branż kreatywnych,
- Szkolenia dla młodzieży oraz osób pracujących (negocjacje, excel, współpraca, języki obce etc.),
- Dyskusje nt. kultury i sztuki, filmów, wystaw itp.,
- „kwadrans na kawę” – wspólne, niezobowiązujące spotkania mieszkańców na przysłowiową kawę w celu zacieśniania więzi społecznej ludności miasta,
- Spotkania integracyjne pokoleń – wymiana doświadczeń, pomysły dla młodych na przyszłość,
- Dorośli – młodym; Młodzi – seniorom,
- Pomieszczenia przeznaczone na organizowanie warsztatów i sala konferencyjna,
- Pomieszczenie to można przeznaczyć na organizację warsztatów dla młodych przedsiębiorców,
- Przestrzeń „open space” dla osób kreatywnych (graficy, ilustratorzy, fotografowie itp.),
- W budynku powinno znaleźć się miejsce, w którym zarówno młodzi, jak i dojrzały ludzie będą mogli realizować swoje pasje, zapotrzebowania, uczyć się kreatywności,
- Na prowadzenie kółek zainteresowań, na urządzenie prezentacji i spotkań, albo na wystawę związaną z przedsiębiorczością, bądź na wybraną tematykę,
- „Rozwój+Ludzie=Dobra” Moim zdaniem pomieszczenie powinno być przeznaczone na spotkania o różnorodnej tematyce mające na celu rozwój ludzi, kursy tworzenia czegoś w „coś”, przy okazji można wykorzystać wszystko w stronę rozwoju Miasta Konina,
- Chillout room

- Warsztaty przygotowujące młodzież do dorosłego życia w przedsiębiorczości, jak założyć dobrą firmę, która będzie przynosić dochody,
- Miejsce spotkań młodzieży i planowania wspólnych inicjatyw, ale także miejsce pomocy dla młodzieży np. zajęcia socjoterapeutyczne, konsultacje ze specjalistami dla młodych ludzi i ich rodziców. Przestrzeń do wspólnych działań artystycznych i społecznych,
- Sale szkoleniowe oraz sala konferencyjna. Sala na spotkania aktywizacyjnych grup oraz na panele dyskusyjne,
- Nowoczesna kuchnia,
- Jestem studentem filologii angielskiej, więc uważam, że jedno z pomieszczeń powinno zostać zamienione w salę lekcyjną, w której w ramach wolontariatu studenci filologii angielskiej lub germańskiej mogliby udzielać lekcji zainteresowanym mieszkańcom. Myślę, że byłaby to sytuacja z gatunku win-win. Studenci mogliby nabyć niezbędne w pracy nauczyciela doświadczenie oraz zrealizować swoje praktyki zawodowe, natomiast młodzież mogłaby poprawić swoją znajomość języków obcych, która jest przecież niezbędna na rynku pracy.
- Zajęcia muzyczne,
- Sala przeznaczona do tańca z dużymi lustrami,
- Jedno pomieszczenie w tym budynku powinno być przeznaczone na np. tzw. pokój zwierzeń, w którym każdy z młodzieży, którą coś trapi mogłaby się wygadać do przeznaczonej do tego osoby np. psycholog,
- Pomieszczenie informatyczne mające komputery, wszelkiego rodzaju gry i zabawy,
- Prócz pomieszczeń przeznaczonych typowo do pracy kreatywnej często brakuje pomieszczeń gdzie odbywa się spotkanie z klientami, gdzie widniałaby bardzo duża tablica ścieralna, która jest przydatna do interakcji z klientem, ponieważ angażuje go bezpośrednio a on sam widzi czarno na białym efekt rozmowy na tablicy (tabele, pomysły itp.). kolejne pomieszczenie mogłoby posłużyć typowo do konferencji, w których mogłoby być organizowane prezentacje, spotkania, warsztaty, coaching itp.

Konkurs został przeprowadzony w dwóch etapach:

- 1) pierwszy etap w dniach 20 września do 5 października 2018 r.: zebranie jak największej liczby propozycji nazwy i logo dla budynku oraz wyłonienie 5 najtrafniejszych pomysłów w każdej kategorii określonej w §4,
- 2) drugi etap w dniach 11 do 18 października 2018 r.: głosowanie, celem wybrania 1 w każdej kategorii nazwy i logo dla budynku (wyłonionych w pierwszym etapie konkursu).

Konkurs był adresowany do mieszkańców Konina w podziale na dwie grupy:

- a) młodzież oraz społeczność studencką w wieku od 13 do 25 lat uczęszczającą do szkół na terenie Konina,
- b) pozostałych mieszkańców Konina.

Konkurs obejmował na trzy kategorie:

- a) Konkurs na nazwę identyfikującą budynek centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej dla młodzieży i społeczności studenckiej,
- b) Konkurs na nazwę identyfikującą budynek centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej dla pozostałych mieszkańców Konina,

- c) Konkurs na logo identyfikujące budynek centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej dla wszystkich mieszkańców Konina.

W kategorii na nazwę identyfikującą budynek centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej dla młodzieży i społeczności studenckiej wpłynęło 13 prac, zwyciężyły następujące:

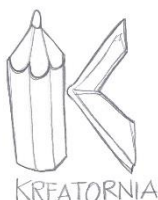
- I miejsce „Manufaktura Kreatywności.”
- II miejsce „KOCUR Konińskie CentrUm Rozwoju”
- III miejsce „MiK – Młodzi i Kreatywni”

W kategorii na nazwę identyfikującą budynek centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej dla pozostałych mieszkańców Konina wpłynęło 14 prac, zwyciężyły następujące:

- I miejsce „Sfera Kreatywna.”
- II miejsce „Konińska Kuźnia Kreatywności”
- III miejsce „LINK – Lokalny Inkubator Nowatorskich Konceptji”

W kategorii na logo identyfikujące budynek centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej dla wszystkich mieszkańców Konina wpłynęło 15 prac, zwyciężyły następujące;

- I miejsce

- II miejsce

- III miejsce

Zdjęcie 11. Ceremonia wręczenia nagród w konkursie na nazwę i logo budynku centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie przy ul. Wojska Polskiego 2b.

Źródło: zasoby Miasta Konina.

Zwycięskie prace konkursowe będą stanowić inspirację dla twórców ostatecznej wersji nazwy i logo planowanego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie, a zwycięzcy w każdej z kategorii zostaną zaproszeni do prac nad finalnym kształtem nazwy i logo.

14. Koncepcja rozmieszczenia pożądaných funkcji w budynku

Koncepcja rozmieszczenia pożądaných funkcji w budynku została wypracowana w formule partycypacyjnej, opisanej w rozdziale 13.

14.1. Katalog interesariuszy centrum

Zgodnie z przeprowadzonymi wcześniej analizami do katalogu interesariuszy centrum zaliczają się:

- **Młodzi ludzie w wieku szkół ponadpodstawowych**, poszukujący oferty spędzania wolnego czasu i dodatkowej oferty edukacji, zainteresowani aktywnością kulturalną, edukacją wykraczającą poza program nauczania, angażowaniem się w życie społeczne i publiczne (wolontariat). Młodzież potrzebuje własnego, bezpiecznego miejsca spotkań poza szkołą, możliwości do wyzwalania swoich pasji i wyrażania się artystycznie, dostępnej finansowo oferty zajęć i wydarzeń, kontaktu z inspirującymi ludźmi.
- **Młodzież akademicka** – studenci wyższych szkół znajdujących się na terenie Konina. Aktywizacja młodzieży studenckiej, która jeszcze studiuje, może przyczynić się do zachęcenia części z niej, aby związała swoje życie po zakończeniu edukacji z Koninem. Pobudzenie w tych młodych ludziach przedsiębiorczości podczas studiów może również owocować rozwojem lokalnej gospodarki i powstrzymaniem ucieczki młodzieży z Konina.
- **Młodzi ludzie rozpoczynający samodzielne życie i zakładający rodziny**. Grupę tę można podzielić na dwie podgrupy: młodzi ludzie, którzy już rozpoczęli życie rodzinne (mają małe dzieci) oraz młodzi ludzie, którzy zakończyli edukację i są na etapie poszukiwania pracy, podjęcia decyzji o miejscu zamieszkania. Osoby te potrzebują miejsc do spędzania czasu z dziećmi, zajęć dla siebie (bez dzieci), miejsca do spotkań z innymi osobami żeby porozmawiać, powymieniać się doświadczeniami, rozwijać zainteresowania i pasje.
- **Mikrofirmy, mikroprzedsiębiorstwa, firmy założone przez młodych ludzi, start-upy**. Jest to bardzo ważna grupa dla rozwoju gospodarczego Konina. Jej rozwój jest istotny z punktu widzenia zmiany profilu gospodarczego miasta, a także z punktu widzenia rozwoju demograficznego, poniesienia atrakcyjności miasta dla młodych ludzi, stworzenia klasy kreatywnej i innowacyjnej, która została w strategii rozwoju miasta wskazana jako grupa strategiczna.

Ponadto uczestnicy procesu planowania partycypacyjnego wskazali na niezaspokojone potrzeby **seniorów**, zamieszkałych w obszarze rewitalizacji „Starówka”. W opinii uczestników konsultacji osoby starsze powinny stanowić jedną z grup interesariuszy centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej. Wielu seniorów mieszka samotnie nie mając wsparcia rodziny. Osobom starszym brakuje na Starówce miejsca do rozmowy, nawiązywania relacji, bycia

wśród innych, oferty wydarzeń i zajęć, np. warsztatów artystycznych, potańcówek, spotkań o ciekawej tematyce, porad prawnych lub zdrowotnych.

14.2. Rodzaj pożądanej działalności do ulokowania w centrum

Kluczowe potrzeby interesariuszy, jakie ma zaspokoić centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej to:

- stworzenie miejsca i oferty wsparcia dla mikrofirm, mikroprzedsiębiorstw, firm założonych przez młodych ludzi, start-upów, w szczególności z branż kreatywnych,
- stworzenie atrakcyjnej przestrzeni dla młodych ludzi, miejsca wymiany umiejętności i wiedzy, realizacji inicjatyw społecznych, kulturalnych i artystycznych,
- stworzenie miejsca integracji i aktywizacji dla osób starszych.

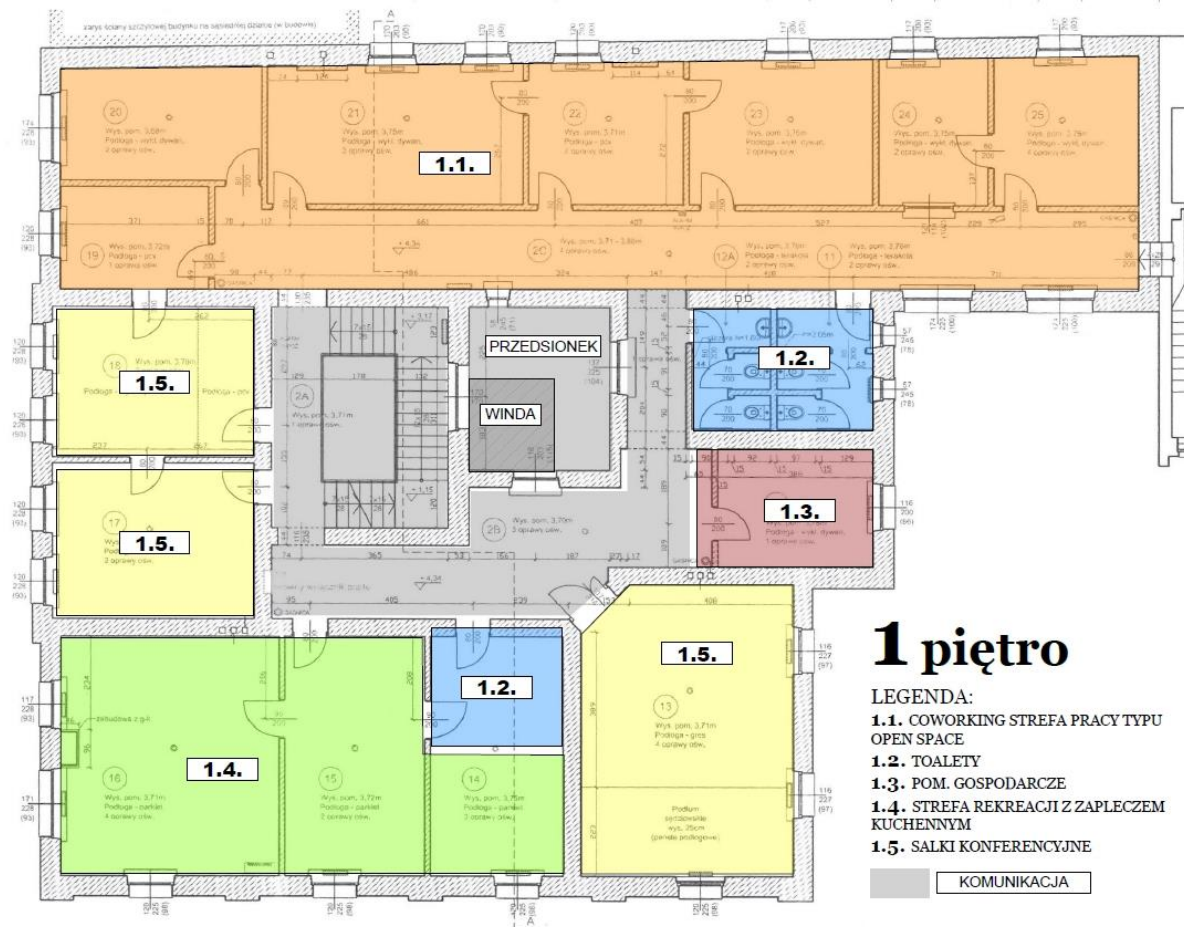
Utworzenie centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej jest jednym ze sposobów skutecznego ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji „Starówka” w Koninie. W opracowaniu koncepcji stworzenia centrum istotne jest uwzględnienie obszaru zadań, jakie mu zostaną przyporządkowane oraz uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych. Dokonując syntezy przeprowadzonych analiz i działań partycypacyjnych, w odniesieniu do posiadanych potencjałów i zidentyfikowanych barier, jednym z uzasadnionych rozwiązań byłoby powołanie inkubatora przedsiębiorczości, zorientowanego na wsparcie sektora kreatywnego.

Gromadząc w ramach jednego budynku wiele podmiotów należy zaprojektować przestrzeń w taki sposób, aby zaspokajała ona różnorodne potrzeby lokatorów. Uwzględniając potencjał budynku dla mikro firm, mikroprzedsiębiorstw, firm założonych przez młodych ludzi, start-upów przeznaczono dwie górne kondygnacje.

Na I piętrze zaplanowano dużą powierzchnię (około 150m²) na strefę pracy typu open space. Charakteryzuje się ona wieloma stanowiskami pracy na dużych i otwartych przestrzeniach bez podziału na pokoje (biura) - wszyscy pracownicy wykonują pracę w jednej sali, w ramach tzw. coworkingu. Stanowiska poszczególnych osób mogą bezpośrednio do siebie przylegać, albo być oddzielone niewielkimi ściankami lub boksami. Urządzając przestrzeń biurową tego typu należy stosować się do zasad prawa pracy, m.in. Kodeksu pracy, rozporządzenia w sprawie bhp i warunków technicznych. Minimalna powierzchnia przeznaczona na jednego pracownika to 5,8 m². W związku z tym zakłada się, że w ramach coworkingu jednocześnie pracować będzie mogło około 26 osób.

Pracownicy wykonujący pracę w biurze o otwartej przestrzeni mogą łatwiej się ze sobą porozumiewać, co może wpłynąć pozytywnie na integrację zespołu. Jest to szczególnie ważne dla młodych osób, dopiero rozpoczynających działalność gospodarczą. Dlatego należy ułatwiać młodym przedsiębiorcom wspólne spędzanie czasu, tworzyć otoczenie sprzyjające prowadzeniu działań networkingowych. Przestrzenie przeznaczone do wspólnego użytkowania powinny być zorganizowane w sposób sprzyjający rozwojowi nieformalnych więzi między lokatorami, tworzeniu atmosfery wymiany doświadczeń i współpracy. Takie funkcje pełnić będzie strefa rekreacji z zapleczem kuchennym.

Rysunek 8. Koncepcja rozmieszczenia funkcji na I piętrze budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b.

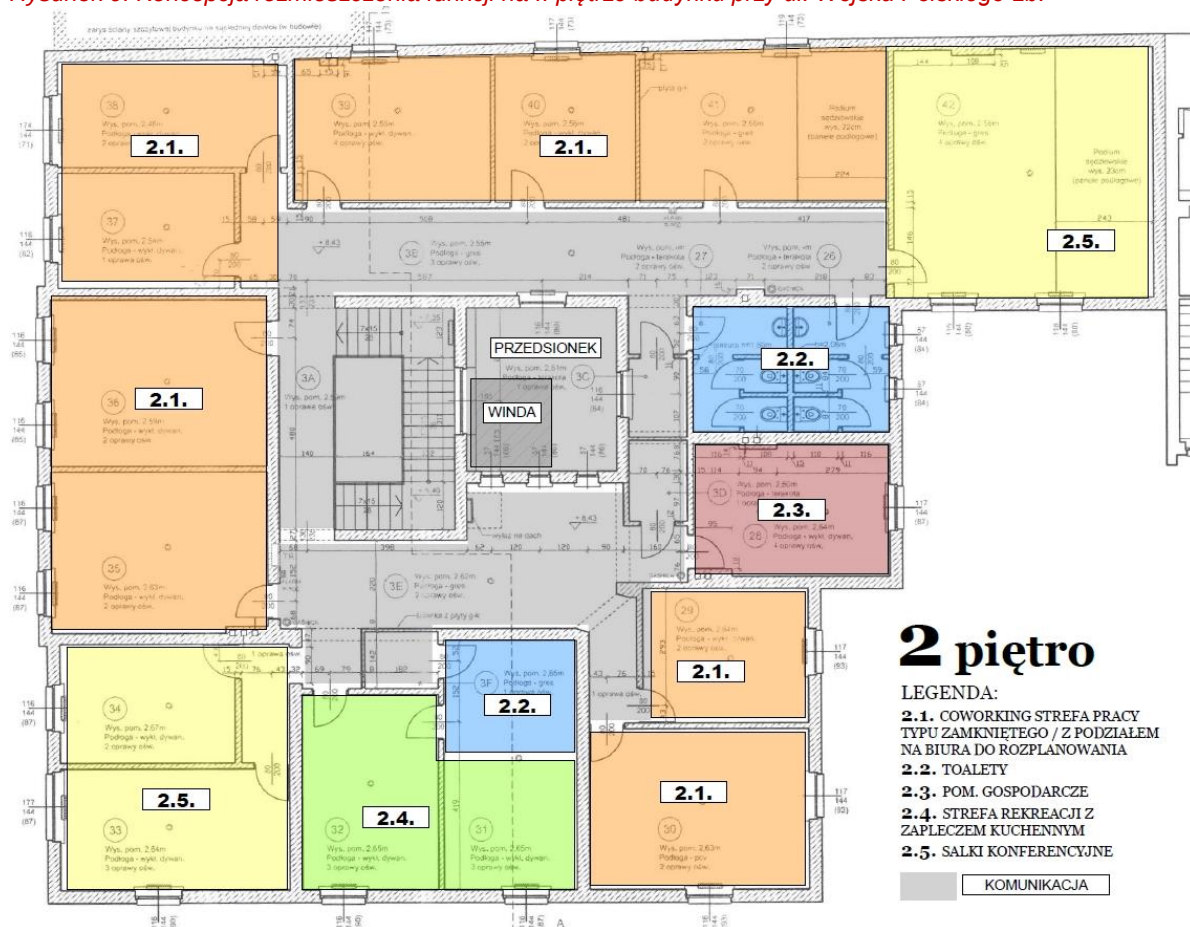

Źródło: opracowanie własne.

Konieczne jest także przeznaczenie pewnej przestrzeni na zaplecze konsultacyjne, np. umożliwiające przeprowadzanie rozmowy z klientem w komfortowych warunkach. Na I piętrze zaplanowano 2 mniejsze salki na robocze spotkania i 1 większą salę konferencyjną. Warto zorganizować tą przestrzeń tak, aby mogła ona być używana nie tylko podczas wizyt gości, ale również do konsultacji między pracownikami, lub jako dodatkowe miejsce pracy, jeżeli ktoś potrzebuje się skupić lub popracować tylko z wybraną grupą.

Należy również rozważyć wydzielenie pomieszczenia na biuro obsługi inkubatora. Pomieszczenie to powinno być zlokalizowane w miejscu łatwo dostępnym dla wszystkich lokatorów.

Rysunek 9. Koncepcja rozmieszczenia funkcji na II piętrze budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b.

Źródło: opracowanie własne.

Młode firmy w pierwszym etapie swojej działalności są przeważnie zainteresowane niewielką powierzchnią biurową. Wraz z ich rozwojem oczekiwania i potrzeby zmieniają się. Dlatego trzeba pamiętać, że powierzchnia biurowa powinna być zaaranżowana w taki sposób, aby łatwo było dzielić i łączyć pomieszczenia, unikając wysokich kosztów. Z tego względu na II piętrze przewidziano strefę pracy typu zamkniętego – z podziałem na biura do rozplanowania.

Podobnie jak na I piętrze, także na II piętrze przewidziano przestrzeń przeznaczoną do wspólnego użytkowania ułatwiającą młodym przedsiębiorcom wspólne spędzanie czasu, sprzyjającą prowadzeniu działań networkingowych. Wydzielone zostały również sale konferencyjne.

Zgodnie z przepisami⁸² na jednego pracownika powinno przypadać co najmniej 13 metrów sześciennych objętości pomieszczenia i ponad 2 metry kwadratowe wolnej, czyli niezajętej przez meble, podłogi. Przejście powinno zapewnić swobodnych ruch jedno- i dwukierunkowy oraz posiadać nie mniej niż 0,6 metra szerokości dla ruchu jednostronnego, a dla ruchu dwustronnego 2 metry. W związku z tym zakłada się, że w biurach na II piętrze pracować będzie łącznie około 30 osób. W pomieszczeniach biurowych pracować będzie od 1 do 4 osób.

⁸² Rozporz. Min. Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.03.169.1650 z późn. zmianami)

Zakłada się, że w ramach działalności inkubatora przedsiębiorczości prowadzone będzie doradztwo dla firm we wczesnej fazie rozwoju obejmujące m.in. zagadnienia:

- formalno-prawnych aspektów zakładania i prowadzenia firmy,
- poszukiwania źródeł finansowania rozwoju produktów i usług ze środków publicznych (w tym Unii Europejskiej) i prywatnych,
- doradztwa w zakresie opracowywania biznesplanu, rozwoju firmy, czy tworzenia oferty,
- poszukiwania partnerów biznesowych i promocji firmy.

W ramach wsparcia merytorycznego zakłada się organizację różnego typu warsztatów i szkoleń z zakresu przedsiębiorczości (np. prawa, finansów, e-marketingu, sprzedaży itd.), ułatwiających młodym firmom samodzielne i efektywne prowadzenie własnego biznesu, a także usługi konsultingowe, doradcze ukierunkowane na podnoszenie innowacyjności firm w inkubatorze. Będą to przede wszystkim działania dedykowane dla firm z inkubatora oraz najemców biur (szkolenia, warsztaty, indywidualne sesje mentorskie, tutoring, coaching), ale także wydarzenia bezpłatne i ogólnodostępne (np. konferencje). Biorąc pod uwagę doświadczenia innych miast, m.in. z przytoczonych w rozdziale 10.1 przykładów, należy zauważyć, że liczba realizowanych działań dla przedsiębiorców jest różna i może wynosić od kilku do nawet kilkunastu wydarzeń miesięcznie, w zależności od potrzeb użytkowników i najemców. Na tej podstawie przyjmuje się, że w ramach inkubatora przedsiębiorczości organizowanych będzie około 5-8 wydarzeń miesięcznie o różnym charakterze. Będą to zarówno wydarzenia organizowane przez inkubator przedsiębiorczości, jak również wydarzenia komercyjne organizowane w udostępnianych salach konferencyjnych. Ponadto przewiduje się, że nie wszystkie usługi świadczone będą od samego początku działalności inkubatora; niektóre z nich pojawić się mogą przy okazji zgłaszanego zapotrzebowania (tzw. sezonowość świadczonych usług).

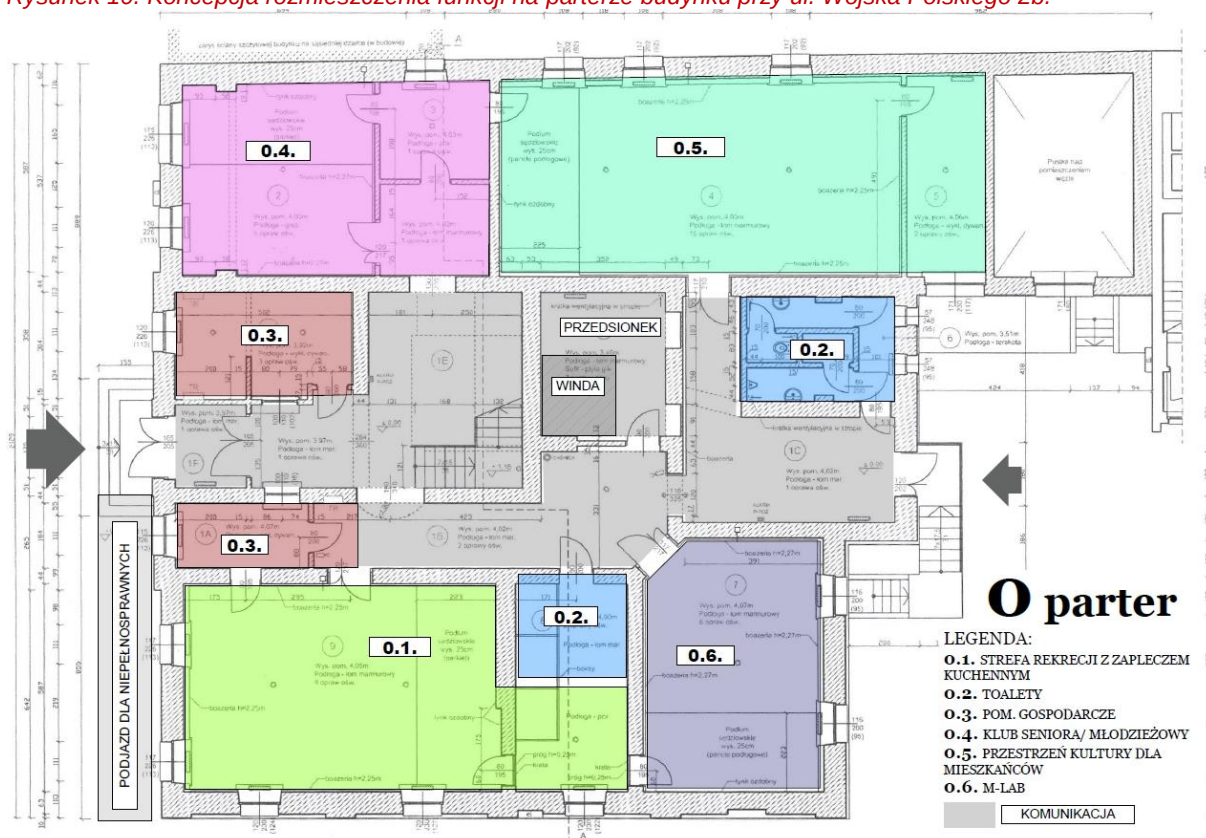
Głównym celem planowanych stref coworkingowych typu openspace oraz z podziałem na biura będzie wspomaganie w zakładaniu i inkubacji nowych podmiotów gospodarczych, które docelowo staną się również pracodawcami dla mieszkańców Konina. Działalność ta przyczyni się do częściowego rozwiązania problemu niskiej przedsiębiorczości, wpłynie na ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji „Starówka”. Wsparcie młodych przedsiębiorstw przyczyni się zmniejszenia migracji młodych ludzi za możliwością podjęcia pracy poza obszar miasta.

W ramach planowanego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej zaplanowano również:

- ofertę dla młodych ludzi, poprzez stworzenie atrakcyjnej przestrzeni, miejsca wymiany umiejętności i wiedzy, realizacji inicjatyw społecznych, kulturalnych i artystycznych,
- ofertę dla osób starszych poprzez stworzenie miejsca integracji i aktywizacji np. poprzez przeniesienie siedziby Uniwersytetu Trzeciego Wieku, którego obecna siedziba umożliwia prowadzenie zajęć dopiero od godziny 16-tej, co nie jest najlepszym rozwiązaniem dla seniorów.

Te funkcje będą realizowane na parterze, gdzie znajduje się kilka dużych pomieszczeń. Przy czym uczestnicy spotkań konsultacyjnych zwrócili uwagę na organizację działań, aktywności skupiających ludzi w przestrzeni otwartej (dużym pomieszczeniu), co zachęca do wspólnotowości.

Rysunek 10. Koncepcja rozmieszczenia funkcji na parterze budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b.

Źródło: opracowanie własne.

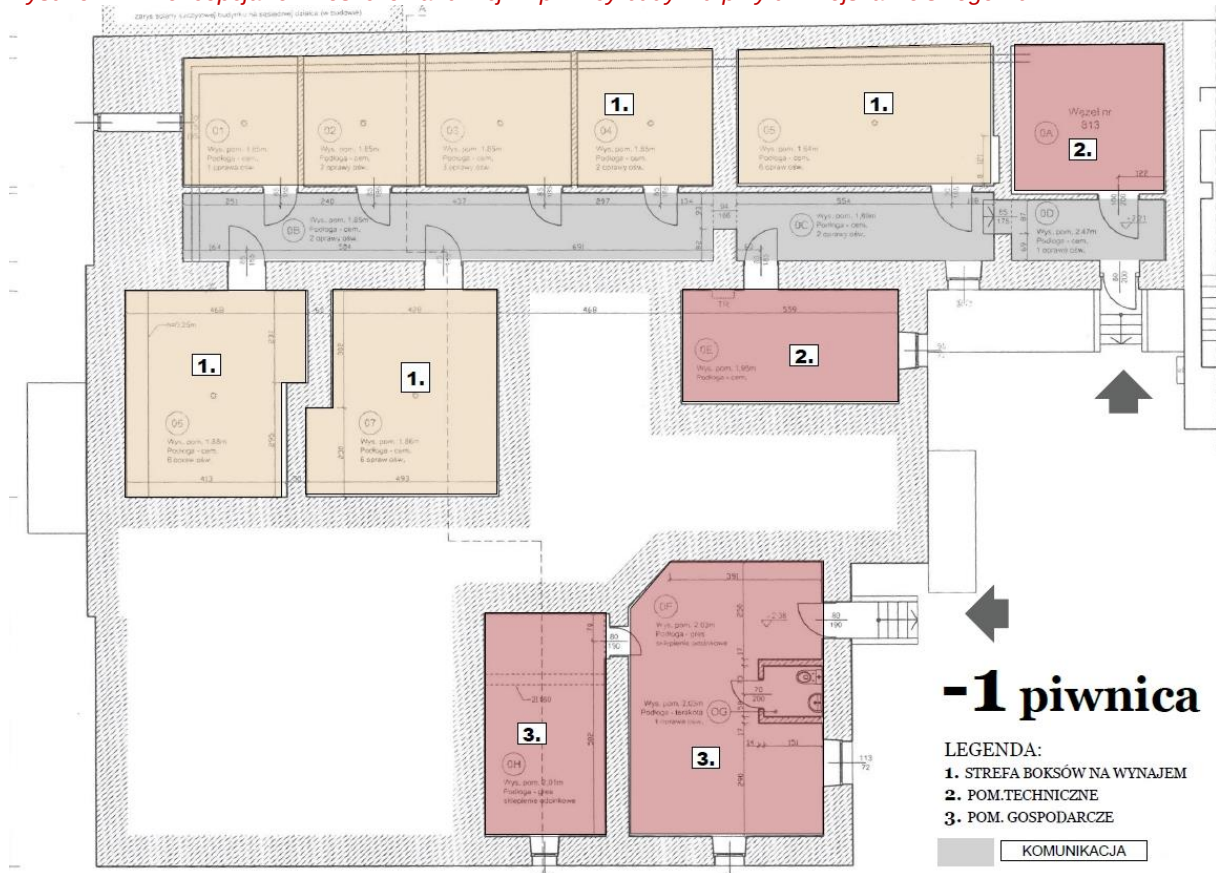
Do pomysłów na zagospodarowanie parteru w budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b należą:

- pracownia fotograficzna, w tym do zdjęć pakszotowych (tzw. obrotowe, pokazujące produkt pod różnymi kątami) do wykorzystania zarówno przez firmy, jak i młodzież (sesje modowe, sesje zdjęciowe, warsztaty z fotografii);
- podcast room - do realizacji wywiadów, podcastów i wszelkiego rodzaju nagrań audio w dobrej jakości. Zlokalizowany na parterze lub I piętrze, ale szerzej udostępniany pod pewnymi warunkami (warsztaty dziennikarskie, muzyczne, nagrania reklam itp.);
- concept store – designerski mini butik wystawiający/sprzedający wyroby przedsiębiorstw kreatywnych działających w ramach Centrum, a także tych mieszczących się w lokalach użytkowych. Mogłyby funkcjonować w połączeniu z usługami małej gastronomii, np. z klubokawiarnią;
- mini ogródek społecznościowy np. w obecnym świetliku – prowadzony przez społeczność użytkowników Centrum;
- w strefie rekreacji z zapleczem kuchennym na parterze lub I piętrze, można urządzić aneks kuchenny w postaci „wyspy” oraz duży wspólny stół – da to możliwość wspólnego gotowania/ prowadzenia warsztatów kulinarnych, a także integracji – zasiadania przy wspólnym stole/ nawiązywania interakcji;
- utworzenie „pracowni brudnej” dla bardziej uciążliwych czynności, generujących hałas, kurz, itp. (np. krawiectwo, spawanie, tapicerstwo, stolarstwo) – warunkiem powstania takiej pracowni jest jej izolacja, wyłumienie;

- inne pracownie wyposażone w specjalistyczny sprzęt, np. drukarki 3D, skanery przestrzenne, stanowiska komputerowe ze specjalistycznym oprogramowaniem: AutoCAD, Photoshop, itp.;
- kino studyjne/ salka koncertowa/ teatralna, także umożliwiająca projekcje prezentacji przez najemców.

Biorąc pod uwagę to, że głównym celem zagospodarowania powierzchni parteru planowanego centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej jest integracja i aktywizacja lokalnej społeczności, zakłada się, że miejsce to będzie oferować codziennie możliwości spędzenia wolnego czasu, nauki, rozrywki, rozwoju zainteresowań, nawiązywania więzi przez mieszkańców w różnym wieku. Przestrzeń parteru będzie udostępniana nieodpłatnie (pożądane są działania o charakterze oddolnym i wzajemnościowym), a realizowane działania/projekty nie będą mieć charakteru komercyjnego – od uczestników działań prowadzonych w oparciu o udostępnioną przestrzeń i sprzęt, nie będą pobierane opłaty. Zakłada się, że prowadzone będą regularne, cykliczne zajęcia, warsztaty w ramach utworzonych pracowni, a także różnego typu incydentalne lub okazjonalne wydarzenia jak np. recitale, spotkania autorskie, wystawy, prelekcje, debaty itd. Pomieszczenia udostępniane będą organizacjom pozarządowym, Klubowi Seniora, młodzieży z projektu M-Lab oraz osobom i podmiotom zainteresowanym realizacją inicjatyw społecznych. Zakładając, że Centrum odwiedzać będzie średnio około 20 użytkowników dziennie, można przyjąć, że liczba zewnętrznych gości odwiedzających Centrum rocznie wynosić będzie około 6 tysięcy.

Rysunek 11. Koncepcja rozmieszczenia funkcji w piwnicy budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b.

Źródło: opracowanie własne.

Budynek posiada także piwnicę, która może zostać przeznaczona na tzw. boksy na wynajem, tj. pomieszczenia magazynowe. W trakcie spotkań konsultacyjnych uczestnicy zgłosili potrzebę wynajmu pomieszczeń magazynowych.

W celu spełnienia wymogów powszechnej dostępności budynków i przestrzeni publicznych dla osób o ograniczonej sprawności: zarówno osób niepełnosprawnych stale lub czasowo, jak i osób starszych, osób z małymi dziećmi lub obciążonych bagażem należy stosować przepisy Prawa budowlanego oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, z późniejszymi zmianami. Z tego względu konieczny będzie podjazd przy wejściu oraz umiejscowienie windy.

15. Spis ilustracji, tabel i wykresów

Mapa 1. Lokalizacja budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b w południowej części wyspy Pocijowo.....	72
Mapa 2. Sąsiedztwo działki nr 66/2.	73
Mapa 3. Położenie budynku przy ulicy Wojska Polskiego 2b w Koninie.	76
Rysunek 1. Potencjalne grupy docelowe, wymagające wsparcia i aktywizacji.....	10
Rysunek 2. Migracje podmiotów gospodarki narodowej z Konina.....	42
Rysunek 3. Fragment rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.	74
Rysunek 4. Rzut piwnicy.	79
Rysunek 5. Rzut parteru.....	80
Rysunek 6. Rzut I piętra.	82
Rysunek 7. Rzut II piętra.	84
Rysunek 8. Konceptcja rozmieszczenia funkcji na I piętrze budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b.	156
Rysunek 9. Konceptcja rozmieszczenia funkcji na II piętrze budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b.	157
Rysunek 10. Konceptcja rozmieszczenia funkcji na parterze budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b.	159
Rysunek 11. Konceptcja rozmieszczenia funkcji w piwnicy budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b.	160
Tabela 1. Wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z odbiorcami (beneficjentami) wskazanymi w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023.....	11
Tabela 2. Wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z odniesieniem do kierunków działań.	14
Tabela 3. Wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych adresowanych do zidentyfikowanych potencjalnych grup docelowych.	15
Tabela 4. Liczba podmiotów sektora kreatywnego wygenerowanych z bazy REGON, z siedzibą w m. Koninie, wg stanu z dnia 30.06.2018 r.....	35
Tabela 5. Podmioty z bazy REGON z siedzibą w m. Koninie, wg rodzaju działalności (stan z dnia 30.06.2018 r.)	36
Tabela 6. Rodzaj działalności według PKD (w obszarze rewitalizacji).....	37
Tabela 7. Rodzaj działalności według PKD (poza obszarem rewitalizacji)	38
Tabela 8. Instytucje otoczenia biznesu w Koninie.	41
Tabela 9. Zestawienie problemów i potrzeb poszczególnych grup potencjalnych adresatów oferty centrum.	45
Tabela 10. Instytucje funkcjonujące w zakresie aktywizacji i integracji społeczno-gospodarczej w Koninie.....	51
Tabela 11. Liczba podmiotów wygenerowanych z bazy REGON, z siedzibą w m. Koninie, wg stanu z dnia 30.06.2018 r.....	58
Tabela 12. Podmioty gospodarki narodowej w Koninie wg formy prawnej (stan na koniec czerwca 2018 r.).	58
Tabela 13. Podmioty gospodarcze w Koninie według rodzaju działalności PKD (stan na koniec czerwca 2018 r.).....	60
Tabela 14. Liczba podmiotów powstałych po 2013 r.	62

Tabela 15. Liczba podmiotów powstałych przed 2000 r.....	62
Tabela 16. Udział nowych pomiotów w danym roku w odniesieniu do liczby zarejestrowanych podmiotów ogółem	62
Tabela 17. Podmioty nowo zarejestrowane do wyrejestrowanych w przeliczeniu na 100 przedsiębiorstw ogółem.....	63
Tabela 18. Barometr zawodów dla miasta Konin w 2018 r.....	65
Tabela 19. Oferta konińskich uczelni wyższych.....	66
Tabela 20. Wykaz pomieszczeń w piwnicy.....	79
Tabela 21. Wykaz pomieszczeń na parterze.....	80
Tabela 22. Wykaz pomieszczeń na I piętrze.....	82
Tabela 23. Wykaz pomieszczeń na II piętrze.....	84
Tabela 24. Różnice pomiędzy inkubatorami przedsiębiorczości i technologicznym.....	119
Tabela 25. Możliwości finansowe Miasta Konin.....	122
Tabela 26. Zestawienie wybranych możliwości dofinansowania utworzenia centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie.....	129
Tabela 27. Wnioski i rekomendacje.....	140
Wykres 1. Liczba mieszkańców Konina z podziałem na ekonomiczne grupy wieku.....	24
Wykres 2. Osoby starsze w Koninie według grup wieku i płci według stanu na koniec 2017 r.	25
Wykres 3. Struktura bezrobotnych powyżej 55 roku życia w Koninie.....	26
Wykres 4. Struktura bezrobotnych miasta Konina według grup wieku.....	28
Wykres 5. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg ekonomicznych grup wieku.....	30
Wykres 6. Powody udzielenia pomocy i wsparcia – liczba osób w rodzinach.....	30
Wykres 7. Dzieci i młodzież w Koninie według grup wieku i płci według stanu na koniec 2017 r.	31
Wykres 8. Ruch naturalny w Koninie.....	32
Wykres 9. Korzystający ze świadczeń rodzinnych w Koninie.....	33
Wykres 10. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem.....	35
Wykres 11. Katalog największych barier w prowadzeniu działalności gospodarczej w Polsce.....	39
Wykres 12. Podmioty gospodarki narodowej w Koninie wg klas wielkości	40
Wykres 13. Liczba nowozarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne w Koninie w latach 2009-2017.....	40
Wykres 14. Udział rodzajów inwestycji przeprowadzonych na podstawie pozwolenia na budowę w latach 2013 -2018 na terenie obszaru rewitalizacji "Starówka" w Koninie	43
Wykres 15. Zmiany liczby mieszkańców Konina w wieku 20-34 lata oraz saldo migracji ogółem.....	44
Wykres 16. Podmioty ekonomii społecznej w Koninie w latach 2009-2017.....	48
Wykres 17. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych do wyrejestrowanych. ...	63
Zdjęcie 1. Budynek przy ulicy Wojska Polskiego 2b w Koninie – stan obecny (zdjęcie wykonano 11 czerwca 2018 r.).....	78
Zdjęcie 2. Jedna z sal rozpraw na parterze.....	81

Zdjęcie 3. Pokój aresztantów na parterze.....	81
Zdjęcie 4. Sale rozpraw na I piętrze.	83
Zdjęcie 5. Korytarz (komunikacja) na I piętrze. Zdjęcie 6. Toaleta na I piętrze.	83
Zdjęcie 7. Toaleta na II piętrze.	85
Zdjęcie 8. Biura na II piętrze.	86
Zdjęcie 9. Korytarz (komunikacja) na II piętrze.....	87
Zdjęcie 10. Zdjęcia ze spaceru badawczego 25 października 2018 r. Konin.	150
Zdjęcie 11. Ceremonia wręczenia nagród w konkursie na nazwę i logo budynku centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Koninie przy ul. Wojska Polskiego 2b.	153
 Schemat 1. Rekomendowane funkcje użytkowe.	 121
Schemat 2. Rekomendowany schemat zarządzania Centrum Aktywizacji Społeczno- Gospodarczej	135